ધી કિંગ રીડર્સ નં. ૩ નાંનાં અથ ગુજરાતી તરજુમા સાથે.

A GUIDE
TO
THE KING READERS, NO. III.

CONTAINING

ETYMOLOGICAL, GRAMMATICAL, IDIOMATICAL AND PHRASEOLOGICAL EXPLANATIONS, WITH PRONUNCIATIONS OF ALL THE WORDS IN GUJARATI AND MARATHI, AS WELL AS ENGLISH GUJARATI AND MARATHI MEANINGS; TOGETHER WITH A GUJARATI TRANSLATION OF THE FIRST EIGHTYTWO PAGES; GIVING THE PUPIL EVERY FACILITY AND ALL THAT IS REQUIRED TO GO SMOOTHLY THROUGH THE TEXT.

(Registered Under Act XXV of 1867.)

Bombay.

PUBLISHED & SOLD
BY
NANABHAI BEJANJI KARANI,
BOOK-SELLER, PUBLISHER, &c.
83, DHOBI TALAO.

PRINTED AT THE JAGADISHWAR PRESS, BOMBAY.

Price One Rupee.

A GUIDE TO

THE KING READER III.

GOOD MANNERS. સારી રીતભાત. चांगली रीतभात.

Manners, *n.* (મૅનર્ઝ) રીત ભાત. (मॅनर्स) रीतभात Ways of behaving.

Gentleman, *n.* (જેન્ટલમન) ગ્રહસ્થ (जंटलमन) सभ्य गृहस्थ. A well-bred person. L. *Gens*, a race. [& *plico*, I fold.

Applied, *v. i.* (ઍપ્લાઇડ) અરજી કીધી. (अप्लाइड) अर्ज केला. Solicited. L. *Ad*,

Situation, *n.* (સિચ્યુએશન) ચાકરી. (सिच्युएशन) जागा, चाकरी. Place; employment. L. *Situo*, to place.

Hand, *n.* (હૅન્ડ) અક્ષર. (हॅन्ड) अक्षर Hand writing.

Shop-keeper, *n.* (શૉપ-કીપર) દુકાનદાર. (शॉप कीपर) दुकानदार. One who keeps a shop. [you keep accounts. L. *Fingo*, to form.

Good at figures-તમને હિસાબ રાખતાં આવડે છે. हिशोब चांगले जाणणारा. Can.

That will do. બસ. बस. That is enough. [know.

I happen to know. હું ભોગ જોગે જાણું છું. मला कळलें आहे. By chance I

Honest, *adj.* (ઑનેસ્ટ) પ્રમાણીક. प्रामाणिक. Upright. L. *Honor*, honour.

Industrious, *adj.* (ઇનડસ્ટ્રિયસ) ઉદ્યોગી. (इंडस्ट्रिअस) उद्योगी. Hard-working.

Lad, *n.* (લૅડ) છોકરો. (लॅड) मुलगा. Boy. (Fem. *Lass*)

Chance, *n.* (ચાન્સ) તક. (चॅन्स) संधि. Opportunity. L. *Cado*, I fall.

Customers, *n.* (કસ્ટમર્ઝ) ઘરાકો. (कस्टमर्स) गिऱ्हाईक. Regular buyers.

Occasion, *n.* (ઑકેઝન) વખત. (ऑकेझन्) वेळ. Time. L *Ob*, & *cado*, I fall.

Advertised, *v. i.* (ઍડવરટાઇઝડ) જાહેર ખબર આપી. (ॲड्व्हर्टाइज्ड्) जाहिरात दिली Put a notice in the newspapers. L. *Ad*, & *verto*, I turn.

To assist, *inf.* (ઍસિસ્ટ) મદદ કરવાને. (ॲसिस्ट्) मदत करण्यासाठीं. To help. L. *Ad*, & *sisto*, to stand. [chosen.)

Chose, *v. t.* (ચોઝ) પસંદ કીધો. (चोझ्) निवडला. Selected. (choose, chose,

Rest, *n.* (રેસ્ટ) બાકીના. (रेस्ट्) बाकीचे. Others.

Ground, *n.* (ગ્રાઉન્ડ) આધાર. (ग्राउन्ड्) आधार, कारण. Reason. [Single.

Single, *adj.* (સિંગલ) એક પણ. (सिंगल) एकसुद्धां. Even one. L. *Singulus*,

Recommendation, *n.* (રેકમેન્ડેશન) ભલામણપત્ર. (रेकमेंडेशन) शिफारसपत्र. A letter in one's favour. L. *Re*, *con*, & *mando*, to put into one's hand.

You are mistaken તમે ભૂલો છો. तुम्हीं चुकतां. You are in the wrong.

Wiped, *v. t.* (વાઇપ્ડ) લુછ્યા. (वाइप्ड्) पुसलें. Rubbed with something for cleaning.

Closed, *v. t.* (ક્લોઝડ) બંધ કીધું. (क्लोजड्) बंद केला. Shut. L. *Claudo*, I shut.
Orderly, *adj.* (ઑરડરલિ) નિયમસર વરતનાર. (ऑर्डरली) व्यवस्थेशीर. Systematic.
Tidy, *adj.* (ટાઇડિ) સુઘડ, (टायडी) स्वच्छ, टापटिपीचा. Clean.
Seat, *n.* (સીટ) જગા. (सीट्) जागा, आसन. Place. L. *Sedeo*, I sit.
Instantly, *ad.* (ઈનસ્ટંટલિ) તરતજ. (इन्स्टंट्ली) तावडतोब. At once. L. In, & *sto*, I stand.
Lame, *adj.* (લેમ) લંગડો. (लेम्) लंगडा. Crippled.
Courteous, *adj.* (કૉર્ટિઅસ) સભ્યતા વાળો. (कोर्चस्) सभ्य. Polite. L. *Cohors*, a courtyard.
Purposely, *ad.* (પરપઝલિ) જાણી જોઇને. (पर्पज़्ली) मुद्दाम. Intentionally. L. *Pro*, & *pono*, I put.
Stepped, *v. i.* (સ્ટેપ્ડ) ચાલ્યા. (स्टेप्ड्) ओलांडून गेले. Walked.
Noticed, *v. t.* (નોટિસ્ડ) જોયું. (नोटिस्ड) दिसून आलें. Marked. L. *Nosco*, I know.
Were brushed, *v. t.* (બ્રશડ) બ્રશથી સાફ કીધેલાં. (ब्रश्ड्) साफसूफ केलेले. cleaned with a brush.
In nice order. ઠીક ઠાક, ठाकठीक, विंचरलेले. Combed.
Observed, *v. t.* (ઑબઝર્વડ) જોયું. (ऑब्झर्व्हड्) पाहिलें. Saw. L. *Ob*, & *servo*, I keep.
Is worth. કીંમત બરાબર છે. बरोबर आहे. Is equal in value.

(૧) એક ગૃહસ્થ એક દિવસ એક દુકાનમાં ઉભો હતો, જ્યારે એક છોકરો અંદર આવ્યો અને ચાકરીને માટે આરજી કીધી. (૨.) તે દુકાનદારે પુછ્યું, "તમે સારા અક્ષર લખી શકો છો?" "હા." "તમને હિસાબ રાખતાં આવડે છે?" "હા." તે દુકાનદારે કહ્યું, "બસ;મને તમારૂં કામ નથી." (૩.) જ્યારે તે છોકરો ગયો ત્યારે તે ગ્રહસ્થે કહ્યું, "પણ હું તે છોકરાને ભોગજોગે પ્રમાણીક અને ઉદયોગી છોકરો જાણું છું. તમે તેને એક તક કાંય નહિ આપી?" "(૪.) કારણ કે, સાહેબ, તે 'હા,સાહેબ' અને 'ના, સાહેબ,' કહેતાં શીખ્યો નથી. એક ચાકરીને માટે અરજી કરતાં તેણે જેમ મને જવાબ આપ્યા, તેમ જો તે મને જવાબ આપે, તો અહિંયાં એક મહિનો રહેવા પછી તે મારાં ગ્રાહકોને કેમ જવાબ આપશે?" (૫) બીજી વખતે એક ગ્રહસ્થે પોતાની હાફિસમાં તેને મદદ કરવાને માટે એક છોકરાને માટે જાહેર ખબર છપાવી, અને લગભગ પચાસ જણે તે જગાને માટે અરજી કીધી. થોડો વખત પછી તે આખી સંખ્યામાંથી તેણે એક જણને પસંદ કીધો, અને બાકીના સઘળાઓને મોકલી દીધા. (૬) એક મિત્રે કહ્યું, "તમે તે છોકરાને શા આધારે પસંદ કીધો તે મને જાણવા ગમે છે. તેની પાસે એકપણ ભલામણ પત્ર ન હતો." (૭.) તે ગ્રહસ્થે જવાબ આપ્યો, "તમે ભુલો છો, તેની પાસે ઘણા ભલામણ પત્રો હતાં. જ્યારે તે અંદર આવ્યો ત્યારે તેણે પોતાના પગ લુછ્યા, અને જતી વખતે દરવાજો બંધ કીધો, તે ઉપરથી એમ જણાયું કે તે નિયમસર વરતનાર અને સુઘડ હતો. તેણે પોતાની બેઠક પેલા લંગડા બુઢા માણસને તરતજ આપી, તે ઉપરથી એમ જણાયું કે તે સભ્યતાવાળો હતો. જે ચોપડી મેં જાણી જોઇને જમીન ઉપર મુકી હતી તે તેણે ઉંચકી, અને મેજ ઉપર મુકી, જ્યારે બીજા બધાઓ તેની ઉપરથી ચાલી ગયા, અથવા તેને એક બાજુએ હડસેલી કાઢી. જ્યારે મેં તેની સાથે વાત કીધી, ત્યારે મેં જોયું કે તેનાં કપડાંને સંભાળથી બ્રશ વડે સાફ કરવામાં આવ્યાં હતાં, તેના બાળ હોરેલા હતા, અને તેના દાંત દુધ જેવા સફેદ હતા. જ્યારે તેણે પોતાનું નામ લખ્યું, ત્યારે મે જોયું કે તેનાં આંગળાંના નખ સ્વચ્છ હતાં. અને બીજાઓને બાજુએ હડસેલવાને બદલે, તે પોતાની વારીને માટે ગુપચુપ થોભ્યો. શું તમે આને ભલામણ પત્રો કહેતા નથી? હું કહું છું. અને દસ મિનિટ સુધી

મારી આંખ વાપરીને (જોઈને) એક છોકરા વિષે જે હું કહી શકું, તે, જે સઘળાં સુંદર પત્રો તે મારી આગળ લાવે તેની કીમત બરોબરના છે.

THE HEAVENS. આકાશ. अंतरिक्ष.

Heavens, *n.* (હેવન્ઝ) આકાશ. (हेव्हन्स्) अंतरिक्ष, आकाश. The sky.
Spacious, *adj.* (સ્પેસિયસ) વીશાળ. (स्पेशस्) विस्तृत. Vast. L. Spatium, Space.
Firmament, *n.* (ફરમૅમન્ટ) આકાશ. (फर्ममेन्ट्) आकाश. The sky. [pure.
Ethereal, *adj.* (ઈઠિરિયલ) હવાનું બનેલું. (इठिरियल्) दिव्य, ईथरनें भरलेलें. Airy.
Spangled, *adj.* (સ્પૅનગલ્ડ) તારા વાળું. (स्पँगल्ड्) तारकायुक्त, Starry; Sparkling.
Frame, *n.* (ફ્રેમ) ચોકઠું; સુર્ય, ચંદ્ર, તારાઓ સાથનું આકાશ. (फ्रेम्) चौकट, चंद्र सूर्य तारादिकांनीं मंडीत असें आकाश. The sky with the sun, moon, and stars. L. *Formo*, to shape. [Cause; God. L. *Orior*, to rise.
Original, *n.* (ઓરિજીનલ) મુલ; ખોદા. (ओरिजिनल्) मूळ. The great First
Proclaim, *v. t.* (પ્રોકલેમ) જાહેર કરે છે. (प्रोक्लेम्) जाहिर करतात. Tell loudly L. *Pro & clamo*, I cry out. [Indefatigable.
Unwearied, *adj.* (અનઉવિયરીડ) ઠાકયા વગરનું. (अनवुइरीड्) कधीं न थकणारा.
From day to day. દરરોજ दररोज Every day. [create.
Creator, *n.* (ક્રિએટર) પેદા કરનાર. (क्रियेटर) उत्पन्न कर्ता. God. L, *Creo*, I
Power, *n.* (પાવર) શક્તિ (प्रॉवर) सामर्थ्य. Might. L. *Potis*, able, & *esse*, to be.
Display, *v. t.* (ડિસ્પ્લે) દેખાડે છે. (डिस्प्ले) दाखवितो. Show. L, *Dis*, & plico, I fold. [known. L. *Populus*, the people.
Publishes, *v. t.* (પબલિશિઝ) જાહેર કરે છે. (पब्लिशिस्) जाहीर करतो. Makes
Almighty, *adj.* (અલમાઇટિ) સર્વ શક્તિમાન. (ऑल्माइटी) सर्वशक्तिमान. Omnipotent. [L. Pro, & *valeo*, I am strong.
Prevail, *v. i.* (પ્રિવેલ) ફેલાય છે. (प्रिव्हेल्) पसरते. Spread over the land.
Takes up. કબુલ રાખે છે. हातीं घेतो. Admits.
Wondrous, *adj.* (ઉંવનડ્રસ) અજાયબ જેવી. (वंड्रस्) अजब. Strange.
Tale, *n.* (ટેલ) બીના. (टेल्) गोष्ट. Story.
Nightly, *adv.* (નાઈટલિ) રાત્રે. (नाइट्ली) रात्रीं. At night. [I seek
Repeats, *v. t.* (રિપીટ્ઝ) કહે છે. (रिपीट्स्) सांगतो. Tells. L. *Re*, & *peto*,
Burn, *v. i.* (બર્ન) પ્રકાશે છે. (बर्न) प्रकाशतात. Shine.
Planets, *n.* (પ્લૅનેતઝ) ગ્રહો. (प्लॅनेट्स्) ग्रह. Moving stars.
Confirm, *v. t.* (કનફર્મ) નક્કી કરે છે. (कन्फर्म) बळकटी आणतात, खरेपणाची खात्री करतात Make firm. L *Con*, & *firmus*, firm.
Tidings, *n.* (ટાઇડીંગ્ઝ) ખબર. (टाइडिंग्ज़) खबर. News.
Roll, *v. i.* (રોલ) સુર્યની આસપાસ ફરે છે. (रोल्) सूर्या भोंवतीं फिरणे Revolve round the sun. [world.
From pole to pole. એક ધ્રુવથી બીજા ધ્રુવ સુધી. एका ध्रुवापासून दुसऱ्या ध्रुवापर्यंत. From the North Pole to the South Pole, i. e. all over the

What though કબુલ રાખ્યો છે. **कबुल करतो.** Allowing that. [*annus*, a year.
Solemn, *adj.* (સૉલમ) ગંભીર. (**सॉलेम्) गंभीर.** Grave. L. *Sollus*, every, &
Silence, *n.* (સાયલંન્સ) ચુપકીદી. (**सायलेन्स) स्तब्धता.** Quietness. L. *Sileo*, I am silent. [L. *Terra*, the earth.
Terrestrial, *adj*, (ટેરેસ્ટ્રિયલ) દુન્યાને લગતો. (**टेरेस्ट्रियल) भुलोकचा.** Earthly.
Radiant, *adj.* (રેડિયંટ) પ્રકાશીત. (**रेडिअन्ट) प्रकाशीत.** Bright. L. *Radio*, to emit rays.
Orbs, *n.* (ઑર્બ્ઝ) કુંડાળા (**ऑर्बस्) मंडळ, कक्षा.** Circles. L. *Orbis*, a circle.
Reason, *n.* (રીઝન) અક્કલ. (**रीझन्) तर्कशक्ति; बुद्धी.** Sense. L. Ratio, reason.
Rejoice, *v. i.* (રિજૉઇસ) ખુશી થાય છે. (**रिजॉइस्) खुष होतात.** Become glad. L. *Re*, & *gaudium*, joy.
Utter forth, *v. t.* (અટર ફૉર્થ) બોલે છે. (**अटर फोर्थ) बोलतात.** Speak out.
Glorious, *adj.* (ગ્લોરિયસ) ઉમદા (**ग्लोरियस्) तेजस्वी, प्रतापशाली, मोठा.** Grand; Splendid. L. *Gloria*, glory. [a god.
Divine, *adj.* (ડિવાઇન) ઇશ્વરી. (**डिव्हाइन्) ईश्वरी.** Godlike; of god. L. *Divus*,

(૧.) આખાં બહુ હવાનાં બનાવેલાં આકાશ સાથનું ઉંચે આવેલું વીશાળ આસમાન, અને તારાઓથી ભરેલું આકાશ, પ્રકાશતું ગગન, તેઓના મહાન મુળને (ખોદાને) જાહેર કરે છે. (૨.) નહિ ઠાકે એવો સુરજ દરરોજ તેના પેદા કરનારની શક્તિ બતાવે છે; અને દરેક મુલકમાં સર્વ શકિતમાન હાથનું કામ પ્રસિદ્ધ કરે છે. (૩.) જેવો સાંજનો છાંયડો પથરાય છે તેવો તરતજ ચંદ્ર તે અજાયબ જેવી બીના કબુલ રાખે છે, અને સાંભળતી દુન્યાને દર રાત્રે પોતાના જનમની વાત કહે છે.

(૪.) સઘળા તારાઓ જે તેની આસપાસ પ્રકાશે છે, અને સઘળા ગ્રહો જ્યારે ફરે છે, ત્યારે પોતાની વારીએ તે ખબરને મજબુતી આપે છે, અને ઉતર ધ્રુવથી દક્ષિણ ધ્રુવ સુધી તે બીના ફેલાવે છે. (૫.) સઘળા આ પૃથ્વીની આસપાસ ગંભીર ચુપકીદીમાં ફરે છે એમ કબુલ કરીયે, કાંઇ ખરેખરો અવાજ કે સાદ તેઓના પ્રકાશીત કુંડાળામાં નથી માલમ પડતો એમ કબુલ રાખીયે. (૬.) તોપણ અક્કલના કાનમાં તેઓ સઘળા ખુશી થાય છે, અને કીર્તિવંત અવાજ કાઢે છે; જ્યારે તેઓ પ્રકાશે છે. ત્યારે સદા ગાય છે કે "જે હાથે હમને બનાવ્યા તે ઇશ્વરી છે."

THE FOX AND THE CRANE. શીયાળ અને બગલું.

Crane, *n.* (કરેન) બગલું. (**क्रेन्) बगळा** A bird with long legs, a long neck and a long bill. [*Invito*, I call.
Invited, *v. t.* (ઇનવાઇટેડ) નોતરું દીધું. (**इन्व्हाइटेड्) आमंत्रण केलें.** Called. L.
Was pleased, *v. t.* (પ્લીઝ્ડ) ખુશી થયો. (**प्लीज्ड्) खुष झाला.** Delighted. L. *Placeo*, I please. [Therefore.
Accordingly, *ad.* (ઍકૉરડિંગલિ) એ ઉપરથી. (**अकॉर्डिंग्ली) म्हणून त्याप्रमाणें.**
Fixed, *adj.* (ફિક્સ્ડ) મુકરર કીધેલા. (**फिक्स्ड्) मुक्रर केला.** Appointed. L. *Figo*, to fix. | Proudly, *ad.* (પ્રાઉડલિ) દમામમા. (**प्रॉउड्ली) डौलानें.** In pomp.
Den, *n.* (ડેન) ગુફા. (**डेन्) गुहा.** Cave. [a servant. L. *Servio*, I serve.
Served, *v. t.* (સર્વ્ડ) પીરસવામાં આવ્યો. (**सर्व्हड्) वाढलें.** Put on the table b

Soup, *n.* (સુપ) સેરવો. (सूप) रस्सा. Water, with meat or vegetables boiled in it. | Smell, *n.* (સ્મેલ) સોડમ.(स्मेल्) घमघमाट. Odour.
Broad, *adj.* (બ્રૉડ) પહોળી. (ब्रॉड) रुंद. Wide.
Dip, *v. t.* (ડિપ) બોળવું. (डिप्) बुडविणें. Plunge.
Point, *n.* (પૉઇન્ટ) અણી. (पॉइंट्) टोक. End. L. *Punctum*, a point.
Drops, *n.* (ડ્રૉપસ) ટીપાં. (ड्रॉपस्) थेंब. Small portions of water.
Glee, *n.* (ગ્લી) આનંદ. (ग्ली) आनंद. Joy.
Lapped up, *v. t.* (લૅપ્ડ) ચપ ચપ પી ગયો. (लॅपड्) चप् चप् चांटून खाल्ला. Drank by licking up with his tongue.
Now and then થોડે થોડે વારે. मधून मधून Occasionally.
Guest, *n.* (ગેસ્ટ) પરોણો. (गेस्ट्) पाहुणा. One who is treated kindly in th house of another.
Feast, *n.* (ફીસ્ટ) મેજબાની. (फीस्ट्) मेजवानी. Banquet. L. *Festum*, feast.
Joke, *n.* (જોક) મશકરી. (जोक्) मस्करी. Jest. [to vex.
Vexed, *v. t.* (વેક્સ્ડ) ખીજવાયો હતો. (व्हेक्स्ड्) खट्टू झाला. Annoyed. L. *Vexo*,
Pressed, *v. t.* (પ્રેસ્ડ) આગ્રહ કર્યો. (प्रेस्ड्) आग्रह केला. Asked again and again L. *Premo*, I press. [*Futis*, a pitcher.
Refuse, *v. t.* (રિફ્યુઝ) ના પાડવું. (रिफ्युज्) नाकारणें. Decline. L. *Re*, &
Return, *inf.* (રિટર્ન) પાછી ફેરવવી. (रिटर्न) परत देणें. Give back. [tude.
Thanked, *v. t.* (થૅન્કડ) ઉપકાર માન્યો. (थेंकड्) आभार मानले. Expressed grati-
Heartily, *ad.* (હારટિલિ) ખરા દીલથી. (हार्टिली) मनःपूर्वक. warmly.
Paid, *v. t.* (પેડ) આપી. (पेड्) दिली. Gave. [*Quies*, rest.
Quiet, *adj* (ક્વાએટ) ગરીબ; શાંત. (क्वाएट्) शांत, गरीब. Gentle, calm. L.
Creature, *n.* (ક્રીચર) પ્રાણી. (क्रीचर) प्राणि. Animal. L. *Creo*, I create.
Puts up with સાંખી જાય છે. सोसतो. Endures; is not vexed at.
Tricks, *n.* (ટ્રિક્સ) ઠગાઇ. (ट्रिक्स) लबाड्या, चेष्टा. Deceits.
Dish, *n.* (ડિશ) ખોરાક. (डिश) जेवण, पक्वान्न. Food.
Silly, *adj.* (સિલિ) ભોળો. (सिली) मुर्ख, भोळसट. Foolish.
Narrow-necked, *adj.* (નૅરો–નેક્ડ) સાંકડાં મોઢાંવાળી (नॅरोनेक्ड्) लांब मान्या. with a narrow mouth.
Make yourself at hoeme શરમાતા ના, તમારૂંજ ઘર છે. संकोच धरूं नको. Do as you like, as if you were in your own house.
Fare, *n* (ફેર) ખોરાક. (फेअर) अन्न. Food.
Bill, *n.* (બિલ) ચાંચ (बिल्) चोंच. Beak. | Helped himself ખાધું. खाल्लें. Took.
Lick, *v. t.* (લિક) ચાટવું. (लिक्) चाटणें. Lap.
Angry, *adj.* (ઍંગ્રિ) ગુસ્સે થયેલું. (ॲंग्री) क्रुद्ध. Vexed. [to punish.
Punish, *v. t.* (પનિશ) સજા કરવી. (पनिश) शिक्षा करणें. Chastise. L. *Punio*,
Remember, *inf.* (રિમેમ્બર) યાદ કરવું. (रिमेंबर) स्मरणें. Bring to mind. L. *Re*, & *memor*, mindful.

Treated, *v. t.* (ટ્રીટેડ) વરત્યો હતો. (**ट्रीटेड्**) **वागविलें.** Behaved with.
Take, *v. t.* (ટેક) સાંખવી. (**टेक्**) **सोसणें** Bear.

(૧.) એક દહાડો એક કોહલું એક બગલાને મળ્યું, અને તેને જમવા બોલાવ્યું. તે બગલું તે કોહલાંની માયાથી ઘણું ખુશી થયું, અને બોલ્યું કે તમારી સાથે જમવાને હું ઘણું ખુશી થઈશ. (૨.) એ ઉપરથી, ઠેડવેલે દિવસે, તે બગલું તે કોહલાંના ગુફા આગળ દમામમાં ગયું. ખાણું તૈયાર હતું, અને તે તરતજ પીરસવામાં આવ્યું. તે સુંદર સેરવો હતો, જેના સોડમે તે બગલાને તદ્દન ભુખ્યું બનાવ્યું પણ તે કોહલાંએ એક પોહળી છાછરી રકાબીમાં સેરવો પીરસ્યો, કે જેથી કરીને તે બગલું પોતાની ચાંચની અણીજ અંદર બોળી શકયું, અને માત્ર થોડાં ટીપાં મેળવી શકયું. (૩.) તોપણ તે કોહલું ઘણા આનંદમાં હતું તે પેલો સેરવો ઝડપથી ચપ ચપ પી ગયું, અને વારે વારે પોતાના પરોણાને પુછતું ગયું કે તમને ખાવાની કેવી મજાહ પડે છે. તમે કાંઇ ભુખ્યા જણાતા નથી, પણ હું આશા રાખું છું કે તમને સેરવો ગમ્યો નહિ, તેથી તમે એટલું થોડું ખાધું એમ નથી. (૪.) તે બગલાંએ જોયું કે તે કોહલું મશકરી કરતું હતું. તેથી તેણે તેને જણાવા દીધું નહિ કે તે ગુસ્સે થયો હતો. તેણે કહ્યું, ખરેખર, તેને તેનું ખાણું ઘણુંજ ગમ્યું હતું. અને બીજે દિવસે પોતાની સાથે જમવાને તેણે તે કોહલાંને એટલો તો આગ્રહ કર્યો, કે વળતી મુલાકાત આપવાને તે ના પાડી શકયો નહિ. તેથી તે બગલાંએ તે કોહલાંનો તેની માયાને માટે દીલોજાનીથી ઉપકાર માન્યો, અને તે પોતાને ત્યાં જમવા ઘર ગયું. (૫.) બીજે દિવસે તે કોહલાંએ તે બગલાને વળતી મુલાકાત આપી. તે કોહલું પોતાના મન સાથે બોલ્યું, "આ બગલું એક ગરીબ પ્રાણી છે. કોઈ તેની સાથે કાંઈ ઠગાઇ કરે છે તે તે સાંખી જાય છે; અને મારી ખાતરી છે કે જો મને આપવાને તેની પાસે થોડુંક ઘણું સારૂં ખાવાનું ન હતે, તો તે મને પોતાની સાથે જમવાને બોલાવતે નહિ. અને તે મૂર્ખ બગલાને ત્યાં જે સુંદર વાણીઓ તે ખાશે, તેનો જયારે તે કોહલાંએ વિચાર કીધો, ત્યારે તેને તદ્દન ભુખ લાગી. (૬.) તે બગલાંનું ભોજન ઘણાં નાના ટુકડામાં કાપેલું ખાવાનું હતું. પણ તે એક લાંબી સાંકડી ડોકવાળી બાટલીમાં પીરસવામાં આવ્યું હતું, તે એટલી તો સાંકડી હતી કે તે કોહલાંથી પોતાનું નાક દાખલ કરી શકાયું નહિ. તે બગલાંએ કહ્યું, "મારા વહાલા મિત્ર, શરમાતાના; હું આશા રાખું છું કે તમને મારૂં ખાવાનું ગમે છે. (૭.) તેથી તે બગલાંએ પોતાની લાંબી ચાંચ તે બાટલીની સાંકડી ડોકમાં ખોસી, અને પુષ્કળ ખાવાનું ચાંપ્યું. તે કોહલું તો માત્ર તે બાટલીની બહારની બાજુજ ચાટી શકયું. તેને આ જાતનું ખાણું બીલકુલ ગમ્યું નહિ. (૮.) તે બગલાંએ હસીને કહ્યું, "હું ઘણું ખુશી છું. હું ખરેખર ઘણું ખુશી છું કે તમે એટલા ભુખ્યા છો. હું આશા રાખું છું કે જેવી રીતે મે ગઇ કાલે તમારે ત્યાં સરસ ભોજન લીધું હતું, તેવુંજ સરસ ભોજન આજે તમે મારે ત્યાં લેશો." (૯.) પણ એક ભુખ્યું કોહલું, તે એક ખીજવાયલું કોહલું છે. તે કોહલું ઘણું ગુસ્સે થયું, અને તે બગલાને કહ્યું કે તે તેને કોઇ બીજી વખતે સજા કરશે. (૧૦.) તે બગલાંએ તેને યાદ કરવા કહ્યું કે આગલે દિવસે તેણે તેની સાથે જમતી વખતે કેવી ચાલ ચલાવી હતી, અને કહ્યું કે હું ધારૂં છું કે હું એક દિવસ ભોજન વગર ચલાવી શકું, અને તોબી તેથી કાંઇ વધારે ખરાબ પરિણામ મને નીપજે નહીં અને. વધુ એકે "જો તમે મશ્કરી સહન કરી ન શકો, તો તમારે મશ્કરી કરવી જોઇએ નહિ."

THE ROSE. ગુલાબ. **गुलाब.**

Lovely, *adj.* (લવલિ) સુંદર. **लव्हली**) **सुंदर.** Pretty.
Smell, *v. i.* (સ્મેલ) સોડમ આપે છે. (**स्मेल्**) **सुवास देणें.** Emit fragrance.

Beautiful, *adj*. (બ્યુટિફુલ) સુંદર (ब्युटिफुल्) सुंदर. Pretty. L. *Bellus*, fair.
Sweet, *adj*. (સ્વીટ) મધુર; ખુશનુમા. (स्विट्) मधुर. Lovely; delightful.
Wild, *ad*. (ઉવાઈલ્ડ) વાવ્યા વગર. (वाइल्ड्) लावल्यावांचून, आपोआप. Growing without culture. [indeed with no fault L. *Per*, & *facio*, I do.
Perfect, *adj*. (પરફેક્ટ) ખામી રહિત. (परफेक्ट) सर्वांग सुंदर, परिपूर्ण. Very good
Varieties, *n*. (વેરાઇટિઝ) તરેહવાર જાત. (व्हेराइटीज्) जाती. Different sorts. L. *Varius*, various. [& *fero*, I bear.
Different, *adj*. (ડિફરંટ) જુદા જુદા. (डिफरंट) निरनिराळया. Various. L. *Dis*,
Colours, *n*. (કલર્ઝ) રંગો. (कलर्स) रंग. Hues. L. *Color*, colour.
Pink, *adj*. (પિન્ક) ગુલાબી. (पिंक्) गुलाबी. Light red.
Tint, *n*. (ટિંટ) રંગ. (टिंट्) रंग, छटा. Colour. [eyes on each side.
Cheeks, *n*. (ચીક્સ) ગાલ. (चीक्स) गाल. The side of the face below the
Sign, *n*. (સાઈન) નિશાની. (साइन) खूण, चिन्ह. Mark. L. Signum, a mark.
Health, *n*. (હેલ્થ) તંદુરસ્તી. (हेल्थ्) निरोगीपणा. Sound state of body.
Bushes, *n*. (બુશિઝ) છોડવાઓ. (बुशेस्) झुडपें shrubs.
Sharp, *adj*. (શાર્પ) અણીવાળા. (शार्प) तीक्ष्ण. Pointed.
Thorns, *n*. (થૉર્નઝ) કાંટા. (थॉर्न्स) कांटे. Spines.
Prick, *v. t*. (પ્રિક) ભોકવું. (प्रिक्) बोचणें. Pierce.
Delhi, *n*. (દીલ્હિ) દીલ્લી શહેર (दिल्ली दिल्लीशहर,) A town in India on the Jumna.
Emperor. *n*. (એમપરર) શહેનશાહ. (एंपरर) बादशहा. The sovereign of an empire. L. *Impero*, to command.
Often, *ad*. (ઑફ્ન) વારંવાર (ऑफन्) वारंवार. Frequently.
Bath, *n*. (બાથ) નાહવાની જગા. (बाथ्) स्नानगृह. Place to bathe in.
To scent, *inf*. (સેન્ટ) સોડમદાર બનાવવું. (सेन्ट्) सुवासिक करणें. To fill with good odour. L. *Sentio*, I feel. [to remain.
Were left, *v. t*. (લેફ્ટ) રહેવા દેવામાં આવ્યાં (लेफ्ट्) राहूं दिलीं. Were allowed
Happened to look- ભોગ જોગે જોયું. दृष्टी गेली Looked by chance.
Floating, *pres. part*. (ફ્લોટિંગ) તરતું. (फ्लोटिंग) तरंगत असलेलें. Moving on the surface. [cloth for the purpose of cleaning the face.
Handkerchief, *n*. (હેન્ડકરચીફ) રૂમાલ. (हॅंडकर्चिफ्) हात रुमाल, A piece of
Scent, *n*. (સેન્ટ) સોડમ. (सेन्ट्) सुवास. Odour. L. *Sentio*, I feel.
Attar, *n*. (અત્તર) અત્તર. (अत्तर) अत्तर, Perfume. [smoke.
Perfume, *n*. (પરફ્યુમ) સુગંધ (परफ्युम) सुगंध. Fragrance. L. *Per*, & *fumus*,
Largely, *ad*. (લાર્જલિ) પુષ્કળ (लार्जली) पुष्कळ. Widely.
Persia, *n*. (પરશિયા) ઇરાન. (पर्शिया) इराण. A country in Asia.
Turkey, *n*. (તર્કિ) તર્કી (टर्की) तुर्कस्थान. A country in Europe and Asia.
Cashmere, *n*. (કૅશમિર) કાશમીર. (कॅश्मीर) काश्मीर देश. A province in the north of India. [*munus*, a gift.
Common, *adj*. (કૉમન) સાધારણ. (कॉमन्) साधारण. Ordinary. L. *Con*, &
Rare, *adj*. (રૈર) ઘણું જ સરસ. (रेअर्) उत्कृष्ट. Unusually excellent. L. *Rarus*,

loose in texture.
Costly, *adj.* (કૉસ્ટલિ) કીંમતી. (**कॉस्टली**) **मौल्यवान्.** Valuable.
Freshly, *ad.* (ફ્રેશલિ) નવા. (**फ्रेशली**) **नुकतींच, ताजीं.** Newly.
Picked, *p. p.* (પિકડ) તોડેલાં. (**पिक्ड्**) **खुंटलेलीं.** Plucked. [I shut.
Closed, *adj* (ક્લોઝડ) બંધ કીધેલાં (**क्लोझ्ड्**) **बंदकेलेले.** Shut up. L. *Claudo*,
Vessel, *n.* (વેસલ) વાસણ. (**व्हेसल्**) **भांडें.** Utensil. L. *Vas*, a vessel.
Vapour, *n.* (વેપર) વરાળ. (**व्हेपर**) **वाफ.** That which rises into the air like steam from anything that is heated very much. L. *Vapor*, vapour.
Tube, *n*, (ટ્યુબ) નળી. (**टयूब्**) **नळी.** Pipe.
Pans, *n.* (પૅન્ઝ) પેના. (**पॅन्स्**) **तवे.** Vessels.
Top, *n.* (ટૉપ) સપાટી. (**टॉप्**) **पृष्ठभाग.** Surface.
Is skimmed, *v. t.* (સ્કિમ્ડ) ઉપરથી તારવી કાઢવામાં આવે છે. (**स्किम्ड्**) **पृष्ठभागावरून काढून घेणें.** Taken off from the surface. [I am strong.
Valuable, *adj.* (વૅલ્યુએબલ) કિમતી. (**व्हेल्युएबल**) **मोलवान.** Costly. L. *Valeo*,
One hundred thousand. એક લાખ. **एक लाख.** One lac.
Visitors, *n.* (વિઝિટર્ઝ) પરોણા. (**व्हिजिटर्स**) **पाहुणे.** Guests. L. *Video*, I see.
Sprinkle, *v. t.* (સ્પ્રિંકલ) છાંટે છે. (**स्प्रिंकल**) **शिंपडणें** Throw in small drops.
Leave, *v. i.* (લીવ) ઘરમાંથી જાય. (**लीव्ह्**) **निरोप घेतात.** Go away from the house.

(૧.) ગુલાબ એક સુંદર ફુલ છે. બીજાં ફુલો છે, જે તેટલાંજ મીઠાં પમરે છે, પણ તેઓ એટલાં સુંદર નથી. બીજાં ફુલો છે, જે તેટલાંજ સુંદર છે, પણ તેઓનો એટલો મીઠો સોડમ આવતો નથી. દુન્યામાં એકે એવું ફુલ નથી, જે ગુલાબના જેવું બંને સુંદર અને મીઠા સોડમવાળું હોય. તેટલા માટે તેને ફુલોની રાણી કહે છે. (૨.) દુન્યાના ઘણા ખરા ભાગોમાં ગુલાબ વાવ્યા વગર ઉગેછે. પણ જંગલી ગુલાબ, વાડીના ગુલાબ જેવા, મોટા અથવા સુંદર હોતા નથી, અથવા તેઓનો એટલો મીઠો પમરાટ આવતો નથી. ઇંગ્લાંડના દરેક બાગમાં આ મીઠા સોડમવાળું ફુલ દેખાય છે; અને તેના વગર કોઇબી બાગ સંપુર્ણ થાય નહિ. તેમાં સેંકડો તહરેવાર જાતો હોય છે, કેટલીક મોટી, કેટલીક નાની હોય છે. તેઓ જુદા જુદા રંગના હોય છે, કેટલાક સફેદ, કેટલા લાલ, કેટલાક પીળા, એક રંગ છે, જે ગુલાબી રંગ તરીકે જણાયલો છે. જે છોકરાં ઠંડા મુલકમાં રહે છે, તેના ગાળમાં જોવામાં આવતો તે ગુલાબી રંગ છે, અને તે તંદરોરસ્તીના નીશાની છે. (૩.) ગુલાબ મોટાં ઝાડ ઉપર ઉગતાં નથી, પણ છોડવા ઉપર ઉગે છે. આ છોડવા ઉપર વારંવાર અણીયાળા કાંટા હોય છે, જે કાંટાને જો તમે હાથ લગાડો તો તે તમારાં આંગળાંમાં ભોકાઇ જાય છે. કેટલાક સૌથી મીઠા સોડમવાળા ગુલાબને સૌથી અણીવાળા કાંટા હોય છે. (૪.) એકવાર દીલ્હી શહેરમાં 'નુરજહાં' અથવા "દુન્યાની રોશની" નામની એક ખુબસુરત રાણી હતી. તેણીનો વર જાહાંગીર નામે એક મોટો મોગલ શાહેનશાહ હતો. તેણી પાણીને સુગંધી બનાવવાને, પોતાની નાહવાની જગા વારંવાર ગુલાબથી ભરી નખાવતી હતી. એકવાર નાહવાની જગામાં ગુલાબ બે ત્રણ દિવસ સુધી રહી ગયા—રાણીની બોગ જોગે તે ઉપર નજર પડી, અને પાણીની સપાટી ઉપર એક જાતનું તેલ તરતું જોયું. તેણીએ પોતાના રૂમાલ વડે તેને હાથ લગાડયો, અને તેણીને માલમ પડયું કે તેને મીઠો સોડમ હતો. તેણીએ તેને જાહાંગીરનું અત્તર, અથવા જાહાંગીરનું સુગંધ એવું નામ આપ્યું. હિંદુસ્તાનમાં તે સૌથી સરસ સુગંધ હોવાથી તેને હમણા અત્તર અથવા સુગંધ કહે છે. તેને યુરોપમાં ઓટો ઑવ રોઝિઝ કહે છે. (૫.) ગુલાબ ઇરાન,

તર્કી, અને કાશમીરમાં, તેમાંથી જે સુગંધ બનાવવામાં આવે છે, તેને ખાતર, બાગોમાં મોટા પાયા ઉપર ઉગાડવામાં આવે છે. બે જાતના અત્તરો છે, એક સાધારણ જાત, જેને ગુલાબનું પાણી કહે છે, અને ગુલાબનું અત્તર, જે ઘણુંજ સરસ અને કિમતી છે. (૬.) તરતનાં તોડેલાં ગુલાબોની મોટી સંખ્યા એક બંધ વાસણમાં થોડાંક પાણી સાથે મુકવાથી ગુલાબનું પાણી બનાવવામાં આવે છે. ત્યાર પછી તે વાસણને ગરમી આપવામાં આવે છે. જે વરાળ ઉપર આવે છે, તેને એક નળી વાટે એક ઠંડા વાસણમાં પસાર કરવામાં આવે છે, જ્યાં તેનું પાછું પાણી થાય છે. આ ગુલાબનું પાણી છે. (૭). ગુલાબના પાણીમાંથી ગુલાબનું અત્તર બનાવવામાં આવે છે. ગુલાબનું પાણી મોટા છાલકા પેનામાં મૂકવામાં આવે છે, કે જેને હવામાં બહાર કેટલાક દિવસ સુધી મૂકવામાં આવે છે. રાતે તે પાણીની સપાટી ઉપર જરા તેલ આવે છે. આ સંભાળથી પીછાં વડે તારવી કાઢે છે. આ ગુલાબનું અત્તર છે. તે ઘણું કિમતી છે. એક તોલો, અથવા એક રૂપીઆ ભાર અત્તર બનાવવાને એક લાખ ઝાડ જોઇએ છે. આ વારંવાર સો રૂપીએ વેચવામાં આવે છે. (૮.) જ્યારે તવંગર માણસો પરોણાઓને પોતાને ઘર નોતરે છે, ત્યારે જે વખતે તેઓ ઘરમાંથી જાય છે, તે વખતે તેઓ ઉપર ગુલાબનું પાણી છાંટે છે, અને કોઇ કોઇ વાર ગુલાબનું અત્તર છાંટે છે.

THE LAST ROSE OF SUMMER.

ઉનાળાનુ છેલ્લું ગુલાબ. उन्हाळ्यांतील शेवटचा गुलाब.

Summer, *n.* (સમર) ઉનાળો. (**समर**) **उन्हाळा**. The hot season.
Left, *p. p.* (લેફ્ટ) રહી ગયલું (**लेफ्ट्**) **राहिलेलां**. Remained.
Blooming, *pres. part.* (બ્લુમિંગ) ખીલતું. (**ब्लूमिंग**) **विकसीत**. Blossoming.
Companions, *n.* (કમપૅનિયનઝ) સાથીઓ. (**कंपॅनिअन्स**) **सोबती**. Comrades. L. *Con*, & *pagus*, **a village.**
Faded, *v. i.* (ફેડેડ) કરમાઇ ગયાં. (**फेडेड**) **कोमेजलेलें**. Withered.
Kindred, *n.* (કિનડ્રેડ) સગાં ; જાત. (**किंड्रेड**) **नातेवाईक**. Relations.
Rosebud, *n.* (રોઝબડ) ગુલાબની કળી. (**रोज़बड्**) **गुलाबाची कळी**. Unopened rose flower.
Nigh, *ad.* (નાઇ) નજીક. (**नाय्**) **जवळ**. Near.
To reflect, *inf* (રિફ્લેક્ટ) પાછું આપવું. (**रिफ्लेक्ट**) **परत देणें**. Give back. L. [*Re*, & *flecto*, I bend.
Blushes, *n.* (બ્લશિઝ) રતાશ. (**ब्लशिस**) **लाली**. Redness.
Sigh, *n.* (સાઇ) ડચકું. (**साय्**) **सुस्कारा**. Sob.
Lone, *adj.* (લોન) એકલું. (**लोन**) **एकाकी**. Solitary.
To pine, *inf.* (પાઇન) ગુમાઇ જવું. (**पाइन**) **झुरणें**. Droop.
Stem, *n.* (સ્ટેમ) થડ. (**स्टेम**) **दांडा**. Trunk.
Since, *conj.* (સિનસ) કારણ કે. (**सिन्स्**) **ज्याअर्थी, म्हणून**. Because.
Scatter, *v. t.* (સ્કૅટર) પાથરવું. (**स्कॅटर**) **पसरणें**. Spread.
Bed, *n.* (બેડ) ફુલનો ક્યારો, (**बेड**) **वाफा**. The ground in which flowers grow.
Mates, *n.* (મેટ્ઝ) સોબતીઓ. (**मेट्स्**) **सोबती**. Companions.
Scentless, *adj.* (સેન્ટલેસ) સુગંધ વગરના. (**सेन्टलेस**) **वासरहित**. Without perfume. L. *Sentio*, I feel.
Decay, *v. i.* (ડિકે) નાશ પામે. (**डिके**) **नाश पावणें**. Is destroyed.

Circle, *n.* (સરકલ) ટોળી. (**सर्कल**) **मित्रमंडळी**. Company. L. *Circulus*, a circle.
Gems, *n.* (જેમ્સ) કિમતી મિત્રો. (**जेम्स**) **महत्वाचा मित्र**. Valued friends.
Drop away, *v. i.* (ડ્રૉપ) જતા રહે છે. (**ड्रॉप**) **गळून जाणें**. Vanish.
Withered, *p. p.* (વિધર્ડ) કરમાયલા. (**व्हिदर्ड**) **कोमेजलेलीं**. Faded.
Fond, *adj.* (ફૉન્ડ) વહાલાં. (**फाँड**) **प्रिय**. Dear.
Are flown. *v. t.* (ફ્લોન) મરી જાય છે. (**फ्लोन**) **मरतात**. Are dead. [I have.
Inhabit, *v. t.* (ઇન હેબિટ) રહે. (**इनहॅबिट**) **राहील**. Live in. L. *In*, & *habeo*,
Bleak, *adj.* (બ્લીક) ઠંડી; ઉજડ. (**ब्लीक**) **थंड**. Cold; dreary.

(૧.) તે ઉનાળાનું છેલ્લું ગુલાબ એકલું ખીલતું રહી ગયું છે. તેના સઘળા સુંદર સાથીઓ (બીજાં ફુલો) કરમાઇ ગયાં છે અને જતાં રહ્યાં છે; તેની જાતનું કોઇ પણ ફુલ, કોઇ પણ ગુલાબની કળી, તેનો રતાશ પાછો આપવાને માટે, ડચકાં બદલ ડચકું આપવાને માટે, નજદીક નથી. (૨.) ઓ તું એકલાં ફુલ, હું તને થડ ઉપર ઝુમાવાને રહેવા દઇશ નહિ; કારણ કે સુંદર ફુલો ઉંઘાય છે, જા, તું તેઓની સાથે ઉંઘો. આ પ્રમાણે ક્યારા ઉપર, જ્યાં બાગના તારા સાથીઓ સુગંધ વગરના અને સુકેલા પડેલા છે, ત્યાં તારાં પાંદડાં હું માયાથી પાથરૂં છું. (૩.) એ પ્રમાણે જ્યારે દોસ્તી નાશ પામે ત્યારે હું જલદીથી પુઠે આવું; અને પ્યારની પ્રકાશતી ટોળીમાંથી કીમતી મિત્રો જતા રહે છે. જ્યારે સાચાં મિત્રો કરમાયલાં પડે અને વહાલાંઓ મરી જાય ત્યારે ઓ! આ ઠંડી દુન્યામાં એકલું કોણ રહેશે?

LATE LATEEF. મોડો લટિફ.

Parents, *n.* (પેરંટ્સ) માબાપ. (**पेरेन्टस्**) **आईबाप**. Father and mother. L. *Pario*, I bring forth.
Fault, *n.* (ફૉલ્ટ) ખામી. (**फॉल्ट**) **न्यून, व्यंग**. defect. L. *Fallo*, I deceive.
Ashamed, *adj.* (એશેમ્ડ) શરમાયલો. (**अशेम्ड**) **लाजित**. Abashed.
Kept on, ચાલુ રાખ્યું. **चालू राखलें**. Continued. [Get up. ઉઠ. **ऊठ**. Rise.
Post office, *n.* (પોસ્ટ-ઑફિસ) ટપાલ આફિસ. (**पोष्ट ऑफीस**) **टपालहपीस**. A place appointed for attending to all business connected with the mail. L. *Pono*, I put; *ob*, & *facio*, I do.
Elder, *adj.* (એલ્ડર) વડો. (**एल्डर**) **वडील**. Older.
Post, *n.* (પોસ્ટ) ટપાલ. (**पोस्ट**) **टपाल**. Mail. L. *Pono*, I put.
Kite, *n.* (કાઇટ) પતંગ. (**काइट**) **पतंग**. A light frame of wood and paper for flying in the air.
Fair, *n.* (ફેર) મેળો. (**फेअर**) **जत्रा**. A gathering of buyers and sellers at a certain place. L. *Forum*, a market place.
Fun, *n.* (ફન) ગમત. (**फन्**) **मौज**. Amusement.
Races, *n.* (રેસિઝ) સરત. (**रेसिझ**) **शर्यती**. Contests in running.
Jugglers, *n.* (જગલર્સ) ગારૂડી. (**जगलर्स**) **गारुडी**. Those who exhibit tricks.
Games, *n.* (ગેમ્ઝ) રમતો. (**गेमस्**) **खेळ**. Sports.
Bazars, *n.*(બાઝાર્ઝ) બજારો. (**बझार्स**) **दुकानें**. Market-places.
Tops, *n.* (ટૉપ્સ) ભમરડા. (**टॉप्स्**) **भोंवरे**. A toy which children play with by whirling it on its point.

Dolls, *n.* (ડૉલ્ઝ) ઢીંગળીઓ. (डोल्झ) बाहुल्या. Baby images.
Sweetmeats, *n.* (સ્વીટમીટ્ઝ) મીઠાઈ. (स्वीटमीट्‌) मिठाई. Confectioneries made of sugar.
Looking forward to આતુરતાથી રાહ જોતા હતા. अतुरतेनें वाट पहात. Waiting eagerly for.
Holiday, *n.* (હૉલિડે) તેહવાર ; છુટીનો દિવસ. (हॉलिडे) सण, सुटीचा दिवस. A day of exemption from labour.
Mind, *v. i.* (માઈન્ડ) ધ્યાન રાખજે. (माइन्ड) ध्यानांत ठेव. Be careful.
Added, *v. t.* (ઍડેડ) વધુ કહ્યું. (ॲडेड्‌) आणखी सांगितलें. Said further.
To set out. નીકળવાને-निघणें. To start.
Shouted, *v. t.* (શાઉટેડ) બુમ પાડીને કહ્યું (शाउटेड) ओरडला. Exclaimed
Miss, *v. t.* (મિસ) ચુકવું. (मिस) चुकणें. Fail in catching.
Replied, *v. t.* (રિપ્લાઇડ) જવાબ આપ્યો. (रिप्लाइड्‌) उत्तर दिलें. Answered. L. *Re*, & *plico*, I fold.
Reached, *v. t.* (રીચ્ડ) પહોંચ્યા. (रीचड्‌) पोंचला. Arrived at.
Station, *n.* (સ્ટેશન) આગગાડીને થોભવાનું મકક. (स्टेशन) आगगाडी थांबण्याचें ठिकाण. A place on a railway where trains make a halt. L. *Sto*, to stand.
Nearly, *ad.* (નિયરલિ) લગભગ. (नियर्ली) बहुतेक. Almost.
Tickets, *n.* (ટિકેટ્ઝ) ટિકિટો. (टिकेट्स्‌) तिकिटें. A piece of card which gives the holder a right of admission to some place.
Exactly, *ad.* (એગ્ઝૅક્ટલિ) બરાબર. (एग्झॅक्ट्‌ली) बरोबर. Just. L. *Ex*, & *ago, to drive.*
Station Master, *n.* (સ્ટેશન-માસ્તર) સ્ટેશન માસ્તર. (स्टेशन-मास्टर्‌) स्टेशन-मास्तर. One who has charge of a railway Station.
Whistle, *n.* (ઉવ્હિસલ) સીસોડી. (व्हिसल) शिळ. A small wind-instrument.
Platform, *n.* (પ્લૅટફૉર્મ) ફલટક (प्लॅटफॉर्म) आगगाडींतून उतरण्याची उंच जागा. A raised floor. | Get to. પહોંચશે. पोहोंचणें. Reach.
As hard as he can. જેમ બને તેમ ઝડપથી. शक्य तितका जलद. As fast as he can.
Bawls, *v. i* (બૉલ્ઝ) બુમ પાડે છે. (बॉल्झ्‌) ओरडला. Shouts.

(૧.) લતીફ આઠ વર્ષની ઉમરનો એક છોકરો હતો. તેને માયાળુ મા અને બાપ હતાં, અને સુખી ઘર હતું. તે ઘણું કરીને એક સારો છોકરો હતો, અને જેમ તેના મા બાપ તેને કહેતાં હતાં. તેમ કરતો હતો. પણ તેનામાં એક મોટી ખામી હતી. તે કદી કાંઇ પણ ચીજ વખતસર કરતો ન હતો, તે હમેશા મોડો હતો. (૨.) જ્યારે તે છ વર્ષનો થયો, ત્યારે તેને નિશાળે મૂકવામાં આવ્યો. પહેલે દહાડે તેનો બાપ તેની સાથે ગયો, અને શિક્ષકે તેને દરરોજ સાત વાગે જ્યારે નિશાળ ઉઘડે ત્યારે આવવાને કહ્યું. પણ પહેલેજ દહાડે તેને પાંચ મિનિટ મોડું થયું. બીજે દહાડે તેને પાછું મોડું થયું. અને જ્યારે તે એક અઠવાડિયું સુધી દરરોજ મોડો ગયો, ત્યારે શિક્ષકે કહ્યું, "એમ કેમ? તમે હમેશા મોડા આવો છો. હમે તમને 'મોડો લટીફ કહેવો જોઇએ.'" (૩.) સઘળા છોકરાઓએ શિક્ષકને આ કહેતાં સાંભળ્યા. તે વખતથી તેઓ સઘળા તે નાના છોકરાને "મોડો લટીફ" કહેતા હતા. તે ઘણો શરમીંદો જણાયો. પણ તેને મોડા આવવાનું ચાલુ રાખ્યું. (૪) ઘરમાં તેમજ હતું. તેની માયે છ વાગે કહ્યું, "ઉઠ," પણ લટીફ બીછાણામાં દશ મિનિટ વધારે પડી રહયો. તેના બાપે કહ્યું, "નાસ્તો તૈયાર છે." પણ લટીફ પા કલાક સુધી વાડીમાં રમવા ગયો, અને જ્યારે તે અંદર આવ્યો, ત્યારે તેનું ખાવાનું ઠંડું પડી ગયું હતું. તેના વડા ભાઇએ કહ્યું,

"આ કાગળ હમણા ટપાલ આફિસમાં લઈ જાઓ, બરાબર ત્રણ વાગ્યા છે, અને ટપાલ સાડા ત્રણ વાગે ઉપડશે." લટીફે તે કાગળ લીધું, પણ રસ્તામાં બીજો છોકરો મળ્યો, અને તેને પતંગ ઉડાડવામાં મદદ કરવા ઉભો રહયો. તે ચાર વાગે ટપાલ આફિસમાં પુગ્યો, અને તે દહાડાનો ટપાલ જતો રહેલો હતો. (૫.) શહેરમાં જયાં લટીફ રહેતો હતો, ત્યાંથી આશરે વીસ માઇલ દૂર એક મોટો મેળો વરસમાં એક વાર ભરાતો હતો. દરેક જણ, જેનાથી બનતું હતું, તે, રમુજ જોવાને માટે, અને ચીજો ખરીદ કરવાને માટે ત્યાં જતો હતો. ત્યાં સરતો થતી હતી, અને મદારીઓ હતા, અને રમત ગમતો થતી હતી, અને બજાર ભરાતી હતી, કે જયાં જે તમને જોઇયે તે તમે ખરીદી શકતા હતા. ત્યાં પતંગ અને દડા, અને ભમરડા અને ઢીંગલી, અને મીઠાઇ મળતી હતી; અને બાપો અને માય પોતાનાં છોકરાંઓને માટે ખરીદી કરતાં હતાં. જેમ લટીફનાં માબાપ દૂર રહેતાં હતાં, તેમ જેઓ દૂર રહેતાં હતાં, તેઓ આગગાડી મારફતે મેળામાં જતાં હતાં. (૬.) લટીફ અને તેના ભાઇ બહેનો લાંબો વખત થયો મેળાની આતુરતાથી રાહ જોતા હતા. તે દહાડો છુટી મળવાની હતી, કારણ કે સઘળા છોકરાઓ મેળે જવા માગતા હતા, અને તેમજ શિક્ષક પણ જવા માગતા હતા. ચોપડીઓ પણ મેળામાં વેચાતી હતી, અને તે પોતાને માટે કેટલીક ચોપડી, અને નવાં કપડાંનો કકડો ખરીદવા માગતો હતો. (૭.) તેના બાપે કહ્યું, "આપણે સઘળા આવતી કાલે આઠ વાગે આગગાડીના સ્ટેશને જઈશું. આગગાડી સાડા આઠ વાગે ઉપડે છે. તમે બધા આઠ વાગે તૈયાર થજો." તેણે લટીફ તરફ જોઇને વધુ કહ્યું, "અને સંભાળજો, તમે મોડું કરતા ના આગગાડી કોઇને માટે થોભતી નથી. જો આપણે ત્યાં વખતસર નહિ જઈશું, તો આપણે પછવાડે રહી જઈશું. આપણે મેળામાં ખાવાનું ખરીદશું, અને સાંજના પાછા આવીશું." (૮.) બીજી સહવારે દરેક જણ સકારે ઉઠયો. લટીફે પોતાનો નાસ્તો બીજાઓની સાથે ખાધો. પણ આઠ વાગે, જયારે તેના બાપે છોકરાંઓને નીકળવાને માટે સાથે બોલાવ્યાં, ત્યારે લટીફ ત્યાં હતો નહિ. તેના બાપે બુમ પાડી, "લટીફ, લટીફ, હમે જઇયે છીયે." પણ લટીફ, કાંઈ જણાયો નહિ. તેની માયે કહ્યું, "તે આગળ દોડી ગયો હશે. કદાચ તે મોડો થવાને બીહતો હશે." (૯.) તેના બાપે જવાબ આપ્યો, "ઠીક, આપણે થોભી શકતા નથી, નહિ તો આપણે આગગાડી ચુકીશું." તેથી તેઓ નીકળ્યા પણ જયારે તેઓ સ્ટેશન ઉપર પુગ્યા, ત્યારે લટીફ ત્યાં હતો નહિ. તેના બાપે ટીકીટ ખરીદ કીધી, અને થોડોક વખત સુધી થોભ્યો. આગગાડીના ગાર્ડે કહ્યું, "તમારી બેઠક લઈ લેઓ, ઝડપ કરો, નહિ તો તમને જગા મળશે નહિ. આગગાડી લગભગ ભરાઈ ગઇ છે." (૧૦.) તેથી લટીફના બાપ, માય, અને ભાઈ બહેનો સઘળાં ગાડીમાં બેઠાં, બરાબર સાડા આઠ વાગે સ્ટેશન–માસ્તરે સીસોટી વગાડી, અને આગગાડી ઉપડી. (૧૧.) ફાટક ઉપર જેમ બને તેમ ઝડપથી કોણ દોડે છે. તે મોડો લટીફ છે. જયારે તેની ટોપી ઉડી જાય છે, ત્યારે તે બુમ પાડે છે, "સબર, સબર, હું અંદર જવા માગું છું. પણ આગગાડી કોઇને માટે થોભતી નથી. તે સ્ટેશન–માસ્તર બુમ પાડે છે, "પાછા જાઓ, પાછા જાઓ." અને આગગાડી ઉપડે છે; લટીફ પોતાના બાપ અને માય અને બીજાંઓને બારીની બહાર જોતાં જોય છે. પણ તે પછવાડે રહી ગયો છે. તે તે સહવારે ખેતરમાં અહીં તહીં રમ્યો હતો, એવું ધારીને કે તે વખતસર સ્ટેશન ઉપર પુગશે. પણ તે એટલો મોડો આવ્યો કે તે ગાડી ચુકી ગયો.

THE WISE FLIES. ડાહી માખીઓ. शहाण्या माशा.

Wise, *adj*. (વાઇઝ) ડાહી. (वाइझ) शहाण्या, धूर्त. Prudent.

Spider, *n*. (સ્પાઇડર) કરોળીયો. (स्पायडर) कोळी. An insect well known for spinning webs.

Web, *n*. (વેબ) જાળું, (वेब) जाळें. A texture spun by a spider for [catching its prey.

Fine, *adj.* (ફાઈન) બારીક. (फाइन्) बारीक. Thin.
Sharpest, *adj.* (શારપેસ્ટ) સૌથી તીક્ષણ. (शार्पेस्ट) तक्षिण. Keenest.
Scarcely, *ad.* (સ્કેરસલિ) ભાગ્યેજ. (स्केअर्सली क्वचितच. Hardly.
Slender, *adj.* (સ્લેન્ડર) પાતળી. (स्लेंडर) बारिक. Thin.
Line, *n.* (લાઈન) દોરી. (लाइन) धागा. Thread.
Spun, *v. t.* (સ્પન) કાંત્યું. (स्पन्) विणला. Twisted into thread.
Straight, *ad.* (સ્ટ્રેટ) સીધું. (स्ट्रेट) सरळ. Direct.
Hanging, *pres. part.* (હેંનગિંગ) લટકતું. (हँगिंग) लोंबत असलेलें. Suspending.
Danced, *v. i.* (ડાન્સ્ડ) કુદયા. (डेन्स्ड्) नाचल्या. Sprang.
Darted, *v. i.* (ડારટેડ) દોડી. (डार्टेड्) धांवल्या. Ran.
Glanced, *v. i.* (ગ્લાન્સ્ડ) પ્રકાશી. (ग्लँन्स्ड्) न्याहाळून पाहिलें. Shone.
Low, *ad.* (લો) નીચે. (लो) खालीं. Below.
Flitted, *v. i.* (ફ્લિટેડ) ઉડી. (फ्लिटेड्) उडाल्या. Flew lightly.
To venture, *inf.* (વેન્ચર) છાતી ચલાવીને આવવુ. (व्हेंचर) जावयास धजणें. To dare to come.
Flapped, *v. t.* (ફ્લૅપ્ડ) ફફડાવી. (फ्लेप्ड) फडफडावले. Moved.
Circles, *n.* (સરકલ્ઝ) કુંડાળા. (सर्कल्स्) घेर, वर्तुल. Rings.

(૧.) એક ભુખ્યા કરોળિયાએ ઘણા ઝીણા દોરાનું એક જાળું બનાવ્યું, સૌથી તીક્ષણ આખ ભાગ્યેજ તે પાતળા નાના દોરા જોઇ શકે. ગોળ આસપાસ, અને ગોળ આસપાસ, અને ગોળ આસપાસ તેણે કાંત્યું; જ્યાં સુધી તે જાળુ પુરૂં થયું ત્યાં સુધી સીધું એક નાકેથી બીજે નાકે અને ફરીથી પાછું કાત્યું. (૨.) અરે, જ્યારે તે પુરૂં થયું, ત્યારે તે કેવું સુંદર જાળું હતું! બધી નાની માખીઓ તેને તડકામાં લટકતું જોવાને આવી. ગોળ આસપાસ અને ગોળ આસપાસ તેઓ નાચી; તે જાળાંની એક નાકેથી બીજે નાકે અને ફરીથી પાછી તેઓ દોડી અને તેઓ પ્રકાશી. (૩) તે સુખી કરોળિયો બેઠો અને તે સુખી નાની માખીઓને તપાસી: તેણે પોતાનાં માથાની આસપાસ ચોતરફ જોયું. ગોળ આસપાસ અને ગોળ આસપાસ, અને ગોળ આસપાસ તેઓ જાય છે. તે જાળાંની એક નાકેથી બીજે નાકે, અને ફરીથી પાછી, એક વાર ઉંચે, અને બીજી વાર નીચે, (તેઓ જાય છે.) (૪.) તે કરોળિયાએ એક માખીને કહ્યું, "મને ઘણી ભુખ લાગી છે; જો તમે મારા ઘરમાં આવો તો, તમે અને હું ખાણું લઇશું." પણ ગોળ આસપાસ અને ગોળ આસપાસ, અને એકવાર ફરીથી ગોળ આસપાસ (તેઓ ઉડી) જાળાંની એક નાકેથી બીજે નાકે, અને ફરીથી પાછી સઘળી અગાઉના માફક ઉડી. (૫.) તમે જુઓ, તે માખીઓ એટલી તો ડાહી હતી, કે તે કરોળિયાની નજદીક જવાની હિમ્મત કીધી નહિ; તેઓએ પોતાની નાની પાંખો ફફડાવી, અને જરા વધારે પહોળાં કુંડાળામાં ઉડ્યાં. ગોળ આસપાસ, અને ગોળ આસપાસ, અને ગોળ આસપાસ તેઓ ગઇ: જાળાંની એક નાકેથી બીજે નાકે અને ફરીથી પાછી (ગઇ) અને ત્યાર પછી તેઓ ઉડી ગઇ.

UNION IS STRENGTH. સંપ ત્યાં બળ. एकीचें बल.

Union, *n.* (યુનિયન) સંપ. (युनियन्) एकी, संघ. Unity, L. *Unus.* one.
Strength, *n.* (સ્ટ્રેન્ગથ) જોર. (स्ट्रेंग्थ्) बळ, जोर. Power.
To quarrel, *inf.* (કવૉરલ) વઢવું. (क्वारल्) भांडणें. To find fault. L. *Queror,* [to complain.
Grew up, *v. t.* (ગ્રુઅપ) મોટા થયા. (ग्रूअप) मोठे झाले. Arrived at the age of.

Peace, *n.* (પીસ) સલાહ સંપ. (पीस) सलोखा. Harmony. L. *Pax*, peace.
Careful, *adj* (કેરફુલ) સાવચેત. (केअरफुल) सावध. cautious.
Saving, *adj*. (સેવિંગ) કર કસરીઓ. (सेव्हिंग्) काटकसरी. Thrifty.
Added, *v. t.* (ઍડેડ) ઉમેરો કર્યો. (अॅडेड्) जोडलें. Joined. L. *Ad*, & *do*, to give
Estate, *n.* (એસ્ટેટ) મિલકત. (इस्टेट्) मिलकत. Land which is owned *L. E*, & *sto*, to stand.
Spent, *v. t.* (સ્પેન્ટ) ગુજાર્યો. (स्पेंट्) घालवील. Passed.
Pass, *n* (પાસ) હાલત. (पास्) स्थिती, थर. Condition. L *Passus, a step.*
Matters, *n.* (મૅટર્ઝ) મામલો. (मेटर्स) गोष्टी, मामला. Affairs. L. *Mater*, mother.
Ceased, *v. t* (સીસ્ડ) અટક્યા. (सीज्ड्) थांबले. Stopped. L. *Cedo*, to go.
Ruined, *v. t.* (રૂઇન્ડ) પાયમાળ થશે. (रुइन्ड्) नाश होणें. Come to a downfall. L. *Ruo*, to fall down. [Fault.
Mend, *v. t.* (મેન્ડ) સુધારવું. (मेंड्) सुधारणें. Improve. L. *Ex*, & *mendum*,
Age, *n.* (એજ) બુઢા. (एज्) म्हातारपण Old age.
Weakness, *n.* (ઉવીકનેસ) નબળાઇ (वुईकनेस्) अशक्तता. Debility.
Sent for, *v. t.* (સેન્ટ ફૉર) તેડાવ્યા. (सेंट फॉर) बोलावलें. Called.
Bundle, *n.* (બન્ડલ) ભારો. (बंडल) जुडगें. Package.
Tied, *p. p.* (ટાઇડ) બાંધેલું. (टाइड्) बांधलेल्या. Fastened.
Stout, *adj*. (સ્ટાઉટ) મજબુત. (स्टाउट्) मजबूत. Strong.
Rope, *n.* (રોપ) દોરડું. (रोप्) दोर. Cord.
Rise, *v. i.* (રાઇઝ) ઉઠવું. (राइज्) उठणें. Get up. [one's will,
Earnestly, *adj*. (અરનેસ્ટલિ) આતુરતાથી. (अर्नेस्ट्ली) कळकळीनें. With all
Begged *v. i.* (બેગ્ડ) કાલાવાલા કીધા. (बेग्ड्) विनविलें. Requested.
Loving, *adj*. (લવિંગ) વહાલા. (लव्हिंग) प्रेमकरणारे. Affectionate. [a part.
Members, *n.* (મેમ્બર્ઝ) સભાસદો. (मेंबर्स) व्यक्ती. Individuals. L. *Membrum*,
Family, *n.* (ફૅમિલિ) કુટુંબ (फॅमिली.) कुटुंब. Household. L. *Familia*, Family.
Request, *n.* (રિક્વેસ્ટ) અરજ. (रिक्वेस्ट) विनंति. Entreaty. L. *Re* & *quoero*, to ask.
Did his best. પોતાથી બનતું કીધું. आपली सीकस्त केली. Tried his utmost.
Bend, *v. t.* (બેન્ડ) વાળવું. (बेंड्) वांकविणें. Curve.
Put forth. વાપર્યું. कामीं लावली. Exerted.
Tugged, *v. i.* (ટગડ) ખેંચ્યું. (टग्ड्) खुप ओढली, खेंचली. Pulled hard.
Strained, *v. i.* (સ્ટ્રેન્ડ) સખત મહેનત કીધી. (स्ट्रेन्ड) खुप मेहनत केली. Tried hard. L. *Stringo*, to draw tight.
In vain, *ad.* (ઇન વેન) ફોકટ. (इन व्हेन्) व्यर्थ. To no purpose. L. *Vanus*, empty,
Effort, *n.* (એફર્ટ) કોશેશ. (एफर्ट) प्रयत्न. Attempt. L. E, & *fortis*, *Strong*.
To please, *inf*. (પ્લીઝ) ખુશી કરવાને. (प्लीज्) संतुष्ट करणें. To make glad. L. *Placeo*, I please.
String, *n.* (સ્ટ્રિંગ) દોરી. (स्ट्रिंग) दोरी Thin cord. [a part.
Apart, *ad.* (ઍપાર્ટ) છુટી. (अपार्ट) सुट्या, अलग Separate. L *Ad*, & *pars*

Power, *n.* (પાવર) બળ. (**पॉवर**) **बळ**. Strength. L. *Potis*, able, & *esse*, to be. [Bound, *v. t.* (બાઉન્ડ) બાંધેલી. (**बाउंड्**) **बांधलेल्या**. Tied. [single.
Singly, *ad.* (સિંગલિ) છુટી. (**सिंगली**) **एकेकटी**. Separately. L. *Singulus*,
Firmly, *ad.* (ફર્મલિ) મજબુત રીતે. (**फर्मली**) **मजबूत रीतीनें**. Strongly. L. *Firmus*, Firm.
Bond, *n.* (બૉન્ડ) ગાંઠ. (**बाँड्**) **गांठ**. Baud; knot. [Becoming brothers.
Brotherly, *adj.* (બ્રધર્લિ) ભાઇઓને છાજતી. (**ब्रदला**) **भावाला योग्य असें**.
To harm, *inj.* (હાર્મ) ઇજા કરવી. (**हार्म**) **त्रास देणें**. To injure.
Are divided, *v. t.* (ડિવાઇડેડ) છુટા પડેલા. (**डिव्हायडेड्**) **विभक्त**. Separated. L. *Divido*, to divide. [By himself, એકલો. **एकट्यानेंच**. Alone.
Were struck, *v. t.* (સ્ટ્રક) અસર થઇ. (**स्ट्रक्**) **मनावर परिणाम झाला**. Affected.
United, *p. p.* (યુનાઇટેડ) જોડાયલું. (**युनायटेड**) **एकत्र झाले. जूटीनें राहिले**. joined. L. *Unus*, one.

(૧) એક ઘરડા માણુસને ત્રણ દીકરા હતા, કે જેઓ, જ્યારે નિશાળે વટીક જતા હતા, ત્યારે એક એક સાથે લડતા અને વઢતા હતા, અને જ્યારે તેઓ મોટા થઈને જુવાન માણુસો બન્યા, ત્યારે તેઓમાં કદી સંપ ન હતો. તેઓનો બાપ, જે એક સાવચેત અને કરકસરીયો માણુસ હતો, તેણે પોતાની આખી જીંદગી સુધી સખત કામ કર્યું હતું, અને જ્યાંસુધી તેની પાસે એક ઘણી સુંદર નાની મીલકત થઇ, ત્યાંસુધી એક પછી એક ખેતરનો ઉમેરો કરતો ગયો. તેને મદદ કરવાને બદલે તે ત્રણ છોકરાઓ પોતાનો ઘણો ખરો વખત એક એક સાથે લડવામાં ગુજારતા હતાં. ઘરમાં મામલો એવી હાલતે પુગો હતો, કે ચાકરો પણ પોતાનું કામ કરતા હતા નહિ. તે બુઢા માણસે જોયું કે જો તેના છોકરાઓ પોતાની રીતભાત સુધારશે નહિ, તો તેઓ પાયમાલ થશે. (૨) એક સહવારે, જ્યારે બુઢાપા અને નબળાઈથી, તે પોતાનું બીછાનું વટીક છોડવાને અશકત હતો, ત્યારે તેણે પોતાના દીકરાઓને બોલાવ્યા. જમીન ઉપર એક લાકડીની ભારી એક મજબુત દોરડાંએ સાથે બાંધેલી પડેલી હતી. (૩.) તે બુઢા માણસે કહયું, "મારા વહાલા દીકરાઓ, તમે જુઓ કે આજે સહવારે હું એટલો નબળો અને માંદો થયો છું, કે હું મારા બીછાના ઉપરથી ઉઠી શકતો નથી. મને લાગે છે કે હું આ દુન્યામાં લાંબો વખતસુધી રહેનાર નથી. તમે જાણો છો કે કેટલી વારંવાર અને કેવી આતુરતાથી, મેં તમે ચાણે જણાને, જેમ એક કુટુંબના સભાસદોએ કરવું જોઈએ, તેમ એક એક તરફ માયાળુ અને પ્યાર ભરેલા થવાને, અને એક એકને મદદ કરવાને કાલાવાલા કીધા છે. હવે મને તમને એક છેલ્લી અરજ કરવાની છે. તમે પેલી લાકડીની ભારી જમીન ઉપર પડેલી જુઓ છો. હું તેના ભાગીને બે કકડા થયલા માગું છું." (૪.) બે નાંના દીકરાઓએ તે ભારી એક પછી એક લીધી અને તેને ભાગવાને સખત મહેનત કીધી. પણ જોકે દરેકે પોતાથી બનતું કીધું, તો પણ બેમાંનો એકે તેને વાળી પણ શકયો નહિ. ત્યાર પછી સર્વેથી વડા અને સર્વેથી જોરાવર દીકરાએ તે ભારી લીધી અને પોતાનું સઘળુ જોર વાપર્યું. તેણે તેની સામે પોતાનું ગુટણ મુકયું. તેણે ખેંચ્યું અને સખત મહેનત કીધી, પણ ફોકટ. તે ભારી એટલી તો મજબુત હતી, કે તે ભાગી નહિ. (૫.) તે બુઢાએ કહયું, "ફરીથી કોશેશ કરો; મને રાજી કરવાને એક છેલ્લી કોશેશ કરો." તે જુવાન્યાઓએ ત્યારપછી તે ભારી વારા ફરતી પાછી લીધી, પણ તેઓની સઘળી કોશેશ ફોકટ હતી. તે લાકડાંની ભારી ભાગી નહિ. (૬) તે બાપે પોતાના સૌથી નાના દીકરાને કહયું, "આ છરી લેઓ, અને જે દોરીથી તે લાકડીઓને સાથે બાંધેલી છે, તે કાપી નાખો." તે છોકરાએ તેમ કીધું, અને

તે લાકડીઓ છુટી પડી. તે બુઢાએ કહ્યું. "હવે દરેક લાકડીના ભાગીને બે કકડા કરો" દરેક દીકરાએ એક લાકડી લીધી, અને તેને જે કહેવામાં આવ્યું તે તેણે સહેલાઇથી કીધું. (૭.) તે ઘરડા બાપે કહ્યું, "મારા દીકરાઓ, સંપનું બળ જુઓ. જ્યાંસુધી તે લાકડીઓ એક ભારીમાં સાથે બાંધેલી હુતી, ત્યાંસુધી તમારાથી તે ભગાઇ નહિ. દરેક લાકડી છુટી, સહેલાઇથી ભાગી ગઈ. જો તમે ત્રણ જણા ભાઇને છાજતા પ્યારના ગાંઠથી સાથે મજબુત બંધાયેલા હોવ, જો તમે એક એકને મદદ કરો, અને તે ભારીમાંની લાકડીની માફક સાથે રહો, તો જે તમારામાંના દરેકથી એકલાથી નહિ બની શકયું, તે તમે કરવાને શકિતવાન થશો, અને કોઇ તમને નુકસાન કરવાને શકિતવાન થશે નહિ. પણ જો તમે છુટા પડેલા હોવ, અને દરેક પોતાની રીત પ્રમાણે ચાલશે, તો જેઓ તમને ઇજા કરવાને ઇચ્છશે, તેઓ તેમ સહેલાઇથી કરી શકશે. (૮.) તે ત્રણ દીકરાઓને તેઓના બાપે જે કહ્યું, તેથી તેઓન ઉપર એટલી તો અસર થઇ, કે તે દહાડા પછી તેઓ કજીયો કરતા બંધ પડ્યા, અને તો બુઢા માણસે જ્યારે પોતાના કુટુંબને જોડાયલું અને સુખી જોયું, ત્યારે તે શાંતીમાં મરણ પામ્યો.

THE BETTER LAND. બેહશત. स्वर्ग

Better land. બહેશત (बेटर लॅन्ड्) स्वर्ग. Heaven.

Its children, ત્યાં રહેનારાં લોક. तेथील राहिवाशी. The people who live there.

Band, *n.* (બેન્ડ) ટોળી. (बँड्) मंडळी. Company. [spoke of a wheel.

Radiant, *adj.* (રેડિયંટ) પ્રકાશતો. (रेडिअंट्) तेजस्वी. Bright. L. *Radius*, the

Seek, *v. t.* (સીક) શોધવું. (सीक्) शोधून काढणें. Search for.

Weep, *v. i.* (ઉવીપ) રડવું. (वुईप्) रडणें. Cry.

Orange, *n.* (ઑરેન્જ) નારંગીનું ઝાડ. (आरेंज्) नारिंगी. A Fruit tree.

Blows, *v. i.* (બ્લોઝ) ખીલે છે. (ब्लोज़्) फुलत. Blooms.

Fire-flies, *n.* (ફ્રાયર-ફ્લાઇઝ) આગીયા. (फायर-फ्लाईज़्) काजवे चकाकणाऱ्या माशा. Shining flies flying about at night.

Glance, *v. t.* (ગ્લૅન્સ) પ્રકાશવું. (ग्लॅन्स्) चमकणें. Shine.

Myrtle, *n.* (મરટલ) એક જાતનો રોપો. (मर्टल्) एक झाड. A plant with dark green leaves and sweet white flowers.

Boughs, *n.* (બાઉઝ) ડાંખળીઓ. (बौज़्) फांद्या. Branches.

Feathery, *adj.* (ફેધરિ) પીછાના જેવાં પાંદડાવાળા. (फेदरी) पिसांप्रमाणें फांद्या असलेले. Having leaves light and long, like very large feathers.

Palm-trees, *n.* (પામ-ટ્રીઝ) તાડના ઝાડ. (पाम् ट्रीज्) ताडाचीं झाडें. A kind of tree. [Ripe, *adj.* (રાઇપ) પાકા. (राईप्) पक्व. Fit for use.

Date, *n.* (ડેટ) ખજુર ; ખારેક. (डेट्) खजुरी. The Fruit of palm-trees.

Sunny, *adj.* (સાન) તડકાવાળા. (सनि) निरभ्र, लकलकीत. Bright.

Midst, *prep.* (મિડસ્ટ) વચ્ચે. (मिड्स्ट्) मध्यें. In the middle of.

Islands, *n.* (આયલંડઝ) ટાપુઓ. (आयलंड्स्) बेटें. Lands wholly surro-unded by water.

Glittering, *adj.* (ગ્લિટરિંગ) પ્રકાશતા. (ग्लिटरिंग) चकाकणारा. Shining.

Fragrant, *adj.* (ફ્રેગ્રન્ટ) સુગંધી. (फ्रेग्रंट) सुगंधी. Sweet-smelling. L, *Fra*

gro, to emit a scent. [Scent. L. *Per*, & *Fumus*, smoke.
Perfume, *v. t.* (પરફયુમ) સુગંધ આપે છે. (**परफ्यूम**) **सुगंधित करणें**. Give
Breeze, *n.* (બ્રીઝ) પવનની લહેરી. (**ब्रीझ**) **वाऱ्याची झुळूक**. Gentle wind.
Strange, *adj.* (સ્ટ્રેન્જ) અજાયબ જેવા. (**स्ट्रेंज**) **चमत्कारिक**. Wonderful. L. *Extra*, beyond. [with bright colours like the tail of a peacock.
Starry, *adj.* (સ્ટારિ) તારાના જેવી. (**स्टारी**) **नक्षत्राप्रमाणें लकलकीत**. Covered
Bear, *v. t.* (બેર) ધરાવે છે. (**बेअर**) **धारण करणें**. Have.
Rich, *adj.* (રિચ) પ્રકાશતા. (**रिच्**) **उत्कृष्ट**. Bright.
Hues, *n.* (હયુઝ) રંગો. (**ह्यूज्**) **रंग**. Colours. [L. *Gloria*, glory.
Glorious, *adj.* (ગ્લોરિયસ) ભપકાદાર. (**ग्लोरियस्**) **भपकेदार**. Magnificent.
Region, *n.* (રિજીયન) મુલક. (**रिजन्**) **प्रदेश**. Land. L. *Rego*, to rule.
Wander, *v. i.* (ઉવૅાન્ડર) વહે છે. (**वॉंडर**) **वहाणें**. Flow.
Burning, *adj.* (બરનિંગ) પ્રકાશતાં. (**बर्निंग**) **तेजस्वी**. Bright. [a rod.
Rays, *n.* (રેઝ) કિરણો; રોશની. (**रेज**) **किरण**. Beams; light. L. *Raduis*,
Ruby, *n.* (રૂબિ) માણેક. (**रुबी**) **माणिक**. A precious stone of a red colour. L. *Rubeo*, to be red.
Diamond, *n.* (ડાયમંડ) હીરો. (**डायमंड्**) **हिरा**. A precious stone.
Lights up, *v.t.* (લાઇટ્ઝ અપ) રોશની આપે છે. (**लाइट्स् अप्**) **प्रकाशित करतात**. Illuminates. [to distinguish.
Secret, *adj.* (સિક્રેટ) છુપી. (**सिक्रेट्**) **लपलेली**. Hidden. L. *Se*, & *cerno*, to
Mine, *n.* (માઇન) ખાણ. (**माइन्**) **खाण**. A pit in the earth from which mineral substances are dug out. [in certain fishes.
Pearl, *n.* (પર્લ) મોતી. (**पर्ल्**) **मोतीं**. A white round, valuable gem found
Gleams, *v. i.* (ગ્લીમ્ઝ) પ્રકાશે છે. (**ग्लीम्स्**) **चमकतें** Shines.
Coral, *adj.* (કૅારલ) પરવાળાનો. (**कॉरल्**) **पोंवळ्याचा**. Formed of a red white substance. | Strand, *n.* (સ્ટ્રૅન્ડ) કિનારો. (**स्टॅन्ड्**) **किनारा**. Shore.
Sweet, *adj.* (સ્વીટ) વહાલી. (**स्वीट्**) **प्रिय**. Dear.
Gentle, *adj.* (જેન્ટલ) ભલા. (**जेंटल्**) **भला**. Noble. L. *Gens*, a race.
Picture, *v. t.* (પિકચર) ખ્યાલ બાંધવો. (**पिक्चर**) **कल्पना करणें**. Think. L. *Pingo*, to paint. | Sorrow, *n.* (સૅારો) દલગીરી. (**सॉरो**) **दुःख**. Grief.
Fadeless, *adj.* (ફેડલેસ) નહિ કરમાય એવી. Never withering.
Bloom, *n.* (બ્લુમ) ફુલ. (**ब्लूम्**) **फूल**. Flower.
Beyond, *prep.* (બિયૅાન્ડ) પેલી મેર. (**बियॉन्ड**) **पलीकडे**. On the other side of.
Tomb, *n.* (ટુમ) કબર. (**टुम्ब्**) **कबर, थडगें**. Sepulchre.

(૧.) હું તને બેહસ્ત વિષે બોલતાં સાંભળું છું, તું ત્યાંનાં વસનારાઓને એક સુખી ટોળી કહે છે; માય, અરે તે પ્રકાશતો કિનારો કયાં છે? શું આપણે તેને શોધીયે નહિ, અને તેને માટે વધારે વાર રડીએ નહિ? શું તે, જ્યાં નારંગીના ઝાડોના ફુલો ખીલે છે, અને આગીયા મરટલની ડાંખળીમાં પ્રકાશે છે, ત્યાં છે? ત્યાં નહિ, ત્યાં નહિં, મારાં બચ્ચાં. (૨.) શું તે, જ્યાં પીછાં જેવાં તાડના ઝાડો આવેલાં છે, અને તડકાંવાળાં આકાશ હેઠળ ખજુર ઉગે છે, ત્યાં છે? અથવા પ્રકાશતા દરિયામાં લીલોતરીવાળા ટાપુઓની વચમાં છે, કે જ્યાં ખુશબોદાર જંગલો

પવનની લેહકીને ખુશબો આપે છે, અને અજાયબ જેવાં પ્રકાશતાં પક્ષીઓ, પોતાની તારા જેવી ચળકતી પાંખો ઉપર સઘળી ભપકાદાર ચીજોના સુંદર રંગો ધરાવે છે ? ત્યાં નહિ, ત્યાં નહિ, મારાં બચ્ચાં. (૩) શું તે કોઇ અસલના મુલકમાં ઘણે દુર આવેલું છે, કે જ્યાં નદીઓ સોનેરી રેતીઉપર વહે છે, જ્યાં માણેકના પ્રકાશતાં કિરણો ચળકે છે, અને હીરો છુપી ખાણને રોશના આપે છે, અને પરવાળાંના કિનારા ઉપરથી મોતી પ્રકાશે છે : વહાલી મા, શું તે બેહશત ત્યાં છે ? ત્યાં નહિ, ત્યાં નહિ, મારાં બચ્ચાં. (૪.) મારા ભલા છોકરા, આંખે તેને જોયું નથી ! કાને તેના અત્યંત ખુશાલીના ગીતો સાંભળ્યાં નથી ; સ્વપ્નામાં એવી સુંદર દુન્યાંનો ખ્યાલ આવી ન શકે ; દલગીરી અને મોત ત્યાં દાખલ થાય નહિ; તેના નહિ કરમાય એવાં ફુલ ઉપર વખતથી કાંઈ અસર થતી નથી, વાદળાંની પેલી મેર ઘણે દૂર, અને કબરની પેલી મેર ઘણે દૂર,-મારા બચ્ચાં તે ત્યાં છે, તે ત્યાં છે.

THE WEASEL AND THE PIGEON'S EGG.

નોળીઓ અને કબુતરનું ઇંડું.

(1) THE CLIMB. ચઢવું.

Weasel *n.* (ઉવીઝલ) નોળીયો. (**वीझल्**) **एक काळमांजरासारखा प्राणी**. A small carnivorous animal.

Pigeon, *n.* (પિજન) કબુતર. (**पीजन्**) **कबुतर**. Dove.

Climb, *v.* (કલાઇમ) ચઢવું. (**क्लाइंब्**) **चढणें**. Ascend.

Pair, *n.* (પેર) જોડી. (**पेअर**) **जोडा**. Couple. L. *Par*, equal.

Rough, *adj.* (રફ) જેવો તેવો. (**रफ्**) **ओबड धोबड**. Rude.

Insects, (ઇનસેક્ટ્ઝ) જીવજંતુ. (**इन्सेक्ट्स**) **जिवजंतु**. Small creeping or flying [animals.

Caught sight of, જોયો. **पाहिलें**. Saw.

Very, *adj.* (વેરિ) ઘણુંજ ઉત્તમ. (**व्हेरी**) **उत्तम; हवीतीच**. Very best. L. *Verus*, true. | **To climb,** *inf.* (કલાઈમ) ચઢવું. (**क्लाइंब**) **चढणें**. Go up.

Job, *n.* (જૉબ) કામ. (**जॉब**) **काम**. Piece of work.

Trunk, *n.* (ટ્રંક) થડ. (**ट्रंक**) **झाडाचें खोड**. Stem.

Stumps, *n.* (સ્ટમ્પઝ) ઠુંઠાં. (**स्टम्प्स**) **खुंट**. Stubs.

Peeping, *pres. part.* (પીપિંગ) ડોકીયું કરીને જોતા (**पीपिंग्**) **डोकाऊन**. Looking [slyly.

Beheld, *v. t.* (બિહેલ્ડ) જોયો. (**बिहेल्ड**) **पाहिलीं**. Saw.

Was longing for, આતુરતાથી ઈચ્છતો હતો. **उत्कंठा लागली होती**. Was wishing eagerly to have.

Of course, *ad.* (ઑવકૉરસ) અલબત. (**ऑफ्कोर्स**) **अलबत**. By all means.

Fuss, *n.* (ફસ) ધાંધલ. (**फस**) **गोंगाट**. Noise.

Notice, *n.* (નોટિસ) દરકાર. (**नोटिस**) **दरकार**. Care.

Was used, *v. t.* (યુઝડ) ટેવ પડી હતી. (**यूज्ड् टु**) **ची संवय होती**. Was accustom- [ed. L. *Utor*, I use.

Hunted, *v. t.* (હંટેડ) શીકાર કીધો. (**हंटेड्**) **शिकार केली**. Chased.

Fasten, *v. t.* (ફાસન) ઘોંચવા. (**फासन्**) **रोवणें**. Thrust.

Mark, *n.* (માર્ક) નિશાની. (**मार्क**) **निशाणी, खुण**. Sign.

(૧.) જંગલી કબુતરની એક જોડીએ, લાકડીઓનો પોતાનો જેવો તેવો માળો જંગલમાં

એક ઝાડને મથાળે બાંધ્યો, અને આ માળામાં કબુતરની માદાએ પોતાના બે સફેદ ઈંડાં મુકયાં. (૨.) એક નોળીયો, જેણે પુષ્કળ ઉંદરો, પક્ષીનાં બચ્ચાં અને જીવજંતુ પકડીને ખાધાં હતાં, તે માત્ર જરા ફેરફારને માટે બીજી કાંઈ ચીજ, જે સુંદર હોય, તેની શોધમાં હતો. (૩.) જે ઝાડમાં જંગલી કબુતરોએ માળા બાંધ્યાં હતા, તેની હેઠેથી તે પસાર થતો હતો, અને પોતાની તીક્ષણ નાની આંખો વડે તેણે ઉપરની ડાંખળી ઉપર છેક ઉંચે માળો જોયો. (૪.) તેથી તેણે કદાચ પોતાના મન સાથે વિચાર કીધો, "કબુતરનું ઈંડું ઘણીજ ઉત્તમ ચીજ છે. મારાં ખાણાને માટે તે મળવું ચાલશે. મને એક ઈંડું મળી શકે તેની આગમજ મને ઝાડ ઉપર ચઢવું પડશે. પણ હું ધારૂં છું કે હું તે તદન બરાબર રીતે કરીશ. (૫.) તે તદન બરાબર રીતે જાણતો હતો કે પોતાના લાંબા, પાતળાં શરીર, ટુંકી પુછડી, ટુંકા મજબુત પગ અને તીક્ષણ નખ સાથે, ઝાડ ઉપર ચઢી જવું તદન સેહલું કામ હતું. (૬.) જે ડાંખળીઓ ભાંગી ગઈ હતી, તેના ઠુંઠાં પકડીને, અથવા જે ડાંખળીઓ હજી સારી હતી, તેના ઠુંઠાં પકડીને, તે ઝાડના થડઉપર સીધો ચઢી ગયો. (૭) જયાં સુધી તે જંગલી કબુતરના માળા આગળ આવી લાગ્યો, ત્યાં સુધી એક જગાએથી બીજી જગાએ, એક ડાંખળી ઉપરથી બીજી ડાંખળીઉપર, વધારે અને વધારે ઉંચે તે ચઢયો. (૮.) અંદર ડોકીયું કરીને જોતાં, જે ઘણીજ ઉત્તમ ચીજ તે આતુરતાથી ઈચ્છતો હતો,-એટલે બે સ્વચ્છ સફેદ ઈંડાં તેણે જોયાં. તેની લુબ્ધ આંખોને તેઓ કેવાં સુંદર દેખાયાં. (૯.) તે જંગલી કબુતરોએ તેને દીઠો, અને અકળતાં, તેઓએ ઘણી ધાંધળ કીધી, કારણ કે તેઓ તે નોળીયાને ઓળખતાં હતાં, અને તેઓનાં ઈંડાં શામાટે ચોરાઇ જાય, તેનું તેઓ કાંઇ કારણ જોઇ શકયાં નહિ. (૧૦.) પણ તેણે તેઓની ઘણી દરકાર કીધી નહિ, કારણ કે તે તદન સારી પેઠે જાણતો હતો કે તેઓ કાંઇ કરી શકશે નહિ. તેઓ તેની સામે લડી શકશે નહિ. તેઓ તેને અટકાવી શકશે નહિ. (૧૧.) જે સઘળું તેઓ કરી શકયાં, તે ઘોંઘાટ કરવાનું હતું. કાંઇ વધુ નહિ. અને જ્યારે તે બીજાં પ્રાણીઓનો શીકાર કરતો હતો, અથવા તેઓને પકડતો હતો, ત્યારે તેઓ જે ઘોંઘાટ કરતાં હતાં, તેનો તેને મહાવરો પડયો હતો. (૧૨) તે પોતે કદી ધાંધળ કરતો ન હતો. જો એક કુતરો તેને પકડતો હતો, તો તે કરડતો હતો. તે પોતાના દાંત તે કુતરાના હોઠ અથવા ગાળમાં બેસાડતો હતો અને લડતાં લડતાં મરી જતો હતો. (૧૩.) અને જો તે માર્યો જતો, તો તે પોતાના દાંત, નખ, અથવા વાસ વડે તે કુતરા ઉપર પોતાની ઈધાણી રહેવા દેતો, અને પોતાનું મરણ કાંઇક એવું કરતો, કે જેને તે કુતરો કદી ભુલે નહિ." તેથી તે જંગલી કબુતરોએ જે ધાંધલ કીધી તેની તેણે ઘણી દરકાર કીધી નહિ.

THE WEASEL AND THE PIGEON'S EGG.

નોળીયો અને કબુતરનું ઈંડું

(CONCLUDED) સેવટ આવ્યું

2. THE DESCENT. નીચે ઉતરવું.

Concluded, *v. t.* (કનકલુડેડ) સેવટ આવ્યું. (**कन्क्लूडेड्**) **समाप्त केली**. Brought to an end. L. *Con*, & *claudo*, I shut. [L. *De*, & *scando*, I climb.
Descent, *n.* (ડિસેન્ટ) નીચે ઉતરવું. (**डिसेन्ट्**) **खालीं उतरणें**. Coming down.
Tumbling, *pres. part.* (ટમબ્લિંગ) ગબડતો. (**टंब्लिंग**) **गडगडत**. Rolling.
Besides, *ad.* (બિસાઈડઝ) એ ઉપરાંત. (**बिसाइड्स**) **खेरीज**. In addition to.
Enemy, *n.* (એનિમિ) દુશમન. (**एनिमी**) **शत्रु**. Foe. L. *In*, & *amicus*, a friend

Keeper, *n.* (કીપર) શીકારી પક્ષીઓના રખેવાળ. (कीपर) राखणारा, मालक. The game-keeper, a servant who looks after the birds on an estate.

Should happen to come ભોગ જોગે આવે. जर कदाचित आला. Should come by chance.

Spy, *v. t.* (સ્પાઇ) જોવું (स्पाय) पाहणें. See. L. *Specio*, I see.

Chance, *n.* (ચાન્સ) તક. (चॅन्स) संधी. Opportunity. L. *Cado*, I fall.

Meant, *v t.*. (મેન્ટ) ધારણા રાખી. (मॅन्ट) हेतु धरला. Intended. [strong.

Comfort, *n.* (કમ્ફર્ટ) નિરાંત. (कंमफर्ट) स्वस्थता. Ease. L. *Con*, & *fortis*,

Dodge, *n.* (ડૉજ) ઠગાઈ; યુક્તિ. (डॉज) युक्ति. Trick.

Secret, *n.* (સિક્રેટ) ભરમ. (सीक्रेट) गुप्त गोष्ट. A thing not discovered. L. *Se*, & *cerno*, to distinguish.

Had been handed, *v. t.* (હેન્ડેડ) વંશ પર પરા ઉતર્યું હતું. (हॅन्डेड) वंश परंपरेनें समजलेलें. Transmitted in succession. [families. L. *Genus*, a race.

For generation, (જેનરેશન) કેટલીક પેઢી સુધી. (जनरेशन्) पिढी. For several

Naturally, *ad.* (નૅચરલિ) કુદરતી રીતે; સહેલાઇથી. (नॅचरली) स्वाभाविकपणें. Easily. L. *Natus*, born. [the under lip.

Chin, *n.* (ચિન) હડપચી. (चिन्) हनुवटी. The part of the face beneath

Tight, *ad.* (ટાઇટ) મકકમ. (टाइट्) घट्ट. Firmly.

Chest, *n.* (ચેસ્ટ) છાતી. (चेस्ट्) छाती. Breast.

Head first, માથું નીચું રાખીને. खाली डोकें करून. Head down. [*Ago*, to do.

Acting, *pres. part.* (ઍકટિંગ) પ્રમાણે ચાલીને. Doing according to. L.

Clinging, *ger*, (ક્લિંગિંગ) વળગી રહેવા. (क्लिंगिंग्) चिकटून रहाणें. Adhering.

Bark, *n.* (બાર્ક) છાળ. (बार्क) सांठ. Outer covering. [Making steady.

Steadying, *pres. part.* (સ્ટેડિઇંગ) સ્થિર કરીને. (स्टेडिइंग्) स्थिर करून.

Journey, *n.* (જાર્ની) મુસાફરી. (जर्नी) प्रवास. Travel. L. *Dies*, a day.

Snug, *adj.* (સ્નગ) સુખદાયક. (स्नग्) चांगलीशी. Comfortable.

Dainty, *adj.* (ડેનટિ) સ્વાદિષ્ટ. (डेंटि) स्वादिष्ट. Delicious. [nice to eat.

Tit-bit, *n.* (ટિટ-બિટ) સારું સારું ખાવાનું. (टिट् बिट्) मजेदार खाणें. Something

Painstaking, *adj.* (પેનસ્ટેકિંગ) મેહનતુ. (पेन्सटेकिंग) मेहनती. Laborious.

Mate, *n.* (મેટ) સાથી. (मेट्) साथीदार. Companion.

Scent, *n.* (સેન્ટ) સોડમ. (सेंन्ट्) वास. Smell. L. *sentio*, I feel. [hare.

Rabbit, *n.* (રૅબિટ) સસલું. (रॅबिट्) ससा. A small animal allied to the

Gave up, *v. t.* (ગેવ અપ) છોડી દીધું. (गेव्ह अप) सोडून देत. Left off.

Chase, *n.* (ચેઝ) શીકાર. (चेस) पाठलाग. Hunt L. *Capio*, I take.

Prey, *n.* (પ્રે) શીકાર. (प्रे) भक्ष्य. That which is seized by animals or birds to be devoured. L. *Proeda*, booty. [cavity of the skull.

Brain, *n.* (બ્રેન) ભેજું. (ब्रेन्) मेंदु. The mass ob nervous matter in the

Plucky, *adj.* (પ્લકિ) બહાદુર. (प्लकी) शूर. Brave.

Fellow, *n.* (ફેલો) જનાવર. (फेलो प्राणी. Animal. [*tango*, I touch

Attack, *v. t.* (ઍટેક) હુમલો કરવો. (अटॅक) हल्ला करणें. Assault. L. *Ad.* and

Fierce, *adj.* (ફિયર્સ) ઝનુની. (**फिअर्स**) **भयंकर** F. urious. L. *Ferox*, Fierce.
Right royal, જબરી. **जबरदस्त, मोठें**. Grand.
Right, *ad.* (રાઇટ) ખરેખર. (**राइट्**) **खरोखर**. Truly. [L. *Rectus*, Straight
Royal, *adj.* (રૉયલ) બાદશાહી. (**रॉयल्**) **बादशाही**. Kingly. L. *Rex*, a King.
Takes place, થાય છે. **घडून येते**. Occurs. [*Vinco*, to conquer.
Victory, *n.* (વિક્ટરી) જીત (**विक्टरी**) **जय**. Success. L. [*Genus*, a race.
Generally, *ad.* (જેનરલિ) ઘણું કરીને. (**जनरली**) **साधारणपणें**. Usually. L.

(૧.) તે નોળીયાએ જ્યારે પેલાં બે સફેદ ઇંડાં જોયાં ત્યારે તે ખુશી થયો, અને તે વિચારતો જણાયો કે "આમાંના એક ઈંડાને ભાગ્યા વગર જમીન ઉપર લઈ જવાને હું કેમ શકિતવાન થઈશ?" (૨.) તે તદ્દન સારી રીતે જાણતો હતો કે તે ખાવાને માટે ઉપર માળામાં થોભવું તેને માટે સલામત થઈ પડશે નહિ. પવનથી ડાંખળીઓ આમતેમ હાલતી હતી, અને તે હેઠે ગબડતો જવા માંગતો ન હતો. (૩.) તે ઉપરાંત, જો તેનો દુશમન, રખેવાળ, પોતાની બંદુક લઇને ભોગજોગે આવી લાગે, અને તેને શોધી કાઢે, તો તેને નાસી જવાને કાંઈ તક રહે નહિ. (૪.) નહિ. તે આમાંનું એક સફેદ ઈંડું નીચે જમીન ઉપર લઈ જવા માગતો હતો. અને જ્યાં તેને કોઇ જોય નહિ, ત્યાં તે સુખે ખાવા માગતો હતો. (૫.) ભાગ્યા વગર જમીન ઉપર ઈંડું નીચે લઈ જવાની યુકિત તે પોતાના બાપ અને મા પાસેથી શીખ્યો હતો. અને તે કેમ કરવું તે તેઓ પોતાની અગાઉ પોતાના માય અને બાપ પાસેથી શીખ્યા હતા. (૬.) તે એક નોળીયાને લગતો ભરમ હતો, અને એક નોળીયાથી બીજા નોળીયામાં પહેડી દર પહેડી ઉતરી આવ્યો હતો. (૭.) જાણે કે તે ખાતો હોય, તેમ તેનો વિચાર કર્યા વગર, તેણે તે ઇંડું સહેલાઈથી, પોતાના ચપળ આગળા પંજા, અને તીક્ષણ નખ વડે પોતાની હડપચીની હેઠે ગબડાવ્યું અને પોતાની હડપચી અને છાતીની વચ્ચે તેને તે મજબુત પકડી રાખ્યું. (૮.) માથું નીચું રાખીને ઝાડના થડ ઉપરથી નીચે ઉતરવું કદી ચાલશે નહિ. જો તેની હડપચીની તળે ઇંડું ન હોત તો કદાચ તે તેમ કરી શકતે. જો તેમ હમણા કરવાની તે કોશેશ કરે તો ઇંડું પડીને ભાગી જાય. (૯.) તેણે નોળીયાના ભરમ પ્રમાણે ચાલીને, તે પુછડી હેઠે રાખીને નીચે ઉતરવા ગોળ ફર્યો. (૧૦.) ઝાડની છાલને બાઝી રાખવા પોતાનાં તીક્ષણ નખ વાપરીને, અને પોતાની નાનીં પુછડી વડે સ્થિર થઇને, આખો વખત તે ઇંડું પોતાની હડપચી અને છાતી વચ્ચે દાબી રાખીને ત ધીમેથી અને સંભાળથી હેઠે ઉતર્યો. (૧૧.) આખરે તે મુસાફરી સહી સલામત રીતે પુરી થઈ. જમીન ઉપર તે પુગો. તે ઇંડું ભાગ્યું ન હતું. તે નાના ચોરને, કોઇ છુપી સુખદાયક જગા, કે જ્યાં જણાયા વગર તે સ્વાદિષ્ટ સારૂં ખાવાનું ખાઇ શકે, તે શોધી કાઢવા શિવાય, હવે કાંઇ કરવાનું ન હતું. (૧૨.) આ એક ભરમ ઉપરાંત બીજા નોળીયાને લગતા ભરમો છે. તે બીજી રીતે એક હુશિયાર મહેનતુ નાનું પ્રાણી હતું. (૧૩.) જો તે અને તેનો સાથી જમીન ઉપર શીકાર કરતાં હોય, તો ઝાડીની એકકી બાજુ ઉપર એકેક જણ રહીને, તેઓ સાથે શીકાર કરે. (૧૪.) જ્યારે એકવાર કોઈ સસલાં કે કોઇ બીજાં પ્રાણીનો વાસ તેઓને આવતો, ત્યારે જ્યાં સુધી તેઓ તેને પકડે, ત્યાં સુધી તેઓ આગળ અને આગળ તેની પુઠે જાય. (૧૫) જો એકને વાસ નહિ આવે, તો બીજો તે લઈ લે, અને આ પ્રમાણે તેઓ એક એકને મદદ કરે. (૧૬.) તેઓ કદાચજ શીકાર કરવાનું છોડી દે, પણ માઇલોના માઇલ સુધી આ પ્રમાણે શીકાર કરે. (૧૭.) અને જ્યારે તેઓનો શીકાર તેઓના સપાટામાં આવે, ત્યારે તેની ગરદનના આગળા ભાગ ઉપર તેઓ કુદી બેસે, અને પછવાડેથી પોતાના તીક્ષણ નાના દાંતો તેના ભેજામાં ઘોંચી દે, અને તેને ઝડપથી મારી નાખે છે. (૧૮.) નોળીયો વળી એક હિમ્મ-

તવાન નાનું પ્રાણી છે. જ્યારે બીજો ખોરાક મેળવવો સેહલો હોતો નથી, અને તે ઘણો ભુખ્યો હોય છે, ત્યારે તે કોઇ કોઇવાર ઝનુની ભુરા ઉંદર ઉપર હુમલો કરે છે. (૧૯.) પછી એક જબરી લડાઇ ચાલે છે. કોઈ કોઇ વખત એક જીત મેળવે છે, કોઈ વાર બીજું જીત મેળવે છે પણ ઘણું કરીને નોળીયો જીત મેળવે છે.

BISHOP HATTO. ધર્માધ્યક્ષ હૅટો.

Bishop, *n.* (બિશપ) ધર્માધ્યક્ષ. (**बिशप**) **धर्माध्यक्ष**. A high church officer.

A tumn, *n.* (ઑટમ) પાનખર રતુ, (**ऑटम्**) **पावसाळा**. The third season of the year, in which, the leaves of trees fall off. L. *Augeo*, to increase.

W t, *adj.* (વેટ) ભીનાશવાળા. (**वेट्**) **पाण्याचे**. Damp. [*Pius*, pious.

Piteous, *adj.* (પિટિયસ). દયાજનક. (**पिटिअस**) **कींव येण्यासारखा**. Sad. L.

Sight, *n.* (સાઇટ) દેખાવ.(**साइट्**) **देखावा**. Spectacle.

Rotting, *pret. part.* (રૉટિંગ) કોહી જતો.(**रॉटिंग**) **कुजत**. Decaying.

Starving, *adj.* (સ્ટારવિંગ) ભુખે મરતાં. (**स्टार्व्हिंग**) **उपाशीं मरणारे**. **Dying** with hunger.

Crowded, *v. t.* (ક્રાઉડેડ) એકઠાં થયાં. (**क्राउडेड्**) **गर्दी करीत**. Flocked.

Plentiful, *adj.* (પ્લેનટિફુલ) ભરપુર. Abundant.

St re, *n.* (સ્ટોર) ભરી રાખેલો માલ. (**स्टोअर**) **सांठा**. Things **laid** up.

Neighbourhood, *n.* (નેબરહુડ) પડોશીઓ (**नेबरहूड्**) **शेजारी**. Those who live near. [for grain. E. *Granum*, a grain.

Granaries, *n.* (ગરેનરિઝ) અનાજના કોઠાર. (**ग्रेनरीज**) **कोठारें**. Store-house

Were furnished, *v. t.* (ફરનિશડ) ભરેલી હતી. (**फार्निश्ड्**) **भरलेलीं**. Stored.

Appointed, *v. t.* (ઍપૉઇન્ટેડ) નક્કી કીધો. (**अपॉइन्टेड्**) **नेमला**. Fixed. L. ***Ad***, **and** *Punctum*, **a** point. [*Quies*, **rest**.

To quiet, *inf.* (ક્વાએટ) તૃપ્ત કરવાને. (**क्वाएट्**) **तृप्त करणें**. To satisfy. L.

Delay, *n.* (ડિલે) ઢીલ. (**डिले**) **खोटी**. Puttint off. L. *De*, & *fero*, **I** bear.

Bade, *v. t.* (બૅડ) ફરમાવ્યું. (**बेड्**) **फरमावलें**. Ordered.

Barn, *n.* (બાર્ન) કોઠાર. (**बार्न**) **कोठार**. Store-house. [native country.

Repair, *inf.* (રિપૅર) જવું. (**रिपेअर**) **जाणें**. Go. L. Re, & *patria*, one's

Rejoiced, *p. p.* (રિજૉઇસ્ડ) ખુશી થઇને. (**रिजॉइस्ड्**) **आनंदित झालेले**. Delighted. L. *Re*, & *gaudium*, joy.

Tidings, *n.* (ટાઇડિંગઝ) ખબર. (**टायडिंग्ज**) **खबर**. News.

Folk, *n.* (ફોક) લોકો. (**फोक**) **लोक**. People. L. *Vulgus*, A crowd.

Hold, *v. i.* (હોલ્ડ) સમાવી શકે. (**होल्ड्**) **समावणें**. Contain.

Made fast, બંધ કીધુ, **बंद केला**. Fastened.

Mercy, *n.* (મર્સી) દયા. (**मर्सी**) **दया**. Pity. [**anoint.**

Christ, *n.* (ક્રાઇસ્ટ) ઇસુખ્રિસ્ત. (**क्राइस्ट्**) **येशूख्रिस्त**. The saviour. Gr *Chriso*, to

I' d faith, ખરેખર. **खरोखर**. Truly. L. *Fides, faith.*

Bonfire, *n.* (બૉનફાયર) ફતેહની ખુશાલીમાં સળગાવેલો મોટો આતશ. (**बॉनफायर**)

मजेदार होळी. A fire lit to show great joy. [elsus, raised high.
Excellent, *adj.* (એક્સિલંટ) સૌથી સરસ. (एक्सलंट) उत्कृष्ट. Grand. L. *Ex*, &
Quoth, *v. t.* (ક્વોથ) બોલ્યો. (क्वोथ) म्हणाला. Said.
Is obliged, *v. t.* (ઓબ્લાઈજ્ડ) આભારી છે. (ओब्लाइज्ड) आभारी आहे. Is indebted to. L. *Ob*, & *ligo*, I bind.
Ridding, *Ger.* (રિડિંગ) છુટકારો કરવો. (रिडिंग) दूर करणें, सोडवणें. Freeing.
Forlorn, *adj.* (ફરલૉર્ન) કંગાળ. (फर्लॉर्न) कंगाल. Miserable. [*sumo*, to take.
Consume, *v.t.* (કનસ્યુમ) ખાઈ જાય છે. (कनस्युम) खाणें. Eat up. L. *Con*, &
Merrily. *ad.* (મીરલિ) આનંદથી. (मेरिली) आनंदानें. Cheerfully.
Innocent, *adj.* (ઇનોસંટ) નિર્દોષ. (इनोसेंट) निर्दोषी. Harmless. L. *In*, & *noceo*, to hurt.
Picture, *n.* (પિક્ચર) છબી. (पिक्चर) चित्र. Likeness. L. *Pingo*, to paint.
Sweat, *n.* (સ્વેટ) પરસેવો. (स्वेट्ट) घाम. Perspiration.
Frame, *n.* (ફ્રેમ) ચોકડું. (फ्रेम) चौकट. A kind of case made for admitting things L. *Formo*, to shape. [& *teneo*, I hold.
Countenance, *n.* (કાઉન્ટનન્સ) ચહેરો. (काउन्टिनन्स) चेहरा. Face. L. *Con*,
White, *adj.* (વ્હાઇટ) ફિક્કો. (व्हाइट्ट) फिक्का. Pale.
Alarm, *n.* (ઍલાર્મ) ધાસ્તી. (अलार्म) भीति. Fear. L. *Ad*, & *arma*, arms.
Presently, *ad.* (પ્રેઝન્ટલિ) તરતજ. (प्रेझेंटली) इतक्यांत. Shortly afterwards.
Lord, *n.* (લૉર્ડ) ખોદા. (लॉर्ड) खुदावंत. God.
Forgive, *v. t.* (ફરગિવ) માફ કરે. (फरगिव्ह) क्षमा करणें. Pardon.
For yesterday, ગઇ કાલના તમારા ગુનાહને માટે. काल केल्याकृत्याबद्दल. For your sin yesterday. [L. *Turris*, a tower.
Tower, *n.* (ટાવર) મહેલ; મિનારો. (टॉवर) मनोरा. Palace: a lofty building
Rhine, *n.* (રહાઇન) રાઇન નદી. (ऱ्हाइन्) ऱ्हाइन नदी. A river in the middle of Europe, falls into the North Sea.
Steep, *adj.* (સ્ટીપ) ઉભા. (स्टीप) उभें. Precipitous.
Hastened, *v. t.* (હેસન્ડ) દોડી ગયો. (हेसन्ड) धांवला. Ran away.
Barred; *v. t.* (બારડ) બંધ કીધા. (बार्ड) बंद केल्या. Shut. [in a wall.
Loopholes, *n.* (લપહોલ્ઝ) તીરકસ. (लूपहोल्स) भिंतींतील भोकें. Small holes
Closed, *v. t.* (ક્લોઝ્ડ) બંધ કીધી. (क्लोज्ड) मिटले. Shut. L. *Claudo*, I shut.
Scream, *n.* (સ્ક્રીમ) ચીચીયારી. (स्क्रीम) किंचाळी. Shriek.
Arise, *inj.* (ઍરાઈઝ) ઉઠવું. (अराइज) उठणें. Get up.
Flame, *n.* (ફ્લેમ) ધગધગતું બળતું. (फ्लेम) ज्वालायुक्त. Blaze.
Pillow, *n.* (પિલો) તકીયો. (पिलो) उशी. A cushion to support the head when reposing on a bed L. *Pulvinus*, a cushion.
Whence, *ad.* (વ્હેન્સ) જ્યાંથી. (व्हेन्स) जेथून. From which place.
Drawing near, નજદીક આવતું હતું. जवळ जवळ येत होतें. Approaching.
To be told, *inf.* (ટોલ્ડ) ગણાવાને. (टोल्ड) गणले जाणें. To be counted.
Score, *n.* (સ્કોર) કુડી. (स्कोर) कोडी, वीस. Twenty.

Myriads, *n.* (મિરિયડ્ઝ) મોટી સંખ્યા. (**मिरिय्डस**) **असंख्य**. Countless numbers.
Judgment, *n.* (જજમેન્ટ) ઇશ્વરી શિક્ષા. (**जजमेंट्**) **शिक्षा**. Punishment sent by god. L. *Judico*, to judge.
Had been witnessed, *v. t.* (હેડબિન વિટનેસ્ડ) જોવામાં આવ્યું. (**हॅड्बीन् विट्नेस्ड्**) **पाहिलेली**, [**अनुभविली**. Seen.
Of yore. અસલના વખતમાં. **पूर्वी कधीं**. In old times.
Beads, *n.* (બીડ્ઝ) ભણવાની હારડીના દાણા. (**बीड्स**) **मणी**. The beads in his [rosary.
Tell, *v.t.* (ટેલ) ગણવું. (**टेल्**) **ओढणें, मोजणें**. Count.
Gnawing, ger. (નૉઇંગ) દાંતનો અવાજ. (**नॉइंग्**) **करकरणें**. Biting.
Helter-Skelter, *ad.* (હેલ્ટર-સ્કેલ્ટર) ગભરાટ અકરાટમાં. (**हेटल्र-स्केल्टर्**) **घाईनें व घांदलीनें**. In hurry and confusion.
Ceiling: *n.* (સીલિંગ) સીલિંગ. (**सीलिंग्**) **तक्तपोशी**. Boards in the roof L. [*Coelum*, the heavens.
Whetted, *v. t.* (વ્હેટેડ) ધારવાળું બનાવ્યું. (**व्हेटेड्**) **धार दिली**. Sharpened.
Pick, *v. t.* (પિક) ભોકવું. (**पिक्**) **बोंचणें**. Pierce.

(૧.) ઉનાળો અને પાનખર ઋતુ એટલી તો ભીનાશવાળી હતી, કે શિયાળામાં હજી અનાજ ઉગતો હતો; અનાજને જમીન ઉપર કોહતો પડેલો ચોતરફ જોવું એ દયાજનક દેખાવ હતો. (૨.) દરરોજ ભુખે મરતાં ગરીબો પાદરી હૅટોના દરવાજાની આસપાસ ભેગા થતાં હતાં, કારણ કે તેની પાસે ગયાં વર્ષનો પુષ્કળ ભરી રાખેલો અનાજ હતો, અને બધાં પાડોશીઓ કહી શકતાં હતાં, કે તેના અનાજના કોઠાર સારી રીતે ભરેલા હતા. (૩.) આખરે પાદરી હૅટોએ ઢીલ વગર ગરીબોને શાંત કરવાને એક દિવસ મુકરર કીધો; તેણે તેઓને પોતાના મોટા કોઠારમાં જવાને ફરમાવ્યું, અને તેઓને ત્યાં શિયાળાને માટે ખોરાક મળશે. (૪.) આવી શુભ ખબર સાંભળીને ખુશી થઈને ગરીબ લોકો ચોતરફથી ભેગા મળ્યાં; તે મોટો કોઠાર જેટલાં સમાઈ શકે એટલાં સ્ત્રી, છોકરાં, જુવાન અને બુઢાંઓથી ભરાઇ ગયો. (૫.) ત્યારપછી જ્યારે પાદરી હૅટોએ જોયું કે તેમાં વધારે સમાઇ શકતાં નથી, ત્યારે તેણે દરવાજો બંધ કીધો: અને જ્યારે તેઓએ દયાને માટે ક્રાઇસ્ટને અરજ ગુજારી, ત્યારે તેણે કોઠારને આગ લગાડી, અને સઘળું બાળી નાખ્યું. (૬.) તે બોલ્યો, "ખરેખર તે ફતેહની ખુશાલીમાં સળગાવેલો ઘણોજ સરસ આતશ છે, અને ઉંદરો, કે જેઓજ માત્ર અનાજનો નાશ કરે છે, તેઓથી આ ખરાબ વખતમાં દેશને મુકત કરવા માટે, તે મારો ઘણોજ આભારી છે." (૭.) તેથી ત્યારપછી તે પોતાનાં મહેલમાં પાછો ફર્યો, અને તે આનંદથી ખાણા ઉપર બેઠો, અને તે રાતના તે એક નિરદોષ માણસની માફક સુઇ ગયો, પણ પાદરી હૅટો કદી પાછો ઉંઘાયો નહિ. (૮.) સહવારના જ્યારે તે, દીવાનખાનું, કે જ્યાં તેનું ચિત્ર દીવાલની સામે ટાંગેલું હતું તેમાં દાખલ થયો, ત્યારે મોતના જેવો પરસેવો તેને આખે શરીરે પડયો, કારણ કે ઉંદરે, ચોકઠાંમાંથી તે ખાઇ ગયા હતા. (૯.) જ્યારે તે જોતો હતો, ત્યારે ખેતરમાંથી એક માણસ આવ્યો, તેનો ચહેરો ધાસ્તીથી સફેદ થઇ ગયો હતો; "સાહેબ, આજે સહવારે મે તમારા અનાજના કોઠાર ઉંઘાડયા, અને ઉંદરો સઘળો તમારો અનાજ ખાઈ ગયા." (૧૦.) ત્યાર પછી તરતજ બીજો દોડતો આવ્યો, અને તે જેટલો ફિક્કો થઇ શકે તેટલો ફિક્કો પડી ગયે હતો, તે બોલ્યો, "નાહસો, નામદાર પાદરી, નાહસો, દસ હજાર ઉંદરો (ગરીબો) આ રસ્તે આવે છે. ખોદા તમને આવતી કાલના પાપને માટે માફ કરે." (૧૧.) તેણે જવાબ આપ્યો, "હુ રહાઇન નદી ઉપરના મારા મીનારામાં જઇશ, તે જરમનીમાં સૌથી સલામત જગા છે; દીવાલો ઉંચી છે, અને કિનારા ઉભા છે, અને નદીનો પ્રવાહ જોશબંધ છે, અને પાણી ઉંડાં છે. (૧૨.) પાદારી હૅટો બીકથી નાસી ગયો, અને તે ઢીલ વગર રહાઇન નદી ઓળંગી

ગયો, અને પોતાના મિનારામાં પુગ્યો, અને સંભાળથી ત્યાંના સઘળાં બારી. બારણા, અને તીરકસો બંધ કીધાં. (૧૩.) તે સુઈ ગયો, અને ઉંઘાઇ ગયો, પણ તરતજ એક ચીચીયારીથી તે જાગી ઉઠયો; તે ચોંકી ઉઠયો, અને પોતાનો તકીયો, જ્યાંથી તે ચીચીયારી આવી હતી તેની ઉપર બે લાલચોળ આંખ જોઇ. (૧૪.) તેણે ધ્યાનથી સાંભળ્યું, અને જોયું; તે માત્ર એક બિલાડી હતી; પણ તે પાદરી તેથી વધારે બીધો, કારણ કે ઉંદરોનું જે લશકર નજદીક આવી લાગતું હતું, તેથી ધારતીથી ઘેલી બનીને તેણી ચીચીયારી પાડતી બેઠી હતી. (૧૫.) કારણ કે તેઓ આટલી ઉંડી નદી તરી આવ્યા છે, અને તેઓ આટલા ઉભા કિનારા ઉપરથી ચઢી આવ્યા છે, અને જે કામને માટે તેઓને મોકલવામાં આવ્યા હતા, તે કરવાને તેઓએ મિનારા તરફનો રસ્તો લીધો છે. (૧૬.) તેઓ ડજન અથવા કુડીને હિસાબે ગણાવાના નથી; તેઓ હજારોની, અને લખોની, અને તેથીબી વધારેની સંખ્યામાં આવે છે: એવી સંખ્યા અગાઉ કદી સાંભળવામાં આવી ન હતી, એવી ઇશ્વરી શિક્ષા અસલના વખતમાં કદી જોવામાં આવી ન હતી. (૧૭.) જ્યારે નજદીક આવતાં તે તેઓના દાંતનો કરડવાનો અવાજ વધારે અને વધારે મોટેથી સાંભળી શકયો, તે પાદરી પોતાના ઘુટણે પડયો, અને વધારે અને વધારે ઝડપથી તેણે પોતાના હારડીના દાણા ગણ્યા. (૧૮.) અને બારીએથી અંદર, અને દરવાજા માંથી અંદર, અને દીવાલમાંથી તેઓ અકરાટ ગભરાટમાં ધસી આવે છે, અને સિલગમાંથ હેઠે, અને જમીનમાંથી ઉપર, જમણી અને ડાબી ગમથી, પછવાડેથી અને આગળથી, અંદરથી અને બહારથી, ઉપરથી અને હેઠેથી, ધસારા બંધ આવે છે, અને સઘળાઓ પાદરી હેઠો તરફ જાય છે. (૧૯.) તેઓએ પથ્થરની સામે ઘસીને પોતાના દાંત ધારવાળા બનાવ્યા છે. અને હવે તેઓ તે પાદરીના હાડકાંમાં ભોંકે છે, તેઓ દરેક અવયવમાંથી માસ કરડી ખાય છે, કારણ કે તેઓને તેને સજા કરવાને મોકલવામાં આવ્યા હતા.

THE BOY WHO SAVED THE VILLAGE TANK.

જે છોકરાએ ગામનો તળાવ બચાવ્યો તે વિષે. गांवामधील तळयाचा बचाव करणाऱ्या मुलाविषयीं.

Tank, *n.* (ટેન્ક) તળાવ.(**टँक्**) **तळें**. Pond.
Lies, *v. i.* (લાઇઝ) આવેલું છે. (**लाइज़्**) **आहे**. Is situated.
Flat, *adj.* (ફ્લૅટ) સપાટ. (**फ्लॅट्**) **सपाट**. Not rugged. [the earth.
Country, *n.* (કંટ્રિ)મેદાન. (**कंट्रि**) **प्रदेश**. A tract of land. L. *Con*, & *terra*
Proper, *adj*, (પ્રોપર) બરાબર. (**प्रॉपर्**) **योग्य**. Due. L. *Proprius*, one's own.
Crops, *n.* (ક્રોપ્ઝ) પાક. (**क्रॉप्स**) **पिकें**. Harvest. [I draw tight
Distress, *n.* (ડિસ્ટ્રેસ) સંકટ. (**डिस्ट्रेस**) **संकट**. Trouble. L. *Dis*, & *stringo*,
Brim, *n.* (બ્રિમ) કોર. (**ब्रिम्**) **कांठ**. Border.
Mind, *v. t.* (માઇન્ડ) દરકાર કરવી. (**माइंड्**) **काळजी करणें**. To care.
To last, *inf.* (લાસ્ટ) ચાલવું. (**लास्ट्**) **पुरणें**. continue. [*Barba*, a beard.
Barber, *n.* (બારબર) હજામ. (**बार्बर्**) **न्हावी**. One who shaves beards. L.
Message, *n.* (મિસેજ) સંદેશો. (**मेसेज़्**) **निरोप**. Errand. L. *Mitto*, I send.
Brother-in-law, *n.* (બ્રધર-ઇન-લૉ) સાળો; બનેવી.(**बद्रइन्लॉ**) **मेहुणा**. The brother of one's husband or wife.
Jackals, *n.* (જૅકૉલ્ઝ) શિયાળ. (**जॅकॉल्स**) **कोल्हे**. Fox.

Bund, *n.* (બંડ) પાળ. (**बंड्**) **बांध**. Bank of earth. [a faulte
Brimful, *adj.* (બ્રિમફુલ) છલાછલ. (**ब्रिमफुल्**) **कांठोकांठ**. Full to the brim.
Mend, *v. t.* (મેન્ડ) સમારવું (**मेन्ड्**) **दुरुस्त करणें**. Repair. L. *E*, & *mendum*.
Shivered, *v. t.* (શિવરડ) ધ્રુજ્યો. (**शिव्हर्ड्**) **कांपूं लागला**. Trembled.
Fever. *n.* (ફીવર) તાવ. (**फीवर्**) **ताप**. A hot distemper, affecting the whole body. L. *Febris*, fever.
Howl, *n.* (હાઉલ) પોકાર. (**हाउल्**) **कुई**. Outcry. [L. Terreo, I frighten.
Terribly, *ad.* (ટેરિબલિ) ઘણોજ. (**टेरिब्लि**) **अतिशय, भयंकर**. Exceedingly.
Faint *adj.* (ફેન્ટ) બેભાન. (**फेन्ट्**) **व्याकूळ**. Depressed.
Weak. *adj.* (ઉવીક) નબળો. (**वुइक्**) **अशक्त**. Feeble.
Pain, *n.* (પેન) દુ:ખ. (**पेन्**) **दुःख**. Distress. L. *Poena*, punishment.
Gradually, *ad.* (ગરેડ્યુઅલિ) રફતે રફતે. (**ग्रॅजुआलि**) **हळूहळू**. By degrees. L. *Gradus*, a step.
Sense, *n.* (સેન્સ) ભાન. (**सेन्स्**) **स्मृति**. Consciousness, L. *Sentio*, I feel.
Feeling, *n.* (ફીલિંગ) લાગણી. (**फीलिंग्**) **स्पर्शज्ञान**. Perception.
Watchman, *n.* (ઉવૉચમન) ચોકીદાર. (**वॉचमन्**) **पहारेकरी, रखवालदार**. Guard.
Earth, *n.* (અર્થ) મટોડી (**अर्थ्**) **माती**. Clay. [windpipe
Throat, *n.* (થરોટ) ગળું. (**थ्रोट्**) **गळा**. The neck containing gullet and
Begged, *v. t.* (બેગ્ડ) અરજ કીધી. (**बेग्ड्**) **प्रार्थना केली**. Requested.
Headman, *n.* (હેડમન) મુખી; પટેલ. (**हेडमन्**) **पाटील**. Chief.
Bangle, *n.* (બૅન્ગલ) બાંગડી. (**बँगल्**) **कडें**. An ornament for the wrist.
Praised, *v. t.* (પરેઝડ) વખાણ કરવામાં આવી. (**प्रेज्ड्**) **स्तुति केली**. Admired. L. *Pretium*, reward. | **Deed**, *n.* (ડીડ) કામ. (**डीड्**) **कृत्य**. Action.
To risk, *inf.* (રિસ્ક) જોખમમાં નાખવી. (**रिस्क्**) **धोक्यांत घालणें**. To endanger.

(૧.) રામપુરનું ગામ, એક સપાટ, ખુલ્લું મેદાન, કે જ્યાં ઘણા તળાવો છે, ત્યાં આવેલું છે. તેની આસપાસ ઘણા ચોખાના ખેતરો છે, અને જ્યારે વરસાદ બરાબર વખતે પડે છે, અને તળાવો ભરાય છે, ત્યારે ખેતરોને માટે પુષ્કળ પાણી હોય છે, અને લોકોને સારો પાક મળે છે, અને ખાવાને પુષ્કળ ચોખા મળે છે. (૨.) પણ એકવાર, બે વર્ષસુધી, ઘણોજ થોડો વરસાદ પડયો હતો. ખેતરો સુકાઇ ગયાં, કારણ કે તળાવોમાં પાણી ન હતું લોકો મોટાં સંકટમાં હતાં. તેઓએ વરસાદ મોકલવાને ખોદાની બંદગી કીધી, અને છેલ્લે સર-વાલે, લાંબો વખત સુધી થોભવા પછી, બે દહાડા સુધી ઘણો ભારે વરસાદ પડયો, જેથી રામ-પુરનો તળાવ તદન છલાછલ ભરાઈ ગયો, અને પછી વરસાદ બંધ પડયો. તોપણ લોકોએ તેની દરકાર કીધી નહિ, કારણ કે તેઓનાં મોટાં તળાવમાં ત્રણ મહિના સુધી તેઓને ચાલે એટલું પાણી હતું, અને તેટલા વખતમાં તેઓ પોતાનો પાક ઉગાડી શકે. (૩.) હવે તે ગામના હજામનો નવ વર્ષની ઉમરનો એક નાનો છોકરો હતો, કે જેનું નામ રંગા હતું. એક રાત્રે નવ વાગે નાનો રંગા બીજે ગામ, કે જ્યાં તેના બાપે તેને, પોતાના ભાઈવી ઉપર સંદેશો આપીને મોકલ્યો હતો, ત્યાંથી ઘર આવતો હતો. અંધારૂં થયું હતું, અને ઘણી ઠંડી પડતી હતી, અને રંગા જેમ બને તેમ ઝડપથી દોડયો, કારણ કે તેને શિયાળની બીક હતી, માર્ગમાં તેને તળાવ, કે જે, તે ગામથી આશરે એક માઇલ દુર હતો, તેની પાળ આગળથી પસાર થવું પડયું. તળાવ પાણીથી છલાછલ ભરેલો હતો; અને જેવો રંગા પાળની વચોવચમાં

આવ્યો, તેવોજ તેણે જોયું કે પાણી પાળ ઉપરથી ઉભાઈ જતું હતું, અને તેમાં એક નાનું દર પડ્યું હતું. (૪.) તેણે વારંવાર ગામડીયાઓ કનેથી સાંભળ્યું હતું, કે જો તળાવના પાણીથી પાળમાં એક ગાબડું પડે, તો જ્યાંસુધી આખરે તે પાળ ભાગીને પાણી નીકળી જાય, ત્યાં સુધી તે ગાબડું વધારે અને વધારે મોટું થતું જાય. તે જાણતો હતો કે જો પાણી નીકળી જાય, તો ગામડીયાઓ પોતાનો પાક ઉગાડી શકે નહિ, અને તેઓમાંના ઘણા મરણ પામે. પહેલ વહેલાં તેણે વિચાર કર્યો કે તે ઘર દોડી જઈને ગામડયાઓને જણાવે, કે જેથી તેઓ આવીને પાળ સમારે. પણ તેણે જોયું કે તે ગાબરૂં વધારે અને વધારે મોટું થતું જતું હતું, અને એક કલાકમાં તો તે એટલું તો મોટું થઇ જાય કે તેને કોઈ સમારી શકે નહિ. (૫.) ત્યારપછી તે નાનો છોકરો તે ગાબડાંમાં પોતાનું શરીર રાખીને પાળઉપર બેઠો, અને પાણીને નીકળી જતું અટકાવ્યું. (૬.) ઘણી ઠંડી પડતી હતી, તે આખે ડીલે તાવથી ધ્રુજતો હતો, શીયાળોના પોકાર તે પોતાની છેક નજદીક સાંભળી શકયો, અને ઘણે દુરથી કેટલાક વરૂઓનો પોકાર આવતો હતો. ઠંડી અંધારી રાતે બહાર થોભવાને તે ઘણોજ બીધો, તે દહાડે બાર વાગતા પછી તેણે કાંઇ ખોરાક ખાધો ન હતો, અને ભુખથી તે તદ્દન બેભાન અને નબળો થઇ ગયો હતો. તેણે ઘરમાં પોતાનું ભોજન ખાતાં પોતાના બાપ, મા, અને બહેનો અને ભાઇઓનો વિચાર કર્યો. તે એટલાં તો દુઃખમાં હતો, અને એટલો તો ઠંડો અને ભીનાઇ ગયો હતો, કે તેણે વિચાર્યું કે સહવાર અગાઉ તે મરી જશે. પણ રંગા એક ભલો, બહાદુર છોકરો હતો. તેણે તે પાળમાં ગાબડું રહેવા દેવાનો એકવાર પણ કદી વિચાર કર્યો નહિ. તેથી ત્યાં તે કલાકોના કલાક સુધી બેઠો. બાર વાગ્યા, પછી બે વાગ્યા, પછી ત્રણ વાગ્યા, પછી ચાર વાગ્યા, રફતે રફતે તે બીચારા નાના છોકરાએ સઘળી શુદ્ધિ અને લાગણી ખોહી દીધી, પણ તે ત્યાં બેઠો, તેનું નાનું શરીર પાણીને અટકાવતું હતું. તેના બાપે તેને બોલાવ્યો નહિ, કારણ કે તેણે ધાર્યું, કે તે તેના બંધેવી સાથે બીજા ગામમાં રહયો હતો, અને બીજે દહાડે પાછો આવશે. (૭.) સહવારના પાંચ વાગે તે ગામનો પોહરેગીર અને તેનો ભાઇ તળાવ આગળ ગયા, અને ત્યાં તેઓએ નાના રંગાનો ગાબડામાં બેઠેલો જોયો. પાણી તેના શરીર સુધી દોડી આવતું હતું અને તેને તદ્દન તરબોળ કરી નાખતું હતું, પણ તે ગાબડું વધારે મોટું થયું ન હતું. તે નાનો છોકરો મુવેલો જણાયો, કારણ કે તેની આંખો બંધ હતી. અને જ્યારે તેઓએ તેને હાથ લગાડયો ત્યારે તે હાલ્યો નહિ, અને જ્યારે તેઓ બોલ્યા, ત્યારે તેઓને જવાબ આપ્યો નહિ. તેઓએ તરત જોઇ લીધું, કે તેનું શરીર તે ગાબડાંને અટકાવી રાખતું હતું, અને તેણે તે પાળને ભાગી જતાં બચાવી હતી. કેટલાંક માણસો, જેઓ પોતાને કામે જતાં હતાં, તેઓને તેણે હાંક મારીને બોલાવ્યાં, રંગાને તે ગાબડાંમાંથી ખેંચી કાઢયો, અને તેને ઘર લઇ ગયા. તેઓએ તરત તે ગાબડાંને પથ્થર અને માટીથી બંધ કરી લીધું, અને તેને તદ્દન સહી સલામત બનાવ્યું. (૮.) રંગાને ચુલા આગળ મુકવામાં આવ્યો. તેના બાપે તેનું આખું શરીર મસળ્યું, અને થોડુંક ચોખાનું ગરમ પાણી તેના ગળામાં રેડયું. થોડેક વખતે તે હુશીયાર થયો. અને પોતાની આંખ ઉઘાડી. ત્યારપછી તે ધીમેથી બોલવા લાગ્યો, અને આગલે દિવસે. સંધેશો પાછો નહિ લાવવા માટે પોતાની સાથે ગુસ્સે નહિ થવાને પોતાના બાપને અરજ કીધી. ત્યારપછી જે લોકો નજદીક ઉભા હતાં, તેઓને તેણે તે પાળમાંના ગાબડાં વિષે અને તેમાં આખી રાત બેસીને તેણે તે કેવી રીતે અટકાવ્યું હતું તે કહયું. (૯.) ગામના મુખીએ તે ખબર સાંભળી, અને તે રંગાથી એટલો તો ખુશી થઇ ગયો, કે તેણે અને બીજા ગામડીયાઓએ થોડાક પૈસા એકઠા કીધા અને રંગાને માટે નવું કપડું અને એક રૂપાની બાંગડી ખરીદી. સઘળાઓએ તેનો ઉપકાર માન્યો, અને તેની વખાણ કીધી. તે એક બહાદુર છોકરો હતો, અને તેણે ખરેખર ઉમદા કામ કીધું હતું.

બીજાઓની જીંદગી બચાવવાને માટે પોતાની જીંદગી જોખમમાં નાખવાને તે બીધો ન હતો.

THE THREE RULES. ત્રણ કાયદા. तीन नियम.

Rule. *n.* (રૂલ) કાયદો. (**रूल**) **नियम.** Law; mode. L. *Rego*, to rule.
Iron. *adj.* (આયરન) સખત. (**आयर्न्**) **कडक.** Hard.
Savage, *adj.* (સૅવેજ) જંગલી. (**सॅव्हेज्**) **जंगली.** Wild. L. *Silva*, wood.
Worldly, *adj.* (ઉવરલ્ડલિ) આ દુન્યાને લગતાં; સાધારણ. (**वर्ल्ड्ली**) **साधारण प्रचारांतील.** Pertaining to this world; ordinary.
Golden, *adj.* (ગોલ્ડન) ઘણીજ કિંમતી. (**गोल्डन्**) **उत्कृष्ट.** Highly valuable.
Righteous. *adj.* (રાઇચસ) પહરેજગાર. (**राइचस्**) **सद्गुणी, साधु.** Pious. L. *Rectus*, Straight.

(૧.) લોખંડી કાયદો તે શું! જંગલી લોકોનો કાયદો. જો તમારૂં ભુડું કરવામાં આવે, તો તમે પાછું ભુડું કરો, આ લોખંડી (સખત) કાયદો છે. (૨.) રૂપેરી (કિંમતી) કાયદો તે શું? આં દુન્યાના માણસોનો કાયદો. જો તમારો પાડોશી તમારૂં ભલું કરે, તો તમે તેનું પાછું ભલું કરો, આ રૂપેરી કાયદો છે. (૩.) સોનેરી (ઘણોજ કિંમતી) કાયદો શું? પહરેજગાર માણસોનો કાયદો. જો તમારૂં ભુડું કરવામાં આવે, તો તમે પાછું તેના બદલામાં ભલું કરો. આ સોનેરી કાયદો છે.

ONE CANNOT PLEASE EVERY BODY.

દરેકનું મન સચવાય નહિ. सर्वांस एकच करणें शक्य नाहीं.

Market-town, *n.* (મારકેટ-ટાઉન) બજારવાળુ શહેર. (**मार्केट टॉऊन**) **बाजाराचें शहर.** A town with a market.
Fair, *n.* (ફેર) મેળો. (**फेअर**) **जत्रा.** A Stated meeting of buyers and sellers. L. *Forum*, a market place.
Fool, *n.* (ફુલ) મુર્ખ. (**फूल्**) **मूर्ख.** A silly person.
To be trudging, *inf.* (ટ્રજિંગ) ચાલતાં. (**ट्रजिंग्**) **चालत.** Walking.
Dusty, *adj.* (ડસ્ટિ) ધુળવાળો. (**डस्टी**) **धुळीनें युक्त.** Full of dust.
Load, *n.* (લોડ) બોજો. (**लोड्**) **ओझें.** Burden.
Wonder, *v. i.* (ઉવનડર) અજાયબ થવું. (**वंडर**) **नवल वाटणें.** Am surprised.
Shortly, *ad.* (શૉર્ટલિ) તરતજ. (**शॉर्ट्ली**) **लवकरच.** Soon.
Scamp, *n.* (સ્કૅમ્પ) લુચ્ચો; હરામી. (**स्कॅंप्**) **लुच्चा.** Good for nothing, worthless fellow.
Truly, *ad.* (ટ્રુલિ) ખરેખર. (**ट्रूली**) **खरोखर.** Really.
Iron age, કળયુગ. (**आयर्नएज्**) **कलीयुग.** The present age of Hindus in which everything is said to go wrong.
Respect, *n.* (રિસ્પેક્ટ) માન. (**रिस्पेक्ट्**) **मान, आदर.** Regard. L. *Re*, & *specio*, to see.
Mounted, *v. t.* (માઉન્ટેડ) ઉપર ચઢી બેઠો. (**माउंटेड्**) **वर बसला.** Sat upon. L *Mons*, a mountain.
Char-pai, *n.* (ચાર-પાઇ) ખાટલી. (**चार पाई**) **चार पायांची, खाट.** A low bedstead with four legs.
Close by, *ad.* (ક્લોસ બાઇ) પાસે. (**क्लोजबाय्**) **जवळच.** Near.
Exclaimed, *v. i.* (એકસક્લેમ્ડ) બોલી ઉઠ્યાં. (**एक्सक्लेम्ड्**) **उद्गारला.** Cried

out. L. *Ex*, & *clamo*, I cry out.
In one breath, એક અવાજે. **एकदम**. In one voice.
Tired, *p. p.* (ટાયર્ડ) હાંકેલો. (**टायर्ड**) **थकलेला**. Fatigued.
Lad, *n.* (લૅડ) છોકરો. (**लॅड्**) **मुलगा**. Boy.
Pity, *n.* (પિટિ) દયા. (**पिटी**) **दया, कींव**. Mercy, L. *Pius*, pious.
Continued, *v. i.* (કનટિન્યુડ) ચાલુ રાખ્યું. (**कंटिन्यूड्**) **आणखी बोलली**. went on speaking. L. *Con*, & *teneo*, I hold.
Are treating, *v.t.* (ટ્રીટિંગ) વર્તે છે. (**ट्रिटिंग**) **वागवीत आहेत**. Are behaving with.
Ashamed, *adj.* (ઍશેમ્ડ) શરમાયલો (**अशेम्ड्**) **शरमिंधा ; लज्जित**. Abashed.
Reproachful, *adj.* (રિપરોચફુલ) તાણા ભરેલા. (**रिप्रोच्फुल्**) **निंदाप्रचुर**. Finding fault. L. *Reciprocus*, turning back the same way.
Remarks, *n.* (રિમાર્ક્સ) ટીકા. (**रिमार्क्स**) **टीका**. Observations.
Pray, *v. t.* (પરે) મહેરબાની કરીને કહો. (**प्रे**) **कृपा करून स.ग.** I pray you to tell me. L. *Precor*, I pray.
Honest, *adj.* (ઑનેસ્ટ) ભલા. (**ऑनेस्ट्**) **प्रामाणिक, भला**. Good. L. *Honor* honour.
Brought up, *v. t.* (બરોટઅપ) ઉછેર્યું. (**ब्रॉट्अप्**) **वाढविला**. Bred up.
Foal, *n.* (ફોલ) વછેરો. (**फोल्**) **शिंगा, बच्चा**. A young ass.
Tied, *v. t.* (ટાઇડ) બાંધ્યા. (**टाइड्**) **बांधला**. Fastened.
Pole, *n.* (પોલ) વાંસ. (**पोल्**) **वांसा**. Bamboo.
Bridge, *n.* (બ્રિજ) પુલ. (**ब्रिज्**) **पूल**. A Structure over water to furnish a passage.
To kick, (કિક) લાત મારવી. (**किक्**) **लाथा झाडणें**. Strike with the foot.
Struggle, *inf.* (સ્ટ્રગલ) તરફડીયાં મારવાં. (**स्ट्रगल्**) **धडपड करणें**. To make violent efforts.
Jars, *n.* (જાર્ઝ) બરણીઓ. (**जार्स**) **मांडीं, घागरी**. Earthen vessels with large belleys and broad mouths.
Twisted, *v. t.* (ટવિસ્ટેડ) વાળી. (**टिवस्टेड्**) **पिळल्या**. Bent.
Was drowned, *v. t.* (ડ્રાઉન્ડ) ડુબી ગયો. (**वॉज्ड्राउन्ड**) **पाण्यांत बुडून मेला**. Perished in water.
Nearly, *ad.* (નિયરલિ) લગભગ. (**नियर्ली**) **बहुतेक**. Almost.
Was pushed, *v. t.* (પુશ્ડ) હડસેલાઈ ગયો. (**पुश्ड्**) **ढकलला गेला**. Was driven.
As well, *ad.* વળી. **सुद्धां**. Also.
Sadly, *ad.* (સૅડલી) દલગીરીમાં. (**सॅडली**) **खिन्न होऊन**. In grief.
Had ended, *v. i.* (એન્ડેડ) સેવટ લાવ્યો. (**एंडेड्**) **परिणाम झाला**, Concluded.

(૧.) એક બુઢો માણસ અને તેનો દીકરો એકવાર રસ્તેથી ચાલ્યા જતા, અને પોતાની આગળ એક ગધેડો હાંકતા હતા, કે જે તેઓ પાસેના બજારના શહેરમાં વેચવા ઇચ્છતા હતાં. તે દહાડે તે શહેરમાં એક મેળો ભરાવાનો હતો, અને તે બરડા માણસે ધાર્યું કે તે ગધેડું આશરે આઠ રૂપીઆમાં વેચી શકશે, અને તે પૈસા વડે, પોતાને માટે અને પોતાના છોકરાને માટે થોડાંક કપડાં ખરીદી શકશે. (૨.) એક માણસ, જે તેઓને મળ્યો, તે બોલ્યો, "આ તપતા દિવસે ધુળવાળા રસ્તા ઉપરથી ચાલતા જવામાં, તે બરડો માણસ કેવો બેવકુફ છે, જ્યારે તેનો ગધેડો બોજા વગર જાય છે. મને અજાયબ લાગે છે કે તેનું ગધેડું શું કામનું છે?" જ્યારે તે બુઢા માણસે આ સાંભળ્યું, ત્યારે તેણે પોતાના દીકરાને પોતાના ગધેડા ઉપર

બેસાડયો, અને પોતે પછવાડે ચાલ્યો. (૩.) એક બીજો માણસ તે પછી તરતજ બોલ્યો, "શુ ! જ્યારે તમારો ગરીબ બુઢો બાપ ચાલે, ત્યારે તમારા જેવા આળસુ, જુવાન બદમાશને સ્વારી કરવી લાયક છે ? ખરેખર કળયુગનો વખત છે. હવે છોકરાંઓને પોતાના માબાપને માટે કાંઈ માન નથી. જ્યારે હું નાનો હતો, ત્યારે એમ હતું નહિ. હું સ્વારી કરી મારા બાવાને ચાલવા દેવાને શરમાતે." જ્યારે તે ઘરડાએ આ સાંભળ્યું, ત્યારે તેણે પોતાના દીકરાને નીચે ઉતરવા કહયું અને પોતે ગધેડા ઉપર બેઠો. (૪.) આ વખત સુધીમાં તેઓ રસ્તા ઉપરના એક ગામડામાં આવી પુગા હતા, અને તેમાંથી પસાર થતા હતા. એક જુવાન માણસ પાસે પડેલી એક ચારપૈ ઉપર બેઠા હતો, અને બીજો માણસ અને બઇરી નજદીક ઉભાં હતાં. સઘળાં ત્રણ એક અવાજે બોલી ઉઠયાં, "તમે કદી આના જેવું અગાઉ જોયું હતું ? પેલાં આળસુ બુઢાને સ્વારી કરતો જુઓ, જ્યારે તેનો બીચારો દીકરો ચાલે છે ! ખરેખર તે ઘણો માયાળું, ભલો બાપ છે ! તે ગરીબ છોકરો કેટલો બધો થાકી ગયોં હશે !" તે સ્ત્રીએ બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું, "તમને તમારા દીકરાને માટે દયા નથી ; તેની માય જાણે છે કે તમે તેની સાથે કેમ વરતો છો ?" તે બુઢા માણસે જ્યારે આ તાણા ભરેલા ટીકા સાંભળ્યા, ત્યારે તે પોતાને માટે તદ્દન શરમીંદો થયો. તેણે તે ગધેડાંને ઉભું રાખ્યુ, અને અને તે છોકરાને પોતાની પાછળ ઉપર બેસાડયો. (૫.) હવે તેઓ ગામના દરવાજા આગળ આવ્યા. તે ગામનો મુખી, જે ત્યાં ઉભો હતો, તે બોલ્યો, "પ્રમાણીક મિત્ર, મહેરબાની કરીને કહો, કે તે ગધેડું તમારૂં પોતાનું છે ?" તે માણસે કહ્યું, "હા, મારા શિવાય તે કોણનું છે ? શું પાંચ વર્ષની વાતઉપર મેં તેની માયને દશ રૂપૈયે ખરીદી ન હતી, અને આ બચ્ચું જ્યારથી જનમ્યું ત્યારથી, શું મેં તેને ઉછેર્યું નથી ?" તે બીજાએ જવાબ આપ્યો, "જે રીતે તમે તેની સાથે વરતો છો, તે ઉપરથી તો કોઈ એમ ધારે નહિ. તે બિચારૂં પ્રાણી તમને બેઉને સાથે ઉંચકી લઈ જાય, તેના કરતાં તમે અને તમારો દીકરો તેને ઉંચકી લઈ જવાને વધારે સારી રીતે શકિતવાન છો." (૬.) તે માલેકે જવાબ આપ્યો, "ઠીક છે, ત્યારે." ત્યારપછી તે અને તેનો દીકરો નીચે ઉતર્યા, તે ગધેડાંના પગ સાથે બાંધ્યા, અને એક મજબુત વાંસની મદદથી તેઓ તેને પોતાની વચ્ચે ઉંચકી ચાલ્યા. (૭) ગામડાંની બરાબર બહારની બાજુએ એક પુલ હતો. તે માણસ અને તેનો છોકરો તે પુલની વચ્ચો વચમાં આવ્યા, એટલામાં તે ગધેડું લાત મારવા લાગ્યું, અને સખત ખેંચતાણ કરવા લાગ્યું, કારણ કે એક ગાડું, જે પાછળ આવતું હતું, તેમાં મૂકેલી બરણીમાંના તેલનો તેને વાસ આવ્યો. તેણે અગાઉ તે તેલ ચાખ્યું હતું, અને તે તેને ઘણુંજ ગમ્યું. તે ગાડાંના હાકનારે પસાર થવાને સખત કોશેશ કીધી. તેણે પોતાના બળદની પુછડી મરડી, અને તેઓ જોસબંધ આગળ ધસ્યા. તે ગધેડાંને માટે અફસોસ. રસ્તો સાંકડો હતો, અને તે છુટથી પોતાને લાત મારતો હતો, તેથી તે તે પુલની દીવાલ ઉપરથી હેઠે નદીમાં પડી ગયો, અને ડુબી ગયો. તે બુઢો માણસ પણ ઘણો ખરો લગભગ અંદર ઘસડાઇ ગયો. અને તે છોકરો પણ સહેજમાં બચી ગયો. (૮.) તે બાપ પોતાના દીકરાને લઇને દલગીરીમાં ઘર ગયો. દરેકને ખુશી કરવાની કોશેશ કરવાએ, સેવટ એ આવ્યુ કે તે કોઇને પણ ખુશી કરી શકયો નહિ. અને વળી પોતાનો ગધેડો ખોયો. તેને અને તેના દીકરાને પોતાના કપડાંને માટે લાંબો વખત સુધી ખોટી રહેવું પડયું.

HALF THE PROFIT. અરધો નફો. प्राप्तीचा अर्धा वांटा.

Profit, *n.* (પ્રૉફિટ) નફો. (**प्रॉफिट**) **प्राप्ती. नफा.** Gain. L. *Pro*, & *facio*, I do.

Nobleman, *n.* (નોબલમન) ઉમરાવ. (**नोबलमन्**) **उमराव.** peer.

Palace, *n.* (પલેસ) મહેલ. (**पॅलिस्**) **वाडा.** A splendid place of residence.

L. *Palatium*, a palace.
A long way, દુર. दूर. Far away.
Held, *inf.* (હોલ્ડ) કરવી. (होल्ड्) करणें, देणें. Observe; celebrate.
Feast, *n.* (ફીસ્ટ) મેજબાની. (फीस्ट्) मेजवानी. Banquet. L. *Festum*, a Feast.
Invitations, *n.* (ઇનવિટેશનઝ) નોતરાં. (इन्व्हिटेशन्स्) निमंत्रणें. Requests to come. L. *Invito*, to call. [*latus*, carried
Relations, *n.* (રિલેશનઝ) સગાં. (रिलेशन्स्) आप्त. Kinsmen. L. *Re*, &
Vegetables, *n.* (વેજીટેબલ્ઝ) તરકારી. (व्हिजिटेबल्स्) भाज्या. Plants of which the leaves or roots are eaten. L. *Vigeo*, to flourish. [*cado*, I fall.
Occasion, *n.* (ઓકેઝન) ટાંકણું. (ऑकेझन्) प्रसंग. Time; event. L. *ob*, &
Rough, *adj.* (રફ) તોફાની. (रफ्) तुफानी. Stormy.
Very, *adj.* (વેરિ) તેજ. (व्हेरी) त्याच. Same.
Prize, *n.* (પ્રાઇઝ) પકડેલી માછલી. (प्राइझ्) पकडलेला (मासा) शिकार. The fish captured. L. *Prehendo*, I seize.
Fix, *v. t.* (ફિક્સ) નક્કી કર. (फिक्स्) ठरवणें. Settle.
Wedding, *ger.* (વેડિંગ) લગ્ન. (वेडिंग्) लग्न. Marriage.
Present. *n.* (પરેઝન્ટ) ભેટ. (प्रेझेंट) नजर, देणगी. Gift.
Longing, *v. t.* (લૉનગિંગ) ઇચ્છતા હતાં. (लाँगिंग्) इच्छा करीत असणें. Wishing.
Lashes, *n.* (લૅશિઝ) ચાબકાનો માર. (लॅशेस्) फटके. Strokes with a whip.
Bare, *adj.* (બેર) ઉઘાડી. (बेअर) उघडी. Naked. [*batuo*, to beat.
Abate, *v. t.* (ઍબેટ) ઓછું કરવું. (अबेट्) कमी करणें. Make less. L. *Ad*, &
Guests, *n.* (ગેસ્ટ્ઝ) પરોણાઓ. (गेस्ट्स) पाहुणे. Visitors.
Surprised, *v. t.* (સરપ્રાઇઝડ) અનાયબ થયા. (सरप्राइझ्ड्) चकित झाले. Astonished. L. *Super*, & *prehendo*, I seiee. [to seek.
Requzst, *n.* (રિક્વૅસ્ટ) અરજ. (रिक्केस्ट) विनंति. Desire. L. *Re*, & quoero
Firm, *adj.* (ફર્મ) મક્કમ. (फर्म) अटळ. Resolute. L. *Firmus*, firm.
To reason, *inf.* (રીઝન) તકરાર કરવી. (रीझन्) युक्ति, वाद करणें. Argue. L. *Ratio*, reason.
Whim, *n.* (ઉવ્હિમ) ફાંટો. (व्हिम्) लहर. Fancy; strange wish.
Lay on the lashes. તેને ચાબકનો માર મારો. फटके लगावा. Beat him.
Lightly, *ad.* (લાઇટલિ) હળવેથી. (लाइट्ली) हळु. Gently.
Hold, *v. t.* (હોલ્ડ) સબર કરો. (होल्ड्) थांबा, हात आटोपा. Stop.
Partner, *n.* (પારટનર) ભાગીયો. (पार्टनर) भागीदार. Sharer. L. *Pars*, a part.
Shall be sent for, બોલાવવામાં આવશે. बोलावणें पाठविलें जाईल. Called.
Po rter, *n.* (પૉરટર) દરવાન. (पोर्टर) दारवान. Door keeper. L. *Porta*, a gate.
Strictest, *adj.* (સ્ટ્રિક્ટેસ્ટ) સૌથી સખત. (स्ट्रिक्टेस्ट्) चोख, तंतोतंत. Severest; most exact. L. *Stringo*, I draw tight. [दिलें. Dismissed.
Bargain, *n.* (બારગેન) સાટું. (बार्गेन्) साटें. Transaction.
Was turned out, *v. t.* (ટર્નડ) કાઢી મુકવામાં આવ્યો. (टर्न्ड् आउट्) हांकून

(૧.) એક અમીર, જે દરિયે કિનારેથી ઘણે દુર એક મહેલમાં રહેતો હતો,

તે પોતાના લગનની મેજબાની આપવાનો હતો, તેણે પોતાના ઘણાક દોસ્તો અને સગાઓને નોતરાં મોકળ્યા, અને મોટી તૈયારીઓ કીધી, તે મોટાં ટાકણાને માટે પુષ્કળ ગોસ્ત, તરકારી, અને દરેક જાતનાં ફળ હતાં; પણ દરિયો ઘણો તોફાની હતો, તેથી કાંઇબી માછલી મળી શકી નહિ. (૨.) તોપણ, મેજબાનીના દીવસની સહવારેજ એક ગરીબ માછી એક ઘણી સુંદર મોટી માછલી લઇને તે મહેલમાં આવી લાગ્યો. ઘરમાં ઘણી ખુશાલી પેદા થઇ, અને તે માછીને, મોટા ઓરડામાં તે અમીર બેઠો હતો, ત્યા પોતાની પકડેલી માછલી સાથે લાવવામાં આવ્યો. (૩.) તે અમીરે કહ્યું, "ખરેખર આ સરસ માછલીછે, તમારે ગમે તે કિમત માગો, તમને તરત આપવામાં આવશે. આજે મારો લગનને દિવસ છે, તેથી હું તમને એવી ભેટ આપીશ, કે જેવી તમને અગાઉ તમારી જીંદગીમાં મળી ન હોય, કારણ કે તમે હમારી આગળ જે મેળવવાને માટે હમો ઘણા આતુર હતા, તે લાવ્યા છો. તમારી માછલીને માટે તમે શું દામ માગો છો?" તે માછીએ જવાબ આપ્યો, "નામદાર સાહેબ, એક આને ૧પણ નહિ, હું પૈસા લઇશ નહિ. મારી ઉંઘાડી પીઠઉપર એકસો ચાબકના ફટકા તે આ માછલીની કિમત છે. તે સંખ્યામાંથી હું એક ફટકો પણ ઓછો લઇશ નહિ. (૪.) જ્યારે તે અમીર અને તેના પરોણાઓએ આ નવાઇ જેવી અરજ સાંભળી ત્યારે ઘણા અજાયબ થયા, પણ તે માછી મક્કમ હતો, તેઓએ તેની સાથે તકરાર કરવાને, અને તેનો વિચાર ફેરવવાને કોશેશ કીધી, પણ ફોકટ. આખરે તે અમીર બોલ્યા, "ઠીક, ઠીક, આ સખશને અજબ ફાંટો છે, પણ આપણને તે માછલી લેવી જોઇએ. તેથી આસ્તેથી ફટકા મારજો, અને તે કિમત આપણી હાજરીમાં આપવા દો. (૫.) પચાસ ફટકા માર્યા પછી તે માછી બોલ્યો, "સબર, સબર, આ કામમાં મારો એક ભાગીયો છે, અને તે માત્ર વાજબી છે કે તેને તેનો હિસ્સો મળવો જોઇએ." તે અમીર બોલ્યો, "શું દુન્યામાં બે એવા બેવકુફો છો? તે કયાં છે? તેનું નામ દો, અને તેને એકદમ બોલાવવામાં આવશે." (૬.) તે માછી બોલ્યો, "તમારે તેને શોધવા દુર જવાની જરૂર નથી. તમને તે તમારા પોતાના દરબાનના રૂપમાં તમારા પોતાના દરવાજા આગળ મળશે. જ્યાંસુધી મેં તેને વચન આપ્યું, કે જેબી મને મારી માછલીનું મળશે, તેનો અરધો ભાગ તેને મળશે, ત્યાંસુધી તેણે મને પસાર થવા દીધો નહિ." તે અમીર બોલ્યો, "અરે, અરે! તેને એકદમ ઉપર લાવો. ખચીત તેને તેનો અરધો હિસ્સો સખતમા સખત ઇનસાફ સાથે મળશે." (૭.) ત્યારપછી તે દરબાનને ઉપર લાવવામાં આવ્યો અને તેને તે સાટાંનો પોતાનો હિસ્સો લેવો પડયો. ત્યારપછી તેને તે અમીરની નોકરીમાંથી કાઢી મુકવામાં આવ્યો, અને તે માછીને એક મોટી ભેટ આપવામાં આવી.

HOME, SWEET HOME.

Mid, *prep*. (મિડ) વચ્ચે. (मिड्) मध्यें. In the midst of. [I please.
Pleasures, *n*. (પ્લેઝરઝ) ખુશાલી. (प्लेझर्स) सुखें, आनंद. Joys. L. *Placeo*,
Roam, *v. i*. (રોમ) ભટકવું. (रोम्) फिरणें. Wander.
Humble, *adj*. (હમબલ) હલકું. (हम्बलु) लहान, भिकार. Small; low; mean.
L. *Humus*, the ground. [or beauty. L. *Carmen* A song.
Charm, *n*. (ચાર્મ) ખુબસુરતી. (चार्म्) आल्हाददायक सौंदर्य. Pleasing grace
To hallow, *inf*. (હેલો) પવિત્ર કરવું (हॅलो) पवित्र करणें. Make holy.
Seek, *v. i*. (સીક) શોધો. (सीक्) शोधणें. Search. [other place.
Elsewhere, *ad*. (એલ્સઉહ્વેર) બીજે કેઠે. (एल्सव्हेअर) दुसरे कोठें. In any
Exile, *n*. (એકસાઇલ) દેશનીકાલ કાઢેલો. (एक्साइल) देशांतरास गेलेला. One
sent away from home. L. *Ex*, & *Solum*, the ground. [I shine.
Splendour, *n*. (સ્પ્લેન્ડર) ભપકો. (स्प्लेंडर) भपका. Show. L. *Splendeo*,
Dazzles, *v. i*. (ડેઝલ્ઝ) ઝગઝગે છે. (डॅझल्) झगझगणें. Shines brightly so
as to prevent the eyes from seeing.
Lowly, *adj*. (લોલિ) હલકું. (लोली) लहान, गरीबीची. Mean. [straw.
Thatched, *adj*. (થૅચ્ડ) છાયલું. (थॅच्ड्) गवतानें शाकारलेली. Covered with
Gaily, *ad*. (ગેલિ) આનંદથી. (गेली) आनंदानें. Merrily.
Peace, *n*. (પીસ) શાંતી. (पीस्) शांती, समाधान. Calmness. L. *Pax*, peace.

(૧.) જો કે આપણે ખુશાલી અને મહેલમાં રખડીયે, તોપણ, આપણું ઘર ગમે તેવું હલકું હોય તોપણ તેના જેવી કોઇ જગા નથી. આકાશમાંની ખુબસુરતી સઘળાને ત્યે પવિત્ર કરતી જણાય છે. જેને, આખી દુન્યામાં શોધો, તોબી કેઠેથી કદી મળતી નથી. ઘર ! ઘર ! વહાલું ઘર ! ઘરના જેવી કાંઇ જગા નથી. (૨.) ઘરથી દેશ નીકાળ થયલો માણસ ગમે તેટલા ભપકાથી અંજાતો નથી; અરે, મને મારૂં હલકું છાયલું ઝુપડું પાછું આપો ; આનંદથી ગાતાં પક્ષીઓ, જેઓ મારા બોલાવવાથી આવતાં હતાં, તે આપો; આ મને આપો, અને મનની શાંતી, જે સઘળાં કરતાં વધારે વહાલી છે, તે આપો. ઘર! વહાલું, વહાલું ઘર! ઘરના જેવી કોઇ જગા નથી.

I. HOW FRIENDS ARE WON. મિત્રો કેવી રીતે મેળવાય છે. मित्रयोग.

THE MOUSE, THE DEER AND THE CROW. ઉંદર, હરણ, અને કાગડો. उंदीर, हरण
आणि कावळा. [are obtained.
Are won, *v. t*. (ઉવન) મેળવવામાં આવે છે. (वन्) जोडले जातात. Are secured;
Godaveri, *n*. (ગોડાવરી) હિંદુસ્તાનમાં આવેલી એક નદી. (गोदावरी) गोदावरी नदी
A river of India falling into the Bay of Bengal.
In olden days, અસલના વખતમાં, प्राचीन काळीं. In ancient times.
Silk-cotton tree, સીમળાનું ઝાડ. सावरीचें झाड. A kind of tree.
Thither, *ad*. (ધિધર) તે જગાએ. (धिदर) तेथें. To that place.

To roost, *inf.* (રૂસ્ટ) રાતના આરામ લેવા. (**रूस्ट्**) **रात्रीची विश्रांति घेणें.** Rest at night.

Was spent, *v. t.* (સ્પેન્ટ) ખલાસ થઇ. (**स्पेंट्**) **घालविली, खलास झाली.** Was over. | **Lotus,** *n.* (લોટસ) કમળ. (**लोटस**) **कमळ.** Lily.

Perched, *v. i.* (પરચ્ડ) બેઠો. (**पर्च्ड**) **बसला.** Sat.

Light O Leap, *n.* (લાઇટ ઓ લીપ) કુદવામાં ચપળ. (**लाइट् ऑफ् लीप्**) **उड्या मारण्यांत वस्ताद.** Light of leap, one who hops lightly from bough to bough or along the ground.

Fowler, *n.* (ફાઉલર) વાધરી (**फाउलर**) **पांखरें पकडणारा, पारधी.** Bird-catcher.

Approaching, *pres. part.* (ઍપ્રોચિંગ) નજદીક આવતો. (**अप्रोचिंग**) **जवळ येत असतांना.** Coming near. L. *Ad, & prope,* near.

Uneasily, *ad.* (અનઇઝિલિ) હલગીરીથી. (**अनईझिली**) **अस्वस्थतेनें.** With uneasiness. L. *Un, & otium,* ease. [*Moveo,* I move.

Movements, *n.* (મુવમેન્ટ્ઝ) હીલચાલ. (**मूव्हमेंट्स्**) **हालचाल.** Motions, L.

Mischief, *n.* (મિસ્ચીફ) ખોટું ; નુકસાન. (**मिश्चिफ्**) **दुष्टपणाचें कृत्य; नुकसान.** Evil work ; wrong-doing, L. *Mis,* bad, & *caput,* the head.

Was up to, કરવાનો હતો. **धारलें होतें, बेतांत होता.** Had in mind.

Presently, *ad.* (પરેઝન્ટલિ) તરતજ. (**प्रेझेंट्ली**) **इतक्यांत.** Soon.

Net, *n.* (નેટ) જાળ. (**नेट्**) **जाळें.** Snare.

Scattered, *v. t.* (સ્કૅટરડ) પાંઠર્યાં. (**स्कॅटर्ड्**) **पसरले.** Spread.

Withdrew, *v. t.* (ઉવિથડ્રૂ) ગયો. (**वुइथ्ड्रयू**) **मागें परतला.** Retired.

Speckle-neck, *n.* (સ્પેકલ-નેક) ઢાબાંવાળી ગરદનવાળો. (**स्पेक्लनेक्**) **ठिपस्यांच्या मानेचा.** Having spots on the neck.

Chanced to be passing, ભોગજોગે પસાર થતો હતો. **सहज जात होता.** Was by chance passing. L. *Cado,* I fall. [*Cohors,* a court yard.

Court, *n.* (કૉર્ટ) દરબારીઓ. (**कोर्ट्**) **दरबारी लोक, अनुचर.** Courtiers. L.

Caught sight of, જોયા. **पाहिलें.** Saw. [that.

Thereupon, *ad.* (ધેરઅપૉન) તે ઉપરથી. (**देअर अपॉन्**) **हें पाहून, त्यानंतर.** Upon

Followers, *n.* (ફૉલોઅરઝ) હજુરીયાઓ. (**फालोअर्स**) **अनुयायी.** Courtiers.

Possibly, *ad.* (પૉસિબલિ) બનવા જોગ. (**पॉसिब्ली**) **संभवनीय.** Likely. L. *Potis, & esse,* to be.

Uncultivated, *adj.* (અનકલટિવેટેડ) ખેડ્યાવગરની. (**अनकल्टिव्हेटेड्**) **ओसाड, [बिनलागवडीचें.** Untilled. L. *Un, & colo,* I cultivate.

See into, તપાસવું. **तपासून पहाणें.** Watch. [down.

Ruin, *v. t.* (રૂઇન) પાયમાલ કરવું. (**रुइन्**) **नाश करणें.** Undo. L. *Ruo,* to fall

Was pecking, *v. i.* (પૅકિંગ) ચાંચવડે વીણીને ખાતું હતું. (**पेकिंग्**) **चोंचावणें. टिपणें.** Was lifting up food with the beak.

Deccan, *n.* (ડેક્કન) દખણ. (**डेक्कन्**) **दक्षिणदेश** Southern India. [bath.

Newly bathed, તરતનો નહાયેલો **नुकताच स्नान केलेला.** Who had just taken a

Pool, *n.* (પુલ) પાણીનું ખાબોચીઉં. (**पूल्**) **डबकें.** A small collection of water

in a hollow place. L. *Palus*, a swamp.

Kusa-grass, *n.* (કુસ-ગ્રાસ) દર્ભ. (कुशग्रास) दर्भ. Grass used by the Hindus in religious ceremonies. [ing.

Kept calling out, બુમ પાડવાનું ચાલુ રાખ્યું. ओरडत राहिला. Continued shout-

Bangle, *n.* (બૅનગલ) બાંગડી. (बँगल) कंकण, बांगडी. An ornament for the wrist. | Greedy, *adj.* (ગ્રીડિ) લોભી. (ग्रीडी) लोभी. Rapacious.

Risk my neck, મારી જીંદગી જોખમમાં નાખવું. जीव धोंक्यांत टाकणें. Risk my life.

Risk, *n.* (રિસ્ક) જોખમ. (रिस्क्) साहस. Peril.

At least, *ad.* (ઍટલીસ્ટ) કાંઇ નહિ તો. ऍट्लीस्ट्) निदान. At all events.

Stretched, *v. t.* (સ્ટ્રેચ્ડ) લાંબો કીધો. (स्ट्रेच्ड्) पुढें केला. Extended.

H'm, *interj.* (હં) હં. (हम्) हं. An expression with a voluntary cough to show doubt.

Fierce, *adj.* (ફિયર્સ) ઝનુની. (फिअर्स) भयंकर. Wild. L. *Ferox*, fierce.

Brute, *n.* (બ્રુટ) હેવાન. (ब्रूट) पशु. Beast. L. *Brutus*, dumb.

Cubhood, *n.* (કબહુડ) બચપણ. (कब्हुड्)बचेपण. Childhood; youth.

Wicked, *adj.* (ઇવિકેડ) દુષ્ટ. (वुइकेड्) दुष्ट. Sinful.

Without number, સંખ્યાબંધ. असंख्य. Numberless.

Cousin, *n.* (કઝન) પિત્રાઇ. (कझन) चुलत भावंड. The son or daughter of an uncle or aunt. L. *Con*, & *sanguis*, blood.

Lately, *ad.* (લેટલિ) થોડુંકની વાત ઉપર. (लेट्ली) नुकताच. Recently.

Virtuous, *adj.* (વરચ્યુઅસ) સદ્ગુણી. (व्हर्चुअस) सद्गुणी. Good; holy. L. *Vir*, a man. [vised, L. *Consulo*, to consult.

Counselled, *v. t.* (કાઉનસેલ્ડ) શીખામણ દીધી. (काउन्सेल्ड) उपदेश केला. Ad-

To practise, *inf.* (પ્રેક્ટિસ) ટેવ પાડવી. (प्रॅक्टिस्) चाल पाडणें. Perform habitually. Gr. *Prasso*, to do.

Almsgiving, *ger.* (આમઝ ગિવિંગ) ખેરાત આપવી. (आम्स्गिव्हिंग्) धर्म करणें. Giving money or food to the poor. [tight.

Strict, *adj.* (સ્ટ્રિક્ટ) ચોકકસ. (स्ट्रिक्ट्) दक्ष. Partioular. L. *Stringo*, I draw

Fangs, *n.* (ફૅન્ગઝ) આગળના દાંતો. (फॅन्ग्ज्) दांत. Teeth. [न धरणें. Not trust.

Mistrust, *v. t.* (મિસટ્રસ્ટ) ભરૂંસો નહિ મુકે. (मिस्ट्रस्ट) गैर विश्वास करणें, भरंवसा

Conquered, *v. t.* (કૉનકરડ) વશ કીધું. (कॉंकर्ड) जिंकलें; आत्मसंयमन. Subdued. L. *Con*, & *quoero*, to seek. [only of one's self.

Selfishness, *n.* (સેલફિશનેસ) આપમતલબ. (सेल्फिश्नेस)आपमतलब. Thinking

Whoso, *pron.* (હુસો) જે કોઇ. (हूसो) जो कोणी. Whoever. [water or mud.

Wade, *v. i.* (ઉવેડ) પાણીમાં ચાલવું. (वेड) पाण्यांतून चालणें. Walk through

Determined, *v. t.* (ડિટરમિન્ડ) ઠરાવ કીધો. (डिटर्मिन्ड) निश्चय केला. Resolved. L. *De*, & *terminus*, a limit.

Plunged, *p. p.* (પ્લનજડ) ગરક થયેલો. (प्लंज्ड) रुतला. Stuck.

Art stuck, *v. t.* (સ્ટક) ચોંટી બેઠા. (स्टक्) रुतलास्. Fixed.

Wretched, *adj.* (રેચેડ) કમનસીબ. (रेचेड) बापडा. Unhappy.

Devoured, *v. t.* (ડિવાવરડ) ખાઈ ગયો. (**डिव्हावर्ड**) **खाऊन टाकलें**. Ate up.
L. *De*, & *voro*, I devour.

(૧.) ગોદાવરીના કિનારે, અસલના વખતમાં એક મોટું સીમલાનું ઝાડ આવેલું હતું. અને ત્યાં, રાત્રે, સઘળાં ભાગોમાંથી અને જગ્યાએથી, પક્ષીઓ આરામ લેવા આવતાં હતાં, હવે એકવાર, જ્યારે રાત તરતની ખલાસ થઇ હતી, અને સફેદ કમળ ફુલનો ચાહનાર, પ્રકાશતો ચંદ્ર, પશ્ચિમ તરફની ટેકરીની પછવાડે અસ્ત પામતો હતો, ત્યારે "ફુદવામાં ચપળ" નામનો એક કાગડો, જે ત્યાં બેઠો હતો, તેણે પોતાની આંખ ઉંઘાડી, અને પોતાની મોટી અજાયબી વચ્ચે, એક વાધરી એટલે કે બીજા યમદેવને નજદીક આવતાં જોયો. તે માણસની હીલચાલ પુઠે પુઠે જઈને જોવાને, અને તે શું નુકસાન કરવા માગતો હતો, તે શોધી કાઢવાને, જ્યારે તે બેચેનીથી ઉડી ગયો, ત્યારે તે દેખાવ જોઇને તે વિચારમાં પડયો. તરતજ તે વાઘરીએ જમીન ઉપર એક જાળ ગોઠવી, આસપાસ ચોખાના દાણા વેર્યા, અને સંતાઇ જવાને જતો રહ્યો. (૨.) આ પળે, કબુતરનો રાજા, સ્પેકલ-નેક, પોતાના દરબારીઓ સાથે, ભોગજોગે આકાશમાંથી પસાર થતો હતો, અને ચોખાના દાણા જોયા. તે ઉપરથી કબુતરના રાજાએ, પોતાના ચોખાના શોખીન હજુરિયાઓને પુછ્યું, "આ વગર ખેડેલાં જંગલમાં અહિંયાં આ શું ચોખાના દાણા હોઈ શકે? અલબતાં આપણે તે તપાસીશું, પણ આપણને તેનો દેખાવ ગમતો નથી, જેમ મુસાફર પાયમાળ થયો હતો, તેમ ચોખાનો શોખ આપણને પાયમાળ કરે." કબુતરોએ પુછ્યું, "તે કેમ બન્યું?" (૩.) સ્પેકલ-નેકે જવાબ આપ્યો, "આ પ્રમાણે, એક દિવસ હું દખણના જંગલમાં અહીં તહીં વીણીને ખાતો હતો, અને એક બુઢા વાઘને, તરતનો નાહીને એક ખાબોચીયાંના કિનારા ઉપર એક બ્રાહમણની માફક અને પવિત્ર દર્ભ પોતાના પંજામાં રાખીને બેઠેલો જોયો. તેણે હાંક મારીને બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું, "ઓ તમે મુસાફરો, આ સુનાની બાંગડી લો!" (૪.) તરતજ એક લોભી માણસ નજદીકથી પસાર થયો, અને તેનું બોલવું સાંભળ્યું. તેણે વિચાર કીધો, "અરે આ જરા નસીબ ખીલે તેમ છે અને તોપણ તેને માટે મને મારી જીંદગી જોખમમાં નાખવી જોઇએ નહિ. પણ સઘળો લાભ જોખમ ખેડવાથી મળે છે, તેથી હું કાંઈ નહિ તો તે તપાસી જોઈશ"; ત્યારપછી તેણે બુમ પાડીને કહ્યું, "તારી બાંગડી કયાં છે?" (૫.) તે વાઘે પોતાનો પંજો લાંબો કીધો અને તે દેખાડી. તે મુસાફર બોલ્યો, "હં, તારા જેવા એક ઝનુની હેવાન ઉપર મારાથી વિશ્વાશ મેળી શકાય કે?" (૬.) તે વાઘે જબાબ આપ્યો, "સાંભળ, એક વાર મારા બચપણના વખતમાં, હું જાણું છું કે હું ઘણો દુષ્ટ હતો. મે સંખ્યાબંધ ગાયો, બ્રાહ્મણો, અને માણસોને મારી નાખ્યાં—અને તેને માટે મારી બાયડી છોકરાં મરણ પામ્યાં—અને મારો એક પિતરાઈ પણ રહ્યો નથી. પણ થોડા વખતની વાત ઉપર મને એક સદગુણી માણસ મળ્યો, કે જેણે મને દાન આપવાના કામનો મહાવરો પાડવાની સલાહ આપી—અને જેમ તુ જોય છે, તેમ હું દર સહવારે નાહવામાં, અને ગરીબોને દાન આપવામાં બહુ ચોકકસ છું. એ ઉપરાંત, હું બુઢો થયો છું, અને મારા નખ અને દાંત જતા રહ્યા છે. તેથી મારી ઉપર કોણ ભરૂસો નહિ રાખે! અને એકલપેટાપણાને મે એટલું બધું વશ કર્યું છે કે જેબી કોઈ આવે, તેને માટે હું સોનાની બાંગડી રાખું છું. તું ગરીબ દેખાય છે! હું તુને તે આપીશ. તેટલા માટે ખાબોચીયામાંથી ચાલી આવ, અને બાંગડી લે. (૭.) તે ઉપરથી તે લોભી મુસાફરે તેના ઉપર વિસ્વાશ મેળવાનો ઠડાવ કીધો, અને ખાબોચીયામાં ચાલ્યો, જ્યાં તેણે તરતજ પોતાને કાદવમાં ગરક થયલો, અને હાલવા ચાલવાને અશકત થયલો જોયો. તે વાઘ બોલ્યો, "અરે, અરે, તું કાદવમાં ચીટકી બેઠો છે? સબર, હું તને બહાર કાઢીશ!"

એમ કહીને તે પેલા કમનસીબ માણસની નજદીક ગયો, તેને પકડયો, અને તેને ખાઈ ગયો.

II. HOW FRIENDS ARE WON.

૨. મિત્ર કેમ મેળવાય. मित्रयोग.

THE MOUSE, THE DEER, AND THE CROW (continued).

ઉંદર, હરણ અને કાગડો (ચાલુ)

Greed, *n.* (ગ્રીડ) લોભ. (ग्रीड्) लोभ. Avarice.

Caution, *n.* (કૉશન) સાવચેતી. (कॉशन्) सावधगिरी. Care. L. *Caveo*, to take care.

In view, નજરે પડતું. दिसेसें, नजरेसमोर. In sight L. *Video*, I see.

Risk, *n.* (રિસ્ક) જોખમ. (रिस्क) धोका, जोखिम. Peril. [& *utor*, I use.

To abuse, *inf.* (ઍબ્યુઝ) ગાળ દેવી. (अब्युज्) शिव्या देणें. Reproach. L. *Ab*,

Had led, *v. t.* (લેડ) લઈ ગયા; લલચાવ્યા. (लेड्) मन वळविलें. Carried; induced.

Blame, *n.* (બ્લેમ) ઠપકો. (ब्लेम्) दोष. Reproach; censure.

Reproaches, *n.* (રિપ્રોચિઝ) તાણા. (रिप्रोचेस्) दोष. Blames. L. *Reciprocus*, turning back the same way.

Fault, *n.* (ફૉલ્ટ) વાંક (फॉल्ट्) वाक. Failing L. *Fallo*, to deceive.

Fate, *n.* (ફેટ) કીસ્મત. (फेट) दैव. Destiny. L. *Fari*, to speak.

Trouble, *n.* (ટ્રબલ) સંકટ. (ट्रबल्) संकट. Distress.

Escape, *n.* (એસ્કેપ) છટકી જવું. (एस्केप्) सुटका. Flight.

Sages, *n.* (સેજીઝ) ડાહ્યા માણસો. (सेजीस्) ज्ञानी. Wise men; rishis. L. *Sagio*, to perceive quickly. [appointed.

Is cast down, નાસીપાસ થઇ જાય છે. हताश होणें. Is disheartened; is dis-

Ill-fortune, *n.* (ઈલ-ફૉર્ચ્યુન) કમનસીબ. (इलफॉर्चुन) कमनशिब, विपरीत काळ. Ill-luck. L. *Fors*, a chance.

Are puffed up, (પફડ) ફુલી જાય છે. (पफ्ड) फुगुन गेलेला. Made proud.

Weak, *adj.* (વીક) નબળા. (वुईक) दुर्बळ. Feeble.

Act, *v. i.* (ઍક્ટ) કામ કરે. (ॲक्ट) काम करणें, वागणें. Work. L. *Ago*, to do.

Singly, *ad.* (સિંગલી) છુટા. (सिंग्ली) एकेकट्यानें. Separately L. *Singulus*, single.

Effect, *v. t.* (ઍફેક્ટ) કરવું. (इफेक्ट्) घडवून आणणें. Do. L. *E*, & *facio*, I do.

Mighty, *adj.* (માઇટિ) બળવાન. (माइटी) बलवान्. Powerful.

Twisted, *p. p.* (ટવિસ્ટેડ) વળ દીધેલા. (ट्विस्टेड्) वळलेले. Woven. [I see.

Advice, *n.* (ઍડવાઇસ) શીખામણ. (ॲडव्हाइस्) उपदेश. Counsel. L. *Ad*, & *video*,

Gave up, છોડી દીધું. सोडून दिला. Left off. [follow.

Pursuit, *n.* (પરસ્યુટ) પુઠ. (परसूट) पाठलाग. Chase. L. *Pro*, & *sequor*,

Perceiving, *pres. part.* (પરસીવિંગ) જોઇને. (पर्सिव्हिंग) पाहून. Seeing. L. *Per*, & *capio*, I take.

Bonds, *n.* (બૉન્ડઝ) જાળ. (बॉंड्स्) गांठी. Snare.

Directed their flight, ઉડી ગયાં. कडे झुकाणूं फिरविल, कडे उडालें. Flew.

Prudent, *adj*. (પ્રુડંટ) ડાહ્યા. (प्रुडंट) धूर्त. Wise. L. *Pro*, & *video*, I see.
Monarch, *n*. (મૉનર્ક) રાજા. (मानर्क) राजा. Ruler. *Gr. Monos*, alone, & *arche*, rule.
Dreaded, *v. t*. (ડ્રૅડેડ) બીહતો હતો. (ड्रेडेड) भीति धरी. Feared.
Outlets, *n*. (આઉટલેટ્સ) બહાર નીકળવાના માર્ગો. (आउटलेट्स) बाहेर जाण्यास मार्ग. Ways of getting out. [*scando*, I climb.
Descent, *n*. (ડિસેન્ટ) નીચે ઉતરવું. (डिसेन्ट) उतरणें. Coming down. L. *De*, &
Silent, *adj*. (સાયલંટ) ચુપ. (सायलेंट) चूप. Quiet. L. *Sileo*, to be silent.
Alarmed, *p. p*. (ઍલાર્મડ) બીધેલો. (अलार्म्ड) घाबरलेला. Terrified. L. *Ad* & *arma*, arms.
Welcome, *n*. (વેલકમ) આવકાર. (वेलकम्) स्वागत. Reception.
Effect, *n*. (એફૅક્ટ) પરિણામ. (इफेक्ट) परिणाम, प्रायश्चित. Consequence. L. *E*, & *facio*, I do.
Former, *adj*. (ફૉરમર) આગલી.. (फॉर्मर) मागील. Previous.
To gnaw, *inf*. (નૉ) કરડી ખાવી. (नॉ) चावणें. Bite.
Nay, *interj*. (ને) નહિ. (ने) च्छे, नको. No. [arrange.
Sever, *v. t*. (સેવર) છુટી કર. (सेव्हर) सोडविणें. Cut in two L. *Se*, & *paro*, to
Nibble, *v. t*. (નિબલ) કરડવું. (निबल) कुरतुडणें. Gnaw.
Last, *v. i*. (લાસ્ટ) ટકે. (लास्ट) टिकणें, शाबूत असणें. Continue.
Do my best, મારાથી બનતું કરૂં. आपली शिकस्त करणें. Try my utmost.
By no means, કોઈબી રીતે નહિ कांहीं झालें तरी. Not in any way.
Bear, *v. t*. (બેર) ખમવું (बेअर) सोसणें. Endure. [I draw tight.
Distress, *n*. (ડિસ્ટ્રેસ) સંકટ. (डिस्ट्रेस) संकट. Suffering. L. *Dis*, & *stringo*,
Depend, *v. i*. (ડિપેન્ડ) આધાર રાખવું. (डिपेंड) अवलंबून असणें. Are supported by. L. *De*, & *pendeo*, to hang. [*Nosco*, I know.
Nobly, *ad*. (નોબલિ) ઉમદા રીતે. (नोबली) उत्तम रीतीनें. Excellently. L.
Free, *v. t*. (ફ્રી) છુટા કર. (फ्री) मुक्त कर. Deliver. [*Carmen*, a song.
Was charmed, *v. t*. (ચાર્મડ) ખુશ થઈ ગયું. (चार्म्ड) खूष झालें. Delighted. L.
Bristled, *v. i*. (બ્રિસલ્ડ) ઉભા થયા. (ब्रिसल्ड) ताठ उभीं राहिलीं. Stood erect.
Tenderness, *n*. (ટેન્ડરનેસ) વહાલ. (टेंन्डरनेस) ममता, मृदु अंतःकरण. Affection. L. *Tener*, soft. [above.
Sovereignty, *n*. (સૉવરિનટિ) હુકમત. (सॉवरीनटी) साम्राज्य. Rule. L. *Super*,
Fitly, *ad*. (ફિટલિ) લાયક રીતે. (फिटली) रास्तपणे. Duly. L. *Facio*, I do.
In due form, ઘટતી રીતે. पद्धतशीर रीतीनें. Duly.
Your majesty, તમો નામદાર. महाराज. The title of a king. L. *Magnus*, great.
Capture, *n*. (કૅપચર) પકડાવું. (कॅपचर) कैद. Being taken. L. *Capio*, I take.
Fruit, *n*. (ફ્રુટ) ફલ. (फ्रुट) फळ. Result L. *Fruor*, to enjoy.
Soaring, *adj*. (સોરિંગ) ઉંચે ઉડનારૂં. (सोरिंग) उंच उडणारा. Flying high. L. *Ex*, & *aura*, a gentle breeze.
Eagle, *n*. (ઇગલ) ગરૂડ પક્ષી. (ईगल्) गरुड पक्षी. Age a lrrapacious bird.

Floating on his wings, ઉડતું, **पंखावर तरंगत राहणारा.** Flying.
Carcase, *n.* (કારકસ) મુડદું. (**कारकस**) **मुरदा.** **Dead body.**
Swoops, *v. i.* (સ્વુપ્સ) ધસારા બંધ ઉતરે છે. (**स्वूप**) **घुशी घालणें.** Flies swiftly.
Host, *n.* (હોસ્ટ) મેજબાન. (**होस्ट**) **यजमान.** One who treats another kindly in his own house. L. *Hospes*, a guest. [*In*, & *brachium*, the arm.
Embraced, *v. t.* (એમબ્રેસ્ડ) કોટી કીધી. (**एंब्रेस्ड**) **आलिंगन दिलें.** Hugged. L.
Dismissed, *v. t.* (ડિસમિસ્ડ) વિદાય કર્યો. (**डिस्मिस्ड**) **निरोप दिला.** Sent away. L. *Dis*, & *mitto*, I send.
Retired, *v. i.* (રિટાયર્ડ) ગયો. (**रिटायर्ड**) **गेला.** Went. L. *Re*, & *traho*, I draw.
On good terms. મિત્રાચારી ભરેલા. **मित्रत्वाच्या नात्यानें.** Friendly.
Jackal, *n.* (જેકૅલ) શિયાલ. **कोल्हा** Fox.

(૧.) સ્પેકલ-નેક પોતાના સાથીઓને કહ્યું, "તમે જુઓ કે તે લોભી મુસાફરને કેવી રીતે વાઘે મારી ખાધો. તણે લોભને લીધે અને સાવચેતી નહિ રાખવાને લીધે પોતાનો જીવ ખોયો. તેટલા માટે મેં તમને તે વાત કહી." (૨.) એક ચોક્કસ કબુતરે થોડીક હિમતથી કહ્યું, "હા, તે સઘળું ઘણું ખરૂં છે, પણ જ્યારે ખાવાનું નજરે પડે, ત્યારે આપણને થોડો જોખમ ખેડવો જોઇએ. જંગલમાં જોખમ વગર ખાવાનું કોણને મળ્યું હતું?" (૩.) તે સાંભળીને તે કબુતરો તરત નીચે ઉડી આવ્યાં; કારણકે આપણે જાણીએ છીએ કે ભુખ્યાંઓ કાંઇભી કરશે. તરતજ તેઓ જાળમાં સપડાયાં. ખરેખર, ત્યારપછી તેઓ સઘળાં તે કબુતરને ગાળ દેવાં લાગ્યાં, જેના શબ્દોએ તેઓને જાળમાં ફસાવ્યાં હતાં. તે જુની વાત છે! બીજાઓને દોરવવા તે ઠીક નથી. જો સઘળું બરાબર ઉતરે છે, તો તમને સરખો હિસ્સો મળે છે. નહિ તો, તમને એકલાને બધો ઠપકો મળે છે. (૪,) જ્યારે સ્પેકલ-નેક રાજાએ તેઓના તાણા સાંભળ્યા, ત્યારે તે બોલ્યું, "નહિ, નહિ! તે તેનો વાંક નથી. આ જાળમાં સપડાવાનું આપણી સરજતમાં હતું. સંકટની વખતે તમારા મિત્રોને દોષ નાં દેતા. જરા હિમ્મતવાન થજો, અને છટકી જવાની કોઇ રીત શોધી કાઢવાની કોશેશ કરજો. ડાહ્યા માણસો કહી ગયા છે કે એક ભલો માણસ કમનસીબથી કદી નિરાશ થતો નથી, તેમજ સારાં નસીબથી ફુલાઇ જતો નથી." (૫.) તે રાજાએ બોલવાનું ચાલું રાખ્યું, "ચાલો આપણે આ હમણાજ કરીએ; એકી વખતે, અને એકમતથી તે જાળની હેઠેથી ઉપર ચઢતાં, ચાલો આપણે તે લઇને ઉડી જઇએ; નબળાંઓ પણ, જો તેઓ સઘળાં સાથે કામ કરે, તો તેઓમાંનો દરેક છુટો છુટો જે કામ કદી કરી નહિ શકે, તે તેઓ કરી શકે છે. એક બળવાન હાથીને પણ પાતળા દોરા સાથે વણીને બનાવેલાં દોરડાં વડે બાંધી શકાય" (૬.) જ્યારે તેઓએ આ શીખામણ સાંભળી, ત્યારે કબુતરોએ જેમ તેઓના રાજાએ તેઓને કહ્યું, તેમ કીધું; અને તે જાળ લઇને ઉડી ગયાં. પહેલ વહેલાં તે વાઘરી, કે જે દુર હતો, તે તેઓને પકડવાની આશા રાખતો હતો, અને તેઓની પુઠ દોડયો, પણ તેઓ પોતાની આસપાસ જાળ લઇને ગુમ થઇ ગયાં, તેથી તેણે આખરે પુઠ પકડવાનું છોડી દીધું. આ જોઇને, તે કબુતરો બોલ્યાં; "ઓ રાજા, બીજું શું કરવાનું છે?" સ્પેકલ-નેક બોલ્યું "મારો એક મિત્ર ગંડકી નદી ઉપરના એક સુંદર જંગલમાં રહે છે. તેનું નામ ગોલ્ડન-સ્કિન છે. ઉંદરોનો તે રાજા છે. આ બંધને તેજ કાપી શકે એમ છે." (૭.) ત્યારપછી તેની મદદ મેળવવા માટે તે કબુતરો, ગોલ્ડન-સ્કિન, જે એક સ્યાણો રાજા હતો, અને જે ભયથી એટલી ધાસ્તી રાખતો હતો કે તેણે બહાર નીકળવાના સો મારગો સાથનો જમીનની હેઠે પોતાને માટે એક મહેલ બનાવ્યો હતો, અને તેમાં હમેશાં રહેતો હતો, તેના દર તરફ તેઓ ઉડયાં. ત્યાં બેઠાં બેઠાં તેણે કબુતરોને નીચે ઉતરતાં સાંભ-

બ્યાં, અને ચુપ અને બીધેલા રહ્યા. (૮.) તે રાજા બોલ્યો, "મિત્ર ગોલ્ડન-સ્કિન, તમે અમને આવકાર નહિ આપશો ?" તે ઉંદરના રાજાએ જેવો તે અવાજ સાંભળ્યો, અને તે ઓળખ્યો, તેવોજ બહાર દોડી આવીને બોલ્યો, "અરે મારા મિત્ર ! સ્પેકલ-નેક ! તું આવ્યો છે ! કેવું ખુશનુમા !" જાળ તરફ જોઇને તે બોલી ઉઠયો, "પણ આ શું છે ?" (૯.) સ્પેકલ-નેક રાજા બોલ્યો, "આ કોઇ આગળા ભવમાં કીધેલાં પાપનું પરિણામ છે. લાંબા વખતની વાત ઉપર કીધેલાં પાપથી, સઘળું દુઃખ, સઘળું બુરૂં થાય છે." ગોલ્ડન-સ્કિન, જવાબ આપ્યા વગર, તરતજ તે જાળ આગળ દોડી ગયો, અને જે દોરીઓથી સ્પેકલ-નેક પકડાયો હતો, તે કરડવા લાગ્યો. (૧૦.) તે રાજાએ કહ્યું, "નહિ, મિત્ર, એમ નહિ, પહેલાં આ દોરી, જેથી મારા સાથીઓ બંધાયા છે, તે કાપી નાખો, અને પછી મારી કાતરો." ગોલ્ડન-સ્કિને જવાબ આપ્યો, "હું નાનો છું, અને મારા દાંત નબળા છે. હું એટલું બધું કેમ કરડી શકું ? નાહ ! નહિ ! જ્યાંસુધી મારા દાંત ટકી રહે, ત્યાંસુધી હું તમારી દોરી કરડીશ, અને પછી બીજાઓને માટે મારાથી બનતું કરીશ. પોતાની જીંદગી ઓહીને, પોતાની રૈયતની જીંદગી બચાવવી, એ એક રાજાને માટે ખચીત વાજબી નથી. શુ દરેક જણ પહેલટ પોતાની જીંદગી બચાવવાની કોશેશ નથી કરતું ?" (૧૧.) સ્પેકલ-નેક રાજાએ જવાબ આપ્યો, "મિત્ર ! હું એવું પ્રાણી છું કે જે, જેઓ મારી ઉપર આધાર રાખે, તેઓનું સંકટ જોવાને વટીક કોઇબી રીતે સાંખી શકે નહિ. મોત, તે આવવુંજ જોઇએ, માણસોને જીવાડવાને માટે જ્યારે આપણે આપણી દોલત, અને જીંદગી, અને સર્વસ્વ આપી દઇયે છીએ, ત્યારે તે ઉમદા રીતે આવે છે. તેટલા માટે પહેલાં મારા મિત્રોને છુટા કરો." (૧૨.) જ્યારે ગોલ્ડ-સ્કિન રાજાએ આ જવાબ સાંભળ્યો, ત્યારે તેનું હૈડું ઘણુંજ ખુશી થઇ ગયું, અને નિર્મળ આનંદને લીધે તેના રૂવાં ઉભાં થયાં. તે બોલ્યો, "ઘણુંજ સરસ બોલ્યો, મિત્ર! ઘણુંજ સરસ બોલ્યો! જેઓ તારી ઉપર આધાર રાખે છે, તેઓને માટે આવાં હેત સાથે ત્રણ દુન્યાની (સ્વર્ગ, મૃત્યુ, પાતાળ) પાદશાહી ઘટતી રીતે તારી થાય." એમ કહીને તે સઘળા બંદ કાપવા મંડયો. (૧૩.) આ થઇ રહયા પછી, અને કબુતરોને છુટા કીધાં પછી તે ઉંદરોના રાજાએ તેઓને ઘટતી રીતે આદરમાન આપ્યું. તે બોલ્યો, "પણ નામદાર, આ જાળમાં પકડાવું કીસમતનું કામ હતું; જેમ તમે પોતાને ઠપકો આપ્યો, તેમ તમને પોતાને ઠપકો દેવો ન જોઇએ, અને વિચારવું ન જોઇએ કે તે આગલા વાંકનું પરિણામ છે. શુ તમે જાનતા નથી કે જ્યારે ઉંચે ઉડતાં ગરૂડ પક્ષી હવાના માલેકની સરજતમાં પકડાવાનું હોય છે, ત્યારે વાદળાઓમાં ઉડતાં, જમીન ઉપર મુડદું જોય છે, પણ તે ઉપનેની જાલ જોતું નથી; જાણે કે તે આંધલું હોય તેમ તે નીચે ધસારાબંધ આવે છે, અને સપડાઈ જાય છે." (૧૪.) ગોલ્ડન-સ્કિન ત્યાર પછી પોતાના પરોણાઓ સાથે માયાથી વરત્યો, અને જેમ એક મેજબાને મુકવો જોઇએ, તેમ તેઓની આગળ ખોરાક મૂકયો, અને પછી તેઓને ભેટીને વિદાય કીધાં. ત્યારપછી તે કબુતરો ઉડી ગયાં, અને ઉંદરોનો રાજા પાછો પોતાના દરમાં ગયો. (૧૫.) હવે લાઇટ ઓ લીપ, કાગડો, જે કબુતરોની સાથે ઉડયો હતો, તેણે આ સઘળું જોયું હતું, અને તેથી તે એટલો તો અજાયબ થયો કે આખરે તે બુમ પાડીને બોલ્યો, "હો ! ગોલ્ડન-સ્કિન, તું ઘણો દયાળુ દીલનો રાજા છે, મને પણ તારો મિત્ર થવા દે, એને મને તારી દોસ્તી આપ." ગોલ્ડન-સ્કિન, જેણે તેનું બોલવું સાભળ્યું, પણ જે પોતાના દરમાંથી બહાર આવ્યો નહિ તે બોલ્યો, "તું કોણ છે?" તે બીજાએ જવાબ આપ્યો, "હું લાઇટ ઓ લીપ, કાગડો છું." ગોલ્ડન-સ્કિને હસીને જવાબ આપ્યો, "હું તારી સાથે મિત્રાચારી રાખું એ કેમ બને ? શું તમે કદી શચાળ, હરણ અને કાગડાની વાત વાંચી નથી ?" "નહિ, તે કેવી હતી ?" ગોલ્ડન-

સિંકને જવાબ આપ્યો, "હું તમને કહીશ!"

III. HOW FRIENDS ARE WON.

૩. મિત્રો કેવી રીતે મેળવાય છે. मित्रयोग २.

The Mouse, The Deer, and The Crow. (Continued).

ઉંદર, હરણ, અને કાગડો. (ચાલુ). उंदीर, हरण आणि कावळा.

Listen, *v. t.* (લિસન) ધ્યાનથી સાંભળ. (लिसन्) लक्ष देणें. Hear attentively.
Small-wit, *adj.* (સ્મૉલ-ઉવિટ) ઓછી બુદ્ધિવાળો. (स्मॉल वुइट्) अक्कलमंद. Having little sense.
Behar, *n.* (બિહાર) બિહાર પ્રાંત. (बिहार) बहारप्रांत. A province of India.
Grove, *n.* (ગ્રોવ) ઝાડની ઘટાવાળું નાનું જંગલ. (ग्रोव्ह) झाडी. A small wood with a shaded avenue.
Affection, *n.* (એફેકશન) પ્યાર. (अफेंक्शन) प्रेम. Love. L. *Ad*, & *facio*, I do.
Roaming, *pres. part.* (રોમિંગ) રખડતો, (रोमिंग) भटकत. Wandering.
Was spied, *v. t.* (સ્પાઇડ) દીઠામાં આવ્યો. (स्पाईड) दृष्टीस पडला. Seen. L. *Specio*, I see.
Observing, *ger.* (ઑબઝરવિંગ) જોઈને. (ऑब्झरव्हिंग) पाहून. Seeing. L. *Ob*, & [*servo*, to wait for.
But, *adv.* (બટ) માત્ર. (बट) फक्त, केवळ. Only.
Meat, *n.* (મીટ) ગોસ્ત. (मीट) मांस. Flesh. L. *Mando*, to chew.
Meal, *n.* (મીલ) ભોજણ. (मील) भोजन. Food.
Win, *v. t.* (ઉવિન) મેળવું. (वुइन्) संपादणें. Get.
Trust, *n.* (ટ્રસ્ટ) વિશ્વાસ. (ट्रस्ट्) विश्वास. Confidence.
Approached, *v. i.* (એપ્રોચ્ડ) નજદીક ગયો. (अप्रोच्ड) जवळ गेला. Went near. L. *Ad*, & *prope*, near.
Made a low salam, વાંકો વળીને સલામ કીધી. वांकून नमस्कार केला. Bowed down [and presented his compliments.
Relation, *n.* (રિલેશન) સગો. (रिलेशन) आप्त. Kinsman. L. *Re*, & *latus*, carried.
Consider, *v. t.* (કનસિડર) ગણજો. (कन्सिडर) समज. Regard. L, *Considero*, to [consider.
Faithful, *adj.* (ફેથફુલ) વફાદર. (फेथफुल) विश्वासू. Loyal. L. *Fides*, faith.
King of day, સુરજ. सूर्य. Sun.
Crown, *n.* (ક્રાઉન) તાજ. (क्राउन) मुगुट. Diadem. L. *Corona*, a crown.
Had withdrawn himself, અસ્ત પામ્યો. अस्तास गेला. Had set.
Spot, *n.* (સ્પૉટ) જગા. (स्पॉट्) ठिकाण. Place.
Dwelt, *v. i.* (ડવેલ્ટ) રહેતા હતા. (ड्वेल्ट्) रहात असे. Lived
Sharp-sense, *adj.* (શાર્પ-સેન્સ) તિક્ષણ બુદ્ધિવાળો. (शार्प-सेन्स) तीव्रबुद्धि, Having [a keen wit
Stranger, *n.* (સ્ટ્રેનજર) અજાણ્યો શખસ. (स्ट्रेंजर) परका. Unknown person L. *Extra*, beyond.
Reason, *n.* (રીઝન) કારણ. (रीझन) कारण. Cause. L. *Ratio*, reason.
Vulture, *n.* (વલચર) ગરૂડ પક્ષી. (व्हल्चर) गिधाड. A rapacious bird.
Thereby, *ad.* (ધેર બાઇ) તેથી કરીને. (देअरबाय्) त्या योगानें. Hence.

Cliff, *n.* (ક્લિફ) ટેકરી. (क्लिफ) कडा. Steep hill.
Thereupon, *ad.* (ધેર અપૉન) તે ઉપર. (देअर अपॉन) त्यावर. Upon it.
Hard-fortune, કમનસીબ. कमनशीब Ill luck.
Talons, *n.* (ટૅલનઝ) નખ સાથના પંજા. (टॅलन्स) नखें, पंजे. Claws. L. *Talus*, the heel.
Roosted, *v. i.* (રૂસ્ટેડ) બેઠી. (रुस्टेड्) आश्रयात रहात. Perched.
Store, *n.* (સ્ટૉર) ભરી રાખેલો ખોરાક. (स्टोअर) सांठा, बेगमी. Provision laid up.
Sheer pity, ખાલી દયા. केवळ दयेनें. Nothing but pity. L. *Pius*, pious.
Managed, *v. t.* (મૅનેજડ) કોશેશ કીધી. (मॅनेज्ड) व्यवस्था तजवजि केली. Tried. L. *Manus*, the hand.
Alarmed, *p. p.* (અૅલાર્મડ) બીહને. (अलार्म्ड) घाबरले. Frightened. L. *Ad*, & *arma*, arms.
Perceiving, *ger.* (પરસીવિંગ) જોઇને. (परसीव्हिंग) पाहून. Seeing. L. *Per*, & *capio*, I take.
Set up, *v. t.* (સેટ અપ) કરવા માંડયો. (सेटअप्) करूं लागले. Raised.
Chirping, *ger.* (ચરપિંગ) ચીંચીં કરવું (चर्पिंग्) किलकिलाट. The lively cheerful noise of certain small birds.
Roused, *v. t.* (રાઉઝડ) જગાડયો. (राउझ्ड) जागें केलें. Awakened.
Croaked, *v. t.* (ક્રોકડ) ખોખરા અવાજે બોલ્યો. (क्रोक्ड्) कठोर अवाजानें बोलला. Said in a harsh tone.
Espying, *ger.* (એસ્પાઇંગ) જોતાં. (एस्पाइंग्) पाहून. Seeing. L. *E*, & *specio*, I see
Undone, *p. p.* (અનડન) નાશ પામેલો. (अन्डन्) घात झाला, नाश झाला. Ruined.
Resolved, *v. t.* (રિઝોલ્વડ) ઠરાવ કીધો. (रिझॉल्व्हड्) निश्चय केला. Made up his mind. L. *Re*, & *solvo*, I loose.
Trust his fate, પોતાની જીંદગી જોખમમાં નાખવી. दैवावर विश्वास ठेवणें. Risk his life.
To salute, *inf.* (સૅલ્યુટ) સલામ કરવી. (सॅल्यूट) सलाम करणें, मुजरा करणें. To make salam. L. *Saluto*, to salute.
Be off, જતી રહે. निघून जा. Go away.
Slay, *v. t.* (સ્લે) મારી નાખવું. (स्ले) ठार मारणें. Kill.
Deserve, *v. t.* (ડિઝર્વ) લાયક છું. (डिझर्व) लायक, योग्य असणें. Am fit for. L. *De*, & *servo*, to serve.
Wherefore, *ad.* (હ્વેરફૉર) શામાટે. (व्हेअरफर) काय कारणानें. For what reason.
Practising, *pres. part.* (પ્રેક્ટિસિંગ) કરતો. Perform ing Gr. [*Prasso*, to do.
Moon-fast, *n.* (મૂન-ફાસ્ટ) ચંદ્રને લગતો અપવાસ. (मूनफास्ट्) एक प्रकारचा उपास A fast in which a man eats fifteen mouthfuls of food at full moon, and takes one less every day till he gets down to one mouthful at new moon. He then takes one more every day till the moon gets full again.
Praise, *v. t.* (પ્રેઝ) વખાણે છે. (प्रेज्) स्तुती. Admire. L. *Pretium*, prize.
Your worship, તમો નામદાર. खाविंद, नामदार. A title of respect.
Wholly, *ad* (હોલિ) તદ્દન. (होल्ली) सर्वस्वी. Entirely.
Worthy, *adj.* (ઉવેરધિ) લાયક. (वर्दी) योग्य. लायक. Fit.

Read, *v. t.* (રીડ) સમજવું. (**रीड**) **समजणें**. Understand.
Guest, *n.* (ગેસ્ટ) પરોણો. (**गेस्ट्**) **अतिथी**. One who is treated kindly in the house of another.
Holy, *adj.* (હોલિ) પવિત્ર. (**होली**) **पवित्र, शास्त्रीय**. Sacred.
Householder, *n.* (હાઉસ હોલ્ડર) ઘરધણી. (**हाउस होल्डर**) **गृहस्थ, यजमान**. The master of a family.
Bar, *v. t.* (બાર) બંધ કરવું (**बार**) **बंद करणें**. Shut.
Foe, *n.* (ફો) દુશમન. (**फो**) **शत्रु**. Enemy.
Woodman, *n.* (ઉડમન) લાકડાં કાપનાર. (**वूडमन**) **लांकूड तोड्या**. One who cuts trees in a forest.
Welcome, *n.* (ઉવેલકમ) આવકાર. (**वेलकम**) **स्वागत**. Reception.
Honours, *v. t.* (ઑનર્ઝ) માન આપે છે. (**ऑनर्स**) **सत्कार करतो**. Gives respect to.
Guilty, *adj.* (ગિલટિ) ગુનેહગાર. (**गिल्टि**) **गुन्हेगार**. Sinful.
Weighty, *adj.* (ઉવેટિ) સરસ, વજનદાર. (**वेटी**) **वजनदार**. Grand; fine.
To witness, *inf.* (ઉવિટનેસ) ગવાહી પુરવી. (**वुइटनेस**) **साक्षीस**. To bear testimony.
Overcome, *v. t.* (ઓવરકમ) જીત્યું. (**ओव्हरकम्**) **जिंकणें**. Subdued.
Scriptures, *n.* (સ્ક્રિપચરઝ) શાસ્ત્ર. (**स्क्रिपूचर्स**) **शास्त्रे**. Holy books. L. *Scribo*, to write. | **Heaven,** *n.* (હેવન) સ્વર્ગ. (**हेवन**) **स्वर्ग**. Paradise.
Winning, *pres. part.* (ઉવિનિંગ) મેળવીને. (**वुइनिंग**) **संपादून**. Gaining.
Confidence, *n.* (કૉનફિડન્સ) વિશ્વાસ. (**कॉन्फिडन्स**) **विश्वास**. Trust. L. *Con*, & *fides*, faith.
Meantime, *n.* (મીનટાઇમ) તે દરમ્યાન. (**मीनटाइम**) **त्या दरम्यान**. During the interval.
Slipped, *v. t.* (સ્લિપ્ડ) સટકી ગઇ. (**स्लिपड्**) **निसटलें**. Glided.
Made his escape, નાસી ગઇ. **पळून गेले**. Ran away.
Closely, *ad.* (ક્લોસલિ) બારીકીથી. (**क्लोज्ली**) **बारकाईने**. Minutely.
Accordingly, *ad.* (ઍકૉરડિંગલિ) તેટલા માટે. (**अकॉर्डिंगली**) **त्या अवयें म्हणून**. Therefore.
Warned, *v. t.* (ઉવૉરન્ડ) ચેતવણી આપી. (**वार्न्ड**) **सावधागिरीची सूचना दिली**. Cautioned.
Unknown, *adj.* (અનનોન) અજાણ્યા. (**अनूनोन**) **परका**. Strange.
Acquaintances, *n.* (ઍકવેનટનસિઝ) ઓળખાણવાળા. (**अक्वेनटन्सिस**) **ओळखीचे लोक**. Friends, L. *Ad*, & *nosco*, I know.
Warmth, (ઉવૉરમ્થ) સહેજ મિજાજ. (**वॉर्म्थ**) **गरम होऊन**. Slight anger.
Honest, *adj.* (ઑનિસ્ટ) પ્રમાણિક. (**ऑनेस्ट**) **सचा**. Upright. L. *Honor*, honour.
Broke in, *v. t.* (બ્રોક ઇન) વચ્ચે બોલ્યો. (**ब्रोक**) **मध्येंच बोलला**. Interrupted.
Whispered, *v. t.* (ઉવ્હિસ્પર્ડ) કાનમાં કહ્યું. (**व्हिस्पर्ड**) **हलक्या आवाजानें बोलला**. Said in a low voice.
Corner, *n.* (કૉરનર) ખુણુ. (**कॉर्नर्**) **कोपरा**. Nook. L. *Cornu*, horn.
Accompanied, *v. t.* (ઍકમપનિડ) સાથે ગયો. (**अकंपनीड**) **बरोबर गेले**. Went with.
Shortly, *ad.* (શૉર્ટલિ) થોડા વખતમાં. (**शार्टली**) **थोड्याच वेळांत**. In a short time.

Struggling, *ger.* (સ્ટ્રગલિંગ) ફાંફાં મારીને. (स्ट्रगलिंग) **धडपड करीत.** Making violent efforts.

Vainly, *ad.* (વેનલિ) ફોકટમાં (व्हेनूली) **व्यर्थ.** To no purpose, L. *Vanus*, empty. [*Ex*, & *clamo*, I cry out.

Exclaimed, *v. t.* (એક્સક્લેમ્ડ) બોલી ઉઠયો. (एक्स्लेम्ड) **उद्गारला.** Cried out. L.

To rescue, *inf.* (રેસ્કયુ) છુટકારો કરવો. (रेस्क्यू) **सोडविणें, बचाव करणें.** Save ; help. L. *Re*, *ex*, & *quatio*, to shake.

Presently, *ad.* (પ્રેઝન્ટલિ) તરતજ. (प्रेझेंटली) **इतक्यांत.** Soon. [Hiding.

Had been lurking, *v. i.* (લરકિંગ) ભરાતો ફરતો હતો. (लर्किंग) **टपून राहिलेला.**

Made his appearance, દેખાયો. **पुढें आला.** Came. L. *Ad*, & *pareo*, I appear.

Scheme bears fruit, યોજના ફતેહ પામે છે. **मसलत फळास आली.** Plan is succeeding. | Catching sight of him, જોઇને. **त्याला पाहून.** Seeing.

Saying, *ger.* (સેઇંગ) કહેવત. (सेइंग) **म्हण.** Proverb. [I draw tight.

Distress, *n.* (ડિસ્ટ્રેસ) સંકટ. (डिस्ट्रेस) **संकट** Calamity. L. *Dis*, & *stringo*,

Muttered, *v. t.* (મટર્ડ) બબડયો. (मटर्ड) **पुटपुटला.** Grumbled.

Sinew, *n.* (સિન્યુ) સ્નાયુ, નસ. (सिन्यू) **स्नायू.** The string which joins the flesh of an animal to the bone.

Fast-day, *n.* (ફાસ્ટ-ડે) અપવાસનો દિવસ. (फास्ट-डे) **उपासाचा दिवस.** A day when one has to abstain from food. [able, & *esse* to be,

Possibly, *ad* (પૉસિબલિ) કદાચ. (पॉसिब्ली) **बहुतेक करून.** Perhaps. L. *Potis*,

Sought, *v. t.* (સૉટ) શોધ્યો. (सॉट्) **शोध केला.** Searched.

Plight, *n.* (પ્લાઇટ) હાલત. (प्लाइट) **दुःस्थिति.** Condition.

Come about, બનવું. **घडलें.** Happen. [Not caring for

Disregarding, *ger.* (ડિસરિગાર્ડિંગ) દરકાર નહિ કરવા. (डिस्रिगार्डिंग) **न मानल्यानें**

Advice, *n.* (એડવાઇસ) શીખામણ. (ॲड्व्हाइस) **सल्ला.** Counsel. L. *Ad*, & *video*, I see. | **Rascal,** *n.* (રાસ્કલ) લુચ્ચો. (रास्कल्) **लुच्चा.** Rogue.

Some where by, કેઇ નજીક. **जवळच कोठतरी** In some place near by.

Sighed, *v. t.* (સાઇડ) ડચકાં ખાઇને બોલ્યો. (साइंड्) **सुस्कारा टाकून बोलला.** Said in grief. [& *do*, to give.

Traitor, *n.* (ટ્રેટર) દગલબાજ. (ट्रेटर) **विश्वास घातक्या.** Treacherous. L. *Trans*,

Ill deed, ખરાબ કામ. **दुष्कृत्य.** Evil action.

Smooth-tongued, *adj.* (સ્મુથ-ટન્ગડ) ઠગાઈ ભર્યા મીઠા શબ્દો બોલનાર. (स्मूथटंग्ड) **गोडबोल्या** Using fair friendly words intended to deceive.

Knave, *n.* (નેવ) લુચ્ચો. (नेव्) **लुच्चा.** Rascal.

Undone, *v. t.* (અનડન) નખોદ વાળ્યું. (अन्डन्) **नाश केला.** Ruined.

Club, *n.* (કલબ) ડાંગ. (कलब्) **दांडका, सोटा.** Stout sticks.

Stiffen, *v. t.* (સ્ટિફન) અકડાવી નાખજે. (स्टिफन) **ताठ करणें.** Make stiff.

Still, *adj.* (સ્ટિલ) સ્થિર. (स्टिल्) **स्थिर.** Motionless.

Make a show, ઢોંગ કરીશ. **ढोंग करणें.** Pretend. [beak.

Pecking, *ger.* (પેકિંગ) ચાંચ મારવી. (पेकिंग) **चोंच मारणें.** Striking with the

Beak, *n.* (બીક) ચાંચ. (**बीक**) **चोंच**. Bill. [a crow.
Croak, *n.* (ક્રોક) કા કા. (**क्रोक**) **कावकाव**. The low harsh sound uttered by
Betake thee to flight, નાસી જજે. **पळून जा**. Run away.
Thereon, *ad.* (ધેરઑન) તે ઉપરથી. (**देअरऑन**) **त्यावर**. Upon that.
Exactly, *ad.* (ઍગ્ઝૅક્ટલિ) બરાબર. (**एग्झॅक्टली**) **बरोबर**. Strictly. L. *Ex*, & *ago*, to drive.
Husbandman, *n.* (હઝબંડમન) ખેડુત. (**हस्बंडमन**) **शेतकरी**. Farmer.
Of himself, પોતાની મેળે. **आपल्या आपण**. Without any one killing him.
Released, *v. t.* (રિલીઝ્ડ) છુટો કીધો. (**रिलीज्ड**) **मोकळें केलें**. Freed. L. *Re*, & *laxus*, loose. [*cedo*, I go.
Proceeded, *v. i.* (પ્રોસીડેડ) ગયો. (**प्रोसिडेड**) **गेला**. Went on. L. *Pro*, &
Instant, *n.* (ઇનસ્ટંટ) પળ. (**इन्स्टंट्**) **क्षण**. Moment. L. *In*, & *sto*, to stand
Made off, *v. i.* (મેડ ઑફ) નાસી ગયો. (**मेड ऑफ**) **पळून गेले**. Ran away.
Flung, *v. t.* (ફ્લંગ) ફેંકી. (**फ्लंग्**) **फेंकला**. Threw.
Rage, *n.* (રેજ) ગુસ્સો. (**रेज**) **राग**. Anger. L. *Rabo*, to rave.
Now and then, કોઈ કોઈ વાર. **कधीं कधीं आजना उगां**. Occasionally.
Hardly, *ad.* (હાર્ડલિ) ભાગ્યે. (**हार्डली**) **क्वचित्च**. Scarcely. [day.
Breakfast, *n.* (બરેકફસ્ટ) નાસ્તો. (**ब्रेकफास्ट**) **न्याहारी**. The first meal of the
As to that, તે વિષે કહું તો. **त्याविषयीं म्हणशील तर**. If I were to tell you about it.
Am bent on, ઠરાવ કર્યો છે. **माझा निश्चय झाला आहे**. Have made up my mind.
Winning, *ger.* (ઉવિનિંગ) મેળવવું. (**वुइनिंग**) **संपादन करणें**. Obtaining.
Fasting, *ger.* (ફાસ્ટિંગ) અપવાસ. (**फास्टिंग्**) **उपवास करून**. Abstaining from food. [& *verto*, I turn.
Conversation, *n.* (કૉનવરસેશન) વાત. (**कॉन्व्हर्सेशन**) **भाषण**. Talk. L. *Con*,
Pleasing, *adj.* (પ્લીઝિંગ) ખુશનુમા. (**प्लीजिंग्**) **आनंद देणारें**. Delightful. L. *Placeo*, I please.
Necklets, (નેકલિટ્સ) માળા. (**नेकलेट्स्**) **हार**. An ornament worn on the neck.
Sandal wood, (સેન્ડલઉડ) સુખડ. (**सँडलवुड**) **चंदन**. Perfumed yellowish wood.
Treaty, *n.* (ટ્રીટિ) કરાર. (**ट्रीटी**) **तह, करार**. Agreement.

(૧.) ગોલ્ડન-રિકને લાઇટ ઓ લીપ કાગડાને કેહવાનું ચાલુ રાખ્યું, હવે સાંભળો, દરેક જણ જે આ જંગલમાં રહેછે, તે તે વાત જાણેછે, અને ઓછી અકલવાળા શિયાલે હરણને મારી નાખવાને કેવી રીતે કોશેશ કીધી, તે વિષે સાંભળ્યું છે. હું તુંને તે વાત કહીશ. (૨.) ઘણે દૂર બિહારમાં ચંપક ઘટા નામનું એક જંગલ છે, અને તેમાં એક હરણ અને એક કાગડો ઘણા હેતમાં લાંબો વખત સુધી રહ્યા હતા. તે હરણને, જેમ તે હંમેશા ભટકતું હતું, તેમ આનંદી અને મસ્ત થઈને ભટકતાં, એક દહાડો એક શિઆળે જોયું. તેને જોતાં શિયાળે વિચાર્યું, "હો! હો! જો માત્ર મને આ નરમ માસ ખાવાને મળે, તો મને તે કેવું ગમે! જો માત્ર હું તેનો વિશ્વાસ જીતી શકું તો તેમ થઈ શકે.' આ વિચારથી તે નજદીક ગયો, અને નમીને સલામ કીધી. (૩.) 'મિત્ર હરણ, તમને

તંદરોસ્તી હોજો.' હરણે પુછ્યું, 'તમે કોણ છો?' તે બીજાએ જવાબ આપ્યો, 'હું ઓછી અક્કલવાળો શિયાળ છું. જેમ મુવેલાંઓ રહેછે, તેમ હું અહિયાં મિત્ર વગર રહુંછું પણ હવે મને તારા જેવો મિત્ર મળ્યોછે, તેથી મને લાગેછે કે જાણે હું એક ઘણા વહાલા સગા સાથે પાછી જીંદગી શરૂ કરતો હોઉં. મને તમારો નિમકહલાલ ચાકર ગણજે.' (૪.), તે હરણે કહ્યું, 'ઘણું સારૂં,' અને ત્યારપછી જ્યારે પ્રકાશતો સુરજ, જેનું તાજ રોશનો છે, તે અસ્ત પામ્યો, ત્યારે તે બેઉ જણા હરણને ઘર ગયા. તેજ જગાએ, ચંપક ઝાડની એક ડાંખલી ઉપર, તિક્ષણ બુધ્ધિ વાળો કાગડો, કે જે હરણનો એક જુનો મિત્ર હતો, તે રહેતો હતો. તેઓને સાથે નજદીક આવતાં જોઇને, તે કાગડો બોલ્યો; (૫.) 'ભાઈ હરણ આ બીજુ કોણ?' તે હરણે જવાબ આપ્યો, 'તે શિયાળ છે, કે જે આપણી સાથે દોસ્તી કરવા માગે છે.' (૬.) તિક્ષણ બુધ્ધિવાળાએ કહ્યું, 'તમારે એક અજાણ્યા સાથે કારણ વગર દોસ્તી કરવી ન જોઇયે. શું તમે જાણતા નથી કે કેવી રીતે ગરૂડ પક્ષીએ બિલાડીઉપર ભરૂસો રાખ્યો અને તેથી પોતાનો જીવ ખોયો?' બેઉ જણા બોલ્યા, 'નહિ, તે કેવી રીતે?' તે કાગડાએ જવાબ આપ્યો, 'આ રીતે.' (૭) ગંગા નદીના કિનારા ઉપર ગરૂડ પક્ષીના ટેકરી નામે એક ટેકડી છે, અને તેની ઉપર એક મોટું અંજીરનું ઝાડ ઉગ્યું હતું. તે પોકળ હતું અને તેમાં ગરે-પેટ નામે એક બુઢ્ઢું ગરૂડ પક્ષી રહેતું હતું, કે જેનું કમનસીબ એ હતું કે તેના આંખ અને પંજા બન્ને જતાં રહયા હતાં. જે પક્ષીઓ તે ઝાડ ઉપર બેસતાં હતાં, તેઓ તેને પોતાના સંઘરી રાખેલામાંથી, તે ગરીબ પક્ષીને માટે માત્ર દયાનેજ ખાતર, ખાવાનુ આપતાં હતાં, અને આથી તે જીવતો હતો. એક દહાડો, જ્યારે જુનાં પક્ષીઓ જતાં રહયાં, ત્યારે લાંબાં કાનવાળી બિલાડી ત્યાં આવી, કે જેથી કરીને માળામાંના નાના પક્ષીઓને તે ખાઈ જાય: અને તેઓએ તને જોઇને બીને ચીંચીં કરી મૂકી, કે જેથી ગરે-પેટ જાગી ઉઠયું. (૮) ગરે-પેટ બોલ્યું, 'ત્યાં કોણ આવે છે?' હવે લાંબા કાનવાળીએ તે ગરૂડ પક્ષીને જોઈને વિચાર્યું કે આપણું આવી બન્યું, પણ તેનાથી ઉડાતું ન હતું, તેથી તેણે પોતાના કીસ્મત ઉપર ભરૂસો રાખીને નજદીક જવાનો ઠરાવ કીધો. તે બોલી, 'નામદાર, હું તને સલામ કરૂં છું.' (૯) તે ગરૂડ પક્ષીએ કહયું, 'તે કોણ છે?' તે લાંબા કાનવાળીએ જવાબ આપ્યો, 'હું એક બિલાડી છું.' (૧૦) તે ગરૂડ પક્ષીએ કહયું, 'બિલાડી, ચાલી જા, નહિ તો હું તને મારી નાખીશ.' તે બિલાડીએ જવાબ આપ્યો, 'જો મને મોત ઘટતું હોય તો હું મરવાને તૈયાર છું, પણ મને જે કહેવું છે તે સાંભળો.' તે ગરૂડ પક્ષી બોલ્યું, 'ત્યારે તું શા માટે આવે છે?' (૧૧.) લાંબા કાનવાળીએ બોલવા માંડયું, 'હું ગંગા નદી ઉપર, એક બ્રાહ્મણના માફક સ્નાન કરતી ,અને માસ નહિ ખાતી, અને ચંદ્રને લગતો અપવાસ પાળતી રહું છું. જે પક્ષીઓ ત્યાં દરરોજ આવે છે, તેઓ મારી આગળ, એક જણ જે ભલાઇના અભ્યાસમાં પોતાનો બધો વખત ગુજારે, અને સઘળા વિશ્વાસને લાયક હોય, તેની માફક તમો નામદારની વખાણ કરે છે; અને તેથી સાહેબ, તમો કે જે એટલા બુઢા અને વિદવાન છો, તેની કનેથી હું કાયદો શીખવા આવી છું. ત્યારે તું શું અજાણ્યાઓનો કાયદો એવી રીતે સમજે છે કે એક પરોણાને મારી નાખવા તૈયાર થાય છે? (૧૨.) ઘર ધણીની ફરજ વિષે શાસ્ત્ર શું કહે છે? શું તેમાં એમ નથી લખ્યું, અજાણ્યો તારો મિત્ર હોય કે દુશમન હોય, તોપણ તારો દરવાજો તેની સામે બંધ કરતો ના." કઠીયારો જ્યારે જંગલનું ઝાડ કાપે છે, ત્યારે તે શું તેને છાંયડો નથી આપતું? અને વળી શું એમ નથી જણાવવામાં આવ્યું, "એક પરોણાને માટે, ઘર ધણી પાસે ઘરનો ઓરડો, આવકાર, આતશ, કુવાનું પાણી, અને ખાવાનું હંમેશા તૈયાર હોય છે." (૧૩.) અને શું આપણને એમ નથ જણાવવામા આવ્યું, કે એક અજાણ્યો જે પરોણા તરીકે આવે, તે ઘરડો હોય કે જુવાન હોય, તવંગર હોય કે ગરીબ હોય, તોપણ તેની સાથે આબરૂથી વરતવું જોઇયે; એવા

શખસને ઘરમાં જેબી હોય, તેમાંનું સૌથી સરસ આપવું જોઇયે, કારણ કે જે એક અજાણ્યાને માન આપે છે, તે પોતાને માન આપે છે જે એક પરોણાને પોતાના દરવાજા આગળથી હાંકી કાઢે છે, તે એક ઘણા મોટાં પાપને માટે ગુનેહગાર થાય છે, ખરેખર એક પરોણાને ઘરમાં જે સર્વસ્વ હોય, તેનો માલેક ગણવો જોઇયે. શું અજાણ્યાઓને માટેના કાયદાની ચોપડીમાં આ સઘળું નથી મળી આવતું? (૧૪.) આ વજનદાર શબ્દાને કાબરચિત્રાં માથાંએ જવાબ આપ્યો; "હા! પણ બિલાડીઓને માસ ભાવે છે, અને અહિયાં પક્ષીના બચ્ચાં છે, અને તેટલા માટે મેં કહ્યું, જાઓ." (૧૫.) તે બિલાડી બોલી, "(અને જ્યારે તે બોલી ત્યારે તેણે જમીન સાથે નાઘસ્ની કીધી, અને પછી જમીનને પોતાના બે કાન લગાડ્યા, અને પોતાના બોલવાની ગવાહી પુરવાને ક્રિશણાને યાદ કીધો) સાહેબ, હું, કે જેણે પાપને વશ કીધું છે, અને ચંદ્રને લગતો અપવાસ પાળ્યો છે, તે શાસ્ત્ર જાણું છું, અને તે પ્રમાણે વરતીશ. તેની ઉપરથી હું કાઈને પણ ઈજા નહિ કરવાને શીખી છું. શું શાસ્ત્રમાં એમ નથી જણાવ્યું, "જે ગુનાહ નથી કરતું, અને કાંઈ ખોટાંનો વિચાર નથી કરતું, જે કોઇને ઇજા નથી કરતું, તે આખરે બેહશતમાં જાય છે?" (૧૬.) અને એ પ્રમાણે તે બુઢા ગરૂડ પક્ષીનો વિશ્વાસ જીતીને, લાંબા કાનવાળી બિલાડી તે પોકળ ઝાડમાં દાખલ થઇ, અને ત્યા રહી. અને દરરોજ તે કેટલાક પક્ષીનાં બચ્ચાં ચોરીને તેમને ખાડામાં લાવતી, અને ત્યાં તેમને ખાઇ જતી, તે દરમ્યાન તે પક્ષીની માદા, જેઓના બચ્ચાં ચોરાઈ જતાં હતાં, તેઓએ તેમને માટે દરેક ઠેકાણે સંભાળ ભરેલી તપાસ કીધી; અને જેવું બિલાડીને આ માલમ પડ્યું, તેવીજ તેણી તે ખાડામાંથી સટકી ગઈ, અને નાસી ગઈ. (૧૭.) ત્યારપછી જ્યારે તે પક્ષીઓ બારીકીથી તપાસ કરવા આવ્યાં, ત્યારે તેઓએ ઝાડનો પોકળ ભાગ, જ્યાં કાબરચીત્રાં માથાંવાળી રહેતી હતી, તેમાં પોતાનાં બચ્ચાંનાં હાડકાં જોયાં; અને તેઓએ વિચાર્યું કે તેઓનાં બચ્ચાંને બુઢું ગરૂડ પક્ષી, જેને તે ઉપરથી તેઓએ મારી નાખ્યું, તેનાથી મારી નાખવામાં આવ્યાં હતાં, અને ખાઈ જવામાં આવ્યાં હતાં. (૧૮.) તે કાગડો બોલ્યો, 'તે મારી વાત છે, અને તેટલાજ માટે મેં તમને અજાણ્યા ઓળખીતાઓ સામે ચેતવણી આપી હતી.

તે શિયાળે જરા ગુસ્સાથી કહ્યું, "સાહેબ, હરણ સાથના તમારા મેળાપને પેહલે દિવસે તમે પણ તેને અજાણ્યાં હતાં: ત્યારે એમ કેમ કે તેના સાથની તમારી દોસ્તી દરરોજ વધતી જાય છે? ખરૂં છે કે હું માત્ર ઓછી અકકલવાળો શિયાળ છું, પણ હું પ્રમાણિક અને સાચો છું. હરણ મારૂં મિત્ર છે; વહલા સાહેબ, તમે પણ મારા મિત્ર થવાની મેહરબાની કરો,' તે હરણ વચમાં બોલી ઉઠ્યું અરે! એટલો બધો બકબકારો શા માટે? ચાલો આપણે બધા સાથે રહીયે, અને મિત્રાચારી ભરેલા અને સુખી થઇયે. (૧૯.) તિક્ષણ બુદ્ધિવાળાએ કહ્યું, 'ઘણું સારૂ; જેમ તમારી મરજી;' અને સહવારના દરેકજણ પોતાની ચરવાની જગાઉપર સકારે જવાને નીકળ્યો, અને રાત્રે પાછો ફર્યો. એક દિવસ તે શિયાળ હરણને બાજુએ લઇ ગયું, અને કાનમાં કહ્યું, 'હરણ, આ જંગલના એક ખુણામાં મીઠા કુમળા ઘઉંથી ભરેલું એક ખેતર છે; આવો અને હું તમને તે દેખાડું.' તે હરણ તેની સાથે ગયું, અને તે ખેતર તેને જડ્યું, અને પછી જ્યાંસુધી આખરે તે જમીનના માલેકે તેને જોયું, અને જાળ પાંઠરી, ત્યાંસુધી લીલો અનાજ ખાવાને ત્યાં દરરોજ ગયું. (૨૦.) તે હરણ પાછું ઘણા થોડા વખતમાં સપડાયું, અને ફોકટ તરફડીયા માર્યા પછી બોલી ઉઠ્યું, 'હું જાળમાં મજબુત સપડાઇ ગયું છું, અને જો મને બચાવવાને કોઇ મિત્ર આવશે નહિ તો તે મારે માટે મોતની જાળ થઈ પડશે!' તરતજ ઓછી અકકલવાળું શિયાળ, જે નજદીક ભરાતું ફરતું હતું, તે આવ્યું, અને સ્થિર ઉભું રહીને, હસીને તે પોતાના મન સાથે બોલ્યું, 'અરે અરે! મારી યુકિત ફતેહમંદ ઉતરે છે! જ્યારે તેને કાપી નાખવામાં આવશે, ત્યારે તેનાં હાડકાં, અને કદાચ

થોડુક માસ પણ મારે ભાગે આવશે, અને મારે માટે સુંદર ભોજન થઇ પડશે. (૨૧.) હરણ તેને અહિયાં જોઇને ખુશી થઇ ગયું, અને બોલ્યું, 'અરે વહાલા મિત્ર, શું તે તમે છેઓ કે જેને હું જોઉં છું! માત્ર આ દોરી કરડી નાખો, અને હું છુટું થઇશ. હવે મને તે કહેવતની સચાઇ માલમ પડે છે, "તેજ મિત્ર ખરેખરો મિત્ર છે, કે જે જ્યારે સંકટ આવે છે, ત્યારે નજદીક આવે છે." "ગરજમાં એક મિત્ર એક ખરેખરો મિત્ર છે; એક મિત્ર જે સંકટમાં તમને સહાય થાય તે કોઇભી સગાના કરતાં ઘણુંજ બહેતર છે." (૨૨.) ઓછી અકકલવાળાએ કાંઇ જવાબ આપ્યો નહિ, પણ નજદીક ગયો, અને તે જાળ બહુ સંભાળથી તપાસી. તે પોતાના મન સાથે બબડયો, 'તે છુટું થઇ શકશે નહિ;' પારપછી તે હરણ તરફ ફરીને તે બોલ્યો, 'ભલા મિત્ર, તમે જુઓ છો કે આ દોરી નસની બનાવેલી છે, અને આજે અપવાસનો દિવસ છે, જેથી કરીને હું તેઓને કરડી શકું એ બનવા જોગ નથી. જો તમે હજીભી ઇચ્છો તો આવતી કાલે સહવારે હું તમારી સેવા બજાવવાને ખુશી થઇશ.' (૨૩.) જ્યારે તે ગયો, ત્યારે તે કાગડો, જે, જ્યારે તે સાંજે ઘર ગયો, ત્યારે તેને હરણ જણાયું નહિ, અને તેને માટે દરેક ઠેકાણે શોધખોળ કીધી હતી, તેને તે મળી આવ્યું; અને તેની શોકાતુર હાલત જોઇને, બોલી ઉઠયું. 'મારા મિત્ર, આ કેમ થવા પામ્યું?' તે હરણે જવાબ આપ્યો, 'એક મિત્રની સલાહની દરકાર નહિ કરવાથી આ થવા પામ્યું.' (૨૪.) તે કાગડાએ પુછયું, 'પેલો લુચ્ચો ઓછી અકકલવાળો કયાં છે?' તે હરણે કહયું, 'તે મારૂં માસ ચાખવાને કેઠે નજદીક રાહ જોય છે.' (૨૫.) તે કાગડો નિસાસો નાખી બોલ્યો, 'ઠીક, એક અજાણ્યા ઉપર વિશ્વાસ નહિ મેળવાને મેં તમને ચેતવણી આપી હતી. અને ત્યારપછી વધારે જોશભર નિસાસા સાથે તે બોલ્યો, 'અરે દગવબાજ શિયાળ, તેં કેવું બુરૂં કામ કર્યું છે. ઠગાઇ ભરેલા મીઠા શબ્દો બોલનાર લુચ્ચા અફસોસ!—તેં મારા મિત્રનું નખોદ વાળ્યું છે.' જ્યારે દિવસ ઉગ્યો, ત્યારે તે કાગડો, જે હજી ત્યાંજ હતો, તેણે ખેતરના માલેકને પોતાના હાથમાં પોતાની ડાંગ લઇને નજદીક આવતાં જોયો. (૨૬.) તિક્ષણ બુધ્ધિવાળાએ તેને જોઇને કહયું, 'હવે, મિત્ર હરણ, એક મુવેલાં પ્રાણીની માફક દેખાવાની કોશેશ કર: તારા પગ અકડાવી નાખ, અને ઘણો સ્થિર પડી રહે. હું મારી ચાંચ વડે તારી આંખ ફોલી ખાવાનો ઢોંગ કરીશ; અને જ્યારે હું કા બોલું, ત્યારે કુદકો મારીને ઉભું થજે, અને નાસી જજે.' તે ઉપરથી તે હરણે, જેમ તે કાગડાએ સલાહ આપી તેમ બરાબર કીધું, અને તરતજ તે ખેડુતની તેનાઉપર નજર પડી, કે જે ખેડુતની આંખ તે દેખાવ જોઇને ખુશાલીથી ઉંઘડી. (૨૭.) તે બોલ્યો, 'અરે પ્રાણી પોતાની મેળે મરણ પામ્યું છે, અને એમ બોલીને તેણો તે હરણને તે જાળમાંથી

છુટ્ટું કીધું, અને પોતાની જાળીની ઘડી વાળીને બાજુએ મૂકવા ગયો. તે પછે તિક્ષણ બુધ્ધિવાળાએ મોટેથી કા કા કીધું, અને તે હરણ કુદકો મારીને નાસી ગયું. અને તે ડાંગ, જે પેલા ખેડુતે ગુસ્સામાં તેની પુઠે ફેંકી, તે ઓછી બુધ્ધિવાળો શિયાળ, (જે નજદીકમાં હતો) તેને વાગી, અને તે માર્યો ગયો. ખરેખર શું એમ નથી કહેવામાં આવ્યું; 'વરસમાં એકવાર અથવા કદાચ મહિનામાં એકવાર, અને વળી કોઈ કોઈ વખત તો ત્રણ દિવસમાં લુચ્ચો સજાએ પુગે છે, અને સાચો માણસ છુટો થાય છે.'

સોનેરી ચામડીવાળાએ ચપળ કુદનારને કહયું. 'ત્યારે આ બધી વાત ઉપરથી તુને માલમ પડે છે કે બે પ્રાણીઓ, જેમાં એક બીજાનો ભક્ષ કરે, તેઓ વચ્ચે કાંઇબી દોસ્તી હોઇ શકે નહિ. (૨૮.) તે કાગડાએ જવાબ આપ્યો, 'જો હું તને ખાઇ પણ જાઉં તોપણ મને ભાગ્યેજ નાસ્તો મળે; પણ તેનેવિષે કહું તો ખરેખર તુંને મારાથી કાંઇ બીહવાનું નથી હું વારંવાર ગુસ્સે થતા નથી, અને જો હું થાઉં છું, તો હું પાછો જલદીથી ઠંડો પડી જાઉં છું. મેં તારી દોસ્તી મેળવવાનો ઠહાવ કર્યો છે, અને જો તું તે કબુલ નહિ રાખશે તો હું ભુખને દરવાજે મરી જઇશ. ખચીત ચાલો આપણે મિત્રો થઈએ! ઉંદરોનો રાજા બોલ્યો, 'ભલા સાહેબ, તમારી વાત, મોતીની માળા જેવી, અથવા ગરમ રૂતુમાં સુખડના તેલ જેવી ખુશનુમા છે. જેમ તમે ઇચ્છો છો તેમ થવા દો અને તે ઉપરથી સોનેરી ચામડીવાળા રાજાએ કાગડા સાથે કરાર કર્યો, અને ત્યાર પછી હમેશ સુધી આ બે જણા સાથે મોટી દોસ્તીમાં રહયાં.

CASABIANCA. કાસાબીયેનકા.

Deck, *n.* (ડેક) તુટક. (**डेक्**) **नावेचा मजला**. The floor like covering of a ship.

Casabianca, *n.* (કાસાબીયેંનકા) ફ્રેન્ચ મનવારના વડાનો દીકરો. **फ्रेंचांच्या "ओरिएन्ट" नामक लढाऊ गलबतावरील कप्तानाचा मुलगा**. The son of the admiral of the French war-ship Orient.

Whence, *ad.* (**ઉન્હેન્સ**) જ્યાંથી. (**व्हेन्स्**) **जेथून**. From which place.

But, *prep.* (બટ) શિવાય. (**बट्**) **खेरीज**. Except.

Lit, *v. t.* (લિટ) સળગાવ્યું. (**लिट्**) **पेटविलें**. Burnt.

The battle's wreck, લડાઈમાં ભાગેલું વહાણ. **लढाईंत फुटलेलें गलबत**. The ship that had been broken in the battle.

As born, જાણેકે જનમેલો હોય. **जणुं काय साठींच जन्मलेला**. As if he had been [born.

Storm, *n.* (સ્ટૉર્મ) તોફાન. (**स्टॉर्म**) **तुफान**. Tempest.

Creature, *n.* (ક્રીચર) આદમી. (**क्रीचर**) **पुरुष**. Person L. *Creo*, I create.

Of heroic blood, શુરવીર ઓલાદનું. **शूराचा बच्चा**. Of the race of heroes.

Proud, *adj.* (પ્રાઉડ) મગરૂર. (**प्राऊड**) **अभिमानी**. Possessing pride.

Childlike, *adj.* (ચાઇલ્ડ લાઈક) બચ્ચાંના જેવો. (**चाइल्ड लाइक्**) **मुलाप्रमाणें कोंवळा**. Like a child. | Form, *n.* (ફૉર્મ) શરીર. (**फॉर्म**) **शरीर** Body.

Faint, *adj.* (ફ્રેન્ટ) બેશુધ્ધ. **फेन्ट्**) **बेशुद्ध**. Unconscious.

My task, એના બાપે સોંપેલું કામ. **मला सांगितलेलें काम**. The work that his father had given him to do.

Chieftain, *n.* (ચીફટન) સરદાર. (**चीफ्टन**) **सरदार**. Admiral. L. *Caput*, the [head,

Unconscious, *adj.* (અનકૉનશસ) બેશુધ્ધ; મુવેલો. (अनकॉन्शस) बेशुद्ध. Faint; dead. L. *Un*, *con*, & *scio*, I know.
Booming, *adj.* (બુમિંગ) ગરજના કરતી. (बुमिंग्) गर्जणारा. Rolling.
Shots, *n.* (શૉટ્સ) ફુટવાના અવાજ. (शॉट्स्) गोळे. Discharges.
Brow, *n.* (બ્રાઉ) કપાળ. (ब्रो) कपाळ. Forehead.
Breath, *n.* (બરેથ) તાપ. (ब्रेथ्) झुळूक, ताप. Heat.
Waving, *adj.* (વેવિંગ) હાલતા. (वेव्हिंग्) उडणारे. Moving.
Lone, *adj.* (લોન) એકાંત. (लोन्) एकीकडची. Lonely.
Post, *n.* (પોસ્ટ) જગા. (पोस्ट) जागा. Place. L. *Pono*, I put.
Still, *adj.* (સ્ટિલ) શાંત. (स्टिल) घिमा, शांत. Quiet. [& *spero*, I hope.
Despair, *n.* (ડિસ્પૅર) નાસીપાસી. (डिस्पेअर) निराशा. Hopelessness. L. *De*,
Shroud, *n.* (શ્રાઉડ) દોરડાં. (श्राउड्) दोर. Ropes in a ship.
Wreathing, *adj.* (રીધિંગ) ચોતરફ બળતી. (रीथिंग) चोहोंकडून पेटणारी. Flaming up all around.
Wrapt, *v. t.* (રૅપ્ટ) ભરી નાખ્યું. (रॅप्ट) वेष्टिलें. Covered.
Splendour, *n.* (સ્પ્લેન્ડર) ઝલકાટ. (स्प्लेंडर) लकलकाट. Dazzling brightness. L. *Splendeo*, I shine.
Flag, *n.* (ફ્લૅગ) વાવટો. (फ्लॅग्) बावटा. Banner. [mas-
On high, ઉંચે ડોળ ઉપર ઉડતો. उंचावर असलेला. At the top of the main-
Streamed, *v. i.* (સ્ટ્રીમ્ડ) ફેલાઈ. (स्ट्रीम्ड्) झोत सोडला, पेटल्या. Flamed up. t
Gallant, *adj.* (ગેલન્ટ) બહાદુર. (गॅलंट्) शूर. Brave.
Banners, *n.* (બૅનરઝ) વાવટા. (बॅनर्स) बावटा. Flags. [blowing up.
Burst, *n.* (બરસ્ટ) ઓચિંતું ફાટવું (बर्स्ट्) फुटण्याचा आवाज, कडकडाट, Sudden
Fragments, *n.* (ફ્રેગમેન્ટ્સ) ટુકડા. (फ्रॅग्मेंट्स) तुकडे. Pieces. L. *Frango*, to break. | **Strewed**, *v. t.* (સ્ટ્રુડ) પથરાયા. (स्ट्रुड) पसरले. Spread.
Mast, *n.* (માસ્ટ) ડોળ, (मास्ट) डोलकाठी. A long round piece of timber erected perpendicularly in a ship.
Helm, *n.* (હેલ્મ) સુકાન. (हेल्म) सुकाणू. Rudder.
Pennon, *n.* (પેનન) વાવટો. (पेनन्) बावटा. Flag. L. *Penna*, a feather.
Borne their part, કામ બજાવ્યું. काम बजावलें. Done their work.
Noblest, *adj.* (નોબલેસ્ટ) સૌથી ઊમદા. (नोब्लेस्ट) सर्वांत उमदी. Best. L. *Nosco*, I know. [*eo*, I go.
Perished, *v. i.* (પેરિશડ) મરણ પામી. (पेरिश्ड) नाश पावली. Died. L. *Per*, &
Faithful, *adj.* (ફેથફુલ) વફાદાર. (फेथफुल) निमकहलाल, खरें. True. L. *Fides*, faith.

(૧.) તે છોકરો બળતાં તુતક ઉપર ઉભો હતો; કે જ્યાંથી તેના શિવાય બધાં નાસી ગયાં હતાં; જે બળતું તે લડાઈમાં ભાગેલાં વહાણને સળગાવતું હતું, તે મુવેલાં ઉપર તેની આસપાસ પ્રકાશ્યું. તોપણ જાણે કે તોફાન ઉપર અધિકાર ચલાવવાને તે જન્મ્યો હોય, તેમ તે ખુબસુરત અને પ્રકાશતો ઉભો રહયો; તે એક શુરવીર ઓલાદનો છોકરો હતો, તે જોકે બચ્ચાં જેવાં શરીરવાળો હતો, તોપણ મગરૂર હતો. (૨.) બળતાં આગળ વધ્યાં–તેણે

પોતાના બાપના હુકમ વગર જવા માગ્યું નહિ. તે બાપ હેઠે મોતમાં બેશુધ પડેલો હતો, તેના અવાજ વધારે વાર સંભળાતો ન હતો. તેણે મોટેથી હાંક મારી " કહો, બાવા, કહો, હજી મને સોંપેલું કામ પુરૂં થયું કે નહિ?" તે જાણતો ન હતો કે તે સરદાર પોતાના દીકરા વિષે બેખબર (મુવેલો) પડેલો હતો. (૩.) એક વાર ફરીથી તે બોલ્યો, " કહો, બાવા! હજીબી હું જાઉં કે નહિ! અને–" પણ ગર્જના કરતા ફુટવાના અવાજોએ જવાબ વાળ્યો, અને ઝડપથી બળતાં ફેલાયાં. પોતાના ભવાં ઉપર તેને તેઓનો તાપ લાગ્યો, અને તેના હીલતા બાળમાં (તાપ લાગ્યો), અને તે મોતની એકાંત જગા ઉપરથી, શાંત પણ હિમ્મત ભરેલી નિરાશીમાં તેણે જોયું. (૪.) અને ફકત એક વાર ફરીથી તેણે મોટેથી બુમ પાડી, "મારા બાવા! શું મારે થોભવું જોઇયે?" અને તે ફરી વળતી આગ, સઢ અને દોરડાંમાંથી ઝડપથી તેના ઉપર આગળ વધી; તેઓએ અતીશય ઝળકાટમાં તે વહાણને વીંટાળ્યું, તેઓએ ઉપરના વાવટાને સપાટામાં લીધો, અને આકાશમાંના વાવટાની માફક તે બહાદુર બચ્ચાં ઉપર ફેલાઇ. (૫.) એક ગર્જનાનો ઓચિંતો અવાજ થયો–તે છોકરો–અરે! તે કયાં હતો? તે પવનને પુછો, કે જે, ટુકડાઓ સાથે, ડોળ, સુકાન, અને સુંદર વાવટો, કે જેઓએ પોતાનું કામ સારી રીતે બજાવ્યું હતું, તેઓની સાથે દુર ચોતરફ દરિયા ઉપર ફેલાયો–પણ જે સૌથી સરસ ચીજ ત્યાં મરણ પામી, તે પેલું જુવાન નીમકહલાલ અંતઃકરણ હતું!

THE GREEDY JACKAL. લોભી શિયાળ.

Greedy, *adj*. (ગ્રીડી) લોભી. (ग्रीडी) **अधाशी, लोभी.** Rapacious.
Mighty, *adj*. (માઇટી) જબરો. (माइटी) **बलाढ्य.** Powerful.
Hunter, *n*. (હંટર) શીકારી. (हंटर) **पारधी.** Huntsman.
Bow, *n*. (બો) કામઠું (बो) **कमठा, धनुष्य.** An instrument to shoot arrows [with.
Came upon, મળ્યું. **भेटलें.** Met.
Huge, *adj*. (હ્યુજ) મોટું. (ह्यूज) **मोठें.** Very large.
Boar, *n*. (બોર) ભુંડ. (बोअर) **डुकर.** Wild pig. (fem. *sow*.)
Instantly, *ad*. (ઈનસ્ટંટલિ) તરતજ. (इन्स्टंटली) **क्षणार्धांत, एकदम.** At once.
    L. *In*, & *sto*, to stand.
Ripped, *v. t*. (રિપ્ડ) ચીરી નાખ્યો. (रिप्ड) **फाडून टाकलें.** Tore.
Combatants, *n*. (કૉમબેટંટ્ઝ) લડનારાઓ. (कॉम्बटंटस्) **लढणारें.** Fighters.
    L. *Con*, & *Fr. battre*, to beat.
Prowl, *n*. (પ્રાઉલ) ભટકતા ફરવું. (प्रौल) **फेरी, भटकणें.** Wandering.
Luck, *n*. (લક) સારૂં નસીબ. (लक्) **सुदैव.** Good fortune.
Fine pickings, સરસ ખોરાક. **उत्तम जेवण.** Nice food.
Treat myself to, ખાઇને મઝાહ મેળવું. **मेजवानी करणें.** Give myself the pleas[sure of eating.
Bit, *n*. (બિટ) ટુકડો. (बिट्) **तुकडा.** Piece.
Gut, *n*. (ગટ) આતરડું. (गट्) **तांत.** Sinew.
Bow-horn, *n*. (બો-હૉર્ન) કામઠું. (बोहॉर्न) **कांबटि.** An instrument to shoot [arrows.
Asunder, *ad*. (એસંડર) બે કટકામાં છુટી પડેલી. (असंडर) **दोहींकडे, अलग सुटून पडणें.** In two parts.
Released, *pas. part*. (રિલીઝ્ડ) છુટી થવાથી. (रिलीझ्ड) **मोकळें होऊन.** Freed [L. *Re*, & *laxus*, loose

(૧.) "રહેવાને માટે સારૂં," નામના શહેરમાં એક બળવાન શીકારી રહેતો હતો, જેણે

નામ "ગુસ્સા ભરેલો ચહેરો" કરીને હતું. એક દિવસ એક નાનાં હરણના ગોસ્તને માટે ઇચ્છા થવાથી, તેણે પોતાનું કામઠું લીધું, અને જંગલમાં ગયો કે જ્યાં તેણે જલદીથી એક હરણ માર્યું. જ્યારે તે હરણને ઘર લઇ જતો હતો, ત્યારે તેણે એક મોટું જંગલી ભુંડ મળ્યું (૨.) હરણને જમીન ઉપર મુકીને, "ગુસ્સા ભરેલા ચહેરાએ" પોતાના કામઠાંની દોરીઉપર એક તીર ગોઠવ્યો, તે ફેંક્યો, અને તે ભુંડને માર્યો કે જે તરતજ ગર્જના જેવો પોકાર કરીને તેના ઉપર ધશી આવ્યો, અને તેને ચીરી નાખ્યો. કુહાડીથી કાપેલાં એક ઝાડની માફક તે પડયો, અને ભુંડની સાથે, અને વળી એક સાંપ જે તે લડનારાઓના પગથી કચડાઇ ગયો હતો, તેની સાથે સુવેલો પડયો. (૩.) ત્યારપછી થોડે વખતે, તે રસ્તે "રાતનો પોકાર" નામનો એક શીયાળ ખોરાકની શોધમાં ભટકતાં, ત્યાં આવી લાગ્યો. તેણે સાથે સુવેલા પડેલા તે શીકારી, હરણ, ભુંડ, અને સાંપ ઉપર નજર નાખી. તે બોલ્યો, "અરે! કેવું સુભાગ્ય! અહિંયાં મારે માટે એક દમામદાર ખાણું તદન તૈયાર છે! મને માલમ પડે છેકે સારૂં નસીબ તેમજ બુરૂં નસીબ પણ આવે. (૪.) મને વિચાર કરવા દો:—તે માણસ સરસ ખોરાક તરીકે એક મહિનો ચાલશે; હરણ, તે સાથે ભુંડ બે વધુ મહિના ચાલશે; સાંપ આવતી કાલને માટે ચાલશે; અને મને ઘણી ભુખ લાગી છે, તેથી હમણા તો તે કામઠ ઉપરના આતરડાંનો ટુકડો ખાઇને મજાહ મેળવીશ." (૫.) એમ કહીને, તે પેલા કામઠાંની દોરીને કરડીને છુટી પાડવા લાગ્યો. જેવું તેણે આ પ્રમાણે કીધું તેવુંજ તે કામઠું, જે દોરીથી તેના બેઉ છેડા સાથે ખંધાઈ રહયા હતા, તેમાંથી છુટું થવાથી, ઉછળ્યું, અને "રાતના પોકારને" એવો તો ઝટકો માર્યો કે તે મરણ પામ્યો.

A SONG OF THE SEA. સમુદરનું ગીત. सागर गीत.

Mark, *n.* (માર્ક) નિશાની. (**मार्क**) **खूण, डाग.** Sign.
Bound, *n.* (બાઉન્ડ) સીમા. (**बाउन्ड्**) **सीमा.** Limit.
Runneth, *v. i.* (રનેથ) દોડે છે. (**रनेथ्**) **वहातो.** Runs.
Wide, *adj.* (ઉવાઇડ) વિશાળ. (**वाइड्**) **विशाळ.** Vast.
Regions, *n.* (રિજીયન્ઝ) મુલકો. (**रिजन्स्**) **मुलुख.** Countries. L. *Rego*, I rule.
Plays with the clouds, વાદળાં જેટલો ઉંચે ઉછરે છે. **ढगावीं क्रीडा करतो;ढगापर्यंत उंच जातो.** Rises as high as the clouds.
Mocks, *v. t.* (મૉકસ) મશકરી કરે છે. (**मॉक्स**) **वेंकुल्यां दाखवितो.** Makes fun.
Cradle creature, પારણામાં પોઢેલું બાળક. **पाळण्यांतील मूल.** A baby lying in a cradle. L. *Crates*, a wicker-work; *creo*, I create.
Like...lies, પારણામાં પોઢેલાં બાળકની માફક ગુપચુપ પડી રહે છે. **पाळण्यांतील मुलाप्रमाणें स्वस्थ पडून राहतो.** Lies quite still, like a baby in the cradle or bed. | **Blue above,** આકાશ. **निळें आकाश.** The sky.
Blue below, દરિયો. **समुद्र, निळें पाणी.** The sea.
Silence, *n.* (સાયલંસ) શાંતી. (**सायलेन्स्**) **शांतता.** Calmness. L. *Sileo*, I am [Silent
Deep, *n.* (ડીપ) સમુદ્ર. (**डीप्**) **खोल सागर.** Sea.
What matter, મને તેની શું દરકાર છે. **आपून काय झालें, काय हरकत आहे.** What [do I care.
Fierce, *adj.* (ફિયર્સ) તોફાની. (**फिअर्स**) **तुफानी.** Raging. L. *Ferox*, fierce.
Foaming, *adj.* (ફોમિંગ) ફીણ ફીણ થતી. (**फोमिंग**) **फेसयुक्त.** Frothing.
Bursting tide, તોફાની મોજા. **तुफानी मौजा, लाटा.** Breaking waves.

Drowns the moon, હવામાં ઉંચે ઉડે છે, અને ચંદ્રને ઢાંકી નાખે છે. **चंद्राचा गिळंकृत करण्यासाठीं उंच उडते**· Rises high into the air, and hides the moon from sight. [**वाजविते**· Utters a musical sound.

Whistles, *v. t.* (ઉવ્હિસલ્ઝ) સીસોડીમાં રાગ કાઢે છે. (**व्हिसल्स्**) **शीळ घालते**.

Tempest, *adj.* (ટેમપેસ્ટ) તોફાની. (**टेंपेस्ट**) **तुफानी**· Stormy.

Blasts, *n.* (બ્લાસ્ટ્ઝ) પવનના ઝપાટા. (**ब्लास्ट्स्**) **वारे**· Gusts of wind.

(૧.) સમુદ્ર! સમુદ્ર! ખુલ્લો સમુદ્ર! આસ્માની, તાજો, સદા સ્વતંત્ર! નિશાની વગર, હદ વગર, તે દુનિયાના બોહળા મુલકોની આસપાસ દોડે છે; તે વાદળાં સુધી ઉંચે ઉછરે છે; તે આકાશની મશકરી કરે છે! અથવા એક પારણામાં પોઢેલાં બચ્ચાંની માફક તે શાંત રહે છે. (૨.) હું સમુદ્ર ઉપર છું! હું સમુદ્ર ઉપર છું! જ્યાં હું હંમેશા રહેવાને ચાહું છું, ત્યાંજ હું છું; જ્યાંબી હું જાઉં ત્યાં આકાશ અને સમુદ્ર અને શાંતી છે; જો તોફાન આવે અને સમુદ્રને જાગરૂત કરે તો મને તેની શું દરકાર છે! હું સ્વારી કરીશ અને ઉંઘાઇશ. (૩.) જ્યારે દરેક તોફાની મોજો ચંદ્રને ઢાંકી નાખે છે, અથવા પોતાનો તોફાની રાગ ઉંચે સીસોડીમાં વજાડે છે, અને આ દુનિયામાં શું થાય છે તે જણાવે છે, અને નૈરૂત્ય દિશાએથી પવનના ઝપાટા શા માટે આવે છે, તે જણાવે છે, ત્યારે તોફાની ફીણ ફીણ થતા મોજાઉપર મને સ્વારી કરવા ગમે છે. (અરે! મને સ્વારી કરવા કેવું ગમે છે.)

I. HOW FRIENDS ARE PARTED.

દોસ્તો કેમ છુટા પડે છે. **मित्रभेद**·

THE LION, THE BULL, AND THE JACKALS. સિંહ, ગોધો, અને શિયાળો.

सिंह, बैल आणि कोल्हे·

Are parted, *v. t.* (પારટેડ) છુટા પડે છે. (**पार्टेड्**) **विभक्त केले**. Are separated. L. *Pars*, a part.

Wealthy, *adj.* (ઉવેલથિ) તવંગર, (**वेल्दी**) **श्रीमान्**· Rich. [chandise.

Merchant, *n.* (મરચંટ) વેપારી. (**मर्चंट्**) **व्यापारी**. Trader. L. *Merx*, mer-

Relations, *n.* (રિલેશનઝ) સગાં. (**रिलेशन्स्**) **आप्त**· Kinsmen.

His mind was bent up, તેણે ઠેરાવ કર્યો હતો. **त्याचे मनाचा निश्चय झाला**· He was determined.

Outdoing, *ger.* (આઉટડુઇંગ) સરસ થવું. (**आउटडूइंग**) **मागें टाकणें**. Surpassing.

Wealth, *n.* (ઉવેલ્થ) દોલત, (**वेल्थ**) **दौलत**· Riches.

Won, *v. t.* (ઉવન) મેળવવામાં આવે છે. (**वन**) **मिळविला जातो**· Obtained.

Courage, *n.* (કરેજ) હિમ્મત (**करेज़**) **धैर्य**. Bravery. L. *Cor*, the heart, & *ago*, to move.

Daring, *n.* (ડૅરિંગ) હિમ્મત. (**डेअरिंग्**) **साहस**· Bravery.

Increases, *v. i.* (ઇનક્રીસીઝ) વધે છે. (**इन्क्रीझिस**) **वाढते**· Becomes more. L. *In*, & *cresco*, I grow. [*Dis* & *minuo*, to lessen.

Diminishes, *v. i.* (ડિમિનિશિઝ) ઘટે છે. (**डिमिनिशीझ्**) **कमी होते**· Lessen. L.

Loaded, *v. t.* (લોડેડ) ભર્યું. (**लोडेड्**) **भरली**· Filled.

Cart, *n.* (કાર્ટ) ગાડું. (**कार्ट**) **गाडी**· Waggon.

Wares, *v. t.* (વેર્ઝ) સામાન. (वेअर्स) सामान. Goods.
Yoked, *v. t.* (યોક્ડ) જોડ્યા. (योक्ड्) जुंपले. Joined with a yoke.
Started, *v. t.* (સ્ટારટેડ) ઉપડ્યા. (स्टार्टेड्) निघाला. Set out.
Journey, *n.* (જરનિ) મુસાફરી. (जर्नी) प्रवास, मुशाफरी. Travel. L. *Dies*, a day.
Slipped, *v. i.* (સ્લિપ્ડ) સરી ગયો. (स्लिपूड) घसरला. Slided. [a star.
Disaster, *n.* (ડિઝેસ્ટર) આફત. (डिझास्टर) संकट Calamity. Gr. *Dis*, & *aster*,
Depart, *inf.* (ડિપાર્ટ) જતા રહેવું. (डिपार्ट) सोडून जाणें. Go away.
Mournfully, *ad.* (મોર્નફુલિ) દલગીરીથી. (मोर्नफुली) दुःखानें. Sorrowfully.
Fate, *n.* (ફેટ) સરજત. (फेट्) नशीब. Destiny. L. *Fari*, to speak.
Gradually, *ad.* (ગરેડ્યુઅલિ) આસ્તે આસ્તે. (ग्रॅड्युअली) हळु हळु. Little by little. L. *Gradus*, a step.
Tender, *adj.* (ટેન્ડર) કુમળું. (टून्डर) कोवळें. Young. L. *Tener*, soft.
Grazed, *v. i.* (ગરેઝ્ડ) ચર્યો. (ग्रेझ्ड्) चरका. Fed. [like a bull.
Bellowed, *v. i.* (બેલોડ) બરાડયો. (बेलोड्) डुरकण्या फोडी. Made a noise
Reigning, *adj.* (રેનિંગ) રાજ કરતો. (रेनिंग) राज्यकर्ता. Ruling. L. *Rego*, I rule. **Right,** *n.* (રાઇટ) હક. (राइट्) हक्क. Claim.
Absolute monarch, આપખુદ રાજા. सार्वभौम राजा. King who has all power. L. *Ab*, & *solvo*, to loose. Gr. *Monos*, alone, and *arche*, rule.
Having deposed, *ger.* (ડિપોઝ્ડ) ગાદી ઉપરથી ઉઠાડી મુકયો. (डिपोज्ड्) राज्यभ्रष्ट करून. Dethroned. L. *De*, & *pono*, I put. [elder.
Priest, *n.* (પ્રીસ્ટ) પાદરી. (प्रीस्ट्) उपाध्या. Clergyman. L. *Presbyter*, an
Crowned, *v. t.* (કરાઉન્ડ) રાજ્યાભિષેકની ક્રિયા કીધી. (क्राउन्ड) राज्याभिषेक केला. Invested with regal dignity. [L. *Pro*, & *clamo*, to cry out.
Proclaimed, *v. t.* (પ્રોકલેમ્ડ) જાહેર કીધો. (प्रोक्लेम्ड्) जाहिर केले. Told loudly.
His Majesty, રાજાનો ખેતાબ. राजेसाहेब. The title of a king. L. *Magnus* great. [mely. L. *Ex*, & *cedo*, I go.
Exceedingly, *ad.* (એક્સીડિંગલિ) અતિશય. (एक्सीडिंगली) अतीशय. Extre-
Jumna, (જમના) જમના નદી. (जमना) यमुना नदी. One of the tributaries of the Ganges. [ing. L. *Lambo*, to lick.
Lap, *n.* (લૅપ) ચપ ચપ પીવું. (लॅप्) चप चप जिभेनें पिणें. To drink by lick-
Awful, *adj.* (ઑફુલ) ભયંકર. (ऑफुल) भयंकर. Fearful.
Thunder, *n.* (થનડર) ગર્જના. (थंडर) गर्जना. The sound which follows a flash of lightning.
Catching, *ger.* (કૅચિંગ) સાંભળતાં. (कॅचिंग) ऐकून. Hearing.
Retreated, *v. i.* (રિટ્રીટેડ) પાછો ગયો. (रिट्रीटेड्) मागें परतला. Went back. L. *Re*, & *traho*, I draw. | **Lair,** *n.* (લૅર) ગુફા. (लेअर्) गुहा. Den.
Alarm, *n.* (ઍલાર્મ) ધાસ્તી. (अलार्म) धास्ती. Fright. L. *Ad*, & *arma*, arms.
Position, *n.* (પોઝિશન) હાલત. (पोझिशन्) स्थिति. Condition. L. *Pono*, I put. [less.
Minister, *n.* (મિનિસ્ટર) પ્રધાન. (मिनिस्टर) प्रधान. Diwan; wazir. L. *Minor*

Was observed, *v. t.* (ઑબ્ઝર્વ્ડ) જોવામાં આવ્યો. (ऑब्झर्व्ड) दृष्टीस पडला Seen. L. *Ob*, & *servo*, to wait for.
To remark, *inf.* (રિમાર્ક) ટીકા કરવા. (रिमार्क) टीका करणे. Make observations.
To slink, *inf.* (સ્લિન્ક) સટકી જવું. (स्लिङ्क) निसटून जाणें, गुपचुप पळून जाणें. Go quietly as not to be seen.
Was dying, *v. i.* (ડાઇંગ) ઘણીજ ગરજ હતી. (डाइंग) व्याकुळ झाली होता. Wanting very much.
Be neglected, *inf.* (નિગ્લેક્ટેડ) દરકાર નહિ કરવામાં આવે. (निग्लेक्टेड्) वास्तपुस्त केली न जाणें. Not cared for. L. *Nec*, nor, & *lego*, to gather.
Pains, *n.* (પેનઝ) મહેનત. (पेन्स्) मेहनत Labour. L. *Pœna*, punishment.
Matters, *n.* (મૅટરઝ) બીના. (मॅटर्स) गोष्टी. Things. L. *Mater*, a mother.
Concern, *v. t.* (કનસર્ન) લાગે વળગે. (कन्सर्न) लागू असणें, संबंध असणें. Belong to. L. *Con*, & *cerno*, to separate.
Behar, *n.* (બિહાર) બિહાર પ્રાંત. (बिहार) बहार प्रांत. A province in India.
Plot, *n.* (પ્લૉટ) જગા. (प्लोट्) तुकडा. Spot; piece.
Temple, *n* (ટેમ્પલ) દહેરૂં. (टेंपल्) देऊळ. Church. L. *Templum*, a temple.
Management, *n.* (મૅનેજમેન્ટ) કારભાર (मॅनेजमेंट्) देखरेख, कारभार. Direction. L. *Manus*, the hand.
Carpenter, *n* (કારપેન્ટર) સુથાર. (कार्पेन्टर) सुतार. Joiner. L. *Carpentum*, a waggon.
Partly, *ad.* (પાર્ટલિ) જરા (पार्टली) थोडेंसें, अर्धवट. Somewhat.
Sawed, *v. t.* (સૉડ) વહેર્યું (सॉड्) करवतलें. Cut with a saw.
Beam, *n.* (બીમ) બારવટીયું. (बीम्) बहाल. The main timber in a building.
Wedged, *v. t.* (વેજ્ડ) ફાંચર મારી હતી. (वेज्ड्) पाचर मारून उघडें ठेवलें. Kept open by putting a piece of wood in.
Wedge, *n.* (વેજ) ફાંચર. (वेज्) पाचर. Something used in splitting wood etc.
Shortly, *ad.* (શૉર્ટલિ) થોડા વારમાં. (शॉर्टली) थोड्याच वेळांत. In a short time.
Herd, *n.* (હર્ડ) ટોળું. (हर्ड) टोळी. Flock.
Directed, *p. p.* (ડિરેક્ટેડ) દોરવાયાથી (डायरेक्टेड्) नेला. Led. L. *Dis*, & *rego*, to make straight.
Doubtless, *ad.* (ડાઉટલેસ) બેશક. (डाउटलेस) निःसंशय. Surely.
Grasped, *v. t.* (ગ્રાસ્પડ) પકડયું. (ग्रास्प्ड्) पकडली. Seized.
Cleft, *n.* (ક્લેફ્ટ) ફાટ. ((क्लेफ्ट्) फट. Crevice.
Content, *adj.* (કનટેન્ટ) સંતોષ પામીને. (कंटेंट) तृप्त. Satisfied.
Mischievous, *adj.* (મિસચિવસ) મસ્તીખોર; તોફાની. (मिस्चिव्हस) खोडसाळ. Inclined to do harm.
To tug, *inf.* (ટગ) ખેંચવું. (टग्) ओढणें. Pull.
Yielded, *v. i.* (યીલ્ડેડ) વશ થઈ (यील्डेड्) स्वाधीन झाली, हवालती फिरली. Submitted.
Closed, *v. i.* (ક્લોઝડ) બંધ થઈ ગયું. (क्लोज्ड) मिटली. Shut. L. *Claudo*, I shut.
Jammed, *v. t.* (જૅમ્ડ) કચડી નાખ્યો. (जाम्ड्) चेंगरला. Crushed.
Fast, *ad.* (ફાસ્ટ) મજબુત. (फास्ट) घट्ट. Tightly.

Perished, *v. i.* (પેરિસ્હ) મરણ પામ્યો. (**पेरिश्ड**) **मेला.** Died. L. *Per*, & *eo* I go.

Miserably, *ad.* (મિઝરેબલિ) દુઃખદાયક રીતે. (**मिझरेब्ली**) **दुःखांत, हालांत.** Sorrowfully. L. *Miser*, wretched.

Meddlers, *n.* (મેડલરઝ) વચ્ચે માથું મારનારાઓ. (**मेडलर्स**) **दुसऱ्याचे कामांत लुडबुडणारे**. Those who take part in what they had no right to.

Mark it, સંભાળથી જોવું. **ध्यानांत धरावें.** Look carefully at it.

(૧.) દખણમાં ગોલ્ડન ટાઉન કરીને એક શહેર છે, અને ઉવેલ-દુ-ડુ નામનો એક તવંગર વેપારી ત્યાં રહેતો હતો. તે ઘણો તવંગર હતો, પણ તેના સગાંઓમાંના ઘણાક એનાથીબી વધારે તવંગર હતા, તેથી વધારે મેળવીને તેઓથી સરસ થવાનો તેણે ઠેડાવ કીધો. (૨.) આપણી પાસે જે કાંઇ હોય તે કદી આપણને બસ થતું નથી. અને શું બહાદુરી અને હિમ્મતથી દોલત નથી મેળવાતી? ઘરમાં રહેવાથી કોણ તવંગર બન્યું હતું? અને જે દોલત વધતી નથી તે ઘટે છે. તમારી પાસે જે કાંઈ હોય, તેમાં, થોડું મેળવેલું પણ તમે ઉમેરતા જાઓ, તો તે સારૂં છે. એક મોટાં પાણીના વાસણમાં એક પછી એક ટીપું પડવાથી તે ભરાય છે. (ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય.) (૩.) આ વિચારો તેના મગજમાં આવ્યા, તેથી ઉવેલ-દુ-ડુએ સઘળી જાતના સામાનથી એક ગાડું ભર્યું, તેને લસ્ટી-લાઈફ અને રોરર નામના બે ગોધા જોડયા અને વેપાર કરવા કાશમીર જવાને ઉપડયો. તે પોતાની મુસાફરીમાં ઘણે દુર ગયો નહિ, એટલામાં, બ્રારૈમબલ-ઉડ નામના એક મોટાં જંગલમાંથી પસાર થતાં, લસ્ટી-લાઇફ સરી ગયો, અને તેનો આગળો પગ ભાગી ગયો. (૪.) જ્યારે તેણે આ આફત જોઇ ત્યારે ઉવેલ-દુ-ડુએ પોતાનાં મન સાથે વિચાર કર્યો, "અફસોસ! માણસ એક યોજના કરે, પણ ખોદાજ જાણે છે કે તે સફળ થશે કે નહિ." હવે તે કશાં કામનો ન હતો, તેથી ઉવેલ-દુ-ડુએ લસ્ટી-લાઈફને ત્યાં રહેવા દીધો, અને પોતાને માર્ગે ચાલ્યો. (૫.) તે ગોધાએ તેને જતો રહેતાં જોયો, અને જંગલમાં એકલો ત્રણ પગ ઉપર દલગીરીમાં ઉભો. તેણે વિચાર કર્યો, "ઠીક, ઠીક, જો મારી સરજતમા જીવવાનું હશે, તો હું જીવીશ, નહિ તો હું મરી જઇશ. પોતાનો વખત આવે ત્યાં સુધી કોઈ મરતું નથી. જેમ જેમ દિવસો વહી ગયા, તેમ તેમ તેનો પગ આસ્તે આસ્તે પાછો તદ્દન સાજો થયો, અને લસ્ટી-લાઈફ જંગલનું કુમળું ઘાસ ચરી ખાતો હતો, તેથી તે જોરાવર અને માતેલો થયો, અને ઘણો સુખી થયો, અને જાણે જંગલ પોતાનું હોય, તેમ તેમાં અહીં તહીં બરાડ મારવા લાગ્યો. (૬.) હવે તે જંગલનો રાજ કરનાર રાજા ઘેરા પીળા રંગની ચામડીવાળો સિંહ હતો, કે જે બીજા દરેકને પદભ્રષ્ટ કર્યાનો હક ધરાવતો હોવાથી, એક આપખુદ રાજા તરીકે આખા મુલક ઉપર રાજ ચલાવતો હતો. શું મારે તેની તલવાર નહિ? જ્યારે તે હેવાનોનો રાજા થયો, ત્યારે કોઈ પણ પાદરીએ તેની રાજ્યાભિષેકની ક્રિયા કીધી હતી નહિ. તેના આખાં રાજ્ય, જંગલમાં ફેલાતી તેની પોતાની જનુની ગર્જનાએ તેને (રાજા-તરીકે) જાહેર કીધો હતો. (૭.) એક સહુવારે તે નામદાર અતિશય તરસ્યો હોવાથી જમના નદીને કિનારે પાણી પીવા ગયો, અને જેવો તે બચ બચ પીવા ગયો, કે છેલ્લા દિવસની ગર્જના જેવું ભયંકર લસ્ટી-લાઇફનું બરાડવું તે નામદારને કાને પડયું. તે અવાજ સાંભળતાંજ, તે રાજા, એક ટીપું પણ પીધા વગર, પોતાના ગુફામાં ધ્રુજતો ગયો, અને તેની મતલબ શું હશે, તેને માટે અજાયબ થતો, ચુપકીદી અને ધાસ્તીમાં ત્યાં ઉભો રહયો. (૮.) આ હાલતમાં, તેને તેના વજીરના દીકરાઓ જે કરતક અને ડમનક નામના બે શિયાળ હતા, અને જેઓ તે ઉપર ટીકા કરવા લાગ્યા, તેઓએ જોયો. છેલ્લાએ કહ્યું, "મિત્ર કરતક, આપણા રાજાનો જ્યારે પાણી વગર જીવ નીકળી જતો હતો, ત્યારે તે નદી આગળથી શા માટે સટકી ગયો?" (૯.)

કરતકે જવાબ આપ્યો, "આપણને શા માટે દરકાર કરવી જોઇએ? તેની નોકરી કરવી, અને આપણી મહેનતને માટે દરકાર નહિ કરવામાં આવે તે તદ્દન ખોટું છે." ડમનકે કહ્યું, "નહિ, મિત્ર, એ પ્રમાણે કદી વિચાર ના કરો. શું આપણે આપણા રાજાની સેવા ન કરવી? નિમક-હલાલ નોકરો વગર એક રાજા શું કરી શકે?" (૧૦.) કરતકે જવાબ આપ્યો, "મને દરકાર નથી; આપણને તેની સાથે કાંઇ કામ નથી, અને જે બાબદને આપણી સાથે લાગે વળગે નહિ, તેને અળગ રાખવીજ સૌથી સરસ છે. તમને તે વાંદરાની વાત ખબર છે, નહિ વારૂં?" ડમનકે કહ્યું, "નહિ! તે શું હતી?" કરતકે જવાબ આપ્યો, "હું તમને કહીશ:—" (૧૧.) દક્ષિણ બિહારમાં, એક ખુલ્લો જમીનનો ટુકડો હતો, કે જેની ઉપર એક દહેરૂં સુભાદત નામના માણસની દેખરેખ તળે બાંધવામાં આવતું હતું. તે બાંધકામ ઉપરના એક સુથારે લાકડાના એક લાંબા ભારવટીયાને થોડે વહેર્યો હતો, અને તેને ફાંચર મારી ખુલ્લું રાખ્યું હતું, અને ફાંચરને સજડ બેસાડેલી રહેવા દઇને ચાલી ગયો હતો. (૧૨.) ત્યારપછી થોડા વખતમાં વાંદરાનું એક મોટું ટોળું તે રસ્તે કુદતું અને રમતું આવ્યું, અને બેશક જમ દેવના દોરવવાથી, તેઓમાંનો એક તે ભારવટીયા ઉપર ચઢયો, અને તે ફાટમ પોતાના પાછળા પગ ઉપર ઉભો રહીને તે ફાંચર પકડી. (૧૩.) આથી સંતોષ ન પામીને પોતે એક મસ્તીખોર વાંદરો હતો, તે પ્રમાણે, તે ફાંચર ખેંચવા લાગ્યો. આખરે એક મોટી કોશેશને આધીન થઇને તે બહાર નીકળી આવી, જ્યારે તે લાકડું બંધ થઇ ગયું, અને તે તદ્દન ચપટ સીકડાઇ ગયો. આ પ્રમાણે દુ:ખ દાયક રીતે કચડાઇને તે વાંદરો મરણ પામ્યો; અને હું ફરીથી કહું છું, કે વચ્ચે માથું મારનારાઓને તે સંભાળથી જોવા દો, અને ડાહયા થવાને શીખવા દો.

II. HOW FRIENDS ARE PARTED.

મિત્રો કેમ છુટા પડે છે. मित्रभेद.

The Lion, the Bull, and the Jackals. (Continued).

સિંહ, ગોધો, અને શિયાળ. (ચાલુ.) सिंह, बैल आणि कोल्हे.

Wretched, *adj*. (રેચેડ) કંગાળ. (रेचेड्) दु:खी. Very unhappy.

Meddled, *v. i.* (મેડલ્ડ) માથું માર્યું. (मेडल्ड्) मध्यें पडला. Took part in what he had no right to. L. *Medius*, middle.

Concern, *v. t.* (કનસર્ન) લાગે વળગે. (कन्सर्न) लागू असणें, संबंध असणें. Belong to. L. *Con*, & *cerno*, to separate.

Argued, *v. t.* (આરગ્યુડ) તકરાર લીધી. (आर्ग्यूड्) युक्तिवाद केला. Disputed. L. [*Arguo*, to argue.

Are bound to see, જોવાની ફરજ છે. पहाणें हा धर्मच आहे. Ought to see.

Prime minister, *n.* (પ્રાઇમ મિનિસ્ટર) વડો વજીર. (प्राइमंमिनिस्टर) मुख्य प्रधान. Grand wazir. L. *Primus*, first; *minor*, less.

To overlook, *inf.* (ઓવરલુક) દેખરેખ રાખવી. (ओव्हरलुक) वर देखरेख ठेवणें. To [look after.

Washerman, *n.* (વૉશરમન) ધોબી. (वॉशरमन) धोबी. One who washes clothes. (*Fem. washerwoman.*)

Benares, *n.* (બનારસ) બનારસ શહેર. (बनारस) काशीक्षेत्र. A city on the [Ganges.

Courtyard, *n.* (કૉર્ટયાર્ડ) વાડો. (कोर्टयार्ड) अंगण. An enclosure round a house. L. *Cohors*, a courtyard.

Roaming, *pres. part.* (રોમિંગ) રખડતો. (रोमिंग्) भटकत. Wandering.
Loose, *adj.* (લુસ) છુટો. (लूज) मोकळा. Untied; free.
Was concerned, *v. t.* (કનસરન્ડ) ચિંતા લાગી. (कन्सन्र्ड) चिंताग्रस्त झाला. Was troubled in mind.
Choose, *v. t.* (ચુઝ) પસંદ પડવું (चूज्) पसंत करणें. Like.
Lately, *ad.* (લેટલિ) થોડુંક થયું. (लेटली) अलीकडे. Recently.
My allowance of food, મને આપવામાં આવતો ખોરાક. माझी वरणी, रतीब. The food that was given me
Fright, *n.* (ફ્રાઈટ) ધાસ્તી. (फ्राइट धास्ती. Sudden fear.
Will put him in mind, તેને યાદ દેવડાવશે ध्यानात येणें. Will remind him.
Defenders, *n.* (ડિફેન્ડરઝ) બચાવ કરનારાઓ. (डिफेन्डर्स) रक्षक Those who guard one. L. [illegible] *e*, & *fendo*, I strike.
Wicked, *adj.* (વિકેડ) દુષ્ટ. (वुइकेड) दुष्ट. Sinful.
Cur, *n.* (કર) હલકા કુતરા. (कर) कुतरडें. Low dog. [struck senseless
Stupid, *adj.* (સ્ટ્યુપિડ) બેવકૂફ. (स्टुपि.) बेवकूब. Senseless. L. *Stupeo*, to be
Mean-spirited, *adj.* (મીન-સ્પિરિટેડ) નીચ ખવાસના. (मीनस्पिरिटेड) हलकट स्वभावाचा. Of a low disposition. L. *Spiro*, I breathe.
Retorted, *v. t.* (રિટૉરટેડ) જવાબ આપ્યા. (रिटॉर्टेड्) जबाब दिला. उत्तरला. Replied. L. *Re*, & *torqueo*, I twist. [to owe.
Endeavour, *v. t.* (એનડેવર) કોશેશ કરવી. (एंडेव्हर) प्रयत्न करणें. Try L. *In*, &
Put forth, રજુ કર્યું, सुरू केलें. Gave out. [*debeo*,
Braying, *ger.* (બ્રેઈંગ) ભુંકવું (ब्रेइंग) ओरडणें. (गाढवाचें) Roaring.
Rage, *n.* (રેજ) ગુસ્સો. (रेज्) राग. Violent anger. L. *Rabo*, to rave.
Turned upon, હુમલો કીધો. वर घुसला. Attacked.
Disturbing, *ger.* (ડિસ્ટરબિંગ) હરકત કરવા; હેરાન કરવા. त्रास देणें. Molesting. L. *Dis*, & *turba*, a crowd.
Cudgel, *n.* (કજલ) ડાંગ. (कजेल) दांडका. Thick stick. [stretch.
To such an extent, એટલો બધો. इतका कीं. So much. L. *Ex*, & *tendo*, I
To stick, *inf.* (સ્ટિક) વળગી રહેવું. (स्टिक) चिकटून धरून राहणें. Adhere.
Knowing, *adj.* (નોઇંગ) હીકમતી ભરેલા. (नोइंग) लुच्चेगिरीनें. Cunning.
A capital dish of the royal leavings, સિંહે આપણે માટે રહેવા દીધું છે તેમાંથી કાંઈક ઘણુંજ સરસ ખાવાનું. राजानें टाकून दिलेल्या वस्तुंचें उत्कृष्ट भोजन. Some very nice food out of what the lion has left for us.
Rough, *adj.* (રફ) ઉશ્કેરાઈને. (रफ) बेहोष झालेला, संतापलेला. Excited.
Belly, *n.* (બેલિ) પેટ. (बेली) पोट. That part of the body which contains the bowels.
A mere living, માત્ર ખાવાનુંજ. केवळ पोटासाठीं. Food alone.
Low, *adj.* (લો) હલકું. (लो) हलकी, नीच. Mean. [marked.
Observed, *v. t.* (ઑબઝરવ્ડ) ટીકા કીધા. (ऑब्झर्व्ह्ड) बोलला, टीका केली. Re-
Horribly, *ad.* (હૉરિબ્લી) ઘણોજ. (होरिब्ली) फारच. Very. L. *Horreo*, to

stand erect. [Terrified.
Has been frightened, *v. t.* (ફ્રાઇટન્ડ) બીધેલો. (फ्राइटन्ड्) घाबरलेला आहे.
Glance, *n.* (ગ્લાન્સ) જોતા જોતામાં. (ग्लॅन्स्) नजर. At a sight; look.
To make out, શોધી કાઢવું. शोधून काढणें. Find out.
This occasion, જે હમણાજ થયું છે. हा प्रसंग. What has just now been done. L. *Ob*, & *cado*, I fall.
Will put his Majesty at my disposal, હું જેમ ઇચ્છું તેમ સિંહ પાસે કરાવું. राजा माझा अंकीत होईल. Make the Lion do just what I want. L. *Dis*, & *pono*, I put. [& *quaero*, to seek.
Inquired, *v. t.* (ઇનક્વાયર્ડ) પુછ્યું. (इन्क्वायर्ड) पुसलें; विचारलें. Asked. L. *In*,
Is kindly disposed to me, મારી તરફ માયાળુ છે मजवर रागावलेला नाही. Is kind towards me. L. *Dis*. & *pono*, I put.
Lucky, *adj.* (લકિ) ભાગ્યશાળી. (लकी) भाग्यवान; सुदैवी. Fortunate.
Putting on, *pres. part.* (પુટિંગ ઑન) ધારણ કરીને.(पुटिंग ऑन्) धारण करून.
Draw near, નજદીક આવવું. जवळ जाणें. Come near.
Prostrated, *v. t.* (પ્રોસ્ટ્રેટેડ) જમીન ઉપર સુધ જઇને સલામ કીધી. (प्रोस्ट्रेटेड) साष्टांग नमस्कार घातला. Made a salaam, touching the ground with his hands, breast, forehead, knees, and feet. L. *Pro*, & *sterno*, to spread out.
Haunches, *n.* (હાનચિઝ) પાછલા પગ. (हानचेस) मागचे पाय. Hind legs.
Growled, *v. t.* (ગ્રાઉલ્ડ) ઘુરકીને બોલ્યો. (ग्रॉउल्ड) गुरगुरत बोलला. Snarled.
Monarch, *n.* (મૉનર્ક) રાજા. (मॉनर्क) राजा. King. Gr. *Monos*, alone, & *arche*, rule. [ground.
Humbly, *ad.* (હમ્બ્લી) નમરતાથી. (हम्ब्ली) लीनतेनें. Gently. L. *Humus*, the
Worthy, *adj.* (ઉવરધિ) લાયક. (वर्दी) योग्य, लायक. Fit.
Sound, *adj.* (સાઉન્ડ) સાબુત. (साउंड्) शाबूत. Healthy.
H'm, *interj.* (હં) હં. (हं) हं. An expression of doubt or contempt.
To value, *inf.* (વૅલ્યુ) કદર બુજવી.(वॅल्यू) मोल करणें; किंमत करणें; वाखाणणें. Appreciate. L. *Valeo*, I am strong.
Gracious, *adj.* (ગ્રેશસ) કૃપાળુ. (ग्रेशस्) कृपावंत. Kind. L. *Gratia*, favour.
Enemies, *n.* (ઍનિમિઝ) દુશમન. (एनिमिझ्) शत्रु. Foes. L. *In*, & *amicus*, a friend. [pleasure. L. *Ad*, & *capio*, I take.
Accept, *v. t.* (એકસેપ્ટ) કબુલ રાખ. (ॲकसेप्ट्) स्वीकार करा. Receive with
Sire, *n.* (શાયર) મહારાજ. (सायर) महाराज. My lord. [consult.
Counsel, *n.* (કાઉનસલ) શીખામણ. (काउन्सेल) सल्ला. Advice. L. *Consulo*, to
Somewhat, *ad.* (સમહ્વૉટ) જરા. (समव्हॉट्) कांहींसा. Partly.
Appeased, *p. p.* (અપીઝડ) શાંત પડીને. (अपीज्ड्) शांत झालेला. Calmed. L. *Ad*, & *pax*, peace. [court-yard.
Court, *n.* (કૉર્ટ) દરબાર. (कोर्ट) दरबार. Where the king is. L. *Cohors*, a
Fearlessly, *ad.* (ફિયરલેસલિ) બિક વગર. (फियरलेसली) निःशंकपणें. Boldly.

Deign, *v. i.* (ડેન) લાયકી કરવી. (**डेन्**) **अनुग्रह करणें.** See fit. L. *Dignus*, worthy.

Wherefore, *ad.* (વ્હેર ફોર) શામાટે. (**व्हेअरफर**) **कां, कशाकरितां.** Why.

Hush, *interj.* (હશ) ચુપ રહે. (**हश**) **उगाच राही.** Keep quiet.

Hast hit right, બરાબર શોધી કાઢ્યું છે. **बरोबर ताडलें.** Found out properly.

Confide, *v. t.* (કનફાઇડ) વિશ્વાસ મુકવો. (**कन्फाइड्**) **गुप्त गोष्ट सांगणें.** Trust. L. *Con*, & *fides*, faith.

By chance, દૈવયોગે. **दैवयोगानें.** Accidentally. L. *Cado*, I fall.

Therein, *ad.* (ધેરઇન) તેમાં. (**देअरइन्**) **त्यांत.** In it.

Liege, *n.* (લીજ) મુરબ્બી. (**लीज्**) **महाराज ; खुदावंत.** Lord. L. *Ligo*, I bind.

Resign, *inf.* (રિઝાઇન) છોડી દેવું. (**रिझाइन**) **सोडून देणें.** Give up. L. *Re*, & *signum*, a mark.

Bestow, *inf.* (બિસ્ટો) બખશવું. (**बिस्टो**) **देणें.** Grant. [favour.

Favour, *n.* (ફેવર) મહેરબાની. (**फेव्हर**) **मेहेरबानी, देणगी.** Kindness. L. *Favor*,

Summoning, *pres. part.* (સમનિંગ) બોલાવીને. (**समनिंग**) **बोलाऊन.** Calling. L. *Sub*, & *moneo*, I warn.

Feast, *n.* (ફીસ્ટ) મેજબાની. (**फीस्ट्**) **मेजवानी.** Banquet. L. *Festum*, feast.

Threatened, *adj.* (થરેટન્ડ) ધમકી આપતું. (**थ्रेटन्ड्**) **घास्ती वाटत असलेला भयंकर.** Terrifying.

Hold thy peace, ચુપ રહે. **चुप रहा.** Be quiet. L. *Pax*, peace.

Quiet, *v. t.* (ક્વાએટ) શાંત પાડવી. (**क्वाएट**) **शांत करणें.** Pacify. L. *Quies*, rest.

Splendid, *adj.* (સ્પ્લેનડિડ) ભપકાદાર. (**स्प्लेंडिड्**) **छानदार.** Grand. L. *Splendeo*, I shine.

Squatted, *v. i.* (સ્કવૉટિડ) બેઠો. (**स्क्वॉटिड्**) **बसला.** Sat down.

With great dignity, ઘણા ડમામથી. **मोठ्या डौलानें.** As if he were a very grand person. L. *Dignus*, worthy.

Keeper, *n.* (કીપર) રખેવાલ. (**कीपर**) **रखवालदार.** One who keeps and guards.

General, *n.* (જેનરલ) સરદાર. (**जनरल**) **सेनापति.** Commander of the army.

Or else, નહિ તો. **नाहींतर.** If not. [& *sto*, to stand.

Instantly, *ad.* (ઇનસ્ટંટલિ) તરતજ. (**इन्स्टंटली**) **एकदम.** Immediately. L. *In*,

Customs, *n.* (કસ્ટમ્ઝ) રીવાજો. (**कस्टम्स**) **चाली.** Practices. [to fear.

Timidly, *ad.* (ટિમિડલિ) બીને. (**टिमिडली**) **भित्रेपणानें.** With fear. L. *Timeo*,

Directly, *ad.* (ડિરેક્ટલિ) તરતજ. (**डायरेक्टली**) **एकदम.** At once. L. *Di*, & *rectus*, straight.

Raging, *adj.* (રેજીંગ) જબરૂં. (**रेजिंग**) **संतापलेलें.** Angry.

Stalks, *n.* (સ્ટૉક્સ) સાંઠા. (**स्टॉक्स्**) **देठ.** Stems. [Without doing harm.

Harmlessly, *ad.* (હાર્મલેસલિ) ઈજા કર્યા વગર. (**हार्मलेस्ली**) **निरुपद्रवीपणानें.**

In the rear, પછવાડે. **मागें.** Behind them. [*Re*, & *capio*, I take

Received them, તેઓને આવકાર આપ્યો. **भेट घेतली.** Let them come in. L.

Graciousness, *n.* (ગ્રેશસનેસ) માયા. (**ग्रेशसनेस**) **दया.** Kindness. L. *Gratia*, favour.] **Bade,** *v. t.* (બેડ) ફરમાવ્યું. (**बेड्**) **फर्माविलें.** Directed.

Expected, *v. i.* (એકસપિકટેડ) વકી રાખી. (**एक्सपेक्टेड**) **अंदाज केला**. Hoped. L. *Ex, & specio*, to see. [*E, & norma*, a rule.

Enormous, *adj.* (ઇનૉરમસ) જબરૂં (**एनॉर्मस्**) **विलक्षण, भारी**. Very great. L.

Was introduced, *v. t.* (ઇનટ્રોડયુસ્ડ) ઓળખાણ કરાવવામાં આવી. (**इंट्रोड्यूस्ड**) **ओळख करून दिली**. Brought in and his name given to the king. L. *Intro, & duco*, to lead.

(૧.) કરતકે બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું. "તમે સાંભળ્યું છે કે તે કંગાળ વાંદરો કેવી રીતે મરણ પામ્યો, કારણ કે તેણે એક એવી બાબદમાં વચ્ચે માથું માર્યું, કે જેમાં તેને લાગતું વળગતું ન હતું. રાજાની ધારતી સાથે આપણને શું લાગે વળગે છે? તે એક સિંહ છે, જંગલનો રાજા છે અને આપણે માત્ર શિયાળ છીયે." (૨.) ડમનકએ તકરાર લીધી, "પણ ખચીત, આપણે તેના નોકરો છીયે, અને ચાકરો, તેઓના શેઠ શું કરે છે, તે જોવાંને બંધાયલા છે!" કરતકે જવાબ આપ્યો, "ત્યારે વડા વજીરને તે કરવા દો; બધી બાબદો ઉપર દેખરેખ રાખવાનું તેનું કામ છે, અને નહિ કે આપણું. જો તમે તેમાં માથું મારશો, તો તમને તેને માટે ગધેડાંનો સરપાવ મળશે." (૩.) ડમનકએ કહ્યું, "એટલે શું?" કરતકએ જવાબ આપ્યો, "શું! તમે બનારસમાં ધોબીના ગધેડાંને માટે કદી સાંભળ્યુ નથી? હું તમને તે વાત કહીશ." (૪.) બનારસમાં કોઈ એક ધોબી હતો, જેના વાડામાં એક ગધેડો અને એક કુતરો હતો; પહેલાને બાંધી રાખવામાં આવ્યો હતો, અને છેલ્લો છુટો ભટકતો ફરતો હતો. એક રાત્રે જ્યારે તે ઉંઘાયલો હતો, ત્યારે એક ચોર ઘરમાં દાખલ થયો, અને તેનો સામાન ઉઠાવી લઇ જવા માંડયો. તે ચોર શું કરતો હતો, તે પેલાં ગધેડાંએ જોયું, અને તેને ઘણી ચિંતા થઇ. (૫.) તે બોલ્યો, "ભલા કુતરા, આ તમારૂં કામ છે, શા માટે તમે મોટેથી ભસતા નથી અને શેઠને જગાડતા નથી?" તે કુતરાએ જવાબ આપ્યો, "મિત્ર ગધેડા, આપણા ઘરની ચોકી કરવાનું મારીજ ઉપર રહેવા દો. મને જો ગમશે તો હું તેમ કરીશ; પણ ખરી બીના એ છે કે આ આપણો શેઠ થોડુંક થયું પોતાને એટલો તો સહીસલામત ધારે છે કે તે મને તદ્દન ભુલી જાય છે, અને મને મારૂં ખાવાનું લગભગ. તદ્દન નિયમિત મળતું નથી. આપણો શેઠ એમ કરે છે, તેથી જરા બીકથી તેને પાછા તેના રક્ષણ કરનારાઓ યાદ આવશે." (૬.) તે ગધેડો બોલી ઉઠયો, "દુષ્ટ હલકા કુતરા! તમારા શેઠની સાથે વરતવાની આ રીત છે?" તે કુતરાએ જવાબ આપ્યો, "બેવકુફ ગધેડા! મારો શેઠ મારી સાથે આવી રીતે વરતે કે? (૭.) તે ગધેડાંએ જવાબ આપ્યો, "નીચ ખવાસના પશુ, કાંઇ નહિ તો હું આપણા શેઠને જગાડવાને કોશેશ કરીશ." એમ કહીને તેણે તેનાથી બન્યું તેમ ભુકવાનું રજુ કર્યું. તે ચોર નાસી ગયો, અને તે ધોબી તે ઘોંઘાટથી ઉઠી ઉભો થયો, અને કોઇને નહિ જોઇને, પોતાને હરકત કરવાને માટે તે ગધેડાં ઉપર ગુસ્સામાં હુમલો કીધો, અને તેને એક ડાંગ વડે એવો તો માર્યો, કે તે મરણ પામ્યો. (૮.) કરતકએ બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું, "એટલાજ માટે હું કહું છું કે વડા વજીરને તેની સંભાળ લેવા દો. શીકારને માટે શોધ કરવી એ આપણી ફરજ છે. ત્યારે ચાલો આપણે તેને વળગી રહીયે." તેણે હીકમત ભરેલા દેખાવે કહ્યું, "અને એને માટે આજે આપણે બેચેન થવું ન જોઇયે; કારણ કે તે સિંહે આપણે માટે જે રેહવા દીધું છે, તેમાં કેટલુંક ઘણું સારૂં ખાવાનું છે." (૯.) ડમનકએ ગુસ્સાથી ઉશકેરાઇને કહ્યું, "શું! તું તારા પેટને ખાતર તારા રાજાની નોકરી કરે છે? પેટ ભરવાને માટેજ રાજાઓની નોકરી કરવી એ ખરેખર હલકું છે. કુતરાઓ અને હાથીઓ હોવા જોઇયે; પણ જ્યારે શેઠો ભલા હોય ત્યારે તેઓના ચાકરોએ ભુખ્યા હલકા કુતરાની મારફક થવું ન જોઇયે." (૧૦.) કરતકએ ટીકા કીધા, "ઘણું સારૂં પણ એ બધું ટાહેલું શા માટે છે? ડમનકએ કહ્યું, "કાંય! શું તમે આપણા રાજાને ત્યાં જોતા નથી

અને તે પાણી પીધા વગર કેવી રીતે ઘર આવ્યો તે તમે જોતા નથી? હું જાણું છું કે તે ઘણોજ બીધો છે." (૧૧) બીજાએ પુછ્યું, "તમે તે કેમ જાણો છો!" ડમનકએ જવાબ આપ્યો, હું તે જોતા જોતામાં કહી શકું છું; અને જેથી તે નામદાર મારી મરજી મુજબ ચાલે, તેવું હું આ બનાવ ઉપરથી શોધી કાઢવા માગું છું." (૧૨.) કરતકએ પુછ્યું, "ઠીક, તેની આગળ આવવા પછી તું શું કહેશે?" ડમનકએ જવાબ આપ્યો, "પહેલાં હું શોધી કાઢીશ કે તે નામદારની મારા તરફ માયા ભરેલી વળણ છે કે?" (૧૩.) બીજાએ પુછ્યુ, "તે તમે શોધી કાઢશો?" ડમનકએ જવાબ આપ્યો, "અરે, સેહેલાઈથી! એક નજરથી, એક બોલ ઉપરથી, અને ત્યારપછી હું કહી શકીશ કે જેમ હું ઇચ્છું તેમ તે શા ઉપરથી કરશે." કરતકએ કહ્યું, "જાઓ ત્યારે, અને જેવી તમે આશા રાખો, તેવા તમે ભાગ્યશાળી થજો." (૧૪.) તે ઉપરથી ડમનક રાજા ટૅનિ-હાઇડના ગુફા તરફ જવાને નીકળ્યો; જ્યારે તે તેની નજદીક પુગ્યો, ત્યારે જાણે ઘણોજ બીધો હોય, તેવા, એક શખસનો દેખાવ ધારણ કીધો. તે રાજાએ તેને આવતાં જોયાં, અને તેને ઇશારત કીધી કે તેણે નજદીક જવું; જે ઉપરથી ડમનકએ જમીન સુધી વાંકો વળીને નમસ્કાર કર્યો, અને ત્યારપછી પોતાના પાછલા પગ ઉપર બેઠો. (૧૫.) તે નામદારે ઘુરકીને કહ્યું, "ત્યારે, શિયાળ સાહેબ આખરે તમે આવ્યા છો!" ડમનકએ નમરતાથી જવાબ આપ્યો, "મહાન રાજા! તમારા બાદશાહી પગ આગળ પડવાને મારી સેવા લાયકની નથી, પણ એક નોકર જ્યારે એક સેવા બજાવી શકે ત્યારે તેણે હાજર થવું જોઈયે, અને તેટલા માટે હું આવ્યો છું." (૧૬.) તે સીંહ ઘુરકીને બોલ્યો, "હું" તે શિયાળે બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું, "મને ધાસ્તી લાગે છે, કે તમો નામદારના પગ આગળથી આટલા લાંબા વખતની ગેરહાજરી પછી, તમો નામદાર એમ ધારો છો કે મારું મગજ નબળું થયું છે; પણ જો મને કહેવાની રજા આપો તો હું કહું છું કે તે હજી સાબુત છે." (૧૭.) તે સિંહ ઘુરકીને બોલ્યો, "હું!" "નામદાર સાહેબ, એક રાજાએ, પોતાના નોકરોની પદવી હલકી પણ હોય, તોપણ તેઓની કદર કેમ બુજવી તે જાણવું જોઇયે. મારા કૃપાળુ રાજા! નોકરો સાથે જેવી રીતે તેઓના શેઠ વર્તે, તેવી રીતે તેઓ ખરાબ અથવા સારા હોય છે અને જો મારા દુશમનોએ તમો નામદારને કહયું હોય, કે હું એક સુસ્ત પ્રાણી છું, તોપણ તેઓના બોલવા ઉપરથી હું એક સુસ્ત પ્રાણી બનતું નથી. ત્યારે ખોદાવંદ તમારા ગુલામોના છેક નમર તરફથી, આ ઘણી નમર શીખામણ માન્ય રાખો—જ્યારે સુર્ય પ્રકાશતો નથી, ત્યારે એક માણસ દીવાના અજવાળામાં ચાલે." (૧૮.) રાજા ટૅનિ-હાઇડે જરા નરમ પડીને કહયું, 'ભલા ડમનક, એમ કેમ, કે તું, હમારા પહેલા વજીરનો આવો સ્યાણો દીકરો, હમારી દરબારમાંથી આ બધો વખત થયો ગેરહાજર રહયો છે? પણ હવે વગર બીહવે તારા મનમાં જે હોય તે કહે: તું શું કહેવા માગે છે?" ડમનકએ કહયું, "તમો નામદાર એક સવાલનો જવાબ આપવાની લાયકી બતાવશો? શા માટે તમે નદી આગળથી પાણી પીધા વગર પાછા આવ્યા?" (૧૯.) તે રાજાએ ધીમે સાદે કહયું, "ચુપ! તેં મારૂં દુ:ખ બરાબર પારખી કાઢ્યું છે. હું કોઈને જાણતો ન હતો, કે જેને હું તે વિશ્વાસથી કહી શકું; પણ તું એક નિમકહલાલ પ્રાણી જણાય છે, અને હું તને કહીશ." તે રાજાએ બીધેલા ધીમા સાદે બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું, "ત્યારે ધ્યાન દઇને સાંભળ, કોઇ ભયકંર પ્રાણી છે, કે જે અગાઉ કદી અહિંયાં આ જંગલમાં જણાયું હતું નહિ; અને સંભાળજો, આ જંગલ આપણને છોડી જવું પડશે, જે ડરામણી મોટી ગર્જના તેણે કીધી, તે તમે દૈવયોગે સાંભળી હતી? આવો અવાજ હોવાથી તે કેવું જબરૂં હેવાન હોવું જોઇયે!" (૨૦.) તે શિયાળે કહ્યું, "નામદાર રાજા, મેં ખચીત તે અવાજ સાંભળ્યો હતો, અને તેમાં ખચીત મોટી ધાસ્તી રાખવાનું કારણ છે; પણ મારા ખુદાવંદ, કંઈ ફિકર નહિ, કોઇપણ નિમકહલાલ

વજીર તુને લડાઈને માટે તૈયાર થવા, અથવા તો તારૂં રાજ્ય છોડી દેવા કહેશે નહિ. સઘળું ઠીક થશે, અને તમો નામદાર આ મુશકેલી ઉપરથી શીખશો કે તમારા સૌથી સરસ નોકરો કયા છે." (૨૧.) ટૉનિ—હાઇડે કહ્યું, "ભલા શિયાળ, અને તેને માટે ઘણીજ બીક લાગે છે." ડમનકએ વિચાર્યું, "હું તે જોઇ શકું છું;" પણ તેણે માત્ર કહ્યું, "મારા ખુદાવંદ, જ્યાંસુધી તારો નોકર જીવતો છે, ત્યાંસુધી કંઈ બી ના." (૨૨.) તે રાજાએ પુછયું, "હું શું કરૂં? "જેઓ તને મદદ કરી શકે, તેઓ તરફ માયાળું થવું ઠીક થઇ પડશે. જો તમો નામદાર કનતક અને બીજાઓઉપર હમણા કાંઇ મહેરબાની બખશવાની કૃપા કરો— (૨૩.) તે રાજાએ કહયું, "તેમ કરવામાં આવશે; અને બીજાં શિયાળોને બોલાવીને, તેણે તેઓને અને ડમનકને ગોસ્તની એક સુંદર મેજબાની આપી, અને તેઓ તે ડમ્બરાવતી ધાસ્તીની સામે થવાનું વચન આપીને તે રાજા આગળથી ગયા. (૨૪.) કનતકએ બોલવાનું શરૂ કર્યું, "પણ ભાઈ, જે ધાસ્તીની સામે આપણે થવાના છીયે તે શું છે, અને આપણે તેને તેમાથી બચાવી શકીશું કે નહિ, તે જાણ્યા વગર શું આપણે રાજાનું ભોજન નથી ખાધું? ડમનકએ હસીને કહયું, "મુંગો રહે તે ધાસ્તી શું છે તે હું બરાબર જાણું છું. અરે! તે તો એક ગોધો હતો કે જેણે બરાડ મારી— મારા ભાઇ એક ગોધો હતો. કે જેનું માસ તમે અને હું ખાઇ શકયે, આપણા શેઠ રાજા ઘણું વધારે ખાઇ શકે (૨૫.) કનતકએ પુછયું, "અને તેને એમ કહેતા કાંય નથી?" "શું; અને તે નામદારની ધાસ્તી શાંત કર્યે! અને ત્યારે આપણને ભપકા ભરેલું ખાણું કયાં મળતે? નહિ, નહિ મારા મિત્ર, હું તેવો મુર્ખ નથી." (૨૬.) ત્યારપછી તે શિયાળો લસ્ટી—લાઇફ ગોધાને શોધી કાઢવા ગયા, અને તેને શોધી કાઢતાંજ, કરતક એક ઝાડની નીચે મોટા દમામથી બેસી ગયો, અને ડમનક તેની સાથે વાત કરવા ગયો. (૨૭.) ડમનકએ કહ્યું, "ગોધા, રાજા ટૉનિ-હાઇડના હાથ તળે હું આ જંગલનો રખેવાળ છું, અને પેલો કરતક શિયાળ તેનો સેનાપતી છે. તે સેનાપતી તુંને પોતાની આગળ આવવાને ફરમાવે છે, નહિ તો આ જંગલમાંથી તરતજ ચાલી જા. તું તાબે થાય તો સારૂં, કારણકે તેનો ગુસ્સો ડરામણો છે." (૨૮.) તે ઉપરથી લસ્ટી—લાઈફ, ગામડાંની રીતભાત વિષે કાંઇ જાણતો ન હોવાથી એકદમ કરતક આગળ ગયો, નમરતાથી જમીન સુધી વાંકો વળીને નમસ્કાર કર્યો, અને બીહતાં બીહતાં કહ્યું, "મારા ખુદાવંદ સેનાપતી! તમે મને શું કરવા ફરમાવો છો?" કરતકએ જવાબ આપ્યો. "ગોધા, જ્યાં સુધી તું હમારા રાજાને પગે પડવાને તરત જાય નહિ, ત્યાં સુધી તું આ જંગલમાં વધારે વાર રહી શકશે નહિ." (૨૯.) તે ગોધાએ જવાબ આપ્યો, "મારા ખોદાવંદ, મને સલામતીનું વચન આપો, અને હું જઈશ." કરતકએ કહ્યું, "ગોધા તું મુર્ખ છે; કાંઇ બી ના. હમારો ખોદાવંદ રાજા તારા જેવા સાથે ગુસ્સે થવાને લાયક ગણશે નહિ; શું તું જાણતો નથી કે બળવાન માત્ર બળવાન સાથેજ લડાઇ કરે છે. જબરૂં તોફાન ઉંચા જંગલના ઝાડને તોડી પાડે છે, પણ લીલા ચોખાના ગરીબ સાંઠા ઉપરથી તેને ઇજા કર્યા વગર પસાર થાય છે. (૩૦.) તેથી તે શિયાળો લસ્ટી—લાઇફને પછવાડે રાખીને, રાજા ટૉનિ-હાઈડના મહેલ તરફ ગયાં; જ્યાં તે રાજાએ તેઓને ઘણી માયાથી આવકાર આપ્યો, અને તેઓને બેસવા ફરમાવ્યું. (૩૧.) તે રાજાએ પુછ્યું, "તમે તેને જોયો છે?" ડમનકએ જવાબ આપ્યો, "નામદાર, હમોએ એને જોયો છે; જેમ તમો નામદારે વકી રાખી હતી તેમજ છે— તે પ્રાણીમાં જબરૂં જોર છે. અને તમો નામદારને તે મળવા ચાહે છે. ખોદાવંદ, તમે બેસી જશો અને સ્થિર થશો— ઘોંઘાટથી બીધેલા દેખાવું કદી ચાલશે નહિ" (૩૨.) તે ઉપરથી લસ્ટી-લાઇફની ઓળખાણ કરાવવામાં આવી, અને નમર હોવાથી, તેણે રાજાના મહેરબાની મેળવી, અને તે સિંહની સેવામાં ઘણા દહાડા સુધી જંગલમાં રહયો.

III. HOW FRIENDS ARE PARTED.

The Lion, the Bull, and the Jackals. (Continued.)

સિંહ, ગોધો, અને શિયાળો. (ચાલુ.)

To visit, *inf.* (વિઝિટ) મળવા. (**व्हिजिट**) **भेटणें.** See. L. *Video,* I see. [see.

Respect, *n.* (રિસ્પેક્ટ) માન. (**रिस्पेक्ट**) **मान.** Regard. L. *Re, & specio,* I

Refreshment, *n.* (રિફ્રેશમેન્ટ) ખાવા પીવા. (**रिफ्रेशमेंट**) **उपहार.** Food and drink.

Remarked, *v. t.* (રિમાર્કડ) ટીકા કીધા. (**रिमार्कड**) **सुचाविलें, म्हणाला.** Observed.

Was slain, *v. t.* (સ્લેન) મારી નાખવામાં આવ્યું. (**स्लेन**) **मारलेलें.** Killed.

Spoiled, *v. t.* (સ્પૉઇલ્ડ) બગાડી નાખ્યું. (**स्पॉइल्ड**) **नासलें.** Wasted; Made dirty. L. *Spolium,* the skin of an animal stripped off. [tain.

Certainly, *ad.* (સરટનલિ) ખચીત. (**सर्टनली**) **खचीत.** Surely. L. *Certus,* cer-

Stand, *v. t.* (સ્ટૅન્ડ) ખમવું. (**स्टॅन्ड**) **तग, धरणें टिकणें** Bear.

Waste, *n.* (વેસ્ટ) બગાડો. (**वेस्ट**) **उधळपट्टी.** Squandering.

Treasury, *n.* (ટ્રેઝરી) ખજાનો રાખવાની જગા. (**ट्रेझरी**) **जामदारखाना.** A place where treasure is kept.

Liege, *n.* (લીજ) ખોદાવંદ. (**लीज**) **खुदावंत.** Lord. L. *Ligo,* I bind.

Foreign, *adj.* (ફૉરિન) પારકા દેશને લગતું. (**फॉरिन**) **परकी देशासंबंधी.** Belonging to other countries. L. *Foris,* out of doors. [I do

Affairs, *n.* (અફેર્ઝ) કામકાજ. (**अफेअर्स**) **कामें.** Business. L. *Ad, & faci.*

Charge, *n.* (ચાર્જ) અખત્યાર. (**चार्ज**) **अखत्यार, ताबा.** Management. L. *Carrus,* a waggon.

Yield, *v. t.* (યીલ્ડ) આપવું. (**यील्ड**) **परत देणें, स्वाधीन करणें.** Give.

Torture, *v. t.* (ટૉરચર) રીબાવવું (**टॉर्चर**) **छळ करणें.** Put to great pain. L. *Torqueo,* to twist.

Kinsmen, *n.* (કિનઝમેન) સગાં વહાલાં. (**किन्स्मेन**) **नातेवाईक.** Relations.

Soldiers, *n.* (સોલજર્ઝ) સિપાઇઓ. (**सोलजर्स**) **शिपायी.** Privates in military service. L. *Solidus,* a military pay.

Set, *v. t.* (સેટ) મુકવું. (**सेट्**) **ठेवणें.** Place.

Is related, *v. t.* (રિલેટેડ) સગાઈ ધરાવે છે. (**रिलेटेड**) **संबंधी.** Allied by kindred. L. *Re,* & *latus,* carried.

Weak points, ખામીઓ. **छिद्रें कमीपणा.** Failings. [L. *Tricæ.* quirks

Treacherous, *adj.* (ટ્રેચરઝ) દગાખોર. (**ट्रेचरस**) **दगेबाज.** False; not faithful.

Particularly, *ad.* (પરટિક્યુલરલિ) ખાસ કરીને. (**पार्टिक्युलरली**) **विशेषें करून.** Precisely. [L. *Ob,* & *audio,* I hear.

Obedient, *adj.* (ઓબિડિયંટ) તાબેદાર (**ओबीडियंट्**) **आज्ञा धारक.** Submissive.

Confess, *v. t.* (કનફેસ) કબુલ કરૂં છું. (**कन्फेस**) **कबूल करणें.** Own. L. *Con,* & *fateor,* I confess.

Will be advised, *v. t.* (ઍડવાઇઝડ) શીખામણ લેશો. (**अड्व्हाइज्ड**) **माझे**

ऐकशील. Will hear my counsel. L. *Ad*, & *video*, I see.
Appoint, *v. t.* (ઍપૉઇન્ટ) નીમશે. (अपॉइंट्) नेमणें. Fix. L. *Ad*, & *punctum*, a point.
Sagacious, *adj.* (સૅગેશસ) ડાહયો. (सगेशस) शहाणा. Wise. L. *Sagio*, to perceive quickly.
Superintendent, *n.* (સુપરિન્ટેન્ડન્ટ) દેખરેખ રાખનાર. (सुपरिन्टेन्डंट्) देखरेख राखणारा. Overseer. L. *Super*, & *tendo*, I stretch.
Stores, *n.* (સ્ટોર્ઝ) ખજાનો; ભંડાર. (स्टोअर्स) भंडार, साठा. Treasury.
Accordingly, *ad.* (ઍકૉરડિંગલિ) એ ઉપરથી. (अकॉर्डिंगली) याप्रमाणें. So.
To serve out, *inf.* (સર્વ) આપવું. (सर्व्ह) वाटणें. Give out. L. *Servio*, I serve.
Favour, *n.* (ફેવર) મહેરબાની. (फेवर) मेहेरबानी. Kindness. L. *Favor*, favour.
Freely, *ad.* (ફ્રીલિ) છુટે હાથે. (फ्रीली) सढळ हातानें. Without restraint.
To consult, *inf.* (કનસલટ) મસલહત કરવી. (कन्सल्ट) सल्ला मसलत करणें. To ask advice. L. *Con*, & *salio*, I leap.
Fault, *n.* (ફૉલ્ટ) વાક. (फॉल्ट) वांक, दोष. Failing. L. *Fallo*, I deceive.
Skill, *n.* (સ્કિલ) ચતુરાઈ. (स्किल) चातुर्य. Cleverness.
Was in the chair, પ્રમુખસ્થાને બીરાજ્યો. प्रमुखस्थानी विराजमान झाला. Presided.
Drew up, *v. t.* (ડ્રુ અપ) ઘડી કાઢ્યો. (ड्रयू अप्) लिहिलें. Composed in due form.
Respectful, *adj.* (રિસ્પેક્ટફુલ) લાયકી ભરેલો. (रिस्पेक्टफुल) अदबीचें. Courteous. L. *Re*, & *specio*, I see.
Arrangement, *n.* (ઍરેન્જમેન્ટ) ગોઠવણ. (अरेंजमेंट) व्यवस्था. Plan.
Suits, *v. t.* (સુટ્સ) માફક આવે છે. (सूटस्) मानवतें. Agrees. L. *Sequor*, I follow | Be it so, તેમ થવા દો. तसें होऊं द्या. Let it be so.
By lot, પાસા નાખીને. चिठ्या टाकून. By casting dice.
Was devoured, *v. t.* (ડિવાવર્ડ) ખાઇ જવામાં આવ્યો. (डिव्हॉवरड्) भक्षिला जाई. Eaten up. L. *De*, & *voro*, I devour.
Was pinched, *v. t.* (પિન્ચડ) વેદના થઇ. (पिंच्ड्) कळवळला. Was in pain.
To delay, *inf.* (ડિલે) ઢીલ કરવી. (डिले) वेळ लावणें. Linger. L. *De*, & *fero*, I bear.
To swear, *inf.* (સ્વેર) સોગંદ ખાવા. (स्वेअर) शपथ घेणें. Take an oath.
Rascal, *n.* (રાસ્કલ) લુચ્ચો. (रास्कल) लुचा. Rogue.
Led the way, રસ્તો દેખાડયો. रस्ता दाखवित चालला. Guided.
Accordingly, *ad.* (ઍકૉરડિંગલિ) એ ઉપરથી. (अकॉर्डिंगली) त्याप्रमाणें. Hence.
Hither, *ad.* (હિધર) અહિયાં. (हिदर) येथें. To this place.
To behold, *inf.* (બિહોલ્ડ) જોવું. (बिहोल्ड्) पहाणें. To see.
Approached, *v. i.* (ઍપ્રોચ્ડ) નજદીક ગયો. (अप्रोच्ड्) जवळ गेला. Went near. L. *Ad*, & *prope*, near.
Reflection, *n.* (રિફ્લેકશન) પડછાયો. (रिफ्लेकशन्) छाया. Shadow. L. *Re*, & *flecto*, I bend.
Perished, *v. i.* (પેરિશ્ડ) મરણ પામ્યો. (पेरिश्ड) मेला. Died. L. *Per*, & *eo*, I go.

(૧.) એક દહાડો, સ્ટિફ્-ઇયરઝ નામનો બીજો સિંહ, રાજા ટૅનિ-હાઇડનો ભાઇ, તેને મળવા આવ્યો. તે રાજાએ તેને મોટાં આદરમાનથી આવકાર આપ્યો, તેને બેસવા ફરમાવ્યું, અને તેના ખાવાપીવાને માટે જઈને થોડાંક પશુઓ મારવા પોતાની ગાદી ઉપરથી ઉઠયો. (૨.) તે ગોધો, કેજે નજદીક ઉભો હતો, તે બોલ્યો, "નામદાર રાજા, આજે એક હરણને મારવામાં આવ્યું હતું-તેનું માસ કયાં છે?" તે રાજા બોલ્યો, "ડમનક અને તેનો ભાઈ સૌથી સરસ જાણે છે." (૩.) તે ગોધો બોલ્યો, "ચાલો આપણે જોઇયે કે કાંઈ છે કે." તે રાજા હસીને બોલ્યો, તે નકામુ છે-તેઓ કાંઇ રહેવા દેતા નથી." (૪.) તે ગોધો બોલ્યો, "શું! તે શિયાળો એક આખા હરણને ખાઇ ગયા છે?" ટૅની-હાઈડે જવાબ આપ્યો, "તે ખાઈ ગયા, બગાડી નાખ્યું, અને આપી દીધું; તેઓ હમેશા એમજ કરે છે." (૫) તે ગોધાએ પુછયું, "અને આ તમો નામદારની રજા વગર?" તે રાજા બોલ્યો, "અરે! ખચીત, મારી રજાથી નહિ. તે ગોધો બોલી ઉઠયો, "ત્યારે તે ઘણુંજ ખરાબ છે, અને પ્રધાનો, કે જેઓની ફરજ તમારૂં રક્ષણ કરવાની છે, તેઓના બાબમાં એવો બગાડો તો વધુ ખરાબ છે! નામદાર રાજા, કોઈ પણ દોલત આવા બગાડા સામે ટકી શકે નહિ. મારા ખોદાવંદ, રાજાનો ખજાનો તે રાજાની જીંદગી છે." (૬) સ્ટિફ્-ઈયરઝ, જેણે ગોધાએ જે કહયું તે સાંભળ્યું, તે બોલ્યો, "ભલા ભાઈ, આ શિયાળો તમારા સ્વદેશ અને પરદેશ ખાતાના પ્રધાનો છે,-તેઓને તીજોરીનો હવાલો મળવો જોઇયે નહિ. તેઓ પણ જુના નોકરો છે, અને ફીલસુફો કેવી રીતે કહી ગયા છે, તે તમે જાણો છો, "બ્રાહ્મણો, સિપાઈઓ, અને સગાઓ વિષે કહીયે તો તે ત્રણમાંથી કોઇને પણ તમારા ખજાનાનો હવાલો આપતા ના, કારણકે અગરજો તમો એક બ્રાહ્મણને એકવાર પૈસાનો અખત્યાર સોંપો, તો તે એક નાનામાં નાનો સિકકો પણ તમને આપશે નહિ, અગર જો તમે તેને રીબાઓ તોબી તે આપશે નહિ; જો સિપાઇ પાસેથી તમે પૈસા માગશો, તો તે પોતાની તરવાળથી જવાબ આપશે; અને તમારો સગો તમને છેતરશે, કારણ કે તે ધારે છે કે જે તમારી સાથે સગાઈ ધરાવે, તેને તમે રાજા કરશો નહિ. પણ એક નોકર, જે તમારી નોકરીમાં જોઈયે તે કરતાં વધારે વખત સુધી હોય, તે સર્વેથી ખરાબ છે, કારણ કે તે તમારી સઘળી ખામીઓ જાણે છે, અને તમને કેમ ઠગવા તે તે શીખેલો હોય છે. મારા રાજવંશી ભાઇ, પ્રધાનો વારંવાર દગાખોર હોય છે, અને તમારા પ્રધાનોને બંદોબસ્તમાં રાખવા જોઈએ." (૭.) ટૅનિ-હાઇડે કહયું, "હું કબુલ કરૂં છું કે તેઓ ખાસ કરીને તાબેદાર નથી." સ્ટિફ્-ઇયરઝે જવાબ આપ્યો, તે ઘણું ખોટું છે; અને જો તમે મારી સલાહ લો, તો-આજે આપણે પુરતું ખાધું છે-તેથી તમે આ અનાજ ખાનાર અને ચતુર ગોધાને તમારા ખજાનાનો ઉપરી મુકરર કરો." (૮.) તે રાજા બોલી ઉઠયો, "તેમજ થશે." તે ઉપરથી લસ્ટિ-લાઇફને ખાવાનું પીરસવાને નીમવામાં આવ્યો, અને ઘણાક દિવસ સુધી ટૅનિ-હાઇડે દરબારમાં બીજા સઘળા ઉપરાંત તેના ઉપર મહેરબાની દેખાડી. (૯.) હવે તે શિયાળોને જલદીથી માલમ પડયું કે અગાઉની માફક તેઓને ખોરાક એટલો છુટથી આપવામાં આવતો ન હતો, અને તેઓ તેને માટે મસલહત કરવા મળ્યા. ડમનક બોલ્યો, "તે સઘળો આપણો પોતાનો વાંક છે, અને લોકોએ પોતાની ભુલને માટે ખમવું જોઈયે." (૧૦.) કરતક બોલ્યો, "ઠીક, પણ આપણને કાંઇ કરવું જોઇયે." બીજાએ પુછયું, "હા! આપણે રાજાની ગોધા સાથની દોસ્તી કેવી રીતે તોડીયે?" (૧૧.) કરતક બોલ્યો, "તે ઘણી મજબુત છે." બીજાએ જવાબ આપ્યો, પણ આપણે તેમ કરી શકશું. એકવાર એક સસલાંએ પણ એક સિંહને ચતુરાઇથી મારી નાખ્યો હતો." કરતક બોલ્યો, "તે કેવી રીતે?" ડમનક બોલ્યો, "હું તમને કહીશ." (૧૨.) મંદ્રા પહાડ ઉપર એક ફિયર્સ-હાર્ટ નામનો સિંહ રહેતો હતો, અને જ્યારેથી તેને જંગલી જનાવરો જોયાં, ત્યારે તે સઘળાને તે મારી નાખતો હતો. માખલો।

એટલો તો ખરાબ થયો કે તે પશુઓએ એક સભા ભરી. કોહલાંએ પ્રમુખસ્થાન લીધું, અને તેણે તે સિંહ ઉપર મોકલવાને એક લાયકી ભરેલો પત્ર નીચલા શબ્દોમાં ઘડી કાઢ્યો :— (૧૩.) 'શા માટે તમો નામદાર હમારામાંના આટલા બધાને એ પ્રમાણે દરરોજ મારી નાખો છો? થોડા વારમાં હમારામાંનો કોઇ રહેશે નહિ, અને તમો નામદાર ભુખે મરશો. જો તમારી મરજી હોય તો હમે પોતે તમો નામદારના ભોજનને માટે એક પશુ દરરોજ મોકલીશું.' (૧૪.) તે સિંહે જવાબ આપ્યો, 'જો તે ગોઠવણ તમને વધારે અનુકુળ હોય, તો તમ થવા દો;' અને તે વખતપછી એક પશુને પાસા નાખીને પસંદ કરવામાં આવતું હતું, અને તેની ઉપર દરરોજ મોકળવામાં આવતું હતું, અને તે તેનો દરરોજ ભક્ષ કરતો હતો. (૧૫.) એક દિવસ તે સિંહનું ભોજન થવાને માટે એક બુઢાં સસલાંની વારી આવી. તેને જવું પડયું, પણ જ્યારે તે ચાલતો હતો, ત્યારે તેણે પોતાના મન સાથે વિચાર કર્યો, "મને માત્ર મરવાનું છે, અને હું જેમ બને તેમ આસ્તેથી મારા મોત આગળ જઇશ." (૧૬.) હવે પ્રિયર્સ-હાર્ટ સિંહને ભુખથી ઘણી વેદના થઇ, અને તે સસલાંને ધીમેથી ચાલતાં જોઇને, તેણે ગર્જના કીધી 'આ પ્રમાણે આવવામાં ઢીલ કરવાની તું કેમ હિમ્મત કરે છે?' (૧૭.) તે સસલાંએ જવાબ આપ્યો, "ખોદાવંદ, મને ઠપકો દેવો જોઇતો નથી. મને રસ્તામાં બીજા સિંહે રોકી રાખ્યો, કે જેણે મને સોગંદ ખવાડયા કે હું તમો નામદારને કહીને તેની આગળ પાછો જઇશ.' (૧૮.) પ્રિયર્સ-હાર્ટ રાજા ગુસ્સામાં પોકારી ઉઠયો, "ચાલો, આ હિમ્મતવાન લુચ્ચો સિંહ કયાં રહે છે તે મને આ પળે દેખાડો," તે ઉપરથી તે સસલું, જ્યાંસુધી એક ઉંડા કુવા આગળ આવી લાગ્યું, ત્યાંસુધી તેને રસ્તો દોરવીને લઇ ગયું, જ્યાં તે ઉભો રહયો, અને બોલ્યો, "મારા ખોદાવંદ રાજા અહિયાં પધારો અને જુઓ,' તે સિંહ નજદીક ગયો, અને તે કુવાના પાણીમાં તેનો પોતાનો પડછાયો જોયો, જે ઉપરથી ગુસ્સામાં તેણે માંહે કુદકો માર્યો, અને એ પ્રમાણે મરણ પામ્યો.

IV. HOW FRIENDS ARE PARTED. मित्रभेद भाग ४.

The Lion, the Bull, and the Jackals. (Continued).

Continued, *v. t.* (કનટિન્યુડ) બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું. (**कंटिन्यूड**) **पुढें बोलला**. Went on speaking. L. *Con*, & *teneo*, I hold.

Lordly, *adj*. (લોર્ડલિ) દમામદાર (**लॉर्डली**) **बलाढ्य**. Grand.

Clear, *adj*. (ક્લિયર) ખુલ્લું. (**क्लियर**) **स्पष्ट**. Plain. L. *Clarus*, clear.

Skill, *n*. (સ્કિલ) ચતુરાઇ. (**स्किल**) **चातुर्य**. Cleverness.

Cunning, *n*. (કનિંગ) લુચ્ચાઈ. (**कनिंग**) **कावेबाजी**. Craftiness.

Overcome, *v. t.* (ઓવરકમ) વશ કરે છે. (**ओव्हरकम**) **वर जय मिळविणें**. Subdue.

Force, *n*. (ફોર્સ) જોર. (**फोर्स**) **जोर. शक्ति**. Power. L. *Fortis*, strong.

Prosperous, *adj*. (પ્રોસ્પરસ) આબાદ. (**प्रॉस्परस्**) **विजयी**. Happy; Successful. L. *Pro*, & *spero*, I hope. | With that, પછી. **नंतर**. Then.

Prostrated, *perf. part*. (પ્રોસ્ટ્રેટિડ) વાંકા વળીને નમન કર્યા પછી. (**प्रोस्ट्रेटेड**) **दंडवत करून**. Bowed down in humble reverence. L. *Pro*, & *sterno*, to spread out.

Graciousness, *n*. (ગ્રેશસનેસ) માયા. (**ग्रेशसनेस**) **कृपाळुपणा**. Kindness. L. [*Gratia*, favour.

Guilty, *adj*. (ગિલ્ટિ) ગુનેહગાર. (**गिल्टी**) **गुन्हेगार**. Sinful.

Treason, *n*. (ટ્રીઝન) રાજા સામે ફીતુર; રાજદ્રોહ. (**ट्रीझन**) **राजद्रोह**. Being false

to the king. L. *Trado*, to give up.
To my face, મારા દેખતાં. **माझ्या देखत.** In my presence.
Contemptuously, *ad.* (કનટેમ્પ્ચુઅસલિ) તિરસ્કાર ભરેલી રીતે. (**कंटेम्प्च्युअस्ली**) **धिक्कारपूर्वक.** In scorn. L. *Con*, & *temno*, I despise.
Intends, *v. t.* (ઇનટેન્ડ્ઝ) ધારણા રાખે છે. (**इन्टेन्ड्स**) **बेत आहे.** Means. L. *In*, & *tendo*, I stretch. [fear; terrified
Aghast, *adj.* (ઍઘાસ્ટ) ધાસ્તીથી દંગ. (**अघास्ट**) **भयचकित.** Struck with
Must be displaced, *v. t.* (ડિસ્પ્લેસ્ડ) બરતરફ કરવો જોઇએ. (**डिस्प्लेस्ड**) **बडतर्फ करणें.** Taken away. [पाहिजेत. Rooted out.
Plucked up by the roots, જડમુળથી ઊખેડી કાઢવો જોઇયે. **मुळासकट उपटल्या**
Poison-tree, *n.* (પૉઈજન-ટ્રી) ઝેરી ઝાડ. (**पॉइझनट्री**) **विषारी झाड.** Venomous tree. L. *Potio*, a draught.
Regard, *n.* (રિગાર્ડ) માયા, મેહરબાની. (**रिगार्ड**) **माया, मेहरबानी.** Favour.
Desert, *v. t.* (ડિઝર્ટ) તજી દેવું. (**डिझर्ट**) **त्याग करणें.** Forsake. L. *De*, & *sero*, to join.
Plot, *v. i.* (પ્લૉટ) કાવતરૂં કરવું. (**प्लॉट**) **कट करणें.** Make plans against.
Curly, *adj.* (કરલિ) વળેલી. (**करली**) **वांकडी.** Twisted.
Straighten, *v. i.* (સ્ટ્રેટન) સીધો થવું. (**स्ट्रेटन**) **सरळ होणें.** Become straight.
Nature, *n.* (નેચર) ખાસીયત (**नेचर**) **स्वभाव.** Disposition. L. *Natus*, born.
Warned, *v. t.* (ઉવૉરન્ડ) ચેતવણી આપી છે. (**वार्नड**) **सूचना केली; सावध केलें.** Cautioned. [to be wrong. L. *Con*, & *damno*, to doom.
To condemn, *inf.* (કનડેમ) શિક્ષાને પાત્ર ઠરાવવું. (**कन्डेम**) **शिक्षेस पात्र होणें.** Judge
Inquiry, *n.* (ઇનકવાયરિ) તપાસ (**इन्कायरी**) **चौकशी.** Examination. L. *In*, & *quoero*, to seek. [sharp.
Eagerly, *ad.* (ઇગરલિ) આતુરતાથી. (**ईगरली**) **आतुरतेनें.** Anxiously. L. *Acer*,
Traitor, *n.* (ટ્રેટર) રાજદ્રોહી. (**ट्रेटर**) **द्रोही.** False man. L. *Trado*, to give.
Wherein, *ad.* (ઉવ્હેરઇન) શામાં. (**व्हेअरइन**) **कोणत्या गोष्टींत.** In what.
Lowered, *p. p.* (લોવર્ડ) નીચાં કીધેલા. (**लोअर्ड**) **खालीं करून.** Bent down.
Goring, *ger.* (ગોરિંગ) શિંગડું મારવા. (**गोरिंग**) **भोंसकणें.** Pushing with the horns. [*Ex*, & *specio*, to see.
Expects, *v. t.* (ઍિકસપેકટ્ઝ) વકી રાખે છે. (**एक्स्पेक्टस्**) **अपेक्षा करतो.** Hopes.
Withdrew, *v. i.* (ઉવિથડ્રુ) જતો રહયો. (**वुइथड्रू**) **निघून गेलें.** Went away.
Air, *n.* (ઍર) દેખાવ. (**एअर**) **देखावा, भाव.** Look.
Distressed, *p. p.* (ડિસ્ટ્રેસ્ડ) દુઃખી થયેલો. (**डिस्ट्रेस्ड**) **दुःखी.** Afflicted. L. *Dis*, & *stringo*, I draw tight.
Amiss, *adj.* (ઍમિસ) ખોટું (**अमिस**) **बिघडलेलें.** Wrong.
Ails, *v. t.* (એલ્ઝ) દુઃખ થાય છે. (**एल्स**) **दुखतें होतें.** Is wrong with.
Strait, *n.* (સ્ટ્રેટ) મુશકેલી. (**स्ट्रेट**) **संकट.** Difficulty. L. *Stringo*, I draw tight. [deeply.
Heaved a deep sigh, ઉંડો નિસાસો નાખ્યો. **मोठा सुस्कारा सोडला.** Sighed

Squatted, *v. i.* (સ્કવૉટેડ) બેસી ગયો. (स्क्वॅटेड्) बसला. Sat down.
Secret, *n.* (સિક્રેટ) છુપી વાત. (सिक्रेट) गुप्त गोष्ट. Private thing. L. *Se*, & *cerno*, to separate. [safety.
Safeguard, *n.* (સેફ્ગાર્ડ) અભયવચન. (सेफगार्ड) अभयवचन. Promise of
Touches thee so nearly, એટલું બધું લાગે વળગે છે. तुला लागू असलेली. Affects thee so much. [घेतली आहे. Has taken an oath.
Hath sworn, *v. t.* (સ્વૉર્ન) સોગંદ ખાધા છે. (स्वोर्न) निश्चय केला आहे, शपथ
Sorely, *ad.* (સોરલિ.) ઘણોજ. (सोअरली) फारच. Deeply.
Troubled, *v. t.* (ટ્રબલ્ડ) દુઃખી થયો. (ट्रबल्ड्) कष्टी, दुःखी झाला. Distressed.
Honest, *adj.* (ઑનિસ્ટ) પ્રમાણીક. (ऑनेस्ट) प्रामाणिक Upright. L. *Honor*, honour.
Folk, *n.* (ફોક) લોકો. (फोक) लोक. People. L. *Vulgus*, a crowd.
Angered, *v. t.* (ઍનગર્ડ) ગુસ્સે કીધો. (अँगर्ड) क्रोध आणला. Made angry.
Abides, *v. i.* (ઍબાઇડ્ઝ) રહે છે. (अबाइड्स) रहातो. Stays.
Noble, *adj.* (નોબલ) ભલો. (नोबल) थोर, भला. Good-hearted.
Sandal-tree, *n.* (સૅન્ડલ-ટ્રી) સુખડનું ઝાડ. (सँडलट्री) चंदनवृक्ष. A highly perfumed tree. [*tango*, I touch.
Attack, *v. t.* (ઍટૅક) હુમલો કરવો. (अटॅक) हल्ला करणें. Assault. L. *Ad*, &
Innocent, *adj.* (ઇનોસંટ) નીરદોષ. (इनोसंट) गरिब, निरुपद्रवी. Harmless. L. *In*, & *noceo*, I hurt. [better.
Bettered, *v. t.* (બેટર્ડ) વધારે સારૂં થઇ શકે. (बेटर्ड) अधिक चांगलें केलेलें. Made
Altogether, *ad.* (ઑલટુગેધર) તદ્દન. (ऑल्टुगेदर) सर्वस्वी. Entirely.
Lightning, *n.* (લાઇટનિંગ) વીજળી. (लाइटनिंग) वीज. The sudden flash that precedes thunder.
Wrath, *n.* (રાથ) ગુસ્સો. (राथ्) राग. Anger.
Weighed all this in his mind, સંભાળથી આ બધા ઉપર વિચાર કર્યા પછી. मनांत सर्व साधक बाधक गोष्टींचा विचार करून. Thought carefully over all this.
Pricked, *adj.* (પ્રિક્ડ) ઉભા. (प्रिक्ड्) उभे, ताठ. Erect.
Stiffened, *p. p.* (સ્ટિફન્ડ) ટટાર કરેલી. (स्टिफन्ड) ताठ केलेली. Made stiff.
Upraised, *p. p.* (અપરેઝ્ડ) ઉંચા કીધેલો. (अपरेज्ड्) उगारलेला. Lifted high.
Gaping, *pres. part.* (ગેપિંગ) પહોળા ઉઘાડા. (गॅपिंग) आ केलेला. Open wide.
Of spirit, બહાદુર. शूर. Brave. L. *Spiro*, I breathe. [beat.
Combat, *n.* (કૉમબૅટ) કંકયુદ્ધ. (कॉम्बेट्) झोंबी. Fight. Fr. *Con*, & *battre*, to
Slew, *v. t.* (સ્લ્યુ) મારી નાખ્યો. (स्ल्यू) ठार मारले. Killed.
Lamenting, *pres. part.* (લૅમેનટિંગ) વિલાપ કરતો. (लॅमेंटिंग) खेद करीत. Mourning. L. *Lamentor*, I lament.
Repent, *v. i.* (રિપેન્ટ) પસ્તાવો કરૂં છું. (रिपेंट) पश्चात्ताप होणें. Show penitence. L. *Re*, & *poena*, punishment.
Deed, *n.* (ડીડ) કામ. (डीड) कृत्य. Action. [friend.
Enemies, *n.* (એનિમિઝ) દુશમન. (एनिमीज्) शत्रु. Foes. L. *In*, & *amicus*, a

(૧.) ડમનકએ બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું, "મારા મિત્ર, તમે જુઓ છો કે ચતુર નાના સસલાંએ કેવી રીતે પોતાનો જાન બચાવ્યો, અને દમામદાર સિંહ કેવી રીતે ડુબી ગયો. શું એ ખુલ્લું નથી કે ચતુરાઇ અને લુચ્ચાઇ જોર અને બળને જેર કરે છે?" (૨.) કરતકએ જવાબ આપ્યો, "બરાબર કહ્યું, જાઓ, અને તારો રસ્તો ફતેહમંદ થાય!" ત્યારપછી જ્યારે ગોધો ગેરહાજર હતો, ત્યારે ડમનક રાજા આગળ ગયો, અને વાંકો વળીને નમન કર્યા પછી, ધીમે સાદે બોલ્યો: (૩.) "નામદાર રાજા, મારા મનમાં એક ભયંકર બાબદ છે, અને તે વિષે હું તમને જણાવવા આવ્યો છું." તે રાજા ઘણી માયાથી બોલ્યો, "બોલો!" (૪.) તે શિયાળ બોલ્યો, "નામદાર રાજા, આ ગોધો રાજદરોહને માટે તકસીરવાર છે. મારા દેખતાં તે ગાદી, જે ઉપર તે પોતે બેસવાની ધારણા રાખે છે, તે વિષે ધિક્કાર ભરેલી રીતે બોલ્યો છે." આ શબ્દ સાંભળીને રાજા ટૉનિ–હાઇડ ફિકકો ફચ થઇને ઉભો. (૫.) ડમનકએ બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું, "તમો નામદાર રાજાએ તેને દરબારમાં હમો સઘળાંઓની ઉપર બેસાડયો છે. ખુદાવંદ! તેને બરતરફ કરવો જોઇયે! ડાહયા માણસો કહે છે કે ત્રણ ચીજો છે, જેને જડમૂળથી ઉખેડી નાખવી જોઇયે,– એક ઢીલો દાંત, ઝેરી ઝાડ, અને દુષ્ટ વજીર." (૬.) થોડીક ચુપકીદી પછી રાજા બોલ્યો, "ભલા શિયાળ, ખરેખર આ ભયંકર છે; પણ તે ગોધાને માટે મને ઘણી માયા છે, અને જુના મિત્રોને તજી દેવા ન જોઇયે." ડમનક બોલ્યો, "નામદાર રાજા, તે ખરું છે, પણ આ ગોધો એક જુનો મિત્ર નથી, તે તદ્દન અજાણ્યો છે." (૭.) તે સિંહે જવાબ આપ્યો, "જ્યારે હું તેના ઉપર એટલી માયા રાખું ત્યારે તે મારી સામે કાવતરું રચે તે ઘણું નવાઇ જેવું છે!" (૮.) તે શિયાળ બોલ્યો, "તમો નામદાર જાણો છો કે શું લખવામાં આવ્યું છે, "જો તમો એક કુતરાની ગુચ્છાદાર પુછડી મરડો, તો તમે ગમે તેટલી કોશેશ કરો તો પણ તે કદી સીધી થશે નહિ. તમે એક ઝેરી ઝાડમાં દુધ સીંપો, પણ તે તો ઝેરીજ ફળ આપશે. તમે તેની ઉપર ગમે તેટલી માયા રાખો, તોપણ ગોધાના જેવો બુરો ખવાસ કદી બદલાવાનો નથી. મે કાંઇ નહિ તો તમો નામદારને ચેતાવ્યા છે; જો માઠું થાય, તો તેમાં મારો કસુર નહિ." (૯.) તે રાજાએ વિચાર્યું, "તે ગોધાને તપાસ કર્યા વિના દોષિત, ઠરાવવો એ ઠીક નહિ; ત્યારપછી તે મોટેથી બોલ્યો, "ડમનક, તારો વિચાર છે કે આપણે તેની સાથે વાત કરી જોઇયે?" તે શિયાળ આતુરતાથી બોલી ઉઠયો, "નહિ, નહિ, ખુદાવંદ! તેથી તો બધી વાત બગડી જશે. જે કરવાનું છે, તે ઝટપથી કરવું જોઇયે. તેનો રાજદરોહ જાણ્યા પછી શું તમો નામદાર તે રાજદરોહી ઉપર હજી વિશ્વાસ મેળશો?" (૧૦.) ટૉનિ–હાઇડે પુછ્યું, "પણ તે ગોધો મને કેવી રીતે હેરાન કરશે? મને તે કહો!" તે શિયાળે જવાબ આપ્યો, "ખોદાવંદ, હું તે કેમ કહી શકું?" (૧૧.) તે રાજાએ પુછ્યું, "કઇ નિશાનીઓ ઉપરથી હું જાણું કે તે રાજદરોહી છે?" તે શિયાળે જવાબ આપ્યો, "જે કોઇ લડવાની આશા રાખતો હોય, તેની માફક ભોકવાને માટે પોતાના શિંગડાં નીચાં રાખીને, જો તે તમો નામદારની હજુરમાં આવે તો તેજ તેની સાબેતી છે." (૧૨.) તે ઉપરથી ડમનક શિયાળ જતો રહયો, અને તે ગોધા આગળ ગયો; અને જ્યારે તે નજદીક ગયો, ત્યારે ઘણોજ દુઃખમાં હોય એવો દેખાવ કરીને તે ધીમે ધીમે ચાલ્યો. લરટી–હાઇર્ઝ બોલ્યો, "ભલા શિયાળવા, તને શું છે?" (૧૩.) તે શિયાળે જવાબ આપ્યો, "જેઓ દુષ્ટ શેઠની નોકરી કરે તેઓને માટે બધુંજ ખોટું છે." તે ગોધાએ પુછ્યું, "પણ તુને શું ખોટું છે?" (૧૪.) તે શિયાળે જવાબ આપ્યો, "અફસોસ! આવી મુશકેલીમાં હું શું કહી શકું!" અને ત્યારપછી તે શિયાળે ઉંડો નિસાસો નાખ્યો, અને બેસી ગયો. તે ગોધો બોલ્યો, "પણ ભલા મિત્ર, કાંઇ નહિ તો તારા મનમાં શું છે તે તો મને કહે." (૧૫.) ડમનકએ બોલવાનું શરૂ કર્યું, "ગોધા, તે રાજાની છુપી વાત છે, અને તે કહેવી ન જોઇયે; પણ તું મારાં સલામતીના વચન ઉપ

અહીંયાં આવ્યો. અને હું પેલા ભવના સુખની વકી રાખું છું, તેથી હું જે બાબદ તને એટલી લાગતી વળગતી છે તે કહીશ!—સાંભળ રાજાનું દીલ તારી ઉપર ઘણું ગુસ્સે થયું છે! તેણે છુપા સોગંદ લીધા છે કે તે તુંને મારી નાખશે, અને તારૂં માસ ખાશે." (૧૬.) ત્યારપછી લસ્ટી-લાઇફ ગોધાના જીવને ઘણોજ સંતાપ થયો. તેણે પોતાના મન સાથે વિચાર કર્યો. "આ શું તે શિયાળના કારસ્તાન હશે? પ્રમાણીક લોકો સાથે ફરવાથી કાંઇ પ્રમાણીક થવાતું નથી. ત્યારપછી તે મોટેથી બોલ્યો, "મેં કઇ બાબદમાં રાજાને ગુસ્સે કર્યો છે? શું રાજાઓ વિનાકારણે ધિક્કારે છે? હું કાંઇ કહી શકતો નથી, શિવાય કે એવું કોઇ પણ સુખ નથી કે જે લાંબો વખત સુધી ટકી શકે છે. મે તે રાજાને સુખડના ઝાડ જેવો ભલો ધાર્યો હતો." (૧૭.) ડમનક બોલ્યો, "ગોધા, હું અસલથી તે રાજાને ઓળખું છું, કે જેની જીભ મધ હતી, અને જેનું દીલ ઝેર હતું. તે ગોધો બોલ્યો, "પણ તે સિંહ હોવાથી મારા જેવા નિર્દોષ ઘાસ ખાનાર ઉપર હુમલો કરે એ કેટલું બધું ઘાટકી!" (૧૮.) તે શિયાળ બોલ્યો, "તે ઘણું ઘાટકી છે!" તે ગોધાએ પુછયું, "તેને મારી સામે કોણે ઉશકેરી મેલ્યો હશે?" (૧૯.) તે શિયાળે જવાબ આપ્યો, "એમ હોવાથી જેણે પણ તે કીધું હોય, તમાં સુધારો થઇ શકે તેમ નથી, રાજાની મહેરબાનીમાં જો ફેરફાર થવા પામે તો તેનો તદનજ છેડો આવે છે." (૨૦.) તે ગોધો બોલ્યો, "હા, અને રાજાનો ગુસ્સો એક ભયંકર ચીજ છે. વીજળી એકજ માણસ ઉપર પડે છે, પણ રાજાનો ગુસ્સો ઘણાને મારી નાખે છે. તોબી, મને મરવાનુંજ છે, અને હું લડતાં મરીશ! જ્યારે મોત નક્કી હોય, અને લડાઈ શિવાય કશામાં આશા રહેલી ન હોય, ત્યારે તે લડાઈનો વખત હોય છે. (૨૧) તે શિયાળ બોલ્યો, "એમજ છે. એ બધાંનો પોતાના મનમાં વિચાર કર્યા પછી, લસ્ટી-લાઇફે શિયાળને પુછયું, કે કઈ નિશાનીઓથી હું જાણું કે રાજા મને ઇજા કરવા માગે છે. (૨૨.) ડમનકએ જવાબ આપ્યો, "જો તે ગુસ્સે દેખાય, અને ઉભા કાન સાથે, અકડાવી નાખેલી પુછડી સાથે, ઉભા કીધેલા પંજા સાથે, અને વકાસેલાં જડબાં સાથે તારી રાહ જોય, તો એક હિમ્મતવાન ગોધાની માફક લડવાને તારે તૈયાર રહેવું." (૨૩) ત્યારપછી ડમનક શિયાળ તે સિંહ આગળ પાછો ગયો, અને તેને કહયું, "ખુશાલ રહો નામદાર, તે રાજદ્રોહી હમણા આવે છે; તમો નામદાર ઉભા કીધેલા કાન સાથે અને ઉંચા કીધેલા પંજાસાથે તમારી હુશીયારીમાં રહેજો. (૨૪.) તે દરમ્યાનમાં તે ગોધો નજદીક આવ્યો. અને જ્યારે તેણે જોયું કે ટૉનિ-હાઇડ રાજા કેટલો ગુસ્સે દેખાતો હતો, ત્યારે તેણે પણ પોતાના શીંગડાં નીચાં કીધાં, અને લડાઈને માટે તૈયાર થયો. એક ભયંકાર લડાઇ થઇ, અને આખરે રાજા ટૉનિ-હાઇડે લસ્ટી-લાઈફ ગોધાને મારી નાખ્યો. તે જંગલના ઘણા પશુઓએ તે અવાજ સાંભળ્યો, અને તે જોવા આવ્યાં, અને તેઓમાં ડમનક અને તેના સઘળાં મિત્રો હતા. હવે જ્યારે તે ગોધો મરણ પામ્યો, ત્યારે તે સિંહ ઘણો દલગીર થયો, અને જ્યારે તે વિલાપ કરતો પોતાની ગાદીઉપર બેઠો હતો, ત્યારે તે બોલ્યો: (૨૫.) "આ કામને લીધે હું પસ્તાવો કરૂં છું!" તે શિયાળ બોલ્યો, ખુદાવંદ, તમો નામદારના બધા દુશમનો આ ગોધાની માફક મરણ પામો!"

BETH GELERT.

Spearman, *n.* (સ્પિયરમન) ભાળાવાળો. (स्पियरमेन) भाकाइंत. One who is armed with a spear.

Bugle, *n.* (બ્યુગલ) રણશીંગડું. (ब्युगल) शिंग. Horn. [bright.

Brightly, *ad.* (બ્રાઇટલિ) ખુશનુમા રીતે. (ब्राइट्ली) मजेदाररीतीनें. Merrily.

Smiled, *v. i.* (સ્માઇલ્ડ) આનંદી દેખાય. (स्माइल्ड) प्रफुल्लित दिसला. Looked

Brach, *n.* (બ્રેક) શીકારી કુતરી. (ब्रॅच) शिकारी कुत्र्या. Female hound; Hunting dog.
Hound, *n.* (હાઉન્ડ) શીકારી કુતરો. (हाउंड) शिकारी कुत्रे. Hunting dog.
Llewelyn, *n.* (લુઇલિન) ઉવેલ્સનો સરદાર. (लुइलीन) एक सरदार. A Welsh chieftain. | Blast, *n.* (બ્લાસ્ટ) અવાજ. (ब्लास्ट्) फुंक, अवाज. Sound.
Lustier, *adj.* (લસ્ટિયર) વધારે મોટો. (लस्टीयर) जास्त जोराची. Louder.
Horn, *n* (હૉર્ન) રણશીંગડું. (हॉर्न) शिंग. Bugle.
Roam, *v. i.* (રોમ) ભટકવું. (रोम्) भटकणें. Wander.
Pride, *n.* (પ્રાઈડ) મગરૂરી; શણગાર. (प्राइड) भूषण, अभिमान. Ornament.
Race, *n.* (રેસ) ઓલાદ. (रेस) जात. Family.
True, *adj.* (ટ્રુ) વફાદાર. (ट्रु) विश्वासू. Faithful.
A lamb at home, ઘરમાં મેંઢાં જેવો ગરીબ. घरीं केवळ गरीब कोंकरा सारखा. As quiet as a lamb when at home.
A lion in the chase, શિકાર કરતી વખતે સિંહના જેવો બહાદુર. शिकारीत शूर सिंहासारखा. As fierce as a lion when hunting.
In sooth, ખરેખર. खरोखर. Really. [Having no equal. L. *Par*, equal.
Peerless, *adj.* (પિયરલેસ) બરોબરી નહિ થઇ શકે એવો. (पियरलेस) अद्वितीय.
Gift. *n.* (ગિફ્ટ) બક્ષેશ. (गिफ्ट्) देणगी. Present.
Royal John, ઇંગ્લાંડ દેશનો જૉન રાજા. जॉन राजा. King John of England.
Chase, *n.* (ચેઝ) શીકાર. (चेस्) पारध, शिकार. Game. L. *Capio*, I take.
Hart, *n.* (હાર્ટ) સાબર. (हार्ट) हरण. Deer. (Fem. *Roe.*)
Scant, *adj.* (સ્કૅન્ટ) જુજ. (स्कँट्) लहान, थोडी. Scanty; small.
Unpleased, *adj.* (અનપ્લીઝડ) નાખુશ થઇને. (अनप्लिज्ड) नाखुष. Displeased. L. *Un*, & *placeo*, I please.
Hied, *v. i.* (હાઇડ) ગયો. (हाइड) गेला. Went. [L. *Porta*, a gate.
Portal seat, દરવાજા આગળની બેઠક. देवडी नजीकची जागा. Seat at the gate.
Truant, *adj.* (ટ્રુઅંટ) રખડતો. (ट्रुअंट) पळकुटया. Run-a-way.
Espied, *v. t.* (એસ્પાઇડ) દીઠો, (एस्पाइड्) पाहिलें. Saw. L. *E*, & *specio*, to see.
Bounding, *pres. part.* (બાઉનડિંગ) કુદકા મારતો. (बॉउंडिंग) उड्या मारीत. Jumping. | Lord, *n.* (લૉર્ડ) શેઠ. (लॉर्ड) यजमान. Master.
To greet, *inf.* (ગ્રીટ) મુબારકબાદી આપવા. (ग्रीट) अभिनंदन करणें. Welcome.
Gained, *v. t.* (ગેન્ડ) પુગ્યો. (गेन्ड) पोहोंचला. Reached. [terrified.
Aghast, *adj.* (અઘાસ્ટ) ધાસ્તીથી ડંગ. (अघास्ट) भयचकीत. Struck with fear;
Chieftain, *n.* (ચીફ્ટન) સરદાર. (चीफ्टन) सरदार. Chief. L. *Caput*, the head. | All over, આખે દીલે. सर्व अंगभर. All over the body.
Was smeared, *v. t.* (સ્મીયર્ડ) ખરડાઇ ગયો હતો (स्मियर्ड) भरून गेलेला. Daubed. | Gore, *n.* (ગૉર) લોહી. (गोर) रक्त. Blood.
Fangs, *n.* (ફેનગ્ઝ) દાંતો. (फॅंग्ज्) दांत. Teeth.
Ran, *v. i.* (રૅન) વહ્યું. (रॅन) वाहिलें वहात चालले. Flowed. [of blood.
Blood-gouts, *n.* (બ્લડ-ગાઉટ્ઝ) લોહીના ટીપાં. (ब्लडगाउट्स्) रक्ताचे थेंब. Drops

Shocked, *v. t.* (શૉકડ) કમકમાટ છુટ્યો. (शोकड्) किळस आणला. Disgusted.
O'erturned, *p. p.* (ઓઅરટર્નડ) ઉંધુ વળી ગયલું. (ओव्हरटर्न्ड) उलटा केलेला.
Turned upside down. [to speak.
Infant's, *n.* (ઇનફંટ્ઝ) બાળકનું. (इन्फन्ट्स) लेंकराचा. Child's. L. *In*, & *fari*,
Blood-stained, *adj.* (બ્લડ-સ્ટેન્ડ) લોહીથી ખરડાયલી. (ब्लडस्टेन्ड्) रक्तबंबाळ
Covered with blood.
Cover, *n.* (કવર) ચાદર. (कव्हर्) चादर. Sheet. [new.
Recent, *adj.* (રિસિન્ટ) તાજું. (रिसिन्ट्) ताजें. New ; fresh. L. *Recens*,
Besprent, *adj.* (બિસ્પ્રેન્ટ) છટાયલી. (बीस्प्रन्ट) शिंपडलेलें. Sprinkled with.
Terror, *n.* (ટેરર) ધાસ્તી. (टेरर) भीती. धास्ती. Fear. L. *Terreo*, to frighten.
Wild, *adj.* (ઉવાઇલ્ડ) બાવરી. (वाइल्ड्) अत्यंत बेभान. Mad.
Nowhere, *ad.* (નોઉવ્હેર) કેંઠે નહિ. (नोव्हेर) कोठेंही नाहीं. Not in any place.
Monster, *n.* (મૉન્સ્ટર) રાક્ષસ. (मॉन्स्टर) राक्षस. Giant. L. *Monstro*, I show.
Is devoured, (ડીવાવર્ડ) ફાડી ખાવામાં આવ્યું. (डीव्हावर्ड) भक्षिलें. Is eaten up.
L. *De*, & *voro*, to devour.
Frantic, *adj.* (ફ્રેનટિક) ઘેલો. (फ्रॅन्टिक्) भरामिष्ट. Mad.
Hilt, *n.* (હિલ્ટ) હાથો. (हिल्ट्) मूठ. Handle. [*Vindico*, I punish.
Vengeful, *adj* (વેન્જ ફુલ) કિનાખોર. (व्हेंन्जफुल) सूड घेणारा. Revengeful. L.
Plunged, *v. t.* (પ્લનજડ) ભોકી. (फ्लन्जड) खुपसली. Thrust.
Suppliant, *adj.* (સપલિયંટ) કાલાવાલા કરતો. (सपूलीयंट) केविल वाणी. One
who begs for mercy. L. *Sub*, & *plico*, I fold.
Prone, *adj.* (પ્રોન) જમીન ઉપર પડેલો. (प्रोन) जमिनीवर पडलेला. Lying on the
ground. L. *Pronus*, bending forward.
Pity, *n.* (પિટિ) દયા. (पिटी) दया; किंव. Mercy. L. *Pius*, pious.
Impart, *v. t.* (ઇમપાર્ટ) આપવું. (इंपार्ट) देणें. Give. L. *In*, & *pars*, part.
Yell, *n.* (યેલ) ચાચીયારી. (येल्) किंकाळी. Scream. [mournful
Passed heavy, ઘણી ખેદકારક સંભળાઈ. दुःख कारक वाटली. Sounded very
Slumberer, *n.* (સ્લમબરર) ઉંઘનાર (स्लम्बरर) निजणारा. Sleeper.
Nigh, *ad.* (નાઈ) નજદીક. (नाय्) जवळच. Near. [& *celo*, to hide.
Concealed, *p. p.* (કનસીલ્ડ) છુપાયલો. (कन्सिल्ड्) लपलेला. Hidden. L. *Con*,
Tumbled, *adj.* (ટમબલ્ડ) ગબડી પડેલો. (टंबल्ड्) अस्ताव्यस्त पडलेली. Rolled.
Heap, *n.* (હીપ) ઢગલો. (हीप) ढीग. Mass. [haste.
Hurried, *adj.* (હરિડ) ઉતાવળમાં કીધેલી. (हरिड्) घाईघाईनें केलेला. Made in
Had missed, *v. t.* (મિસ્ડ) ચુકી ગઇ હતી. (मिस्ड्) नजरेतून गेला, राहिला.
Failed to see. | Glowing, *adj.* (ગ્લોઇંગ) લાલ. (ग्लोइंग) लाल. Red.
Rosy, *adj.* (રોઝિ) ગુલાબી. (रोझी) गुलाबी. Charming.
Cherub, *adj.* (ચેરબ) ફરેસ્તા જેવો. (चिरब्) देवदूत. Angel like.
Scathe, *n.* (સ્કેધ) ઇજા. (स्केद) इजा. Hurt.
Dread, *n.* (ડ્રેડ) ધાસ્તી. (ड्रेड) भय. Fear.
Gaunt, *adj.* (ગૉન્ટ) લેવાઇ ગયલું. (गॉन्ट) रोडका. Lean.

Tremendous, *adj.* (ટ્રિમેન્ડસ) ભયાનક. (ट्रेमेन्डस्) भयानक. Dreadful. L. *Tremo*, I tremble.
Pain, *n.* (પેન) દુઃખ. (पेन्) दुःख. Agony. L. *Poena*, punishment.
Clear, *adj.* (ક્લિયર) ખુલ્લું. (क्लियर) उघड, स्पष्ट. Plain. L. *Clarus*, clear.
Gallant, *adj.* (ગૅલન્ટ) બહાદુર. (गॅलंट्) शूर. Brave.
Had slain, *v. t.* (સ્લેન) મારી નાખ્યો. (स्लेन्) मारलें होतें. Killed.
Heir, *n.* (એર) વારસ. (हेअर) वारस. Son. L. *Heres*, an heir.
Vain, *adj.* (વેન) ફોકટ. (व्हेन्) व्यर्थ. To no purpose. L. *Vanus*, empty.
Woe, *n.* (વો) દુઃખ. (वो) दुःख. Distress.
Adieu, *interj.* (ઍડયુ) છેલ્લી સલામ (ॲडयू) शेवटचा रामराम. Farewell.
Laid thee low, તને મારી નાખ્યો. तुला ठार केलें. Killed thee.
Rue, *v. t.* (રયુ) પસ્તાવું. (रू) पस्तावणें. Be sorry for.

RAMA CRYING FOR THE MOON.

Happened, *v. i.* (હૅપન્ડ) બન્યું. (हॅपन्ड्) घडलें. Occurred.
Kausalya, *n.* (કૌસલ્યા) રાણીનું નામ છે (રામની માતા.) (कौसल्या) रामाची माता.
Was nursing, *v. t.* (નરસિંગ) ધવરાવતી હતી; ઉછેરતી હતી. (नर्सिंग) पाजीत. Suckling; Rearing. L. *Nutrio*, I nourish.
Full moon, પુનમનો ચંદ્ર. पूर्णचंद्र. [shine.
Splendour, *n.* (સ્પલેન્ડર) તેજ. (स्प्लॅन्डर) तेज. Brightness. L. *Splendeo*, I
Lovely, *adj.* (લવલિ) સુંદર. (लव्हली) सुंदर. Beautiful. [hold.
Obtain, *inf.* (ઓબટેન) મેળવવું. (ऑब्टेन) घेणें. Get. L. *Ob*, & *teneo*, I
Guess, *v. t.* (ગેસ) અટકળ કરવી (गेस) तर्क करणें. Conjecture.
Pointed, *v. i.* (પૉઇન્ટેડ) આંગળી કરીને બતાવ્યું. (पॉइन्टेड्) बोट दाखविलें. Showed with the finger.
Mild, *adj.* (માઇલ્ડ) નમર. (माइल्ड) गोड, मृदु. Gentle.
Terms, *n.* (ટર્મઝ) શબ્દો. (टर्म्स) शब्द. Words.
As follows, નીચે પ્રમાણે, येणें प्रमाणें. As is mentioned below.
To possess, *inf.* (પઝેઝ) ધરાવવું. (पझेस्) जवळ असणें. To have. L. *Potis*, able, & *esse*, to be.
Plaything, *n.* (પ્લેથિંગ) રમવાની વસ્તુ. (प्लेथिंग) खेळ. Toy.
Jewels, *n.* (જુવેલ્ઝ) જવાહીર. (जूवेल्स) रत्नें. Gems. L. *Gaudium*, joy.
Were swollen, *v. t.* (સ્વોલન) સુજી આવી. (स्वोलन्) सुजले. Became larger.
Weeping, *ger.* (વીપિંગ) રડવું. (वीपिंग) रडून. Crying.
Console, *v. t.* (કૉનસોલ) દિલાસો દેવો. (कन्सोल्) शांतवन करणें. Comfort. L. Con & *solor*, I comfort. [*cado*, I fall.
Perchance, *ad.* (પરચાન્સ.) કદાચ. (परचान्स्) कदाचित. Perhaps. L. *Per*, &
Ghost, *n.* (ઘોસ્ટ) ભુત. (घोस्ट) भूत. Evil spirit. [ing. L. *Turba*, a crowd.
Is troubling, *v. t.* (ટ્રબલિંગ) હેરાન કરે છે. (ट्रब्लींग्) त्रास देत आहे. Distress-
Send for, બોલાવી મંગાવો. बोलावणें. Call.

Repeat, *v. t.* (રિપીટ) બોલી જવું. (रिपीट) म्हणणें. Utter. L. *Re*, & *peto*, I seek.
Charm, *n.* (ચાર્મ) મંત્ર. (चार्म) मंत्र. Mantra; spell. L. *Carmen*, a song.
Means, *n.* (મીનઝ) ઉપાયો. (मीन्स)उपाय. Resources; plans.
Were of no effect, નકામા હતા. निरुपयोगी झालें. Were useless.
Tried his utmost, પોતાથી બનતું કીધું. आपली शिकस्त केली. Did his best.
Minister, *n.* (મિનિસ્ટર) વજીર. (मिनिस्टर) प्रधान. The chief officer of the state. | **Desired**, *v. t.* (ડિઝાયર્ડ) ફરમાવ્યું. (डिझायर्ड) फरमाविलें. Bade.
Mirror, *n.* (મિરર) આરસી. (मिरर) आरसा. Looking-glass. L. *Miror*, I wonder at.
Image, *n.* (ઇમેજ) પ્રતિમા. (इमेज) प्रतिमा. Likeness. L. *Imago*, an image.
Content, *adj.* (કનટેન્ટ) સંતોષી. (कन्टेंट) तृप्त. Satisfied.
Ease, *n.* (ઈઝ) નિરાંત, (ईझ) विश्रांति, सुख. Rest. L. *Otium*, ease.

SPEAK GENTLY.

Gently, *ad.* (જેન્ટલિ) નરમાશથી. (जन्टली) मृदु. Mildly. L. *Gens*, a race.
Harsh, *adj.* (હાર્શ) ઘાટકી. (हार्श) कठोर. Unkind.
Mar, *inf.* (માર) બગાડવું. (मार) बिघडविणें. Spoil.
Accents, *n.* (ઍકસન્ટઝ) શબ્દો. (अक्सेन्टस्) शब्द. Words, L. *Ad*, & *cano*, [to sing.
To bear, *inf.* (બેર) ખમવું. (बेअर) सोसणें. Endure.
Care, *n.* (કૅર) ચિંતા. (केअर) चिंता. Anxiety.
Tone, *n.* (ટોન) અવાજ. (टोन्) आवाज. Sound.
Endure, *v. i.* (એન્ડ્યૉર) ખમવું. (एन्डयुअर) सहन करणें. Bear. L. *In*, & [*durus*, hard.
Unkind, *adj.* (અનકાઇન્ડ) ક્રુર. (अन्काइन्ड्) निष्ठुर. Harsh.

THE CROWNING OF KING EDWARD VII.

एडवर्ड महाराजांचा राज्याभिषेक.

Crowning, *ger.* (ક્રાઉનિંગ) રાજ્યાભિષેક. (क्राउनिंग) राज्याभिषेक. Coronation. L. *Corona*, a crown.
Monarchs, *n.* (મૉનર્કઝ) રાજ્યકર્તા. (मॉनर्क्स) राजे. Rulers. Gr. *Monos*, [alone, & *arche*, rule.
Reigned, *v. i.* (રેન્ડ) રાજ કીધું. (रेन्ड्) राज्य केलें. Ruled over. L. *Rego*, to rule.
Glorious, *adj.* (ગ્લોરિયસ) કીરતિવંત. (ग्लोरियस) कीर्तिवंत. Grand; splendid. [L. *Gloria*, glory.
Important, *adj.* (ઇમપૉરટંટ) અગત્યનો. (इम्पॉर्टन्ट) महत्वाचा Momentous.
Decided, *v. t.* (ડિસાઇડેડ) નક્કી કીધું. (डिसाइडेड) ठरविलें Made up his mind. L. *De*, & *coedo*, to cut.
Gay, *adj.* (ગે) આનંદી. (गे) आनंदी, सुंदर. Merry.
Flags, *n.* (ફ્લૅગઝ) વાવટા. (फ्लॅग्ज्) निशाणें. Standards.
Banners, *n.* (બૅનર્ઝ) વાવટા. (बॅनर्स) बावटे. Standards.
Nation, *n.* (નેશન) પ્રજા. (नेशन) प्रजा. People. L. *Natus*, born.

Grief, *n.* (ગ્રીફ) દલગીરી. (ग्रीफ्) दुःख. Sorrow. L. *Gravis*, heavy.
Settled, *v. t.* (સેટલ્ડ) નક્કી કરવામાં આવ્યું. (सेटल्ड्) ठरविण्यांत आले. Arranged.
Event, *n.* (ઈવેન્ટ) બનાવ. (इव्हेंट्) महत्वाची गोष्ट. Incident. L. *E*, & *venio*, I come. | **Pomp,** *n.* (પૉમ્પ) ભપકો (पॉम्प्) भपका. Show.
Charming, *adj.* (ચારમિંગ) સુંદર. (चार्मिंग) सुंदर Very pretty. L. *Carmen*, a song. | **Coach,** *n.* (કોચ) ગાડી. (कोच) रथ, गाडी. Carriage.
Cream-coloured, *adj.* (ક્રીમ-કલર્ડ) સફેદ. (क्रीमकलर्ड) सफेत. White.
Westminister Abbey, વેસ્ટ મિન્સ્ટર દેવળ. एक देऊळ.
Ancient, *adj.* (એનશન્ટ) અસલી. (एनशन्ट) प्राचीन. Old. L. *Antiquus*, old.
Were greeted, *v. t.* (ગ્રીટેડ) આવકાર આપવામાં આવ્યો. (ग्रीटेड्) स्वागत केलें. Welcomed. [of joy.
Cheers, *n.* (ચિયરઝ) ખુશાલીના પોકાર. (चिअर्स) आनंदाच्या आरोळ्या. Shouts
Crown, *n.* (ક્રાઉન) તાજ. (क्राउन) मुगुट. Diadem. L. *Corona*, a crown.
Archbishop, *n.* (આરચબિશપ) ધર્માધ્યક્ષ. (आर्चबिशप्) धर्माध्यक्ष. Chief bishop. [A town in the south of England.
Canterbury, *n.* (કેનટરબરિ) ઇંગ્લાંડની દક્ષિણે એક શહેર છે. (कॅन्टरबरी) एक शहर.
Archbishop of Canterbury, ઇંગ્લાંડનો વડો પાદરી. इंग्लंडांतील मुख्य धर्माधिकारी. The chief bishop of England.
Boomed, *v. i.* (બુમ્ડ) ધડાકા થયા. (बूम्ड्) धडाका उडाला. Thundered.
Underneath, *prep.* (અનડરનીથ) નીચે. (अंडरनीथ्) खालीं. Below.
Remarkable, *adj.* (રિમાર્કેબલ) પ્રખ્યાત. (रिमार्केबल) प्रख्यात. Famous.
York, *n.* (યૉર્ક) ઇંગ્લાંડની ઉત્તરે એક શહેર છે. (यार्क) एक शहर. A city in the north of England.
Archbishop of York, ઇંગ્લાંડનો બીજી પદ્દવીનો ધર્મ ગુરૂ. इंग्लंडच्या दुसऱ्या पदवीचा धर्माध्यक्ष. The bishop next in rank to the archbishop of Canterbury.
Service, *n.* (સરવિસ) ક્રિયા. (सर्विस) प्रार्थना, विधी. Ceremony. L. *Servio*, I serve.
Abbey, *n.* (ઍબિ) મઠ; દેવળ. (ॲबे) देऊळ. Church. [born.
National, *adj.* (નૅશનલ) પ્રજાનું. (नॅशनल) राष्ट्रीय. Of the nation. L. *Natus*,
Anthem, *n.* (ઍનથમ) પવિત્ર ગીત. (ॲनथम) गीत. Sacred song; hymn.
Sparkling, *adj.* (સ્પારકલિંગ) પ્રકાશતાં. (स्पार्किंलग) तेजस्वी. Shining.
Brilliant, *adj.* (બ્રિલ્યંટ) ચકચકીત. (ब्रिलियंट्) चकचकीत. Bright.
Robes, *n.* (રોબ્ઝ) ઝભ્ભા. (रोबस) वस्त्रें. Garments. [sent.
Was flashed, *v. t.* (ફ્લૅશડ) મોકલવામાં આવી. (फ्लॅश्ड्) पोंचविण्यांत आली.
Telegraph, *n.* (ટેલિગ્રાફ) તાર. (टेलिग्राफ) तार. Electric wire. Gr. *Tele*, at a distance, & *grapho*, to write. [L. *Re*, & *gaudium*, joy.
Rejoiced, *v. i.* (રિજૉઇસ્ડ) ખુશી થયા. (रिजॉइस्ड) आनंदित झाले. Became glad.

THE NATIONAL ANTHEM.

Gracious, *adj.* (ગ્રેશયસ) કૃપાળુ. (ग्रेशस्) दयाळू. Kind. L. *Gratia*, favour.

Send, *v. t.* (સેન્ડ) રાખો. (सेनड) राखणें, लढाईवरून परत पाठविणें. Keep.
Victorious, *adj.* (વિક્ટોરિયસ) ફતેહમંદ. (विक्टोरियस) विजयी. Successful. L. *Vinco*, to conquer. [L. *Gloria*, glory.
Glorious, *adj.* (ગ્લૉરિયસ) કીરતિવંત. (ग्लोरियस) कीर्तिवंत. Full of renown.
Choicest, *adj.* (ચૉઇસેસ્ટ) સૌથી ઉમદા. (चॉइसेस्ट) उत्तम. Most valuable.
In store, જે તારા ભંડારમાં છે. संग्रहीं, भांडारखान्यांत. Which thou hast in store. [*fendo*, I strike.
Defend, *v. t.* (ડિફેન્ડ) રક્ષણ કરવું. (डिफेन्ड) रक्षण करणें. Protect. L. *De*, &

THE MATSUYAMA MIRROR.

(A JAPANESE TALE).

Spot, *n.* (સ્પૉટ) જગા. (स्पॉट) ठिकाण. Place.
With all their hearts, ખરા જીગરથી. अंतः करणपूर्वक. Heartily.
Matsuyama, *n.* (માટસ્યુયામા) જાપાનમાં એક શહેર છે. एक शहर. A city in Japan.
Was obliged, *v. t.* (ઓબ્લાઇજ્ડ) ફરજ પડી. (ओब्लाइज्ड) भाग पडलें. Compelled. L. *Ob*, & *ligo*, I bind. [the head.
Capital, *n.* (કૅપિટલ) રાજધાની. (कॅपिटल) राजधानी. Chief city. L. *Caput*,
Good-bye, *n.* (ગુડ-બાઇ) સલામ. (गुडबाय) निरोप घेणें. A saluta tion at parting. (A contraction of God be with ye.)
She could not help being frightened, તેણીથી બીધા વગર રહેવાયું નહિ. तिला भीति वाटल्यावांचून राहिली नाहीं. She could not do without being afraid.
Journey, *n.* (જરનિ) મુસાફરી. (जर्नी) प्रवास. Travel. L. *Dies*, a day.
Curious, *adj.* (ક્યૉરિસ) નવાઈ જેવું. (क्यूरियस) चमत्कारिक. Strange.
Fancy, *v. t.* (ફેનસિ) ધારવું. (फॅन्सी) कल्पना करणें. Think.
Sound, *adj.* (સાઉન્ડ) તંદુરોસ્ત. (साउन्ड) खुशाल. In good health.
Clapped, *v. t.* (ક્લેપ્ડ) અફાળ્યા. (क्लॅप्ड) टाळ्या वाजविल्या. Struck. [wonder
Mirror, *n.* (મિરર) આરશી. (मिरर) आरसा. Looking-glass. L. *Miror*, I
Plain, *adj.* (પ્લેન) સાદા. (प्लेन) साधा. Simple.
Ornamented, *p. p.* (ઑરનૅમેન્ટેડ) શણગારેલી. (ऑर्नेमेंटेड) सुशोभित केलेली. Decorated. L. *Orno*, to deck. [to form.
Figures, *n.* (ફિગરઝ) આકૃતિઓ. (फिगर्स) आकृति, चित्रें. Images. L. *Fingo*,
Crystal, *n.* (ક્રિસ્ટલ) બિલોરી કાચ. (क्रिस्टल) बिलोर. White sparkling stone
Astonishment, *n.* (ઍસ્ટૉનિશમૅન્ટ) અજાયબી. (अस्टॉनिशमेंट) आश्चर्य. Wonder L. *Attono*, to thunder at. [a part.
Parted, *adj.* (પારટેડ) છુટા પડેલા. (पार्टेड) उघडलेले. Separated. L. *Pars*,
Dear me, અરે ખોદા. अरे बापरे. Oh my God.
Odd, *adj.* (ઑડ) નવાઇ જેવું. ऑड) चमत्कारिक. Strange.
Silly, *adj.* (સિલિ) મુર્ખ. (सिलि) मूर्ख. Foolish. [*Carmen*, a song.
Was charmed, *v. t.* (ચાર્મ્ડ) ખુશી થઈ ગઇ. (चार्म्ड) खुष झाली. Pleased. L.

Reflection, *n.* (રિફ્લેક્શન) પડછાયો. (रिफ्लेक्शन) प्रतिबिंब. Shadow; likeness. L. *Re*, & *flecto*, I bend.
Considered, *v. t.* (કનસિડર્ડ) વિચારી. (कन्सिडर्ड) वाटली, समजली. Thought.
Valued, *adj.* (વૅલ્યુડ) કિમતી. (व्हॅल्यूड) मोलवान. Costly. L. *Valeo*, I am strong.
Treasures, *n.* (ટ્રેઝર્ઝ) ખજાનો. (ट्रेझर्स) दागदागिने, मौल्यवान जिनसा. Riches.
The very image of, આબેહુબ મળતી. हुबेहुब आकृति. Looking just like. L. *Imago*, an image.
Dutiful, *adj.* (ડ્યુટિફુલ) તાબેદાર. (ड्यूटिफुल) आज्ञाधारक. Obedient. L. *Debeo* [I owe.
Affectionate, *adj.* (ઍફેક્શનેટ) વહાલી. (अफेक्शनेट्) प्रेमळ. Loving. L. *Ad*, & *facio*, I do.
Mindful, *adj.* (માઇન્ડફુલ) સાવધ. (माइन्डफुल) दक्ष. Cautious.
Her passing vanity, તેણીની થોડા વખતની શીશીયારી. थोडावेळ झालेला अनंद, गर्व. Being for a little while so pleased because she looked so pretty. | **Lovely**, *adj.* (લવલિ) ખુબસુરત. (लव्हली) सुंदर. Pretty.
Breed, *v. t.* (બ્રીડ) ઉછેરે. (ब्रीड्) उत्पन्न करणें, बीज उद्‌भवणें. Rear.
Breed a spirit of pride, મગરૂર બનાવે. गर्विष्ठपणाचें बीज पेरील,गर्व उत्पन्न करील Make her feel proud.
Simple, *adj.* (સિમ્પલ) સાદી; ભોટ. (सिंपल) साधीभोळी. Having no knowledge of the world.
Reflected, *v. t.* (રિફ્લેક્ટેડ) પડછાયો નાખતે. (रिफ्लेक्टेड्) प्रतिबिंबित केलें असतें. Thrown back. L. *Re*, & *flecto*, I bend.
Terrible, *adj.* (ટેરિબલ) ભયંકર. (टेरिबल) भयंकर. Dreadful L. *Terreo*, [I frighten.
Misfortune, *n.* (મિસફૉર્ચ્યુન) કમનસીબ બનાવ. (मिस्‌फॉर्चून) दुर्दैव, संकट. Evil sad event. L. *Mis*, & *fors*, chance.
Waited upon her, ખીદમતમાં રહી. तिचि सुश्रुषा करी. Attended her.
Grieving, *pres. part.* (ગ્રીવિંગ) દલગીર થતી. (ग्रीव्हिंग्) दुःख करीत. Becoming sorry. L. *Gravis*, heavy.
Darling, *adj.* (ડારલિંગ) વહાલી. (डार्लिंग) आवडती. Dear.
Resigned, *adj.* (રિઝાઇન્ડ) મોતને શરણ. (रिझाइन्ड्) समाधान वृत्तीची. Willing and ready to die.
Obedient, *n.* (ઓબિડયંટ) તાબેદાર. (ओबीडियन्ट) आज्ञाधारक. Dutiful, L. [*Ob*, & *audio*, I hear.
Request, *n.* (રિક્વેસ્ટ) અરજ. (रिक्वेस्ट्) मागणें. Entreaty. L. *Re*, & *quoero*, to seek.
Earnestly, *ad.* (અરનેસ્ટલિ) આતુરતાથી. (अर्नेस्टली) कळकळीनें. Anxiously.
Vision, *n.* (વિઝન) ઓળો. (व्हिजन) देखावा. Appearance as in a dream L. *Video*, I see. | **Trials**, *n.* (ટ્રાયલ્ઝ) દુઃખો. (ट्रायल्स) त्रास. Sufferings.
Sympathy, *n.* (સિમ્પથિ) માયા ભરેલી લાગણી. (सिंमपथी) सहानुभूति. Kind feeling. Gr. *Syn*, together & *pathos*, feeling.
Encouragement, *n.* (ઍનકરેજમેન્ટ) ઉત્તેજન. (एन्करेजमेंट) पाठिंबा उत्तेजन. Act of giving courage. L. *In*, & *cor*, the heart.

Day by day, દરરોજ. दिवसेंदिवस, दररोज. Daily. [Trying.
Striving, *pres. part.* (સ્ટ્રાઇવિંગ) કોશેશ કરતાં. (स्ट्रायव्हिंग) यत्न करित.
To avoid, *inf.* (ઍવૉઇડ) દુર રાખવું. (अव्हॉइड्) टाळणे. Keep away from.
L. *Ad, & vito*, to shun. [ment.
Pain, *v. t.* (પેન) દુઃખ દે. (पेन्) दुःख देणें. Grieve. L. *Poena*, punish-
Grieve, *i. t.* (ગ્રીવ) દુઃખ દે. (ग्रीव्ह) दुःख देणें. Pain. L. *Gravis*, heavy.
Without fail, ચુકયા વગર. न चुकतां. Without missing. [*verto*, I turn
Converse, *n.* (કૉનવર્સ) વાત. (कॉन्व्हर्स) संभाषण करणें. Talk. L. *Con*, &
Behaviour, *n.* (બિહેવિયર) વર્તણુક. (बिहेवियर) वर्तणुक. Conduct. [plish.
Fulfil, *inf.* (ફુલફિલ) પાર પાડવો. (फुलफिल्) परिपूर्ण करणें बजावणें. Accom-
Touched, *p. p.* (ટચ્ડ) અસર થવાથી. (टच्ड्) मनाला लावून, कळवळून. Feeling deeply.
Simplicity, *n.* (સિમપ્લિસિટિ) ભોળાઇ. (सिंमप्लिसिटि) साधेपणा, भोळेपणा Knowing nothing about the world; plainness. L. *Sine*, without, *& plico*, I fold. [missiveness. L. *Ob, & audio*, I hear.
Obedience, *n.* (ઓબિડયંસ) તાબેદારી. (ओबीडियन्स) आज्ञाधारकपणा. Sub-
Shed tears, આસું પાડયા. आसरु टाळले. Wept.
Sweet, *adj.* (સ્વીટ) ખુબસુરત. (स्वीट्) सुंदर. Charming.
Constant, *adj.* (કૉનસ્ટંટ) દરરોજની; ચાલુ. (कॉनस्टंट्) नेहमींची. Daily; continual. L. *Con, & sto*, to stand.
Association, *n.* (ઍસોશિયેશન) સમાગમ. (असोसिएशन) समागम. Being with. L. *Ad, & socius*, a companion.

A FAREWELL.

Farewell, *n.* (ફેરવેલ) છેલ્લી સલામ. (फेअरवेल्) अखेरचा रामराम. Adieu; a parting compliment. [of river.
Rivulet, *n.* (રિવ્યુલૅટ) નાની નદી. (रिव्युलेट) ओढा. A small river, (dim.
Tribute, *n.* (ટ્રિબ્યુટ) કર. (ट्रिब्युट) कर. Tax. L. *Tribuo*, to give.
Deliver, *v. t.* (ડિલિવર) આપ. (डिलीव्हर) देणे. Give. L. *Di, & libero*, to free. [grass cut short.
Lawn, *n.* (લૅાન) ઘાસવાળી જગા. (लॉन्) गवताळ जागा. Land covered with
Lea, *n.* (લી) ઘાસવાળી જમીન. (ली) गवताळ जमीन. Grass-land.
Stream, *v. i.* (સ્ટ્રીમ) ફેલાશે. (स्ट्रीम्) पसरणें. Extend.
Quiver, *v. i.* (કિવર) ધ્રુજવું; જરા હાલવું. (क्विव्हर) कांपणें, हळूहळू हालणें. Tremble; move slightly.

THE FAITHFUL SERVANT विश्वासू नोकर. PART 1.

Merchant, *n.* (મરચંટ) વેપારી. (मर्चंट्) व्यापारी. Trader. L. *Mercor*, I trade.
Served, *v. t.* (સરવ્ડ) નોકરી કીધી હતી. (सर्व्हड्) चाकरी केली. Did service. L. *Servio*, I serve. | Nasty, *adj.* (નૅસ્ટિ) ખરાબ. (नॅस्टी) खराब. Dirty.

To carry out, *inf.* (કૅરિ આઉટ) પાર પાડવું. (कॅरीआउट) पार पाडणें, संपविणें. To bring to a successful issue.

Grumbled, *v. i.* (ગ્રમબલ્ડ) બડબડયો. (ग्रंबल्ड) कुरकुरला. Complained.

Contented, *adj.* (કનટેન્ટેડ) સંતોષી. (कनटेनटेड) संतुष्ट. Satisfied.

Was completed, *v. t.* (કમ્પ્લીટેડ) પુરી થઇ. (कंप्लीटेड) पुरी झाली. Was over L. *Con*, & *pleo*, I fill.

Made up his mind, ઠેરાવ કીધો. निश्चय केला. Determined.

Wages, *n.* (વેજીઝ) પગાર. (वेजिस्) पगार. Pay.

Lest, *conj.* (લેસ્ટ) રખેને. (लेस्ट्) या भीतिनें. For fear that.

Take it into his head, વિચારે. मनांत आणणें. Think.

Grew, *v. i.* (ગ્રુ) થયું. (ग्रू) झाला. Became.

Dissatisfied, *adj.* (ડિસસૅટિસફાઇડ) અસંતોષી. (डिससॅटिस्फाइड) असंतुष्ट. Discontended. L. *Dis*, *satis*, enough, & *facio*, I do.

Was over, પુરૂં થયું. पुरें झालें. Was at an end.

Offer, *n.* (ઑફર) માગણી. (ऑफर) देणगी. Giving. L. *Ob*, & *fero*, I bear.

Honestly, *ad.* (ઑનેસ્ટલિ) પ્રમાણિકપણે. (ऑनेस्टली) प्रामाणिकपणें. Conscientiously. L. *Honor*, honour.

Lawfully, *ad.* (લૉફુલિ) કાયદા પુર્વક. (लॉफुली) कायदेशिर. Legally.

What is due to me, જે મારૂં માગતું નીકળે છે. जें मला मिळावयाचें आहे तें माझें वाजवी येणें. What ought to be paid to me. L. *Debeo*, I owe.

Pice, *n.* (પાઇસ) પૈસો. (पाईस्) पैसे. Three pies.

Counted, *v. t.* (કાઉન્ટેડ) ગણ્યા. (काउन्टेड) मोजले. Reckoned.

Thankful, *adj.* (થૅન્કફુલ) આભારી. (थॅंकफुल्) आभारी. Grateful.

Pay, *n.* (પે) પગાર. (पे) पगार. Salary. [दिला असता. Paid.

Would have rewarded, *v. t.* (રિવૉરડેડ) બદલો વાળતે. (रिवॉर्डेड) खुशाहिरा

Simple-minded, *adj.* (સિમપલ-માઇન્ડેડ) ભોળો. (सिंपलमाइन्डेड) भोळसर. Silly. | Scarcely, *ad.* (સ્કૅરસલિ) ભાગ્યેજ. (स्केअर्स्ली) क्वचितच. Hardly.

Value, *n.* (વૅલ્યુ) કિંમત. (व्हॅल्यू) किंमत. Price. L. *Valeo*, I am strong.

Anxieties, *n.* (ઍનગઝાયટિઝ) ચિંતા. (अँग्झॅइटीज) काळज्या, चिंता. Cares. L. *Ango*, to press.

Started off, *v. i.* (સ્ટાર્ટેડ) નીકળ્યો. (स्टार्टेड) निघाला. Set out.

THE FAITHFUL SERVANT. PART II.

Lonely, *adj.* (લોનલિ) એકાંત. (लोन्ली) एकीकडचा, मनुष्यें नसलेला. Solitary.

Dwarf, *n.* (ડ્વાર્ફ) બટકો માણસ. (ड्वार्फ) ठेंगणा मनुष्य, खुजा. Very short person.

Stepped, *v. i.* (સ્ટેપ્ડ) ચાલી આવ્યો. (स्टेपड) पुढें सरला. Walked.

Sad, *adj.* (સૅડ) દલગીર. (सॅड) खिन्न. Sorrowful.

Former, *adj.* (ફૉરમર) આગલો. (फॉर्मर) पूर्वीचा. Previous.

Needy, *adj.* (નીડિ) ગરજાઉ. (नीडी) गरजवंत, दरिद्री. Very poor.

Earn, *v. t.* (અર્ન) મેળવવું. (अर्न) मिळविणें. Gain.
Living, *n.* (લિવિંગ) ગુજરાન. (लिव्हिंग्) पोट भरणें, अन्नवस्त्र. Livelihood.
Handed over, *v. t.* (હેંનડેડ) આપી દીધા. (हँडेड) दिले. Gave away.
Further, *ad.* (ફરધર) વધુ. (फरदर) ज्यास्ती. In addition.
Should be fulfilled, *v. t.* (ફુલફિલ્ડ) પાર પાડવી જોઈયે. (फुलफिल्ड) पूर्ण केल्या जातील. Should come to pass.
Magician, *n.* (મેજીશીયન) જાદુગર. (मॅजीशियन) जादुगार. One skilled in magic.
Blowing-tube, *n.* (બ્લોઇંગ-ટ્યુબ) પીંગી. नळी. An instrument used for discharging paper wads.
Hit, *v. t.* (હિટ) મારવું. (हिट्) मारणें. Strike.
Aim at, (એમ) ટાકવું. (एम) नेम धरणें. Intend to strike.
Fiddle, *n.* (ફિડલ) સારંગી. (फिडल्) सारंगी. Violin.
Request, *n.* (રિક્વેસ્ટ) અરજ. (रिक्वेस्ट्) विनंति. Entreaty. L. *Re*, & quœro, [to seek.
Deny, *v. t.* (ડિનાઇ) ના પાડવું. (डिनाय्), नाकारणें. Refuse to grant. L. *De*, & *nego*, to say no.
Thrusting, *pres, part*, (થરસ્ટિંગ) ખોસીને. (थ्रस्टिंग्) खोंचून, खोंचून. Putting.
Refuse, *inf.* (રિફ્યુઝ) ના પાડવું. (रिफ्यूज्) नाहीं म्हणणें. Decline to give. L. *Re*, & *futis*, a pitcher.
Gaily, *ad.* (ગેલિ) આનંદથી. (गेली) आनंदानें. Cheerfully.
Possessions, *n.* (પઝેશનઝ) મળેલી ચીજો. (पझेशन्स) मिळकत. Acquisitions. L. *Potis*, able & *esse*, to be.

THE FAITHFUL SERVANT. Part III.

Jew, *n.* (જ્યુ) યાહુદી. (ज्यू) यहुदी, मारवाडी. Hebrew.
Beard, *n.* (બિયર્ડ) દાઢી. (बियर्ड) दाढी. Hair growing on the chin.
Topmost, *adj.* (ટૉપમોસ્ટ) સૌથી ઉપરની. (टॅाप्मोस्ट) अगदीं शेवटावरील. Uppermost.
Remark, *n.* (રિમાર્ક) ટીકા. (रिमार्क) बोलणें. Observation.
Ado, *n.* (ઍડુ) ધાંધળ. (अडू) धांदल, गडबड. Stir; noise.
Stunned, *p. p.* (સ્ટન્ડ) બેશુધ. (स्टनड्) बेशुद्ध. Senseless from a blow.
Otherwise, *ad.* (અધરવાઇઝ) બીજી રીતે; તે છતાં. (अदरवाइज) एरव्हीं, इतर बाबतींत. In any other way; still.
Thorn-hedge, *n.* (થૉર્ન-હેજ) કાંટાની ઝાડી. (थॉर्न हेज्) कांटेरी कुंपण. A fence consisting of prickly bushes. [Close by, નજદીક. जवळचे. Near.
Rascal, *n.* (રાસ્કલ) લુચ્ચો. (रास्कल) लुच्चा. Mean low person; scamp.
Crawled, *v. i.* (ક્રૉલ્ડ) પેટે ચાલ્યો. Crept. फरपटत गेला.
Busy, *adj.* (બિઝિ) રોકાયલો. (बिझी) गुंतलेला, गुंग. Engaged.
Occupied, *v. t.* (ઑક્યુપાઇડ) રોકાયલો. (ऑक्युपाइड) गुंतलेला. Engaged. L. *Ob*, & *capio*, I take. [L. *In*, & *medius*, middle.
Immediately, *ad.* (ઇમિડિએટલિ) તરતજ. (इमिजिएट्ली) लागलेंच. At once.

Shreds, *n.* (શ્રેડઝ) ચીંદરાં. (श्रेड्ज) चिंध्या. Small pieces. [thorns
Was pricked, *v. t.* (પ્રિક્ડ) વિંધાઇ ગયું. (प्रिक्ड्) बोचलेलें. Pierced with
Scratched, *v. t.* (સ્ક્રૅચ્ડ) ઓરખાઈ ગયું. (स्क्रॅच्ड्) खरचटलें. The surface slightly injured.
He was out of sight, તે ગુમ થયો. नजरे आड झाला. He disappeared.
At the top of his voice, જેટલા બને તેટલા મોટા અવાજે. शिकस्तीचा मोठा आवाज काढून. As loudly as he could. [*Miser*, wretched.
Miserable, *adj.* (મિઝરેબલ) કંગાળ. (मिझरेबल्) भिकारडा. Wretched. L.
Fiddler, *n.* (ફિડલર) સારંગી વજાડનાર. (फिडलर) तुणतुणेंवाला. One who plays on a fiddle. [his mind. L. *Re*, & *solvo*, I loose.
Resolved, *v. t.* (રિઝૉલ્વ્ડ) ઠરાવ કીધો. (रिझॉल्व्ह्ड) निश्चय केला. Made up
Complaint, *n.* (કમ્પ્લેન્ટ) ફરિયાદ. (कंप्लेन्ट) फिर्याद. Information against. L. *Con*, & *plango*, to lament aloud. [civil officer.
Magistrate, *n.* (મૅજીસ્ટ્રેટ) ફોજદારી ન્યાયાધિશ. (मॅजिस्ट्रेट) न्यायाधिश. A public
Addressed, *v. t.* (ઍડ્રેસ્ડ) કહ્યું. (अॅड्रेस्ड्) उद्देशून बोलला. Spoke to. L. *Ad*, & dirigo, to make straight.
Judge, *n.* (જજ) ન્યાયાધિશ. (जज्ज्) न्यायाधीश. An officer who is authorized to pronounce upon questions of law. L. *Jus*, right, & dico, I say.
State, *n.* (સ્ટેટ) હાલત. (स्टेट) दशा, स्थिति. Condition.
Was attacked, *v. t.* (ઍટૅક્ડ) હુમલો કરવામાં આવ્યો. (अटॅक्ड्) हल्ला करण्यांत आला. Assailed. L. *Ad*, & tango, I touch.
High-road, ધોરી રસ્તો. भर रस्त्यांत. Public road.
Wicked, *adj.* (વિકિડ) દુષ્ટ. (वुइकेड) दुष्ट. Sinful; cruel.
Possessed, *v. t.* (પઝેસ્ડ) ધરાવતો હતો. (पझेस्ड्) होतें. Had. L. *Posse*, to be able, & *esse*, to be. [stand back.
Arrest, *v.* t. (ઍરેસ્ટ) પકડ. (अरेस्ट) पकडणें. Seize. L. *Ad*, & *resto*, to
Soldier, *n.* (સોલજર) લશકરી સિપાઇ. (सोल्जर) शिपायी. Military man. L. *Solidus*, a military pay.

THE FAITHFUL SERVANT. PART IV.

Supposed, *adj.* (સપોઝ્ડ) ધારેલો. (सपोज्ड) कल्पित. Assumed. L. *Sub*, & *pono*, I put. [up with.
Overtaking, *ger.* (ઓવરટેકિંગ) પકડી પાડવા. (ओव्हरटेकिंग्) गांठणें. Coming
Capturing, *ger.* (કૅપચરિંગ) પકડવું. (कॅप्चरिंग्) पकडणें. Seizing. L. *Capio*, I take.
Stated, *v. t.* (સ્ટેટેડ) જણાવ્યું. (स्टेटेड्) सांगितलें. Mentioned. [waggon.
Charge, *n.* (ચાર્જ) તોહમત. (चार्ज) तोहमत. Complaint. L. *Carrus*, a
Of his own free will. રાજી ખુશીથી. आपखुषीनें. Willingly.
Stand, *v.* t. (સ્ટેન્ડ) ખમવું. (स्टॅन्ड्) सहन करणें. Bear.

Denied, *v. t.* (ડિનાઇડ) ઇનકાર કીધો. (डिनाइड) नाकारलें. Declared not to be true. L. *De*, & *nego* to say no. [money.
Miser, *n.* (માઇઝર) કંજુસ. (मायझर) कद्रू. One who is very Fond of
Was condemned, *v. t.* (કન્ડેમ્ડ) ટેપ મારવામાં આવી. (कन्डेम्ड्) शिक्षा दिली. Sentenced. L. *Con*, & *damno*, to doom.
To be hanged, *inf.* (હૅનગ્ડ) ફાંસી દઇ મારી નાખવો. (हँग्ड्) फांशी देणें. Put to death by suspending by the neck.
Punishment, *n.* (પનિશમેન્ટ) સજા. (पनिशमेंट) शिक्षा. Chastisement.
Having committed, *ger.* (કમિટેડ) કરવી. (कमिटेड्) केल्यावरुन. Done. L. *Con*, & *mitto*, I send. [to death. L. *Ex*, & *sequor*, I follow.
Execution, *n.* (એગઝિક્યુશન) ફાંસી દેવું. (एक्झिक्यूशन) फांशी देणें. Putting
Arrived, *v. i.* (ઍરાઇવ્ડ) આવી પુગો. (अराइव्हड्) प्राप्त झाला. Came up. L. *Ad*, & *ripa*, the bank of a river.
Prisoner, *n.* (પ્રિઝનર) કેદી. (प्रिझनर) कैदी. Captive. L. *Prehendo*, I seize.
Gallows, *n.* (ગૅલોઝ) ફાસી દેવાનું લાકડું. (गॅलोज्) फाशीची फळी. Gibbet.
To be spared, *inf.* (સ્પેર્ડ) બચાવવાને. (स्पेअर्ड) वांचविणें. To be saved.
Simple, *adj.* (સિમપલ) સાદી. (सिंपल) साधी. Plain. L. *Sine*, without, & *plico*, I fold.
Favour, *n.* (ફેવર) મહેરબાની. (फेव्हर) मेहेरबानी. Kindness. L. *Favor* Favour. [in order to produce the proper sound.
Tightly, *ad.* (ટાઇટલિ) મજબુત રીતે. (टाइट्ली) घट्ट. Firmly. [see ms.
Having tuned, *perf. part.* (ત્યુન્ડ) તાલ આપીને. (ट्यून्ड्) सूर लाऊन. Put
Bow, *n.* (બો) સારંગી વગાડવાની કામઠી. (बो) सारंगी वाजविण्याची धनुकली. An instrument with which stringed instruments are played on.
Lawyers, *n.* (લૉયર્ઝ) વકીલો. (लॉयर्स) वकील. Practitioners of law.
Hangman, *n.* (હૅન્ગમન) ફાંસીગર. (हँगमन) मांग. A public executioner.
Assembled, *v. i.* (ઍસેમ્બલ્ડ) ભેગા મળ્યા. (असेंबल्ड्) जमलेली. Collected. L. *Ad*, & *simul*, together. [Mixed.
Mingled, *p. p.* (મિનગલ્ડ) ભેળાઇ ગયલા. (मिंगल्ड्) मिसळले; एकत्र झाले.
Hopped, *v. i.* (હૉપ્ડ) કુદયા. (हॉप्ड) उड्या मारूं लागले. Danced.
Rest, *n.* (રેસ્ત) બાકીના. (रेस्ट्) बाकीचे. Remaining.
To knock *inf.* (નૉક) અફડાવું. (नॉक) आपटणें; हापटणें. Strike against.
Rogue, *n.* (રોગ) લુચ્ચો. (रोग) लुच्चा. Rascal.
Confess, *v. t.* (કનફેસ) કબુલ કરો. (कन्फेस्) कबूल करणें. Own; admit. L. *Con*, & *fateor*, to confess.
Rejoicing *pres. part.* (રિજોઇસિંગ) ખુશી થતો. (रिजॉइसिंग) आनंद करीत. Becoming glad. L. *Re*, & *gaudium*, joy.

TO BLOSSOMS.

Blossoms, *n.* (બ્લૉસમ્ઝ) મોહર; કળી. (ब्लॉसम्स्) मोहोर. Flowers; blooms.

Pledges, *n.* (પ્લેજીઝ) વચનો. (प्लेजिज्) वचने. Promises.
Fruitful, *adj.* (ફ્રુટફુલ) ફળદાર. (फ्रूटफुल) फळें आलेला. Bearing fruits. L *Fruor*, to enjoy.
Fall, *v. i.* (ફૉલ) ખરી પડવું. (फॉल) पडणें, पडून जाणें. Wither.
Your date. ખરી પડવાનો વખત. तुझा हंगाम. The time for you to fall off.
But, *neg. rel. conj.* (બટ) કે નહિ. That not. [time.
A while, *ad.* (અ-હ્વાઇલ) થોડા વખત સુધી. (अव्हाइल) थोडा वेळ. For a short
To blush, *inf.* (બ્લશ) લાલ થવું; ખીલવું. (ब्लश) विकास पावणें ; उमलणें. To become red ; to bloom.
To smile, *inf.* (સ્માઇલ) રમણ્ય દેખાવું. (स्माइल) सुंदर दिसणें. Look pretty.
So to bid good-night, પછી ખરી પડવું. नाहीसें होणें. Then fade away,
Nature, *n.* (નેચર) ખોદા.(नेचर) सृष्टी ईश्वर. God. L. *Natus*, born.
Brought ye forth, તમને બનાવ્યાં. जन्म दिला; उत्पन्न केलें. Made you.
Merely, *ad.* (મિયરલિ) માત્ર. (मियरली) केवळ. Only.
Worth, *n.* (ઉવર્થ) ખુબી. (वर्थ) किंमत, गुण. Excellence.
Brave, *adj.* (બ્રેવ) સુંદર. (ब्रेव्ह) छानदार, सुरेख. Fine.
Glide, *v. i.* (ગ્લાઇડ) જતાં રહે છે. (ग्लाइड) सरणें, जाणें. Step away.
Grave, *n.* (ગ્રેવ) કબર. (ग्रेव्ह) कबर, थडगें. Tomb.

THE SCHOLAR.

Scholar, *n.* (સ્કૉલર) વિધવાન. (स्कॉलर) विद्वान, पंडीत. A man of letters.
Among the dead, મારાં કેતાબખાનામાં. मृत लोकांत (मृत ग्रंथकारांच्या संगतींत.) In my library where the book-shelves are filled with the works of those who have passed away.
Behold, *v. t.* (બિહોલ્ડ) જોઉં છું. (बिहोल्ड) पहाणें. See. [chance I look up.
Casual eyes are cast, ઓચિંતી નજર પડે છે. क्षण मात्र नजर फेंकली असतां. By
The mighty minds, મહાન પુરૂષોના વિચારો. महान पुरुषांचें हृद्गत. The thoughts of great men. | **Of old**, અસલના. फार जुने. Who lived long ago.
Never-failing, *adj.* (નેવર-ફેલિંગ) હમેશના. (नेव्हरफेलिंग) अक्षयींचे, कायमचें. Everlasting. [*verto*, I turn.
Converse, *v. i.* (કૉનવર્સ) વાત કરૂં છું. (कॉनव्हर्स) बोलणें. Talk. L. *Con &*
Day by day, દરરોજ. दररोज. Every day.
Weal, *n.* (ઉવીલ) તંદરોસ્તી. (वुईल) स्वास्थ्य. Health and happiness.
Relief, *n.* (રિલીફ) મદદ. (रिलीफ) विश्रांती, मदत. Help. L. *Re*, *& levo*, to lift up. | **Woe**, *n.* (ઉવો) દુઃખ. (वो) दुःख. Unhappiness.
Owe, *v. i.* (ઓ) આભારી છું. (ओ) ऋणी असणें. Am indebted to.
Have been bedewed, *v. t.* (બિડયુડ) ભીંજાયા છે. (बिड्यूड) भिजलेले आहेत Sprinkled with. [fulness. L. *Gratus*, thankful.
Gratitude, *n.* (ગ્રેટિટ્યુડ) આભાર. (ग्रॅटिट्यूड) कृतज्ञता, उपकार बुद्धी. Thank-
I live in long-past years, અસલના મહાન પુરૂષો વિષે વાંચીને તેઓની સાથે રહેલો

હોઉં તેમ મને લાગે છે. भूतकालीन ग्रंथकारांच्या सवेत मी रहात आहें. As I read about them I seem to be living with them.

Virtues, *n.* (વરચુઝ) સદ્ગુણો. (व्हर्च्यूज्) सद्गुण. Goodness. L. *Vir*, a man.

Faults, *n.* (ફોલ્ટ્સ) ખામી. (फॉल्ट्स्) दोष. Failings. L. *Fallo*, I deceive.

Condemn, *v. t.* (કનડેમ) ધિક્કારી કાઢું છું. (कंडेम्) दोष देणें. Judge to be wrong. L. *Con*, & *damno*, to doom.

Partake, *v. t.* (પારટેક) ભાગ લઉં છું. (पार्टेक) भागीदार होणें, भाग घेणें. Take part in.

Instruction, *n.* (ઇનસ્ટ્રક્શન) જ્ઞાન. (इन्स्ट्रक्शन) शिक्षण, ज्ञान. Knowledge. L. *In*, & *struo*, I build.

Humble, *adj.* (હમબલ) નમ્ર. (हंबल) नम्र. Gentle. L. *Humus*, the ground.

Anon, *ad.* (ઍનૉન) તરત. (ॲनन्) लवकरच. Soon.

My place...be, હું પણ મરી જઇશ. माझें ठिकाण वास्तव्य. I too shall be dead.

Futurity, *n.* (ફ્યુચ્યુરિટિ) ભવિષ્યની હાલત. (फ्यूच्यूरिटि) भविष्यकाळ. Time to come. L. *Futurus*, future.

Leaving...dust, હું આશા રાખું છું કે મને પણ મારી ચોપડીઓમાં યાદ રાખવામાં આવશે. धुळींत मिसळून माझीसें होणार माझीं असें नांव-कीर्ति-पुस्तकांच्या रूपानें मागें ठेऊन मी मरेन. I too shall, I hope, be remembered in my books.

THE BEAR'S BAD BARGAIN.

Bear, *n.* (બેર) રીંછ. (बेअर) अस्वल. A wild rough qudruped.

Bargain, *n.* (બારગેન) સાટું. (बार्गेन) सट्टा, सौदा. Transaction.

Woodman, (વુડમન) કઠીયારો. (वूडमन्) लांकूडतोड्या. Wood cutter.

Tiny, *adj.* (ટાઇનિ) નાના. (टाइनी) लहान. Small.

Close to, પાસે. लागूनच असलेली. Near.

Orchard, *n.* (ઑરચર્ડ) બગીચો. (ऑर्चर्ड) बगीचा. Fruit-garden.

Yard, *n.* (યાર્ડ) વાડો. (यार्ड) परसूं. Court-yard.

Was agreed, *v. t.* (ઍગ્રીડ) કબુલાત થઇ હતી. (ॲग्रीड) ठरलें होतें. Arranged. L. *Ad*, & *gratia*, favour.

The old couple, તે ઘરડો માણસ અને તેની સ્ત્રી. तें वृद्ध जोडपें. The man and his wife. L. *Copula*, a band.

Imagine, *v. t.* (ઇમૅજીન) ધારો. (इमॅजिन) तर्क करणें. Think. L. *Imago*, an image.

Ripening, *pres. part.* (રાઇપનિંગ) પાકા થતાં. (राइपनिंग) पिकत असतांना. Becoming ripe.

Prayed, *v. i.* (પ્રેડ) બંદગી કીધી. (प्रेड) देवाजवळ मागितलें. Requested to God. L. *Precor*, to pray.

Storm, *n.* (સ્ટૉર્મ) તોફાન. (स्टॉर्म) वादळ. Tempest.

Flying-foxes, *n.* (ફ્લાઇંગ-ફૉક્સિઝ) તીડો. (फ्लाइंग फॉक्सिस) वटवाघुळें. Colugo.

Cause to fall, તોડી પાડે. पाडण्यास कारण होणें. Throw down.

Grumbling, *adj*, (ગ્રમ્બલિંગ) બડબડતી. (ग्रम्बलींग) कुरकुरणारी, असमाधानी. Complaining.

Scolding, *adj.* (સ્કોલ્ડિંગ) વઢકણી. (स्कोल्डिंग) भांडखोर. Quarrelsome.

Old thing, ઘરડી સ્ત્રી. म्हातारी. Old woman. [*clarus*, clear
Declared, *v. t.* (ડિક્લૅરડ) જણાવ્યું. (डिक्लेअर्ड) सांगितले. Said. L. *De*, &
Infallibly, *ad.* (ઇનફૅલિબલિ) ખચીત. (इन्‌फॉलिब्ली) खचीत. Without doubt. L. *In*, & *fallo*, I deceive. | Took to, શરૂ કર્યું. सुरू केलें. Began.
Insisted, *v. i.* (ઇનસિસ્ટેડ) આગ્રહ કર્યો. (इन्सिस्टेड) आग्रह धरला. Pressed. L. *In*, & *sisto*, to stand.
Got thin, લેવાઈ ગયો. रोड झाला. Grew lean. [pened because
All because, આ સઘળું બન્યું કારણ કે. याला कारण काय तें हें. All this hap-
Khichri, *n.* (ખિચરિ) ખીચડી. (खिचरी) खिचडी. A dish made of rice, beans, spices and ghee.
With a bad grace, દયાહીણ રીતે. आंबट तोंड करून, कष्टानें. Unkindly.
Pulse, *n.* (પલ્સ) દાળ. (पल्स) डाळ. Beans, peas, etc.
Spices, *n.* (સ્પાઇસિઝ) મસાલો. (स्पाइसीज़) मसाला. Aromatic vegetable productions. L. *Species*, spices. [taste.
Savoury, *adj.* (સેવરિ) સોડમદાર. (सेव्हरी) खमंग. Very nice L. *Sapio*, to
Appetising, *adj.* (ઍપિટાઇઝિંગ) ભુખ છુટે એવો. (अपेटायझिंग) क्षुधा उत्पन्न करणारा, तोंडाला पाणी सुटण्यासारखा. Very nice. L. *Ad*, & *peto*, to seek.
Was for gobbling it up, ઝડપમાં ખાઇ જવા માગતો હતો. झपाट्यासरशी खाऊन टाकण्याच्या विचारांत होता. Wanted to eat it up very fast.
Greedy, *adj.* (ગ્રીડિ) લોભી, (ग्रीडी) अधाशी, लोभी. Avaricious.
Mind, *v. t.* (માઇન્ડ) સંભાળ રાખજે. (माइन्ड) ध्यानांत असूं दे. Be careful.
To hack, *inf.* (હૅક) કાપવું. (हॅक्‌) कापणें, सांकटणें. Cut, chop.
To hew, *inf.* (હ્યુ) કાપવું. (ह्यू) कापणें. Cut.
Bundle, *n.* (બનડલ) ભારો. (बंडल) भारा. Load.
Faggot, *n.* (ફૅગટ) લાકડાંની ભારી. (फॅगट्) जुडगें. Bundle of sticks.
Swinging, *pres. part.* (સ્વિંગિંગ) ડોળા ખાતું. (स्विंगींग) झुलत. Moving to and fro.
Tilted, *p. p.* (ટિલ્ટેડ) ઉંચે કરેલું. (टिल्टेड्‌) वर करून. Raised ; lifted.
Keen, *adj.* (કીન) તિક્ષણ. (कीन) तीक्ष्ण. Sharp. [Looking carefully.
Peering, *pres. part.* (પિયરિંગ) સંભાળથી જોતી. (पियरिंग) बारकाईनें पहात.
On the whole, સામટી રીતે લેતાં. एकंदरीनें. Taking everything into consideration. | Dreadfully, *ad.* (ડ્રેડફુલિ) ઘણાજ. (ड्रेडफुली) भारीच. Very.
Inquisitive, *adj.* (ઇનક્વિઝિટિવ). જીજ્ઞાસુ. (इन्क्विझिटिव्ह) जिज्ञासू. Wishful to find out everything. L. *In*, & *quoero*, to seek.
Remarkably large, ઘણુંજ મોટું. फारच मोठी. Very large.
Fact, *n.* (ફૅક્ટ) ખરી બીના. (फॅक्ट) खरी गोष्ट Truth. L. *Facio*, I do.
Added, *v. t.* (ઍડેડ) વધુ કહ્યું. (ॲडेड) आणखी म्हणाला. Said further. L. *Ad*, & *do*, to give.
Confidentially, *ad.* (કૉનફિડેનશ્યલિ) વિશ્વાસ ઉપર. (कॉन्फिडॅन्शली) गुप्त गोष्ट म्हणून. In a trustful way. L. *Con*, & *fides*, faith.

Smacking his lips, મટમટાવીને. जिभल्या चाटून. Making a noise with his lips to show that he liked the *khichri*.

Pretty sure, લગભગ ખચીત. खात्रीनें. Almost certain.

Plentiful portion, મોટો ભાગ. पुष्कळशी. Good large part. L. *Plenus*, full.

Began to water, પાણી છુટવા માંડયું. पाणी सुटूं लागलें. He desired for the *khichri*.

Dreadful glutton, જબરો ખાધરો. जबरा खादाड. Very fond of eating.

Craftilly, *ad.* (ક્રેફ્ટિલિ) હીકમતથી. (क्रॅफ्टिली) हिकमतीनें. Cunningly.

Hundredweight, *n.* (હંડ્રેડવેટ) હંડરવેટ. (हंड्रेडवेट) ५६ बंगाली शेर. 112 pounds.

Returned, *v. t.* (રિટર્નડ) જવાબ આપ્યો. (रिटर्न्ड) उत्तर केलें. Replied.

Shaking, *pres. part.* (શેકિંગ) ધુણાવીને. (शेकिंग) डोलवून. Nodding.

Expensive, *adj.* (એક્સપેનસિવ) ખરચાળુ. (एक्स्पेन्सिव्ह) खर्चाची. Costly. L. *Ex*, & *pendo*, to weigh.

Quoth, *v. t.* (ક્વોથ) બોલ્યો. (क्वोथ) म्हणाला. Said.

Quantity, *n.* (ક્વૉનટિટિ) જથ્થો. (क्वांटिटी) परिमाण, वजन. Heap. L. *Quantus*, how much.

Saffron, (સૅફ્રન) કેશર. (सॅफ्रन) केशर. An aromatic substance.

Casually, *ad.* (કૅઝ્યુઅલિ) ઓચિંતું, જાણે કશામાં હોય નહિ તેમ. (कॅज्युअली) सहज. By chance, as if it did not matter. L. *Cado*, I fall.

Twinkled, *v. i.* (ટ્વીનકલ્ડ) પ્રકાશી. (टिंवकल्ड) चमकूं लागले. Glittered.

Sharp, *ad.* (શાર્પ) જલદી. (शार्प) जलद. Soon.

In a trice, એક પળમાં. क्षणांत. In a moment. L. *Tres*, three.

Glee, *n.* (ગ્લી) ખુશાલી. (ग्ली) आनंद. Delight.

Had agreed, *v. t.* (ઍગ્રીડ) કબુલ થયો હતો. (ॲग्रीड) कबूल केलें होतें. Consented. L. *Ad*, & *gratia*, favour. [नव्हतें. Could not but admit

Could not help allowing, કબુલ કર્યા વગર ચાલ્યું નહિ. कबूल केल्यावांचून गत्यंतर

By nature, a grumbler, જનમથીજ વઢકણી. कुरकुऱ्या स्वभावाची. Born a grumbler. L. *Natus*, born. [L. *De*, & *terminus*, a limit.

Determined, *v. t.* (ડિટરમિન્ડ) ઠરાવ કીધો. (डिटर्मिन्ड) निश्चय केला. Resolved.

Having settled, *ger.* (સેટલ્ડ) નક્કી કર્યું. (सेटल्ड) ठराव केल्यावरून. Having arranged. [whole pot full of khichri.

Potful, *n.* (પૉટફુલ) વાસણ ભરીને ખીચડી. (पॉटफुल) भांडें भर, तपेलें भर. The

Our first helping, ખાવાને માટે વાસણમાંથી જે પહેલાં લઇએ તે. पहिलें पान. What we first take out of the pot to eat.

In that case, જો એમ હોય તો. तसें असेल तर, तर मग. If that be the case.

Have a fair start, રીંછની અગાઉ ખાવા માંડયો. अस्वलाच्या आधीं खाण्यास सुरवात करूं. Begin to eat before the bear. [talk or trouble.

Without more ado, વધુ ગડબડ વગર, विशेष गडबड न करतां. Without more.

Crammed, *p. p.* (ક્રૅમ્ડ) ખીચોખીચ ભરેલું. (क्रॅम्ड) खचून भरलेलें. Stuffed

full. | Helping herself, ખાઇને. **तोंडांत भक्षन, खाऊन.** Eating.
Handful, *n.* (હૅન્ડફુલ) મુઠો ભરીને. (**हँडफुल**) **मुंठभर.** As much as the hand will grasp.
Mouthful, *n.* (માઉથફુલ) બુક. (**माउथफुल**) **घांस.** Morsel.
Retorted, *v. t.* (રિટૉરટેડ) જવાબ આપ્યો. (**रिटॉर्टेड**) **जवाब दिला.** Replied. L. *Re,* & *torqueo,* to twist. [contempt.
Scornfully, *ad.* (સ્કૉર્નફુલિ) ધિક્કાર ભરેલી રીતે. (**स्कॉर्नफुली**) **तिरस्कारानें.** With
Furious, *adj.* (ફ્યૉરિયસ) ઘણોજ ખીજવાયલો. (**फ्यूरियस**) **संतापलेले.** Very angry. L. *Furo,* to rage.
That would not matter much, તેમાં કઇ ચિંતા નથી. **त्याचें विशेष नाहीं; त्याची फारशी परवा नाहीं.** That would not much signify. [a box.
Lock up. *v. t.* (લૉક) બંધ કરી દેવું. (**लॉक अप**) **कुलपांत टाकणें** Shut up in
Garret, *n.* (ગૅરેટ) માળીયો; કાતરીયું. (**गॅरेट**) **माळा.** Small room at the top of a house. [anger.
Rampage, *v. i.* (રૅમ્પેજ) ગુસ્સો દેખાડવો. (**रॅम्पेज**) **संतापणें.** Show great
Mischief, *n.* (મિસચીફ) નુકસાન. (**मिस्चीफ**) **नुकसान.** Harm.
Meanwhile, *ad.* (મીનવ્હાઇલ) તે દરમ્યાન. (**मिनव्हाईल**) **त्या दरम्यान.** During the interval. [Working hard.
Moiling, *v. i.* (મૉઇલિંગ) સખત મહેનત કરતો. (**मॉइलिंग**) **सक्त मेहनत करीत.**
Exhausted, *p. p.* (એગ્ઝાસ્ટેડ) થાકી ગયલો. (**एग्झॉस्टेड**) **थकून गेलेला.** Wearied. L. *Ex,* & *haurio,* to draw up.
Mercy, (મર્સી) અરે ખોદા. (**मर्सी**) **अरे बापरे !** May God have mercy.
Wee, *adj.* (વી) ઝીણો. (**वी**) **लहान.** Small.
Uncommonly, *ad,* (અનકૉમનલિ) ઘણોજ. (**अन् कॉमन्ली**) **अलौकिक, विशेष.** Very. L. *Un, con, munus,* a gift. [to do.
Actually, *ad.* (ઍક્ચુઅલિ) ખરેખર. (**ॲक्च्युअली**) **खरोखर.** Truly. L. *Ago*
Rage, *n.* (રેજ) ગુસ્સો. (**रेज**) **संताप.** Anger. L. *Rabo,* to rave.
Disappointment, *n.* (ડિસઍપૉઇન્ટમેન્ટ) નિરાશી. (**डिसअपॉइंटमेंट**) **निराशा.** Failure of hope. [rage.
He flew...temper, તે ઘણોજ ગુસ્સે થયો. **संतप्त झाला.** He grew frantic with
Topsy-turvy, *ad.* (ટૉપસિ-ટરવિ) ઉપર નીચે. (**टॉपसी-टर्व्ही**) **पालथें.** Upside down. [bite.
Morsel, *n.* (મૉરસલ) બુક. (**मॉरसल**) **घांस.** Mouthful. L. *Mordeo,* I
Finally, *ad.* (ફાઇનલિ) સેવટે. (**फायनली**) **अखेरीस.** In the end. L. *Finis,* an end. [I punish.
Revenge, *n.* (રિવેન્જ) કિનો. (**रिव्हेंज**) **सूड.** Vengeance. L. *Re,* & *vindico,*
Caught sight of, જોયો. **नजरेस पडलीं.** Saw. [*spes,* hope.
Desperately hungry, ઘણોજ ભુખ્યો. **फारच भुकेला.** Very hungry. L. *De,* &
Season, *n.* (સીઝન) ઋતુ. (**सीझन**) **हंगाम, ऋतु.** One of the four divisions of the year. L. *Sto,* to stand.

Struck him, ઓચિંતો તેના મનમાં આવ્યો. **अकस्मात आला.** Came suddenly into [his hand.

Ever so much, ઘણોજ. **पुष्कळच.** Very much.

Pop, *v. t.* (પૉપ) મુકી દેવું. (**पॉप्**) **कोंटणें, टाकणें.** Thrust.

Wry, *adj.* (રાઈ) વણસાયલું. (**राय्**) **वेडीवाकडी.** Ugly.

Sour, *adj.* (સાવર) ખાટું. (**सॉवर**) **आंबट.** Sharp to the taste.

Crevice, *n.* (ક્રેવિસ) ફાટ. (**क्रेविस**) **फट.** Breach. L. *Crepo*, to crack.

Discovery, *n.* (ડિસકવરિ) જણાઇ આવવું (**डिस्कव्हरी**) **उमगणें.** Being seen.

Asthmatic, *adj.* (ઍસ્થમૅટિક) દમીયેલ. (**अस्थमॅटिक**) **दमेकरी.** Ill with asthma.

tremble.

Most tremendous, ઘણોજ મોટો. (**ट्रेमेंडस**) **भयंकर.** Loudest. L. *Tremo*, to

Sneeze, *n.* (સ્નીઝ) છીંક. (**स्नीझ्**) **शिंक.** A sudden and violent ejection of air, chiefly through the nose. [*Con, & voveo*, to wish for.

Coveted, *adj.* (કૉવેટેડ) ઇચ્છેલું. (**कव्हेटेड**) **इच्छिलेली.** Much wished for. L.

Stomach-ache, *n.* (સ્ટમક-એક) પેટમાં દુખારો. (**स्टमकएक**) **पोटशूळ.** Pain in the stomach.

THE CLOUD.

Showers, *n.* (શાવર્ઝ) ઝાપટાં. (**शॉवर्स**) **सरी.** Falls of rain of short duration.

Thirsting, *adj.* (થરસ્ટિંગ) તરસ્યા. (**थर्स्टिंग**) **तहानेलेली.** Eager for water.

Streams, *n.* (સ્ટ્રીમ્ઝ) ઝરા. (**स्ट्रीम्स्**) **झरे.** Springs. [densed into drops.

Dews, *n.* (ડ્યુઝ) ડવ. (**ड्यूज**) **दंव.** Moisture from the atmosphere con-

Waken, *v. t.* (ઉવેકન) ખીલવે છે. (**वेकन्**) **विकसीत करणें.** Bloom.

Orbed, *adj.* (ઑારબ્ડ) ગોળ. (**ऑर्ब्ड**) **वर्तुलाकार.** Round. L. *Orbis*, a circle.

Mortals, *n.* (મૉરટલ્ઝ) માનવીઓ. (**मॉर्टल्स**) **मर्त्यजीव, मनुष्यें.** Men. L. *Mors*, death.

[Shining.

Glimmering, *pres. part.* (ગ્લિમરિંગ) પ્રકાશતો. (**ग्लिमरिंग**) **प्रकाश पाडीत.**

Fleece-like, *adj.* (ફ્લીસ-લાઇક) નરમ ઉન જેવું, (**फ्लीसलाइक**) **लोंकरीप्रमाणें मऊ.** Soft like wool.

Strewn, *p. p.* (સ્ટ્રુન) પંઠરાયલું. (**स्ट्रून**) **पसरलेली.** Spread.

Nursling, *n.* (નરસલિંગ) બાળક. (**नर्सलिंग**) **बालक.** Infant. L. *Nutrio*, I nourish. | **Pores,** *n.* (પોર્ઝ) છિદ્રો. (**पोअर्स**) **छिद्रें.** Holes.

A PSALM OF LIFE.

Psalm, *n.* (સામ) ભજન. (**साम**) **भजन, स्तोत्र.** Hymn.

Mournful numbers, શોકની કવિતા. **शोकाचें काव्य.** Sad verses.

But, *ad.* (બટ) માત્ર. (**बट्**) **केवळ.** Only.

Dream, *n.* (ડ્રીમ) સ્વપ્નો. (**ड्रीम**) **स्वप्न.** Vision.

Slumbers, *v. i.* (સ્લમબર્ઝ) ઉંઘાય છે. (**स्लम्बर्स**) **निजतो.** Sleeps.

Earnest, *adj.* (અરનેસ્ટ) ગંભીર. (अर्नेस्ट) गंभीर. Serious.
Goal, *n.* (ગોલ) સેવટની જગા. (गोल्) ध्येय. The end.
Enjoyment, *n.* (એનજૉયમેન્ટ) ખુશાલી. (एन्जॉयमेंट्) मौज. Joy. L. *In*, & *gandeo*, to be glad. [*tino*, to destine.
Destined, *adj.* (ડેસ્ટિન્ડ) મુકરર કીધેલી (डेस्टिन्ड) ठरविलेला. Fixed. L. *Des-*
Let...dead, ગયલી વાતનો વિચાર ના કરતા, તેને દાટી નાખજો. गतकाळाचा विचारच करूं नका तो गेला, संपला असेंच समजा. Do not think of the past, let it be as it were, dead and buried.
Heart within, હિમ્મત રાખો. अंगांत हिंमत धरून. Be brave.
God overhead, ઉપરના ખોદા ઉપર વિશ્વાસ રાખો. ईश्वरावर भरंसा ठेऊन. Trust in God who is above. [to mind.
Remind, *v. t.* (રિમાઇન્ડ) યાદ દેવડાવે છે. (रिमाइन्ड) आठवण करून देणें. Call
Sublime, *adj.* (સબલાઇમ) ઉંચી. (सब्लाईम) श्रेष्ठ. Lofty ; glorious. L. *Sub*, & *levo*, to lift up. [L. *De*, & *parter*, to set out.
Departing, *pres. part.* (ડિપારટિંગ) જતી. (डिपार्टिंग) जाताना. Going away.
Footprints, *n.* (ફુટ-પ્રિંટ્સ) પગલાંની નિશાની. (फूटप्रिंट्स) पावलांच्या खुणा. Foot marks. [every, & *annus*, a year
Solemn, *adj.* (સૉલમ) ગંભીર. (सॉलेम) गंभीर. Grave ; sacred. L. *Sollus*'
Main, *n.* (મેન) દરિયો. (मेन) सागर. Ocean.
Forlorn, *adj.* (ફરલૉર્ન) ભુલો પડેલો. (फरलार्न) वाट चुकलेला. Lost.
Take heart, હિમ્મત પકડવી. हिंमत धरणें. Take up courage.
Be up, હુશિયારી પકડવી. उठणें. Be active.
Fate, *n.* (ફેટ) કિસ્મત. (फेट) दैव. Destiny. L. *Fari*, to speak.
Achieving, *pres. part.* (એચીવિંગ) મહાભારત કામ કરતું. महत्कृत्य करीत. Doing something great. [wing. L. *Pro*, & *sequor*, I follow.
Pursuing, *pres. part.* (પરસ્યુઇંગ) પુઠ પકડતાં. (परस्यूइंग) मागून जात. Follo-
To wait, *inf.* (ઉવેટ) ધીરજ રાખવી. Be patient.

THE BARBER OF BAGDAD.

Barber, *n.* (બારબર) હજામ. (बारबर) न्हावी, हजाम. One who shaves beards and dresses hair. L. *Barba*, a beard.
Bagdad, *n.* (બગદાદ) શહેરનું નામ છે. (बगदाद) तुर्कस्थानांतील एक शहर. A city in Turkey in Asia. [mindfu
Of happy memory. કીરતિવંત. कीर्तिमान्. of good Fame. L. *Memor*.
Celebrated, *adj.* (સેલિબ્રેટેડ) પ્રખ્યાત. (सेलिब्रेटेड) प्रख्यात. Famous. L. *Celebro*, to celebrate. [stand.
Steady, *adj.* (સ્ટેડિ) સ્થિર. (स्टेडी) न कांपणारा. स्थिर. Firm. L. *Sto*, to
Dexterity, *n.* (ડેક્સટેરિટિ) કુશળતા. (डेक्स्टेरिटी) कुशलता. Skill ; quickness of hand. L. *Dexter*, the right hand. [to confess.
Profession, *n.* (પ્રોફેશન) ધંધો. (प्रोफेशन) धंदा. Trade. L. *Pro*, & *fateor*,

Trim, *v. t.* (ટ્રિમ) બાળ છાંટી નાખવા. (ट्रिम) **कातरणें**. Clip with scissors so as to make them look neat and tidy. [the cheek

Whiskers, *n.* (વ્હિસ્કર્ઝ) ડભીયા. (**व्हिस्कर्स**) **कल्ले**. Long hair growing on

Blindfolded, *adj.* (બ્લાઇન્ડફોલ્ડેડ) આંખે પાટા બાંધીને. (**ब्लाइंडफोल्डेड**) **डोळे बांधून**. Having the eyes covered. [*plico*, I fold.

Man of any fashion, મોટો માણસ. **मोठा मनुष्य**. Great man.

Employ, *v. t.* (એમ્પ્લૉય) રોકવું. (**एम्प्लॉय**) **काम सांगणें**. Engage. L. *In*, &

Run of business, કામનો દરારો. **कामाची गर्दी**. So much work coming in.

Insolent, *adj.* (ઇનસોલંટ) તોછડો; ઉધ્ધત. (**इन्सोलंट**) **उद्दाम**. Rude; ill-mannered. L. *In*, & *soleo*, to be wont. [high rank.

Beg, *n.* (બેગ) ઉંચી પદવીનો અમલદાર. (**बेग**) **एक प्रकारचा दर्जा**. Officer of

Aga, *n.* (આગા) આગા. (**आगा**) **एक अंमलदार**. An officer of high rank.

Fuel, *n.* (ફ્યુઅલ) બળતણ. (**फ्यूएल**) **जळाऊ लांकडें**. Fire-wood.

Scarce, *adj.* (સ્કેર્સ) અછતવાળું. (**स्केअर्स**) **मिळण्याला कठीण**. Hard to get.

Dear, *adj.* (ડિયર) મોઘું. (**डियर**) **महाग**. Not cheap.

Consumed, *v. i.* (કનસ્યુમ્ડ) ખપાવતી હતી. (**कनस्यूम्ड**) **उपयोगास येत**. Used up. L. *Con*, & *sumo*, to take.[ng to any one else.L.*Pre*,& *fero*, I bear.

In preference, કોઈ બીજા આગળ લઇ જવાને બદલે. **सर्वांच्या पूर्वी**. Instead of taki-

Ignorant, *adj.* (ઇગનરંટ) અજાણ્યો. (**इग्नरंट**) **गैर माहीत**. Not knowing. L. *In*, & *nosco*, I know. [to cut.

Character, *n.* (કૅરેક્ટર) વર્તણુક. (**कॅरेक्टर**) **वर्तणुक**. behaviour. Gr. *Charasso*,

Considerable distance, ઘણે છેટે. **बरेंच लांब**. Very far. L. *Dis*, & *sto*, to stand. [Took off the load from.

Price, *n.* (પ્રાઇસ) કિંમત. (**प्राइस**) **किंमत**. Cost. L. *Pretium*, price.

Unloaded, *v. t.* (અનલોડેડ) બોજો ઉતારી નાખ્યો. (**अनलोडेड**) **ओझें उतरलें**. Took off the load from.

Pack-saddle *n.* (પૅક-સૅડલ) ખોગીર. (**पॅकसेडल**) **खोगीर**. Saddle on which goods are put. [*Caput*, the head.

Chiefly, *ad.* ચીફ્લિ) મુખ્ય કરીને. (**चीफ्ली**) **मुख्यत्वेंकरून**. Especially. L.

Agreement, *n.* (ઍગ્રીમેન્ટ) કબુલાત. (**अॅग्रीमेंट**) **करार**. Stipulation. L. *Ad*, & *gratia*, favour.

Amazement, *n.* (ઍમેઝમેન્ટ) અચંબો. (**अॅमेझमेंट**) **अचंबा**. Wonder.

Impossible, *adj.* (ઇમપૉસિબલ) નહિ બની શકે એવું. (**इम्पॉसिबल**) **अशक्य**. Impracticable. *In*, & *posse*, to be able, & *ese*, to be,

Altercation, *n.* (ઑલ્ટરકેશન) તકરાર. (**ऑल्टरकेशन**) **तकार**. Dispute. L. *Alter*, other.

Overbearing, *adj.* (ઓવરબેરિંગ) બે અદબ. (**ओव्हरबेअरिंग**) **उद्धट**. Rude.

Peasant, *n.* (પેઝન્ટ) ગામડીયો. (**पेझंट**) **खेडवळ**. Rustic. L. *Pagus*, a village.

Distress, *n.* (ડિસ્ટ્રેસ) દુઃખ. (**डिस्ट्रेस**) **दुःख**. Affliction. L. *Dis*, & *stringo*, I draw tight.

Stated, *v. t.* (સ્ટેટેડ) જણાવી. (स्टेटेड) निवेदन केलीं. Mentioned.
Griefs, *n.* (ગ્રીફ્સ) દુઃખ. (ग्रीफ्स) दुःखें. Distresses. L. *Gravis*, heavy.
Customers, *n.* (કસ્ટમર્સ) ઘરાક. (कस्टमर्स) गिऱ्हाइकें. Regular buyers.
Refused, *v. t.* (રિફ્યુઝડ) ના પાડયું. (रिफ्यूज्ड) नाकारलें. Declined. L. *Re*, & *futis*, a pitcher. [entreaty. L. *Ad*, & *plico*, I fold.
Applied, *v. i.* (ઍપ્લાઇડ) અરજ કીધી. (अप्लाइड्) अर्ज केला. Made an
Patronised, *v. e.* (પેટ્રોનાઇઝડ) ટેકો આપ્યો. (पेट्रनाइझ्ड्) आश्रय दिला होता. Helped. L. *Pater*, a father.
Made light of, ગણકારી નહિ. जुमानलें नाहीं. Disregarded.
Appealed, *v. i.* (ઍપીલ્ડ) અરજી કીધી. (अपील्ड्) फिर्याद नेली. Took up his case. L. *Ad*, & *pello*, to speak.
Pondered over the question, તે બાબદ ઉપર સંભાળથી વિચાર કર્યા પછી. त्या प्रश्नावर विचार केला. Thought carefully over the case. L. *Ponduus*, weight. [*cædo*, to cut.
To decide, *inf.* (ડિસાઇડ) ચુકવવો. (डिसाइड) वहाणिवा करणें. Settle. L. *De*,
Provision, *n.* (પ્રોવિઝન) ખોલાસો. (प्रोव्हिजन्) खुलासा. Answer to the question. L. *Pro*, & *video*, I see. [Mahomedans.
Kuran, *n.* (કુરાન) કુરાન. (कुराण्) कुराण. The sacred book of the
Put up with, સહન કરવું. सहन करणें. Suffer.
Was not disheartened, *v. t.* (ડિસહાર્ટન્ડ) ના હિમ્મત થયો નહિ. (डिसहार्टन्ड्) ना उमेद झाला नाहीं. Did not lose courage.
Forthwith, *ad.* (ફૉર્થવિથ) તરતજ. (फोर्थविथ) तागलीच. Immediately.
Scribe, *n.* (સ્ક્રાઇબ) લખનાર. (स्क्राइब) लेखक. Writer. L. *Scribo*, I write.
Petition, *n.* (પિટિશન) અરજી. (पिटिशन) अर्ज. Written complaint. L. *Peto*, to seek. [*Debeo*, I owe.
Duly, *ad.* (ડ્યુલિ) ઘટતી રીતે. (ड्यूली) योग्य रीतीनें. In a due manner L.
Went in state, દમામમાં ગયો. दरबारी थाटानें. Went in grandeur.
Mosque, *n.* (મૉસ્ક) મસીદ. (मॉस्क) मशीद. A Mahomedan temple.
Punctuality, *n.* (પંક્ચુઍલિટિ) વખતસર કરવું. (पंक्चुॲलिटि) नियमितपणा. Keeping in time. L. *Punctum*, a point.
Approached, *v. i.* (ઍપ્રોચ્ડ) નજદીક આવ્યો. (ॲप्रोच्ड) जवळ आला. Came near. L. *Ad*, & *prope*, near. [which covers the arm.
Sleeves, *n.* (સ્લીવ્ઝ) બાંહે. (स्लीव्ह्ज) हातोपे. The part of the garment
Cloak, *n.* (ક્લોક) જબ્બો. (क्लोक) झगा. Robe. [*coedo*, to cut.
Decision, *n.* (ડિસિશન) ચુકાદો. (डिसिशन) निकाल. Judgment. L. *De*, &
Equity, *n.* (ઇક્વિટિ) ઇનસાફ. (इक्विटी) नयाय. Fairness; justice. L. *Aequus*, equal. [केली पाहिजे. Fixed in meaning. L. *De*, & *finis*, a limit.
Must be defined, *v. t.* (ડિફાઇન્ડ) અર્થ નક્કી કરવો જોઇયે. (डिफाइन्ड) व्याख्या
Agreements, *n.* (ઍગ્રીમેન્ટ્સ) સાટાં. (ॲग्रीमेन्टस्) करार. Stipulations. L. *Ad*, & *gratia*, favour.

Course, *n*. (કૉર્સ) રસ્તો. (कोर्स) मार्ग. Way. L. *Curro*, I run.
Faith, *n*. (ફેથ) વિશ્વાસ. (फेथ) विश्वास. Trust. L. *Fides*, faith. [voice.
Whispered, *v. t.* (વ્હિસ્પર્ડ) કાનમાં કહ્યું. (व्हिस्पर्ड) कुजबुजला. Said in low
Obeisances, *n*. (ઓબેસનસિઝ) નમસ્કાર. (ओबिसनस) नमस्कार. Bowing down; salaam. L. *Ob*, & *audio*, to hear.
Without, *ad*. (વિધાઉટ) બહાર. (वुइधाउट) बाहेर. Outside.
Halter, *n*. (હૉલ્ટર) દોરડું. (हाल्टर) कासरा, दोरी. Rope. [I go.
Proceeded, *v. i.* (પ્રોસીડેડ) ગયો. (प्रोसीडेड) गेला. Went on. L. *Pro*, & *cedo*,
Enjoy hand, તેને હાથે વાળ બોડાવે. तुज्या हातची हजामत करून घ्यावी. Have the pleasure of being shaved by him. [L. *Opus*, work.
Operations, *n*. (ઓપરેશન્ઝ) કામ. (ऑपरेशनस) हजामती; शस्त्रप्रयोग. Works.
To be performed, *inf*. (પરફૉર્મેડ) કરવાના. (परफार्मड्) करावयाचे. To be done. L. *Per*, & *formo* to shape.
Crown, *n*. (ક્રાઉન) માથું. (क्राउन) डोकें. The top of his head. L *Corona*, a crown.
Had been shorn, *v. t.* (શૉર્ન) બોડવામાં આવ્યું. (शॉर्न्) तासले. Shaved.
Companion, *n*. (કમ્પૅનિયન) સાથી. (कंपॅनिअन्) सोबा. Comrade. L. *Con*, & *panis*, bread.
Presently, *ad*. (પ્રેઝન્ટલિ. તરતજ.(प्रेझेन्टली) लागलीच. At once. [Therefore.
Accordingly, *ad*. (ઍકોરડિંગલિ) એ ઉપરથી. (एकॉर्डिंगली) या प्रमाणें.
Leading, *pres part*. (લીડિંગ) લઈ જતાં. (लीडिंग्) धरून. Carrying.
To demean *inf*. (ડિમીન) હલકો પાડવો. (डिमीन) किमत कमी करणें. Lower. L. *De*, & *manus*, the hand. [insolence. L. *In*, & *salio*, I leap.
Insult, *v. t.* (ઇનસલ્ટ) અપમાન કરવું. (इन्सल्ट) अपमान करणें. Treat with
Away with you, ચાલી જાઓ. चालता हो. Go away. [the head.
Mischief, *n*. (મિસચીફ) નુકસાન. (मिस्चिफ) खोडी. Harm. L. *Mis*, & *caput*,
Was admitted, *v. t.* (ઍડમિટેડ) દાખલ કરવામાં આવ્યો. (ऍडमिटेड्) आंत येऊं दिला. Was allowed to come to. L. *Ad*, & *mitto*, to send. [carried.
Related, *v. t.* (રિલેટેડ) વર્ણવ્યો. (रिलेटेड) सांगितली. Stated. L. *Re*, & *latus*,
Commander of the faithful, ખલિફ. कालिफ. Caliph. [*Rado*, to scrape.
Razors, *n*. (રેઝર્ઝ) અસ્ત્રા. (रेझर्स) वस्तरे. Instruments for shaving. L.
Instant, n. (ઇનસ્ટંટ) પળ. (इन्स्टंट) क्षण. Moment. L. *In*, & *stc*, to stand.
True believer, મુસલમાન. मुसलमान. A Mahommedan.
Insisting upon, *ger*. (ઇનસિસ્ટિંગ) દબાણ કરતો. (इन्सिस्टिंग) आग्रह धरणें. Pressing. L. *In*, & *sisto*, to stand.
Being included, *peas. part.* (ઇન્કલુડેડ) સમાવેશ થાય. Contained. L. *In*, & *claudo*, I shut. [the ass and shave it.
To the ass, ગધેડાં આગળ જઇને તેને બોડો. गाढवाची हजमत ताबडतोब कर. Go to
Consequences, *n* (કૉનસિક્વનસિઝ) પરીણામ. (कॉन्सिक्वेंसिझ) परिणाम. Results, i. e. punishment. L. *Con*, & *sequor*, I follow.

Obliged, *v. t.* (ઑબ્લાઇજ્ડ) ફરજ પાડી. (ओबलाइज्ड) भाग पडणें. Compelled. L. *Ob*, & *ligo*, I bind.

To lather, *inf.* (લાધર)સાબુનું ફીણ લગાડવું. (लॅदर) साबण लावणें. Rub soap on the face with a brush.

Was jeered, *v. t.* (જીયર્ડ) હસી કીધી. (जीयर्ड) खिजाविले. Mocked at.

Taunts, *n.* (ટૉન્ટ્સ) તાણા. (टॉनटस्) टोमणें. Reproaches.

By-standers, *n.* (બાઇ-સ્ટૅન્ડરઝ) નજદીક ઉભેલાઓ. (बाय-स्टँडर्स) बाजुचे लोक. Those who stand by.

Was dismissed, *v. t.* (ડિસમિસ્ડ) મોકલી દેવામા આવ્યો. (डिस्मीस्ड) निरोप दीला. Sent away. L. *Dis*, & *mitto*, I send.

Appropriate, *adj.* (ઍપ્રોપ્રિએટ) લાયક. (एप्रोप्रिएट) योग्य. Fit. L. *Ad*, & *proprius*, one's own.

Resounded, *v. i.* (રિસાઉન્ડેડ) ગાજી રહ્યું. (रिसाउंडेड) गाजुन राहिले. *Re*, & *sono*, to sound.

Celebrated, *v. t.* (સેલિબ્રેટેડ) વખાણ કર્યા. (सेलिब्रेटेड) वखाण केली. Praised. L. *Celebro*, to celebrate.

Justice, *n* (જસ્ટિસ) ન્યાય. (जस्टिस) न्याय. Equity. L. *Jus*, right.

FINIS.

समाप्त.

a.	stands for	adjective, (ઍડજેક્ટિવ) વિશેષણ. विशेषण.
ad. or adv.	,,	adverb, (ઍડવર્બ) ક્રિયા વિશેષણ અવ્યય. क्रिया विशेषण.
conj.	,,	conjunction, (કન્જન્કશન) ઉભયાન્વયી અવ્યય. उभयान्वयी अव्यय.
ger.	,,	gerund, (જેરન્ડ) કૃદંત. कृदंत.
inf.	,,	infinitive, (ઇનફિનિટિવ) સામાન્ય કૃદંત. सामान्य कृदंत.
interj.	,,	interjection, (ઇંટરજેકશન) કેવળ પ્રયોગી અવ્યય. केवळ प्रयोगी अव्यय.
n.	,,	noun, (નાઉન) નામ. नाम.
p. p.	,,	participle perfect, ભુત કૃદંત. भूतकाल वाचक किया विशेषण.
p. pr.	,,	participle present, વર્તમાન. કૃદંત. वर्तमान काळवाचक.
prep.	,,	preposition, (પ્રેપોઝિશન) શબ્દપ્રયોગી અવ્યય. शब्दयोगी अव्यय.
pron.	,,	pronoun, (પ્રોનાઉન) સર્વનામ. सर्वनाम.
v. i.	,,	verb intransitive, અકર્મક ક્રિયાપદ. अकर्मक क्रियापद.
v. t.	,,	verb transitive, સકર્મક ક્રિયાપદ. सकर्मक क्रियापद.

Ab,	away from.	*E, Ex*,	out of.	*Pre*,	before.
Ad,	to.	*En*,	to make.	*Pro*,	forth, before.
Ambi,	round about.	*Extra*,	beyond.	*Se*,	away from, apart.
Ante,	before.	*In*,	into.	*Sine*,	without.
Anti,	against.	*In*,	not.	*Sub*,	under.
Be,	by the side of.	*Intra Intro*,	within.	*Super*,	above.
Con,	together.	*Mis*,	not, bad,	*Syn*,	together,
Contra,	against.	*Ne*,	not.	*Trans*,	beyoud.
De,	down.	*Ob*,	in the way of.	*Un*,	not.
Dis,	apart, asunder.	*Per*,	through.	*Ve*,	out of.